

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΠΣΤ' - ΤΕΥΧΟΣ 11 - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2009
ΑΘΗΝΑΙ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ^Δ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: Κλάδου Ἐκδόσεων τῆς Ἐπικοινωνιακῆς καὶ Μορφωτικῆς
Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἰ. Συνόδου Ἀρχιμ. Κύριλλος Μισιακούλης

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΞΙΑ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΔΗΣ: Κωνσταντίνος Χολέβας

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΔΟΚΙΜΙΩΝ: Κωνσταντίνος Χολέβας, Λίτσα Ἰ. Χατζηφώτη, Βασίλειος Τζέρπος

ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ: Ν. Κάλτζιας, Ἰασίου 1 – 115 21 Ἀθήνα, Τηλ.: 210-7272.356 – Fax 210-7272.380.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ: Ἰωάννου Γενναδίου 14, 115 21, ΑΘΗΝΑ Τηλ: 210 72.72.253, Fax: 210 72.72.251
<http://www.ecclesia.gr> e-mail: periodika@ecclesia.gr

Περιεχόμενα

ΤΟ ΑΡΘΡΟΝ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ	772
ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ	
Σχόλια ἐπὶ τοῦ Προσχεδίου Νόμου γιὰ τὴν “Ἀναμόρφωση τοῦ συστήματος προσλήψεων καὶ καθολικὴ ὑπαγωγὴ τους στὸν πλήρη ἔλεγχο τοῦ ΑΣΕΠ” καὶ στὸ σχέδιο ‘Ὑπουργικῆς Ἀποφάσεως “Καθιέρωση ἀνωτάτου ὁρίου κυβισμοῦ κρατικῶν αὐτοκινήτων καὶ ἄλλες διατάξεις”	773
Συλλυπητήρια τοῦ Μακαριωτάτου πρὸς τὸν Τοποθορητὴ τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Σερβίας	776
MHNYMATA	
Μήνυμα στὴν ἡμερίδα τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Παρακολουθήσεως Ἐύρωπαϊκῶν Θεμάτων	777
Χαιρετισμὸς τοῦ Μακαριωτάτου στὴν ὑποδοχὴ τῶν πρωτοετῶν φοιτητῶν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν	779
ΟΜΙΛΙΑΙ	
Ἐνθρονιστήριος λόγος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου κ. Ἐμμανουὴλ	782
Ἐνθρονιστήριος λόγος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Διδυμοτείχου, Ὁρεστιάδος καὶ Σουφλίου κ. Δαμασκηνοῦ	786
Σεβ. Μητροπολίτου Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου κ. Προκοπίου, ‘Ο Νόμος περὶ διαθεσμότητος Μητροπολιτῶν (Ἀπόσπασμα)	793
Σεβ. Μητροπολίτου Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου κ. Προκοπίου, ‘Ο περὶ Ἑκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων Νόμος (Ἀπόσπασμα)	795
Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἀγίου Βλασίου κ. Ιεροθέου, ‘Η λειτουργία τοῦ Συνοδικοῦ Πολιτεύματος στὴν Ἑκκλησία τῆς Ἑλλάδος (Ἀπόσπασμα)	802
Σεβ. Μητροπολίτου Ἡλείας κ. Γερμανοῦ, Περὶ πληρώσεως τῶν ἑξ (6) θέσεων βοηθῶν Ἐπισκόπων τοῦ Ν. 1951/1991 (Ἀπόσπασμα)	806
ΕΚΔΗΜΙΑΙ	
‘Η Ἐκδημία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Λαγκαδᾶ κυροῦ Σπυρίδωνος (Τραντέλλη).....	809
ΧΡΟΝΙΚΟΝ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΣ	
‘Η ἐπίσημη εἰρηνικὴ ἐπίσκεψη τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καρελίας καὶ πάσης Φιλλανδίας κ. Λέοντος	813
KANONISMOI - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	824
ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ	828
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ	833
ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ	842
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΜΟΥ ΠΣΤ' (2009)	844

ΤΟ ΑΡΘΡΟΝ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

MΕ ΤΙΣ ΑΠΟΨΕΙΣ ποὺ ἀπέστειλε ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στὸν Ὅπουργὸν Ἐσωτερικῶν, Ἀποκεντρώσεως καὶ Ἡλεκτρονικῆς Διακυβερνήσεως κ. Ἰω. Ραγκούση, ἐπὶ δύο νέων νομοσχεδίων, ἀρχίζει ἡ ὥλη τοῦ τεύχους Δεκεμβρίου. Θὰ βρεῖτε ἐπίσης τὴν συλλυπητήριο Ἐπιστολὴ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου πρὸς τὴν Ἱερὰ Σύνοδο τῆς Ὁρθοδόξου Σερβικῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὴν ἐκδημίᾳ τοῦ μακαριστοῦ Πατριάρχου Παύλου.

Στὴν ἐνότητα τῶν μηνυμάτων θὰ διαβάσετε δύο χαιρετισμοὺς τοῦ Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ὁ πρῶτος ἀπευθύνεται πρὸς τοὺς συμμετασχόντας στὴν Ἡμερίδα τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Εὐρωπαϊκῶν Θεμάτων καὶ ὁ δεύτερος πρὸς τοὺς πρωτοετεῖς φοιτητὲς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Στὴν ἐνότητα τῶν Ὄμιλῶν μπορεῖτε νὰ διαβάσετε τοὺς Ἐνθρονιστηρίους Λόγους τῶν Σέβ. Μητροπολιτῶν Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου κ. Ἐμμανουὴλ καὶ Διδυμοτείχου καὶ Ὁρεστιάδος κ. Δαμασκηνοῦ. Ἐπίσης παραθέτουμε, ὅπως εἴχαμε ὑποσχεθεῖ, ἀποσπάσματα ἀπὸ τὶς εἰσηγήσεις τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Νεαπόλεως, Φιλίππων καὶ Θάσου κ. Προκοπίου, Ναυπάκτου καὶ Ἀγίου Βλασίου κ. Ἱεροθέου καὶ Ἡλείας κ. Γερμανοῦ, τὶς ὁποῖες παρουσίασαν κατὰ τὴν τακτικὴ Ἱερὰ Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας τὸν Ὁκτώβριο τ.ἔ.

Στὴν ἐνότητα «Ἐκδημίαι» θὰ διαβάσετε ἔνα σύντομο βιογραφικὸ τοῦ προσφάτως κοιμηθέντος Σεβ. Μητροπολίτου Λαγκαδᾶ κ. Σπυρίδωνος καὶ τὸν Ἐπικήδειο Λόγο, τὸν ὃποιο ἔξεφώνησε ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, Πανοσ. Ἀρχιμανδρίτης Κύριλλος Μισιακούλης.

Τὸ Χρονικὸν Ἐπισκέψεως εἶναι ἀφιερωμένο στὴν ἐπίσημη ἐπίσκεψη τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Φίλλανδίας κ. Λέοντος στὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος (2-9 Νοεμβρίου 2009).

‘Ως συνήθως ἡ ὥλη τοῦ τεύχους ὀλοκληρώνεται μὲ τοὺς Κανονισμούς, τὶς Προκηρύξεις τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων, τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικὰ καὶ τὴ στήλη τῶν Διορθοδόξων καὶ Διαχρονικῶν.

Στοὺς ἀναγνῶστες τοῦ περιοδικοῦ ΕΚΚΛΗΣΙΑ εὐχόμαστε τὸ Νέον Ἔτος 2010 νὰ εἶναι πλῆρες θεοσδότου χαρᾶς, πνευματικῆς προόδου καὶ καρποφορίας μὲ τὴ βοήθεια τοῦ σαρκωθέντος Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Σχόλια ἐπὶ τοῦ Προσχεδίου Νόμου γιὰ τήν “Ἀναμόρφωση τοῦ συστήματος προσλήψεων καὶ καθολικὴ ὑπαγωγὴ τους στὸν πλήρη ἔλεγχο τοῦ ΑΣΕΠ” καὶ στὸ σχέδιο ‘Ὑπουργικῆς Ἀποφάσεως “Καθιέρωση ἀνωτάτου ὁρίου κυβισμοῦ κρατικῶν αὐτοκινήτων καὶ ἄλλες διατάξεις”

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρὸς

Τὸν Ἐξοχώτατον

κ. Ἰωάννην Ραγκούσην,

‘Ὑπουργὸν Ἐσωτερικῶν, Ἀποκεντρώσεως
καὶ Ἡλεκτρονικῆς Διακυβερνήσεως.

Ἐνταῦθα.

Ἐξοχώτατε,

Λαβόντες γνώση τοῦ ὑπὸ διαβούλευση σχεδίου νόμου γιὰ τήν «Ἀναμόρφωση τοῦ συστήματος προσλήψεων καὶ καθολικὴ ὑπαγωγὴ τους στὸν πλήρη ἔλεγχο τοῦ ΑΣΕΠ» ἐπιθυμοῦμε νὰ θέσουμε ὑπ’ ὅψιν τὶς κατωτέρω παρατηρήσεις, ποὺ ἀφοροῦν στὴν Ἐκκλησία τῆς Ἐλλάδος, συμμετέχοντες στὴν δημόσια διαβούλευση.

Μὲ τὸ προτεινόμενο σχέδιο νόμου ὑπάγονται στὸ πεδίο ἐφαρμογῆς τοῦ ν. 2190/1994 οἱ διορισμοὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν νομικῶν προσώπων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τῶν λοιπῶν Ἐκκλησιῶν, δογμάτων καὶ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρο 13 τοῦ Συντάγματος γνωστῶν θρησκειῶν, ἐφ’ ὅσον ἡ μισθοδοσία τους βαρύνει τὸν κρατικὸ προϋπολογισμό, πλὴν τῶν κληρικῶν καὶ τῶν φερόντων τὸ ἵερατικὸ σχῆμα. Σὲ ὅ,τι ἀφορᾶ στὴν Ἐκκλησία τῆς Ἐλλάδος ὑπενθυμίζεται ὅτι πρόκειται οὐσιαστικὰ γιὰ ἀδιάθετες ὁργανικὲς θέσεις διακόνων (τοῦ ν.δ. 1398/1973) καὶ ἱεροκηρύκων (τοῦ ν. 813/1978), οἱ ὅποιες «μετατρέπονται» σὲ θέσεις λαϊκῶν ὑπαλλήλων τῶν Ἱ. Μητροπόλεων, ἡ δὲ μισθοδοσία τῶν

ὅποίων βαρύνει τὸ Δημόσιο σὲ ἐλάχιστη ἀνταπόδοση τῶν δημεύσεων καὶ δωρεῶν ἀνυπολόγιστης σὲ ἀξίᾳ ἀκίνητης περιουσίας τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸ Ἑλληνικὸ Κράτος. Παρατηρητέα λοιπὸν τὰ ἀκόλουθα:

Πρῶτον, ἡ προτεινόμενη ὑπαγωγὴ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος στὸ σύστημα ἐπιλογῆς προσωπικοῦ, ὅπως ουθεμίζεται στὸν ν. 2190/1994 συνεπάγεται τὴν κατάργηση τῆς αὐτοτελοῦς διαδικασίας ἐπιλογῆς προσωπικοῦ, ποὺ ἔως τώρα ἴσχυει δυνάμει τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος 5/1978 (ΦΕΚ Α' 78/3.4.1978) καὶ ἀποτελεῖ προϊὸν τῆς νομοθετημένης ἐσωτερικῆς αὐτονομίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος. Ο ἐν λόγῳ Κανονισμὸς ἔχει ἐγκριθεῖ ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος στὸ πλαίσιο τοῦ δικαιώματος αὐτορύθμισης τῶν ὑπαλληλικῶν σχέσεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος, Ἱ. Μητροπόλεων κ.λπ., τὸ ὅποιο παραχώρησε ὁ τυπικὸς νομοθέτης μὲ τὸν Καταστατικὸ Χάρτη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος, ἦτοι τὸν νόμο 590/1977 («περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος», ΦΕΚ Α' 146), εἰδικῶτερα τὸ ἄρθρο 42 παρ. 2 αὐτοῦ.

Κατὰ τὸ ἐν λόγῳ ἄρθρῳ:

«2. Τὰ προσόντα, ἡ διαδικασία διορισμοῦ, προαγωγῆς, μεταθέσεως, μετατάξεως, χορηγήσεως πάσης φύσεως ἀδειῶν, τὰ τῆς πειθαρχικῆς διώξεως καὶ χορηγήσεως ἡθικῶν ἀμοιβῶν, τὰ τῶν θέσεων, ὡς καὶ πᾶν ἔτερον ζήτημα ἀφορῶν εἰς τὴν ἐν γένει ὑπηρεσιακὴν κατάστασιν τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος, τῶν

Τεράων Μητροπόλεων, τῶν Ἱερῶν ἐνοριακῶν ναῶν, τοῦ ΟΔΕΠ, τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, τοῦ Διορθοδόξου Κέντρου, τῶν Ἱερῶν Μονῶν, ὡς καὶ παντὸς ἑτέρου ἐκκλησιαστικοῦ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἀσφαλιστικῶν τοῦ Κλήρου Ὁργανισμῶν ἐπιφυλασσομένων τῶν διατάξεων τοῦ ἀριθμοῦ 38 τοῦ παρόντος, ως αὐτοῖς ἀναγράφουν καὶ ἐπιπρόσθετες προϋποθέσεις στὶς προκηρύξεις ἐπιλογῆς προσωπικοῦ, οἵ διοικητές τοῦ Κανονισμοῦ 5/1978, ὅπως ἐνδεχόμενο διὰ τῆς Δ.Ι.Σ., δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Δυνάμει τοῦ σχεδίου νόμου ούσιαστικὰ ἐν μέρει καταργεῖται ἡ παραπάνω νομοθετικὴ ἐξουσιοδότηση τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτη, τίθεται δηλαδὴ ἐκποδὼν ἡ κανονιστικὴ αὐτονομία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὡς πρὸς τὸ ζήτημα καθορισμοῦ τῶν προσόντων καὶ τῆς διαδικασίας καὶ τῶν ἀρμοδίων δογάνων ἐπιλογῆς τῶν λαϊκῶν ὑπαλλήλων, οἵ διοικητές τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτης εἰδικότητας τοῦ οὔποδος τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτης ἐπιβάλλει στὸ ἀριθμό 2 αὐτοῦ. Ἀλλωστε ἡ πρόθεση γιὰ ἀπ' εὐθείας συνεννόηση Πολιτείας καὶ Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γιὰ θέματα ἀμοιβαίου ἐνδιαφέροντος καὶ συμπόρευση ἐπιβεβαιώθηκε κατὰ τὴν πρόσφατη συνάντηση μὲ τὸν Ἐξοχώτατο Πρόεδρο τῆς Κυβερνήσεως κ. Γεώργιο Παπανδρέου.

Δεύτερον, θεωροῦμε ὡς δεδομένο διὰ τῆς Α.Σ.Ε.Π.:
Α) ὥστε νὰ ἐκδίδει προκηρύξεις ἡ νὰ ἀσκεῖ ἔλεγχο στὸ περιεχόμενο τῶν προκηρύξεων, ποὺ ἀφοροῦν στὴν ἐπιλογὴ προσωπικοῦ στὰ ἐκκλησιαστικὰ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου,

Β) νὰ ἐλέγχει, νὰ τοποποιεῖ τοὺς πίνακες ἐπιτυχόντων καὶ νὰ δριστικοποιεῖ τοὺς πίνακες διοριστέων, παραγνωρίζει τὶς ἰδιαίτερες συνθῆκες λειτουργίας καὶ προαγωγῆς τοῦ θρησκευτικοῦ καὶ πνευματικοῦ ἔργου τῶν ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ εἶναι

ἐνδεχόμενο διὰ προσκούρει καὶ στὴν κατοχυρωμένη θρησκευτικὴ ἐλευθερία τους.

Εἰδικότερα, ἐντὸς τῆς κατὰ πάντα σεβαστῆς ἀρχῆς τῆς ἀξιοκρατίας τὰ ἐκκλησιαστικὰ νομικὰ πρόσωπα ὀφείλουν νὰ ἀναγράφουν καὶ ἐπιπρόσθετες προϋποθέσεις στὶς προκηρύξεις ἐπιλογῆς προσωπικοῦ, οἵ διοικητές τοῦ Κανονισμοῦ 5/1978, ὅπως ἐνδεκτικῶς οἱ κατωτέρω:

«Οὐδεὶς διορίζεται ἐκκλησιαστικὸς ὑπάλληλος ἐὰν δὲν εἶναι χριστιανὸς ὁρθόδοξος καὶ ἐὰν δὲν κέκτηται τὸ προσῆκον δι' ἐκκλησιαστικὸν ὑπάλληλον ἥθος» (8 παρ. 1)

«Δὲν διορίζεται ἐκκλησιαστικὸς ὑπάλληλος ὁ λόγω ἢ ἔργων ἐπιδεικνύων ἔλειψιν σεβασμοῦ πρὸς τὴν ὁρθόδοξον χριστιανικὴν θρησκείαν» (ἄριθμος 12)

Σημειώνεται δὲ διὰ τοῦ οἵ προσθετες αὐτὲς καὶ κυριώδους σημασίας προϋποθέσεις ἰσχύουν ἔως σήμερα ἀδιακρίτως τῆς εἰδικότητας τοῦ ὑπὸ πρόσληψη προσωπικοῦ στὰ ἐκκλησιαστικὰ νομικὰ πρόσωπα. Οἱ ἀναγκαῖες αὐτές προϋποθέσεις γιὰ τὴν διμαλὴ λειτουργία τους συνεπάγονται κατ' ἀνάγκην τὴν ἔξεταση τῆς συνδρομῆς ἰδιοτήτων, ὅπως οἱ θρησκευτικὲς πεποιθήσεις καὶ τὸ χριστιανικὸ ἥθος, οἵ διοικητές δὲν ζητοῦνται προκειμένου περὶ διορισμοῦ στὸν ὑπόλοιπο δημόσιο τομέα, καὶ ἀξιολογοῦνται ἀπὸ ὄργανα τῶν ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων, τὰ ὅποια εἶναι καὶ πρέπει νὰ παραμείνουν ὡς τὰ καθ' ὑλὴν καὶ τελειωτικῶς ἀρμόδια, ἀπὸ πλευρᾶς οὐσίας ἀλλὰ καὶ νομιμότητας, γιὰ τὴν διατύπωση ἀξιολογικῶν κρίσεων ἐπὶ τέτοιου εἰδούς προϋποθέσεων.

Συνεπῶς, θεωροῦμε διὰ τοῦ θρησκευτικοῦ καὶ εἰδικότερα σωτηριολογικοῦ προορισμοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐσωτερικῆς αὐτονομίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ποὺ ἔχει καὶ νομοθετικῶς ἀναγνωρισθεῖ ὡς «θεῖον καθίδρυμα» (άριθμος 1 παρ. 1 ν. 590/1977), ὑφίστανται σοβαροὶ λόγοι νὰ παραμείνει ὡς εἶχε ἔξ ἀρχῆς τὸ ἀριθμό 14 τοῦ ν. 2190/1994 καὶ νὰ μὴν ὑπαχθοῦν τὰ νομικὰ πρόσωπα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στὸ πεδίο ἐφαρμογῆς τοῦ ν. 2190/1994 ὡς πρὸς τὸν τρόπο ἐπιλογῆς, τὰ ἀρμόδια ὄργανα ἀξιολόγησης καὶ τὰ προσόντα ἐπιλογῆς προσωπικοῦ τους. Εἰδάλλως,

τυχὸν τροποποίησῃ θὰ ἀποτελεῖ, μεταξὺ ἄλλων, καὶ μονομερὴ τροποποίησῃ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος χωρὶς προηγούμενη συνεννόηση Πολιτείας καὶ Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἐν κατακλεῖδι, παραθέτουμε καὶ δύο παρατηρήσεις ὡς πρὸς τὸ σχέδιο τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως «Καθιέρωση ἀνωτάτου ὁρίου κυβισμοῦ κρατικῶν αὐτοκινήτων καὶ ἄλλες διατάξεις», στὴν δόπια γιὰ πρώτη φορά, προβλέπεται στὸ ἀρθρο 2 παρ. β ὅτι μὲ αὐτοκίνητα κυβισμοῦ 1.600 κ.ἔ. τῆς Γενικῆς Γραμματείας Δημόσιας Διοικήσεως καὶ Ἡλεκτρονικῆς Διακυβερνήσεως τοῦ Ὕπουργείου Ἐσωτερικῶν, Ἀποκέντρωσης καὶ Ἡλεκτρονικῆς Διακυβερνήσεως ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐξυπηρετεῖται (μόνον) ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, ἐνῷ κατὰ τὴν ἰσχύουσα ὡς σήμερα Κοινὴ Ὅπουργικὴ Ἀπόφαση ὑπ’ ἀριθμ. 543/5543-2/3.2000 (ἄρθρο 4 παρ. θ) προεβλέπετο ἡ ἐξυπηρετησή του, δπως καὶ ὅλων τῶν Μητροπολιτῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μὲ αὐτοκίνητα τῶν Μητροπόλεών τους. Παράλληλα μὲ τὸ σχέδιο τῆς νέας ἀποφάσεως τίθεται χαμηλότερο ὁρίο κυβισμοῦ 1400 κ.ἔ. γιὰ τὰ αὐτοκίνητα, ποὺ θὰ χρησιμοποιοῦν οἱ λοιποὶ Μητροπολίτες τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Πρῶτον, ἀφοῦ σᾶς εὐχαριστήσω προσωπικῶς, σᾶς δηλώνω ὅτι δὲν ἐπιθυμῶ νὰ χρησιμοποιῶ κρατικὸ ὄχημα τοῦ Ὅπουργείου Ἐσωτε-

ρικῶν καὶ μάλιστα μεγαλύτερου κυβισμοῦ ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν μου Μητροπολιτῶν.

Δεύτερον, γνωρίζετε ἀσφαλῶς ὅτι οἱ Μητροπολίτες δὲν εἶναι κάτοικοι τοῦ κέντρου τῶν Ἀθηνῶν, οὔτε συχνάζουν καθημερινὰ σὲ αὐτό. Δὲν μπορῶ λοιπὸν νὰ μὴν παρατηρήσω ὅτι ὁ περιορισμὸς τοῦ κυβισμοῦ στὰ 1.400 κ.ἔ. γιὰ τοὺς Μητροπολίτες, οἱ δόποιοι ὑποχρεοῦνται νὰ διανύουν συχνὰ μεγάλες ἀποστάσεις ἀπὸ τὶς ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα ἐπαρχίες τους πρὸς ἄλλες ἐπαρχίες ἢ καὶ ἐντὸς τῆς ἐπαρχίας τους ἀλλὰ καὶ ἀπό/πρὸς τὴν Ἀθήνα, ὅταν καλοῦνται νὰ συμμετάσχουν στὰ ὅργανα διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, εἶναι μὴ ζεαλιστικός. Ἐὰν συνυπολογίσετε ὅτι ἥδη στὸ ἀρθρο 5 τοῦ σχεδίου τῆς ἀποφάσεως προβλέπεται ἐξαίρεση γιὰ τὶς μετακινήσεις «στὴν Περιφέρεια» ὡς πρὸς τὰ μέλη τῆς Κυβερνήσεως, εἶμαι σίγουρος ὅτι ἐσεῖς καὶ οἱ συνεργάτες σας θὰ πραγματοποιήσετε μία δεύτερη σκέψη ἐπὶ τοῦ ζητήματος.

Ἐπὶ δὲ τούτοις ἐπικαλούμενος ἐπὶ τὴν ὑμετέρα Ἐξοχότητα πλούσια τὴν χάρη τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ ἄπειρο Αὐτοῦ ἔλεος, διατελῶ μετ’ εὐχῶν διαπύων καὶ τιμῆς.

† Ο Αθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

‘Ο Ἀρχιγραμματεὺς
Ἀρχιμ. Κύριλλος Μισιακούλης

Συλλυπητήρια τοῦ Μακαριωτάτου πρὸς τὸν Τοποτηρητὴ τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Σερβίας

Συλλυπητήρια Ἐπιστολὴ ἀπέστειλε ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερώνυμος πρὸς τὸν Τοποτηρητὴ τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Σερβίας μετὰ τὴν ἀγγελία τῆς κοιμήσεως τοῦ μακαριστοῦ

Πατριάρχου Παύλου, ἀναφέρων τὰ ἀκόλουθα:

«Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Μανδροβουνίου καὶ Παραθαλασσίας, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε Ἄδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, κύριε Ἀμφιλόχιε, Τοποτηρητὰ τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Σερβίας, τὴν Ὕμετέραν Σεβασμιότητα ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Βαθύτατα συγκεκινημένοι ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τῆς πρὸς Κύριον Ἐκδημίας τοῦ Ἀοιδίμου Πατριάρχου τῶν Σέρβων κυροῦ Παύλου, σπεύδομεν, ἵνα ἐκφράσωμεν τὰ βαθύτατα συλλυπητήρια ἡμῶν τε καὶ σύμπαντος τοῦ Κλήρου καὶ τοῦ εὐσεβοῦς Λα-

οῦ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀγιωτάτης ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίας ἐπὶ τῇ μεταστάσει τοῦ Πατρός καὶ πνευματικοῦ Ἁγέτου τοῦ φιλτάτου ἡμῶν Σερβικοῦ Λαοῦ, δοτὶς ἐπὶ δύο σχεδὸν δεκαετίας Θεοφιλῶς ἐποίμανεν αὐτόν.

Εἴθε ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ὁ καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων τὴν ἔξουσίαν ἔχων ὃς ἀθάνατος Βασιλεὺς καὶ Δεσπότης, ἀναπαύσῃ τὴν μακαρίαν Αὐτοῦ ψυχὴν ἐν χώρᾳ ζώντων καὶ μετὰ δικαίων, ἀναδείξῃ δὲ ἀντάξιον Διάδοχον Αὐτοῦ, ἵκανὸν ἵνα ὁδηγήσῃ πρὸς νομὰς σωτηρίους τὸν Ἅγιολεκτὸν Λαὸν τῆς Σερβίας κατὰ τοὺς δυσχειμέρους καιρούς, τοὺς δόποίους διανύομεν.

Ἐπὶ δὲ τούτοις καὶ αὐθις τὴν ὑμετέραν Σεβασμιότητα κατασπαζόμενοι φιλήματι ἀγάπης ἐν Κυρίῳ διατελοῦμεν,

Ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

† Ὁ Ἀθηνῶν Ἰερώνυμος, Πρόεδρος

ΜΗΝΥΜΑΤΑ

Μήνυμα τοῦ Μακαριωτάτου στὴν ἡμερίδα τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Παρακολουθήσεως Εὐρωπαϊκῶν Θεμάτων

(Ιερὰ Μονὴ Πεντέλης, 5.11.2009)

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΩΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ἄγαπητοί μου ἀδελφοί,

Οἱ ὁρθόδοξοι κληρικοὶ τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀνὰ τοὺς αἰῶνας, εἶχαν βαθιὰ ἐπίγνωση τοῦ δόλου καὶ τῆς προσφορᾶς τους μέσα στὴν Ἐκκλησία, ἀλλὰ καὶ μέσα στὴν κοινωνία. Αὕτη ἡ ἐπίγνωση δὲν περιορίζόταν μόνο στὴ λειτουργικὴ διακονία τους, ἀλλὰ ἐπεκτεινόνταν καὶ στὸν εὐρύτερο κοινωνικὸ περίγυρο, ὅπου ζοῦσαν. Ἐνδιαφέρονταν γιὰ ὅλες τὶς ἐκφάνσεις τοῦ κοινωνικοῦ βίου. Πρωτοστατοῦσαν σὲ κάθε τι ποὺ βελτιώνει τὴν ἀνθρώπινη ζωὴ καὶ ἔξυψώνει τὸν ἄνθρωπο.

Μιὰ τέτοια ἔκφανση τοῦ ἀνθρωπίνου βίου στὴν ὁποίᾳ πρωτοστάτησαν οἱ ὁρθόδοξοι ἰερεῖς εἶναι ἡ καλλιέργεια τῶν ἐπιστημῶν σὲ σχέση μὲ τὴν πίστη στὸν Θεό. Οἱ Πατέρες μας ὑποστήριξαν σθεναρὰ τὴν στενὴ σχέση ἀνάμεσα στὴν ἐπιστήμη καὶ στὴν πίστη καὶ ὑπέδειξαν τὸ πῶς μπορεῖ νὰ συνδεθεῖ ἡ κατά «Θεὸν σοφία», ἡ θεολογία ἐπὶ τὸ ὁρθότερον, μὲ τὴν φιλοσοφία καὶ τὴν ἐπιστημονικὴ γνώση. Κατόρθωσαν ἔτσι, διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ, νὰ ἐννοήσουν ἀφ' ἐνὸς μὲν ὅτι τὰ πνευματικά τους χαρίσματα, ἡ σκέψη, ἡ λογική, ἡ κρίση, εἶναι σημάδια «τῆς πνοῆς τοῦ Θεοῦ», ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι ἡ τάξις, ἡ ἀρμονία καὶ ἡ ὁμορφιὰ τοῦ κόσμου δὲν εἶναι μόνον ἀποτέλεσμα τῶν φυσικῶν νόμων ποὺ διέπουν τὸ σύμπαν καὶ τὸν κόσμο ὀλόκληρο, ἀλλὰ κυρίως εἶναι ἀποτέλεσμα τοῦ ἀγαπητικοῦ δημι-

ουργικοῦ λόγου τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ καὶ τῆς διαρκοῦς μέριμνάς Του γιὰ τὴν κτίση.

‘Η ἀντίληψη αὐτὴ τοὺς ὁδηγοῦσε σὲ χαρισματικὴ γνώση τῆς σοφίας τοῦ Θεοῦ καὶ σὲ δοξολογία τῆς μεγαλωσύνης Του καὶ τῆς πανσοφίας Του, ὅπως καὶ στὴν κατανόηση - τοῦ ἀρχαιοελληνικοῦ συμπεράσματος, «ὅτι πᾶσα ἐπιστήμη χωρίζομένη ἀρετῆς πανουργία καὶ οὐ σοφία Θεοῦ φαίνεται εἶναι».

Ἐπιπλέον τοὺς ἀποδείκνυε ὅτι ἡ ἀνθρώπινη σκέψη ἔχει περιορισμένες δυνατότητες καὶ ὅσο καὶ ἀν ἐμβαθύνει στὸ χῶρο τῆς κτίσεως εἶναι ἀνεπαρκής.

Δι’ αὐτῆς τῆς ὁδοῦ ὁ ἀνθρωπος δὲν αὐτομεῖται, δὲν θεωρεῖ πῶς τὸ κέντρο τῆς γνώσεως εἶναι ἡ λογική του καὶ οἱ ἴκανότητές του, δὲν ὑπεριόριζεται ἐγωιστικὰ γιὰ τὶς ἀνακαλύψεις του, ἀλλὰ δοξολογώντας τὸν Θεό, τὴν πηγὴν τῆς γνώσεως καὶ τῆς σοφίας, προσφέρει τὸ προϊὸν τῆς ἔρευνάς του στὸν κόσμο καὶ στὸν ἀνθρωπο πιὰ νὰ βελτιώσει τὴν ποιότητα τῆς ζωῆς του καὶ γιὰ νὰ ἀναχθεῖ ἀπὸ τὴ γνώση τῆς κτίσεως στὴ γνώση τοῦ Κτίστου.

Ἡ θεολογικὴ αὐτὴ παράδοση, ἡ ὁποίᾳ διαμορφώθηκε κυρίως ἀπὸ τὸν Μεγάλους Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας μὲ κορυφαῖο τὸν Μέγα Βασίλειο, συνεχίσθηκε κατὰ τὴν Βυζαντινὴ καὶ Υστεροβυζαντινὴ περίοδο. Λόγιοι κληρικοὶ ἐπιστήμονες, συνέδεσαν συνειδητὰ τὶς ἐπιστῆμες μὲ τὴ θεολογία δίνοντας νέα πνοὴ στὴν καλλιέργεια τῶν ἐπιστημῶν. Οἱ προσπάθειες κάποιων νὰ ἀποσυνδέσουν κατὰ τὸν μεσαίωνα καὶ κατὰ τὸν εὐρωπαϊκὸ διαφωτισμὸ τὶς ἐπιστῆμες ἀπὸ τὴν πίστη, διδήγησαν στὰ τραγικὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀπάνθρωπης ἐπιστήμης, ποὺ σκοπό της ἔχει μόνον τὴν ἐπιστημονικὴ ἐπιτυχία, χωρὶς νὰ ὑπολογίζει τὸν ἀνθρω-

πο καὶ τὶς πραγματικὲς ἀνάγκες του. Ἐπιστήμη χωρὶς παρουσία Θεοῦ εἶναι ἐπιστήμη ἐγωιστική, ἴδιοτελής, ποὺ πολλὲς φορὲς μετατρέπεται σὲ ἐπικίνδυνη καὶ καταστροφική.

Τίς θέσεις αὐτὲς τῆς ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐγκολ-πώθηκαν ἑκατοντάδες μεγάλοι ἐπιστήμονες, ποὺ μὲ τὶς ἐπιστημονικὲς ἀνακαλύψεις τους προσέφερον πολλὰ στὴν ἀνθρωπότητα. Παρὰ τὴν κοσμικὴ δόξα ποὺ ἀπέκτησαν ἐξ αἰτίας τῶν ἀνακαλύψεών τους αὐτὸὶ παρέμειναν ταπεινοὶ καὶ ἀπλοί. Εἶχαν βαθιὰ τὴν πεποίθηση πώς ὅ,τι ἔκαναν πραγματοποιήθηκε τοῦ Θεοῦ συνεργοῦντος. Γι' αὐτὸ ἦταν ἀληθινὰ μεγάλοι. Γι' αὐτὸ καὶ τὰ ὀνόματά τους παραμένουν ὑψηλὰ στὶς συνειδήσεις ὅλων τῶν ἐπιστημόνων.

Μὲ αὐτὲς τὶς ἀπλὲς ταπεινὲς σκέψεις χαιρετίζω τὴν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διοργανουμένη ἡμερίδα μὲ θέμα: «Ἡ

συμβολὴ τῶν Ἑλλήνων Κληρικῶν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Διαφωτισμὸν ἥως τὴν Ἀναγέννησιν τῶν θεοτικῶν ἐπιστημῶν», καὶ εὐλογῷ τὴν ὅλη προσπάθεια ποὺ καταβάλλει ὁ Πρόεδρος τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Παρακολουθήσεως τῶν Εὔρωπαικῶν Θεμάτων τῆς Ἐκκλησίας μας, Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Υμηττοῦ κ. Δανιήλ καὶ τὰ μέλη Αὐτῆς, γιὰ τὴν ἐνημέρωση τῶν Στελεχῶν τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ θεμάτων Εὔρωπαικῆς Ἔνώσεως, σὲ συνεργασία μὲ τὰ Γραφεῖα τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου στὴν Ἀθήνα.

Μὲ αὐτὰ τὰ λόγια εὐχομαι ὅ,τι ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον «τῷ Κυρίῳ ἐν οἷς πράπτομεν».

† Ὁ Ἄθηνῶν Ἱερώνυμος,
Πρόεδρος

**Χαιρετισμὸς τοῦ Μακαριωτάτου στὴν ὑπόδοχὴ¹
τῶν πρωτοετῶν φοιτητῶν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς
τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν**

(23 Νοεμβρίου 2009)

Βρίσκομαι σήμερα ἀνάμεσά σας ἀνταποκρινόμενος στὸ εὐλογημένο καθῆκον νὰ καλωσορίσω ὡς Πνευματικὸς Πατέρας καὶ ὡς Ποιμενάρχης τοὺς καινούργιους φοιτητὲς τῆς Θεολογίας στὸν τόπο τῶν σπουδῶν τους καὶ νὰ συναντηθῶ ἀπὸ κοντά, πρόσωπο πρὸς πρόσωπο, μὲ τὴ νέα γενιὰ τῶν σπουδαστῶν ποὺ καλοῦνται νὰ μελετήσουν καὶ νὰ ὑπηρετήσουν τὴν Ἱερὰ ἐπιστήμη τῆς Θεολογίας.

Ἄγαπητά μου παιδιά,

Ἐπιτρέψτε μου νὰ ὑπενθυμίσω καὶ σ' ἐσᾶς κάτι ποὺ δήλωσα ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς ἀναλήψεως τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς μου διακονίας: «Πρῶτο σημεῖο, ποὺ κατέκαιε πάντοτε καὶ συνεχίζει νὰ κατακαίει τὴν καρδιά μου, εἶναι ἡ μέριμνα γιὰ τὰ νιάτα τοῦ τόπου μας. Γιὰ τὰ παιδιά μας, ποὺ αἰσθάνονται συνεχῶς προδομένα ἀπὸ τὴν ἀσυνέπεια ἔργων καὶ λόγων· ποὺ ἀσφυκτοῦν ἀπὸ ἔλλειψη πνευματικοῦ δξιγόνου· ποὺ γίνονται ἔρωματα τῆς ἰδιοτέλειας ἥμων τῶν μεγαλυτέρων· ποὺ πεινοῦν γιὰ ἀλήθεια καὶ ζωὴ καὶ διψοῦν γιὰ ὅραμα καὶ ἐλπίδα».

Ἐχω κάθε δικαίωμα νὰ αἰσθάνομαι εὐτυχῆς σήμερα, διότι πιστεύω ὅτι θέλετε καὶ μπορεῖτε νὰ εἴστε ἀρωγοὶ καὶ συναγωνιστές μου στὴν ὑλοποίηση στόχων καὶ ὁραμάτων ποὺ εἶναι δυνατὸν νὰ ἀντιστρέψουν αὐτὴ τὴν ἀρνητικὴ εἰκόνα.

Σᾶς καλῶ λοιπὸν νὰ συναντηθοῦμε ἀγωνιστικὰ ἐκεῖ ποὺ ἡ Θεολογία ἀντιμετωπίζει τὴν πρόκληση τοῦ διαλόγου μὲ τὸν σύγχρονο κόσμο· τὴν πρόκληση τῆς συνάντησής της μὲ τὴν ἴστορία· τὴν πρόκληση τῆς ἀναμέτρησής της μὲ τὴ νέα παγκοσμιοποιημένη κοινωνικὴ πραγματικότητα.

Θέλω νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ ἀγαπήσετε αὐτὴ τὴ Σχολή, καὶ νὰ ἀξιοποιήσετε καὶ νὰ ἐφαρμόσετε τὶς γνώσεις τὶς δύοτες θὰ ἀποκτήσετε κατὰ τὴν

φοίτησή σας ἐδῶ γιὰ νὰ ὑπηρετήσετε μετὰ λόγου γνώσεως τὴν ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου, νὰ διακονήσετε τὸν λαὸ τοῦ Θεοῦ διασώζοντας τὴν οὐσία καὶ τὸ νόημα τῆς πίστεως ποὺ μᾶς ἐμπιστεύθηκαν οἱ ἄγιοι καὶ οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ νὰ σταθεῖτε σὰν ἀληθινοὶ ἀδελφοὶ δίπλα σὲ κάθε ἀνθρωπο ποὺ ἀντιμετωπίζει κάποια δοκιμασία μὴ λησμονώντας ποτὲ ὅτι ὑπὲρ αὐτοῦ ἡ αὐτῆς «Χριστὸς ἀπέθανεν».

Ἐπιτρέψτε μου λοιπὸν νὰ σᾶς προσκαλέσω καὶ νὰ σᾶς προκαλέσω ὅλους ἀνεξαιρέτως, ὅσοι ἐπιλέξατε συνειδητὰ νὰ γίνετε θεολόγοι καὶ ὅσοι ἀκόμα ἀμφιβάλλετε γιὰ τὴν εἰσοδό σας σὲ αὐτὴ τὴ Σχολή, νὰ ὑπερβεῖτε τὴν δουλεία τῶν αὐτονόητων.

Εἶναι πιὰ καιρὸς νὰ ὑπερβοῦμε μονομέρεις καὶ ἀπολυτοποιήσεις ὅπως εἶναι, γιὰ παράδειγμα, ἡ περιφρόνηση τῶν θεολογικῶν σπουδῶν ὑπερτονίζοντας ἡ ἀπολυτοποιώντας τὸ χαρισματικὸ σκέλος τῆς Θεολογικῆς γνώσης. Πρέπει νὰ θυμάστε ὅτι οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας δὲν ἦσαν ποτὲ ἐναντίον τῆς γνώσης.

Ο ἄγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, διδάσκει μὲ τρόπο σαφῆ ὅτι «δὲν ὑπάρχει τίποτε πολυτιμότερο ἀπὸ τὴ γνώση. Ἡ γνώση εἶναι φῶς τῆς ψυχῆς καὶ τὸ ἀντίθετο, ἡ ἄγνοια, εἶναι σκότος».

Ομως ἡ θεολογικὴ γνώση δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ἀφηρημένη καὶ ἀποκομιμένη ἀπὸ τὴν πράξη καὶ τὴν ἐμπειρία. Γι' αὐτὸ ἔνας ἄλλος μεγάλος ἄγιος, ὁ Μάξιμος ὁ Ὁμολογητὴς διευχρινίζει ὅτι: «ἡ ὁμορφιὰ τῆς σοφίας εἶναι ἡ ἐμπρακτὴ γνώση ἡ ἡ πράξη ποὺ ἔχει σοφία».

Γιὰ τὴν Ὁρθόδοξη Παραδόση ἡ «ἰδεώδης πράγματικότητα εἶναι τὸ κλίμα τῆς πατερικῆς Θεολογίας: ὁ συνδυασμὸς μὲ ἀριμονικὸ τρόπο τῆς λόγιας καὶ τῆς χαρισματικῆς θεολογίας».

Παιδιά μου,

Θέλω νὰ σᾶς καλέσω νὰ ξήσετε καὶ νὰ σπουδάσετε σὲ βάθος καὶ πλάτος τὸ μαστήριο τῆς Ἐκκλησίας μὲ ὅλο τὸ εἶναι σας καὶ νὰ δώσετε τὸν ξῆλο καὶ τὸ σθένος τῆς νιότης σας ὥστε οἱ σπουδές σας νὰ εἶναι καρποφόρες καὶ γόνιμες.

Ἐμεῖς, οἱ πατέρες καὶ ἀδελφοί σας, οἱ δάσκαλοί σας ἀλλὰ καὶ ὁ κόσμος ποὺ σᾶς περιβάλλει περιμένει ἀπὸ ἐσᾶς νὰ μεταφέρετε τὸ χαρούσυνο μῆνυμα τῆς Ἀναστάσεως μετὰ λόγου γνώσεως σὲ ἔνα κόσμο ποὺ ἀσφυκτιᾶ ἀπὸ ἔλλειψη νοήματος καὶ στραγγαλίζεται ἀπὸ τὴν καταρράκωση τῆς ἑλπίδας καὶ τὴν ἀπαξίωση τῆς ἀγάπης.

Κι ὅσοι αἰσθάνεστε ἀκόμη ξένοι καὶ ἵσως ἄβολα ἔδω μέσα, σᾶς ὑπενθυμίζω ὅτι ὁ μέγας ἀπόστολος Παῦλος, στὸν ὅποιον εἶναι ἀφιερωμένο τὸ Παρεκκλήσιο τῆς Σχολῆς σας, ξεκίνησε ὡς διώκτης τοῦ χοιτιανισμοῦ καὶ κατέληξε νὰ εἶναι ἔνας ἐκ τῶν πρωτοκορυφαίων προσωπικοτήτων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Οἰκουμένης ὀλόκληρης.

Δεχθεῖτε λοιπὸν τὸν ἐρχομό σας ἐδῶ ὅχι ὡς τυχαίο γεγονός ἢ ὡς συγκυριακὴ ἀτυχία ἀλλὰ ὡς προσωπικὴ τιμητικὴ πρόσκληση ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Ἰησοῦ Χριστό.

Ξεχάστε ὅσα ἔχετε ἀκούσει ἢ πιστεύατε ἔως τώρα γιὰ τὴν Ἐκκλησία καὶ τὴ Θεολογία. Τολμῆστε νὰ ἀμφισβητήσετε τὰ τετριμένα καὶ τὰ αὐτονόητα. Ἐπιστρατεῦστε τὴν κρίση καὶ τὴν ἔξυπνάδα σας, τὴν τόλμη καὶ τὴ νεανική σας εἰλικρίνεια καὶ ἀντιπαραταχτεῖτε στὶς διαστρεβλώσεις τῆς ἀλήθευσης ποὺ κάνουν τὴν καθημερινότητα τῆς ζωῆς μας μίζερη καὶ στενόκαρδη.

Ἀνοίξτε τὴν καρδιά σας στὸ κάλεσμα τοῦ Θεοῦ. Τοῦ Θεοῦ ποὺ ἔγινε ἀνθρωπος γιατὶ αὐτὸς μᾶς ἀγάπησε πρῶτος.

Ο ιερὸς Φώτιος, ἔνας ἄλλος μεγάλος ἄγιος τῆς Ἐκκλησίας, περὶ τοῦ ὁποίου νομίζω ὅτι θὰ ἀκούσετε πολλὰ κατὰ τὴ διάρκεια τῶν σπουδῶν σας, περιγράφει αὐτὴ τὴ σχέση μὲ τρόπο δυναμικὸ καὶ εὐάισθητο. Σᾶς μεταφέρω αὐτούσιο τὸν λόγο του: ‘Ο Χριστὸς «μᾶς ἀγάπησε πρῶτος. Ἐμᾶς ποὺ ὑπῆρξαμε καὶ εἴμαστε ἔχθροι καὶ πολέμιοι Του. Καταλαβαίνετε τὴν ὑπερβολικὴ ἀγάπη; Κατανοεῖτε τὸ χρέος μας ἀπέναντί Του; Προσθέστε λοιπὸν καὶ τὸ ἀκόμη σπουδαιότερο: ὅχι μόνο μᾶς

ἀγάπησε, ἀλλὰ καὶ ἀτιμάστηκε γιὰ χάρη μας καὶ χαστουκίστηκε καὶ σταυρώθηκε καὶ καταριθμήθηκε μεταξὺ τῶν νεκρῶν. Καὶ μὲ ὅλα αὐτὰ ἔδειξε ἔμπρακτα τὴν ἀγάπη του γιὰ ἐμᾶς».

Καὶ τώρα αὐτὸς ὁ Θεὸς τῆς θυσίας καὶ τῆς ἀγάπης κάλεσε ἐσᾶς νὰ σπουδάσετε τὴν ἰερὰ ἐπιστήμη τῆς Θεολογίας καὶ νὰ ἔσται χαρούσυνο σὰν καινούργιοι ἀπόστολοι Παῦλοι στὸν κόσμο ποὺ ἔξακολουθεῖ νὰ διψᾷ γιὰ ἀλήθεια καὶ νὰ πεινᾷ γιὰ ζωὴ μὲ νόημα καὶ γιὰ οὐσιαστικὴ ἐλευθερία. Τὴν ἐλευθερία ποὺ μᾶς χάρισε ὁ ἀναστημένος Κύριος μας.

Μήν διστάξετε λοιπόν. Ἡ Ἐκκλησία καὶ ἡ οἰκουμένη ὀλόκληρη περιμένει ἀπὸ ἐσᾶς νὰ γίνετε οἱ νέοι ἀγγελιοφόροι τῆς ἑλπίδας. Ἐλάτε νὰ ἐργαστοῦμε μαζὶ γιὰ ἔνα κόσμο καλύτερο καὶ δικαιότερο. Ἐλάτε νὰ μᾶς βοηθήσετε νὰ ἀρθρώσουμε λόγο οὐσιαστικὸ καὶ ἐδραιωμένο σὲ στέρεες καὶ ἐπιστημονικὰ δόκιμες γνώσεις γιὰ ὅλα τὰ μείζονα προβλήματα ποὺ ταλανίζουν τὸν σύγχρονο κόσμο. Οἱ ἐπιστημονικὲς ἔξελίξεις, ἡ βιοηθική, οἱ νέες τεχνολογίες ἀλλὰ καὶ τὰ κοινωνικὰ καὶ πολιτικοοικονομικὰ προβλήματα τῆς σημερινῆς πραγματικότητας περιμένουν καὶ ἔχουν ἀνάγκη τὸν λόγο τῆς Θεολογίας. Καὶ ἐσεῖς καλεῖστε τώρα νὰ σπουδάσετε αὐτὸν τὸν λόγο καὶ αὖριο νὰ τὸν διατυπώσετε καὶ νὰ τὸν διακηρύξετε φρέσκο, οὐσιώδη καὶ δυναμικό.

Ἄγαπητά μου παιδιά,

Δὲν μοῦ διαφεύγουν καὶ δὲν βρίσκονται ἔξω ἀπὸ τὶς ἀνησυχίες καὶ τὶς ἀγωνίες μου τὰ λεγόμενα ἐπαγγελματικὰ ζητήματα τῶν θεολόγων. Αὐτὰ τὰ προβλήματα, ποὺ διογκώνονται στὶς μέρες μας καὶ ἀπασχολοῦν ἔντονα τὸν κλάδο τῶν θεολόγων, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μὴν βρίσκονται στὸ ἐπίκεντρο τῶν ἀνησυχιῶν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως.

Ἡ ἀσάφεια, ἡ σύγχυση ἢ ἀκόμα καὶ κάποιες προβληματικὲς μεθοδεύσεις ποὺ ἐπικρατοῦν γύρω μας σχετικὰ μὲ τὸ μάθημα τῶν θρησκευτικῶν, τὸ γεγονός ὅτι περισσότεροι ἀπὸ 3.000 θεολόγοι εἶναι ἐπαγγελματικὰ ἐτεροαπασχολούμενοι ἐνῶ ἄλλοι τόσοι εἶναι ἀνεργοί, μὲ ἀπασχολεῖ ἔντονα. Μὲ προβληματίζει ἐπίσης ἡ ἀδικία ποὺ ἐπικρατεῖ στὴν μὴ ἰσότιμη ἐπαγγελματικὴ ἀποκατάσταση

τῶν θεολόγων σὲ διοικητικὲς θέσεις σὲ σχέση μὲ πτυχιούχους ἄλλων σχολῶν.

Μὲ ἀπασχολεῖ σοβαρὰ ὁ σιωπηρὸς ἄλλὰ ἔμπρακτος ἔξιστρακισμὸς τῆς διδασκαλίας τῶν θρησκευτικῶν ἀπὸ τὴν πρωτοβάθμια ἐκπαίδευση ἄλλὰ καὶ ἡ προκλητικὴ στάση κάποιων ποὺ ἀγωνίζονται γιὰ τὴν ἔξαφάνιση ἀπὸ τῇ ζωῇ μας τῆς πίστης, τῶν ἰερῶν συμβόλων καὶ τοῦ ἥθους μὲ τὸ ὅποιο πορεύτηκε τὸ γένος μας μέσα στὴν ιστορία.

Τὸ χαρούσυνον τῆς ἡμέρας καὶ ἡ οἰκονομία τοῦ χρόνου δὲν ἐπιτρέπουν νὰ ἐπεκταθῶ περισσότερο σὲ αὐτὰ τὰ θέματα, ἄλλὰ πρέπει νὰ μᾶς ἀπασχολήσουν ὅλους, διδάσκοντες καὶ διδασκομένους, ποιμένες καὶ ποιμαινομένους καὶ νὰ ἀναζητήσουμε λύσεις καὶ ἀπαντήσεις πρὸιν εἶναι πολὺ ἀργά.

Σήμερα ὅμως ἀς ἀπολαύσουμε τὴν εὐλογημένη μας συνάντηση καὶ ἀς χαροῦμε μαζί, ἐνώνοντας νοερὰ τὰ χέρια καὶ ἀλληλούποσχόμενοι ὅτι θὰ ἀγωνιστοῦμε μαζὶ γιὰ τὴν ἀλήθεια καὶ τὴ δικαιοσύνη. Ἄς χαροῦμε μαζὶ γιὰ τὸ δῶρο τοῦ Θεοῦ σ' ἐσᾶς νὰ εἴστε φοιτητές. Δεχτεῖτε αὐτὸ τὸ δῶρο ὡς πρόσκληση γιὰ μὰ πορεία ζωῆς μὲ σκοπὸ καὶ νόημα, καὶ γι' αὐτὸ δῶστε στὶς σπουδές σας βαρύτητα καὶ σημασία ὥστε αὔριο ὁ λόγος σας νὰ εἶναι οὐσιαστικὸς καὶ νὰ νοηματίζει τὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων.

Καὶ πάνω ἀπ' ὅλα νὰ μὴν λησμονεῖτε ποτὲ ὅτι ἡ Ἔκκλησία σᾶς χρειάζεται καὶ προσδοκᾷ πολλὰ ἀπὸ ἐσᾶς.

Ἡ Ἔκκλησία εἶναι ἡ κοινὴ μας οἰκογένεια καὶ τὸ σπίτι σας. Κι ὅταν βλέπετε αὐτὸ τὸ σπίτι νὰ κινδυνεύει ἀπὸ δικά μας λάθη καὶ ἀμέλειες, μὴν ἀπομακρύνεστε, μὴν κάθεστε στὸ ἀπέναντι πεζοδρόμιο ἔξαντλώντας τὸ ζῆλο σας σὲ εὔκολες ιριτικές. Μείνετε ἐδῶ καὶ ἀγωνιστεῖτε γιὰ ὅτι πολυτιμότερο μᾶς κληροδότησαν οἱ πρόγονοι μας. Μὴν χαρίζετε τὸ σπίτι σας στοὺς ἐχθροὺς τῆς πίστεως ποὺ τὸ θέλουν ἐρείπια. Μείνετε ἐδῶ διεκδικώντας τὴν πολύτιμη κληρονομία ποὺ σᾶς ἀνήκει. Μείνετε στὸ σπίτι σας γιὰ νὰ τὸ ἀνανεώσετε καὶ νὰ τὸ ἀνακαινίσετε.

Ξέρω ὅτι οἱ καθηγητὲς αὐτῆς τῆς σχολῆς σᾶς ἀγαποῦν καὶ θέλουν τὸ καλύτερο γιὰ ἐσᾶς. Απευθυνόμενος πρὸς αὐτοὺς θέλω νὰ τοὺς παρακαλέσω ὅλους καὶ τὸν καθένα προσωπικὰ νὰ σᾶς προσφέρουν τὸν καλύτερο ἑαυτό τους. Κι ἐσεῖς μὴν ἀφήσετε τὴν ἀγάπη τους καὶ ὅσα ἔχουν νὰ σᾶς προσφέρουν νὰ πάνε χαμένα. Αξιοποιεῖστε τὶς γνώσεις καὶ τὴ σοφία τους καὶ ἀκολουθήστε τὸ παράδειγμά τους στὸν ζῆλο γιὰ τὴν ἐπιστήμη καὶ τὴ διακονία τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ.

Δὲν θέλω νὰ σᾶς κουράσω περισσότερο. Θὰ σταματήσω ἐδῶ δηλώνοντας ὅτι ἡ πόρτα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν εἶναι πάντα ἀνοιχτὴ γιὰ ὅλους σας.

Καλῶς ἥρθατε στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ Ἀθηνῶν!

Καλές σπουδές καὶ καλὴ σταδιοδοσία!

Ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ νὰ σᾶς ἀγιάζει καὶ νὰ γονιμοποιεῖ τοὺς κόπους σας!

ΟΜΙΛΙΑΙ

Ἐνθρονιστήριος λόγος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου κ. Ἐμμανουὴλ

(Κιλκίς, 11 Νοεμβρίου 2009)

Μακαριώτατε Δέσποτα καὶ Πολυσέβαστε Γέροντά μου,

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Γουμενίσσης, ἐκπρόσωπε τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ μας Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου καὶ Τοποτηρητὰ τῆς Ιερᾶς ταύτης Μητροπόλεως,

Σεβασμιώτατε ἐκπρόσωπε τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Ἀφρικῆς κ. Θεοδώρου,

Σεπτὴ τῶν ἀγίων Ιεραρχῶν χορεία,

Κύριε Νομάρχα, Κύριοι Βουλευταί, Κύριε Δήμαρχε τοῦ Κιλκίς καὶ λοιποὶ κ. Δήμαρχοι καὶ ἀρχές τοῦ τόπου,

Κύριοι Διοικητὲς καὶ λοιποὶ ἐκπρόσωποι στρατιωτικῶν, πολιτικῶν, δικαστικῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν ἀρχῶν.

Λαὲ τοῦ Κιλκίς καὶ τῶν ὑπολοίπων περιοχῶν τοῦ Νομοῦ μας. Ἅγαπητοί μου συνοδῖται καὶ τιμητικῶς εὑρισκόμενοι Βοιωτοί, ἄγαπημένοι μου Θεσπιεῖς καὶ Κυκλαδῖτες.

Μετὰ τὸ συγκλονιστικὸ γεγονός ποὺ ζεῖ ὁ κάθε ἐπίσκοπος κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς χειροτονίας του, μετὰ τὸ ὑψιστο αὐτὸ γεγονός τῆς προσωπικῆς του Πεντηκοστῆς, φρονῶ ὅτι τὸ γεγονός τῆς ἐνθρονίσεως Του εἰς τὴν καθέδρα τῆς Μητροπόλεως Του ἀποτελεῖ σταθμὸ ἀνεπανάληπτο διὰ τὴν ζωὴν Του,

Τὴν ζωὴ τοῦ ποιμνίου Του, τὴν ἰστορίαν τῆς Μητροπόλεως Του, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐν γένει ζωὴ καὶ ἰστορία τῆς Ἐκκλησίας μας.

Διότι αὐτὸ καθαυτὸ τὸ γεγονός τῆς ἀναλήψεως τῆς ἐπισκοπικῆς εὐθύνης, ὡς ἀδιάσπαστης συνέχειας τῆς ἀποστολικῆς διαδοχῆς, πλημμυρισμένο καὶ καταξιωμένο μὲ τὴν ἐντολὴ τοῦ Κυρίου πρὸς τὸν μαθητάς Του καὶ σφραγισθέντος διὰ τῆς Χά-

ριτος τοῦ Παναγίου καὶ Τελεταρχικοῦ Πνεύματος, δίδει τὸ ἔναυσμα διὰ τὴν ἀνυπέρβλητον δυναμικὴν τῆς Ἐκκλησίας ποὺ συνάγει, διδάσκει, ποιμαίνει, ἀγιάζει καὶ σώζει τὸν κατ' εἰκόνα Θεοῦ πλασθέντα ἀνθρωπον.

Ίδοù λοιπὸν ἐγώ, ἀπολαμβάνων καὶ χαίρων διὰ τὴν εὐλογίαν τῆς Ἐκκλησίας μας τὴν ἐκφρασθεῖσαν πατρικῶς καὶ ἀγαπητικῶς ἐν Κυρίῳ ὑπὸ τοῦ Γέροντός μου καὶ Σεπτοῦ Προκαθημένου τῆς καθ' Ἑλλάδα Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ μας, τοῦ Μακαριώτατου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ιερωνύμου καὶ τῆς σεβαστῆς Ιεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἵσταμαι εἰς τὴν καθέδραν τῆς ἰστορικῆς Μητροπόλεως Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου, ἀναλαμβάνων πλέον καὶ ἐπισήμως τὰ ποιμαντικά μου καθήκοντα.

Ἡ τιμὴ μεγάλη, ἡ εὐθύνη μεγίστη ἀλλὰ ἡ πληρότης τῆς Χάριτος καλύπτει, ἐνισχύει, θεραπεύει, ἀναπληροῖ καὶ καθοδηγεῖ τὸν ἴσταμενον εἰς τόπον καὶ τύπον Χριστοῦ, κατὰ τὸν Ἅγ. Ἰγνάτιον τὸν Θεοφόρον.

Καλοῦμαι, λοιπόν, ὁ χάριτι Θεοῦ κατασταθεὶς Μητροπολίτης, ἀφενὸς μὲν ὡς ἐκφραστὴς τῆς ὄντως Ἐκκλησίας, κατὰ τὸν Ἅγιον Ἰγνάτιον τὸν Θεοφόρον: «ὅπου ὁ ἐπίσκοπος ἐκεῖ καὶ ἡ Ἐκκλησία» νὰ ἐκφράζω δι' ἔργων καὶ λόγων τὸ μέγα τῆς Ἐκκλησίας μυστήριον, νὰ προσφέρω τὸν Προσφερόμενον καὶ μηδέποτε Δαπανώμενον Κύριον καὶ νὰ προσφέρομαι, ἵνα καταντήσωμεν πάντες εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ εἰς τὴν κοινωνίαν τοῦ Ἅγιου Πνεύματος». (Αἴτησις Θ. Λειτουργίας)

Νὰ προσφέρομαι καὶ νὰ προσφέρω Χριστὸν Ἐσταυρωμένον καὶ Ἀναστάντα εἰς ὅλους τοὺς Χριστιανοὺς τῆς Μητροπόλεως μου, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἐπιθυμοῦν καὶ ζητοῦν

νὰ ζήσουν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἡ προστρέχουν καὶ ζητοῦν τὴν βοήθειάν μου, ἀλλὰ καὶ γιατί ὅχι εἰς πάντα ἀνθρωπὸν ποὺ χρήζει τῆς παρὰ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπῳ βοηθείας καὶ εἶναι δεκτικὸς Αὐτῆς.

Τὸ τῆς παραβολῆς τοῦ Καλοῦ Σαμαρείτου δίδαγμα, διὰ τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν πλησίον εἰχε, ἔχει καὶ θὰ ἔχει πάντοτε τὴν ἐπικαιρότητά του καὶ θὰ ἀφυπνίζει διαχρονικὰ τὴν συνείδηση τῶν ἀνθρώπων διὰ τὴν ἀπάλυνση τοῦ πόνου καὶ τὴν θεραπείαν τοῦ πάσχοντος ἀδελφοῦ, ὁποθενδήποτε προερχομένου.

Ἡ φροντίδα καὶ ἡ θεραπεία τοῦ κάθε ἀνθρώπου, τοῦ ἐγγὺς καὶ τοῦ μακράν, τοῦ γνωστοῦ ἀλλὰ καὶ τοῦ λιγότερου γνωστοῦ, ἀποτελεῖ ἰερὰν ὑποχρέωσιν τοῦ Ποιμένος, ἀλλὰ καὶ σύνολης τῆς Ἐκκλησίας, δηλονότι ὅλων τῶν ἐνεργῶν μελῶν τῆς.

Ἄλλὰ ἡ παραβολὴ τοῦ Καλοῦ Σαμαρείτου ἔχει εὐρύτερη συνέχεια εἰς τὴν παραβολὴ τοῦ ἀπολωλότος προβάτου, μὲ τὸν ποιμένα νὰ τρέχει, νὰ ἀναζητᾶ καὶ νὰ σώζει ἐπαναφέροντας μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς του εἰς τὴν ποίμνην, εἰς τὴν σωτηριώδη ἀσφάλειαν τῆς Ἐκκλησίας, τὸ πλανηθὲν πρόβατον καὶ χαίρει ὁ Ποιμὴν οὐχὶ μόνον διὰ τὰ ἐνεγκόντα ἐννέα, ἀλλὰ κυρίως διὰ τὸ πρώην πλανηθέν, τὸ ἔκατοστόν.

Καὶ προχωρεῖ ὁ Κύριος μας καὶ μᾶς καλεῖ εἰς Δείπνον Μέγα, ὅπου «πολλοὶ οἱ κλητοὶ ὀλίγοι δὲ οἱ ἐκλεκτοί» (Ματθ. 22,14) τονίζοντας τὴν ἐν ἐλευθερίᾳ διάθεσιν τοῦ ἀνθρώπου διὰ τὴν συμμετοχήν του εἰς τὸ Δείπνον μετὰ τοῦ Κυρίου καὶ τῶν ἀδελφῶν του, εἰς τὸ Δείπνον ὡς πρόγευσιν τοῦ Μυστικοῦ ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐν γένει Δείπνου τοῦ παραπιθεμένου στὴν Ἀγίαν Τοάπεξαν εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν τὴν αἰώνιον, τοῦ Δείπνου ποὺ καταξιώνει τὸν ἀνθρωπὸν ὡς ψυχοσωματικὴν ὄντότητα, ὑπεροτονίζει τὴν ἀξίαν τοῦ ἀνθρωπίου προσώπου ἔχοντος τὴν δυνατότητα τῆς ἐν Χριστῷ θεώσεως. Θὰ ἦτο σφάλμα λοιπόν, ἐάν παραμέναμε μόνο σ' ἔνα δυτικόφερο κοινωνικόσχημο φιλανθρωπικό πρόσωπο τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ ἀν δὲν ἀντιλαμβανόμεθα ὅτι ὁ σκοπὸς τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ δὴ καὶ τοῦ Ποιμενάρχου καὶ Ἐπισκόπου Τῆς, εἶναι ἡ συνέχεια τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ μας (καὶ τῶν Ἀποστόλων) «ὁ ὁποῖος ἡθέλησε πάντας σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν Ἀληθείας ἐλθεῖν» (Α' Τιμ. 2,4). Διὸ καὶ εἰς τὴν Κυριακὴν

Προσευχήν μας ἔδωσε ὑπογραμμόν «τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον» νὰ ζητᾶμε ἀπὸ τὸν Θεὸν Πατέρα μας, ὃς ἀνθρωποι σάρκα φοροῦντες καὶ τὸν κόσμον οἰκοῦντες, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπιθυμίαν ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ νὰ ἔλθει εἰς τὴν γῆν, ὃς καὶ εἰς τὸν Οὐρανόν, «Ἐλθέτω ἡ Βασιλεία σου γεννηθήτω τὸ θέλημά Σου, ὃς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς» (Ματθ. 6,10).

Ο Ποιμὴν λοιπὸν ὁ καλός, ὁ ὄποιος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θέτει ὑπὲρ τῶν προβάτων δὲν δύναται νὰ προσβλέπει εἰς τὴν ἴκανοποίησιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἀνθρώπου ὃς κατ' ἔξοχὴν βιολογικοῦ ὄντος καὶ μὲ συναισθηματικὴν φόρτιση νὰ ἀντιμετωπίζει αὐτόν, ἀλλὰ τὸν ὅλον ἀνθρωπὸν ὃς ὁν πνευματικόν, ὃς βασιλέα τῆς κτίσεως, ὃς ἔχων τὸ συναμφότερον, ἀθάνατη ψυχὴ καὶ σῶμα φθαρτό, τὸ ὄποιον ἔχει ἀνάγκες ὑλικὲς ἀλλὰ συγχρόνως εἶναι «ναὸς τοῦ ἐν ἡμῖν οἰκοῦντος Ἅγιου Πνεύματος».

Οὕτω λοιπὸν φροντὶς καὶ ἀγωνία τοῦ Ποιμενάρχου εἶναι ἡ ἐπιστροφὴ πρωτίστως τοῦ ἀσώτου εἰς τὸν πατρικὸν οἶκον, τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἡ ἐκδήλωσις τῆς χαρᾶς καὶ ὁ πανηγυρισμὸς τῆς ἐπιστροφῆς συνοδεύεται μὲ τὴν σφαγὴν τοῦ μόσχου τοῦ σιτευτοῦ, ὥστε ὁ ἐορτασμὸς νὰ γίνει πλήρης καὶ ἡ χαρὰ τῆς ἐπιστροφῆς εἰς οἶκον τοῦ Πατρὸς νὰ συνοδευτεῖ ἀπὸ τὴν χαρὰν τῆς ὑλικῆς τραπέζης.

Αὐτὰ λοιπὸν τὰ θεόσδοτα καὶ θεοδίδακτα δὲν μποροῦν νὰ διαφύγουν τῆς προσοχῆς τοῦ Ποιμενάρχου, τοῦ Πατρός, τοῦ Μητροπολίτου, ὁ ὄποιος, «χαίρει μετὰ χαιρόντων καὶ κλαίει μετὰ θλιβομένων» (Προβλ. Ρωμ. 12,15). «Ολα αὐτὰ ἀπασχολοῦν τὴν σκέψιν του καὶ συνέχουν τὴν καρδία του. Ἡ μετὰ ἀγάπης πολλῆς καὶ διακρίσεως ἀντιμετώπισις τῶν μικρῶν ἡ μεγάλων προβλημάτων τοῦ ποιμνίου του, εἶναι, καὶ ἐν προκειμένῳ θὰ εἶναι διὰ τὸν ὅμιλοῦντα, συνεχὲς μέλημα καὶ φροντίδα ἀνύστακτος, ὃς καὶ ἡ ιεράρχησις τῶν πνευματικῶν καὶ λοιπῶν ἀναγκῶν ὥστε μὲ τὸν πλέον συνετὸν τρόπον καὶ μέσα στὸ πλαύσιο τῆς ζώσης καὶ ζωογονούσης Παραδόσεως τῆς Ἐκκλησίας μας, νὰ τίθενται εἰς τὴν σωστὴν βάσιν καὶ εὐρίσκουν τὴν λύσιν των.

Δὲ θὰ πρωτοτυπήσω ἐὰν εἴπω ὅτι μέσα εἰς τὸ ἀνύστακτο πατρικὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἐπισκόπου διὰ τὸν λαὸν ποὺ τοῦ ἐμπιστεύθηκε ἡ Ἐκκλησία, εὐρίσκεται καὶ θὰ εὐρίσκεται νυχθημερὸν τὸ ζω-

ντανό ἐνδιαφέρον διὰ τὴν νεότητα, τὰ παιδιά μας, τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν προσδοκία τοῦ αὐριο τῶν ἐπιγενομένων ποὺ ἐπιθυμοῦμε καὶ εὐχόμεθα ὀλοψύχως νὰ ἔχουν τὴν Χάριν καὶ τὴν Εὐλογίαν τοῦ Παναγάθου Θεοῦ, ὥστε νὰ διδάσκονται ἀπὸ τὰ πολλὰ καὶ δυστυχῶς μεγάλα σφάλματα ἡμῶν τῶν μεγαλυτέρων, καὶ συγχρόνως νὰ παραλαμβάνουν πᾶν ἄγαθόν, ὑψηλόν καὶ τίμιον ποὺ θὰ τοὺς παραδίδουμε καὶ νὰ τὸ ἀξιοποιοῦν καὶ νὰ τὸ καλλιεργοῦν καὶ νὰ τὸ αὐξάνουν ἐν Κυρίῳ.

Ἄγαπημένα μου παιδιά, νέοι τοῦ Κιλκίς καὶ τῆς γύρω περιοχῆς. Ἐπιτρέψατε μου λόγω τῆς πολυετούς πείρας μου εἰς τὴν Μέσην Ἐκπαίδευσιν, ἡ ὁποία ἔπειρνα τὰ 30 χρόνια, νὰ τονίσω μέ συναίσθηση τῶν λόγων μου, τοῦτο. Οὐδέποτε καὶ οὐδαμοῦ συνήντησα μαθητή μου ἀλλοτριωμένο καὶ κακόβουλο. Οὐδέποτε καὶ οὐδαμοῦ συνήντησα μαθητή μου χωρίς ἔστω κάποιες ἀξίες καὶ ἰδανικά καὶ ὅπου ὑπῆρχαν προβλήματα ἢ ἔλλειψις ἰδανικῶν, κάπου κρυβόταν ἡ ἀπροσεξία, ἡ ἀμέλεια ἢ ἡ κακὴ συμβουλὴ καὶ τὸ ἐπιπόλαιο παράδειγμα τῶν μεγαλυτέρων.

Ἡ ἀγκάλη τῆς ἀγίας μας Ἐκκλησίας καὶ δὴ καὶ τῆς Τοπικῆς μας Ἐκκλησίας διὰ τοῦ Ἐπισκόπου Της θὰ εἶναι πάντοτε ἀγκάλη Πατρική, ποὺ αὐτὸ τὰ λέγει ὅλα, καὶ ὅχι ἀνάγκη ποὺ θὰ καλύπτει ἢ θὰ καλλιεργεῖ τὴν ἴδιοτέλεια καὶ τὸν καιροσκοπισμό, ἀλλὰ ἀγκάλη Πατρική ποὺ θὰ δέχεται τὸ πρῶτον καθάπερ καὶ τὸν ἔσχατον καὶ θὰ γίνεται τὸ ἐφαλτήριον διὰ τὴν πνευματικὴν καὶ τὴν ἐν γένει πρόοδο καὶ προκοπὴν τῶν νέων ἀνθρώπων.

Μακαριώτατε, Σεβασμιώτατοι ἄγιοι Ιεράρχες,
Ἄγαπητοί μου ἀδελφοί ἐν Κυρίῳ,

Ἡ Χάρις, τοῦ Θεοῦ μοῦ ἐπεφύλαξε ἵδιαιτέρας εὐλογίας, ὅπου καὶ ἀν διηκόνησα ὡς Ἱερεὺς καὶ ὡς ἐκπαιδευτικός.

Ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὴν ταπεινότητά μου ὑπῆρξαν πλούσιες. Τὸ τέλειο καὶ τὸ ἰδανικὸ βέβαια ὑπερβαίνει τὰ ἀνθρώπινα. Διὸ καὶ λέγω ὅτι τυχὸν πικρίες ἢ παραράπονα τοῦ παρελθόντος εὑρίσκονται εἰς τὸ ἐλάχιστο ἔως τὸ μηδαμινό.

Θερμότατα λοιπὸν εὐχαριστῶ τοὺς μαθητὰς ἀλλὰ καὶ ὅλους τοὺς χριστιανοὺς τῶν νήσων τῶν

Κυκλαδῶν ὅπου ὑπηρέτησα, ἵδιαιτέρα δὲ τῆς νήσου τῆς καταγωγῆς μου, τῆς Ἀμιοργοῦ.

Εὐχαριστῶ τοὺς μαθητὰς καὶ τοὺς χριστιανοὺς τῆς Βοιωτίας καὶ δὴ καὶ τῶν Θεσπιῶν, ὅπου ἐπὶ 26 καὶ πλέον χρόνια, χάριτι Θεοῦ, διηκόνησα. Κύριος οἶδεν τοὺς καρποὺς τῆς διακονίας μου εἰς τὸν ἥρωικὸν τόπον τῶν ἀρχαίων Θεσπιῶν καὶ δὴ εἰς τὰς καρδίας καὶ τὴν ζωὴν τῶν ἀπογόνων των τῶν συγχρόνων Θεσπιέων, ἀπὸ τοὺς ὅποίους ἀγαθὴ ἀνάμνηση ἀπεκόμισα καὶ ἀγαθὲς μνῆμες θὰ μὲ συνοδεύουν. Δὲν λησμονῶ ὅτι τὸ φρόνημα τῶν ἀρχαίων Θεσπιέων ποὺ καὶ πολιτισμὸν λαμπρὸν ἐδημιούργησαν, ἀλλὰ καὶ ἡρωισμὸν ἀπαράμιλλον ἐπέδειξαν καὶ δὴ καὶ μὲ τὴν αὐτοθυσία των εἰς τὰς Θερμοπύλας ἐναντίον τῶν Περσῶν, μὲ συνεῖχε ὅλα τὰ ἔτη τῆς εἰς Βοιωτίαν διακονίας μου καὶ θὰ μὲ συνέχει εἰς τὸ μέλλον, συγκερασμένον μὲ τὸ ἥρωικὸν φρόνημα καὶ τὴν ἴστορίαν τῆς Μακεδονίας μας καὶ μάλιστα τὴν μακραίωνη ἴστορικὴ καὶ ἔνδοξη πορεία τοῦ τόπου τούτου, ἀλλὰ καὶ τὴν πρὸ δὲλίγων δεκαετιῶν γραφεῖσα καὶ παραδοθεῖσα χρυσοῖς γράμμασι ἔνδοξον ἴστορίαν τῶν μαρτυρικῶν Μικρασιατῶν, Ποντίων καὶ κατοίκων τῆς Ρωμυλίας, οἱ ἀπόγονοι τῶν ὅποίων ἀποτελοῦν τὸν θεοσεβῆ λαὸν τοῦ Νομοῦ Κιλκίς.

Ἀπό δοξασμένο χῶρο τῆς Ἐλλάδος μας ἔρχομαι καὶ εἰς δοξασμένο καὶ αἵματοβαμμένον χῶρον καὶ πάλιν τῆς Μητρὸς Ἐλλάδος ἀνέρχομαι, ἵνα διαποιμάνω τὸν εὐλογημένον καὶ περιούσιον τοῦτον λαὸν τοῦ Κυρίου.

Διὸ μετὰ ἀπείρου εὐγνωμοσύνης καὶ συγκινήσεως πρὸς τὸν Κύριον καὶ Δομήτορα τῆς Ἐκκλησίας ἀναφωνῶ «Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἔως τοῦ αἰῶνος» (ὕμνος Θ. Λειτουργίας).

Εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον ἐπιτρέψατε μου νὰ μησθῶ τὸν εἰς τὴν οὐράνιον πολιτείαν εὔρισκομένων, τοῦ ἀοιδίμου Γέροντος μου Μητροπολίτου Θήρας καὶ Ἀμιοργοῦ κυροῦ Γαβριήλ, τῶν ἀειμνήστων γονέων μου Μάρκου καὶ Χρυσάνθης καὶ τῆς θείας μου Εὐαγγελίας πρεσβυτέροας. Ἡδιαιτέρα δὲ μνεία ποιοῦμαι τῶν ἀειμνήστων προκατόχων μου τῶν ἀρχιερευσάντων θεαρέστως εἰς τὴν Ιερὰν Μητρόπολιν ταύτην, ἐν οἷς καὶ οἱ ἐπ’ ἔσχάτων ἐκδημήσαντες μακαριστοὶ Χαρίτων, Ἀμβρόσιος καὶ Ἀπόστολος. Εἴη αἰωνία καὶ ἀγήρω ἡ μνήμη αὐτῶν.

Μακαριώτατε Γεροντά μου.

Θὰ ἀπετέλει ἵσως ὑπερβολὴ νὰ ἐκφράσω διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν τὴν υἱκήν μου ἀγάπη πρὸς Ὑμᾶς καὶ τὸν ἀπεριόριστο σεβασμό μου καὶ τὴν εὐγνωμοσύνη μου δι’ ὅσα δι’ ἐμὲ ἐπράξατε τὰ 26 καὶ πλέον χρόνια ποὺ διηκόνησα πλησίον σας. (Ἐπειδὴ ὅμως τὸ αἰσθάνομαι, διὸ τὸ πράττω καὶ τὸ λέγω, χωρὶς νὰ τὸ μετανιώνω) υἱκῶς ἀσπάζομαι τὴν δεξιάν Σας καὶ δηλώνω ὅτι ἡ παρουσία σας καὶ οἱ παραινέσεις σας κατὰ τὴν ἐπισκοπική μου διακονία θὰ εἶναι πολύτιμες. Ταπεινῶς δὲ εὔχομαι εἰς Ὑμᾶς ὑγείαν ἀκλόνητον καὶ δύναμιν πολλὴν παρὰ Κυρίου.

Σεβασμιώτατε ἄγιε Γουμενίσσης. Παρακαλῶ διαβιβάστε πρὸς τὴν Α.Θ.Π., τὸν σεβασμὸν τὴν υἱκήν μου ἐν Χριστῷ ἀγάπην καὶ τὴν ὑπακοήν μου εἰς τὰ κελεύσματα τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας. Θεομάς εὐχαριστίας δι’ ὅσα μὲ ἀγάπην καὶ ξῆλον ἐπράξατε κατὰ τὴν τοποτρητείαν. Σᾶς εἴμαι εὐγνώμων.

Σεβασμιώτατοι ἄγιοι ἀρχιερεῖς. Θεομῶς εὐχαριστῶ διὰ τὴν ἀγάπην Σας, ἡ ὁποία ὄντως μὲ συγκινεῖ. Μεγάλη μου τιμὴ ἡ παρουσία σας. Ταπεινῶς εὔχομαι ὑγείαν ἀδιάπτωτον καὶ δύναμιν πολλὴν πρὸς συνέχισιν τῆς Ἀποστολῆς Σας, αἰτούμενος καὶ πρὸς τὸν Κύριον τὰς δι’ ἐμὲ προσευχάς σας.

Σεβαστοὶ πατέρες καὶ ἀδελφοί μου ἐν Κυρίῳ ἐξ. Ἅγιον Ὁρους καὶ ἀλλαχοῦ. Πολλὴν χαρὰν καὶ δύναμιν μοῦ παρέχει ἡ παρουσία σας, καὶ θεομῶς σᾶς εὐχαριστῶ.

Ἐντιμότατοι ἄρχοντες. Λαء τοῦ Κυρίου ἡγαπημένε, Ἱερεῖς τὸν Ὅψιστον διακονοῦντες εἰς τὴν ἱερὰν ταύτην Μητρόπολιν. Τέκνα ἐν Κυρίῳ περιπόθητα.

Ο πνευματικός μας σύνδεσμος ἥδη ἄρχισε ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκλογῆς μου ὡς Μητροπολίτου Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου, ἔφθασε εἰς τὸ ἀπόγειόν του μὲ τὴν χειροτονίαν μου καὶ ἐδραιοῦται σήμερον μὲ τὴν ἐνθρόνισίν μου.

Πρὸς Ὑμᾶς δὲ ἀδελφοί μου, συμπρεσβύτεροι καὶ συνδιάκονοι, ἰδιαιτέρως στρεφόμενος, σᾶς λέγω ἐκ μέσης καρδίας αἰτούμενος τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἄμεσον συνεργασίαν σας.

Στῶμεν καλῶς εἰς τὰς ἐπάλξεις τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ θήσωμεν ἑαυτὸν ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ μας καὶ τῆς σωτηρίας τοῦ Ποιμνίου μας. Τὸ ἐλπίζω, τὸ εὔχομαι, θὰ ἀγωνίζομαι καὶ θὰ προσεύχομαι δι’ αὐτό.

Ταπεινῶς εὔχομαι μετὰ τὸν ἐνθρονισθέντα Χριστὸν εἰς τὰς καρδίας ὅλων σας, νὰ ἐνθρονισθεῖ καὶ ὁ Πατέρας καὶ Ἐπίσκοπός σας, νὰ ἔχετε πλουσίαν τὴν Χάριν τοῦ Κυρίου μας εἰς τὴν ζωὴν σας, καὶ ὅλοι μαζὶ νὰ ἀγιαζώμεθα καὶ νὰ εὐφραντώμεθα εἰς τὴν ὀγκάλην τῆς Μίας, Ἅγιας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς μας Ἐκκλησίας, πρεσβείας τῆς Παναχράντου καὶ Παναγίας Μητρός μας, τῆς Κυρίας Χοζοβιωτίσσης, τῆς Κυρίας Πορταΐτισσης, τῶν ἀγίων Πέντε καὶ Δέκα Μαρτύρων ἐν Τιβεριουπόλει μαρτυρησάντων πολιούχων τῆς πόλης ταύτης, τῶν ὄγίων μαρτύρων Μηνᾶ, Βίκτωρος καὶ Βικεντίου, τοῦ ὁσ. Πατρὸς Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου καὶ πάντων τῶν Ἅγιων. Άμήν.

Ἐνθρονιστήριος λόγος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Διδυμοτείχου, Ὁρεστιάδος καὶ Σουφλίου κ. Δαμασκηνοῦ

(Διδυμότειχον, 19.11.2009)

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσῃς
Ἑλλάδος κ.κ. Ιερώνυμε,
Σεβ. Μητροπολίτα Πριγκηπονήσων κ. Ἰάκωβε,
ἐκπρόσωπε τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πα-
τριάρχου κ. Βαρθολομαίου,
Σεβασμιώτατοι ἐκπρόσωποι τῶν Πρεσβυγενῶν Πα-
τριαρχείων καὶ λοιπῶν Αὐτοκεφάλων Ὁρθοδόξων
Ἐκκλησιῶν,
Σεβασμιώτατοι καὶ Θεοφιλέστατοι ἄγιοι Ἀρχιερεῖς,
Ἐντιμότατε κε Νομάρχα,
Ἐντιμότατε κε Ἐπαρχε,
Ἐντιμότατοι κοι Βουλευταί,
Ἀξιότιμοι κοι Δήμαρχοι, Διδυμοτείχου, Ὁρεστιά-
δος, Σουφλίου, Ὁρφέως, Τριγώνου, Νέας Βύσσας,
Κυπρίνου καὶ Μεταξάδων,
Ἐνδοξώτατε Στρατηγέ,
Ἀξιότιμοι ἐκπρόσωποι τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως,
τῶν πολιτικῶν, δικαστικῶν, στρατιωτικῶν, ἀστυνο-
μικῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν ἀρχῶν,
Ἀξιότιμοι ἐκπρόσωποι τῶν τοπικῶν φορέων καὶ
συλλόγων,
Τίμιον Πρεσβυτέριον,
Χριστοῦ διακονία,
Σοφολογιώτατε,
Ἀγαπητοὶ χριστιανοί,

Χάριτι Θεοῦ ἐκλεγεῖς πρότριτα ψήφοις κανονικαῖς
ὑπὸ τῆς Σεπτῆς Ιεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλά-
δος Μητροπολίτης τῆς ιστορικῆς ταύτης Ιερᾶς Μη-
τροπόλεως Διδυμοτείχου, Ὁρεστιάδος καὶ Σουφλί-
ου, ἐν ταπεινώσει, ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ προσφέρων
ἐμαυτὸν εἰς τὸ θεῖον θέλημα καὶ ὑπακούων εἰς τὴν
φωνὴν τῆς Ἐκκλησίας, ἐν χαρᾷ ἔχομαι πρὸς ὑμᾶς
ἀδελφοί, φέρων τὴν εἰρήνην, τὴν δύναμιν καὶ τὴν
ἀλήθειαν τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τὴν ὁλόθυμον πρόθε-
σίν μου νὰ διακονήσω.

Προσελθών, πρὸ διάλιγου κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν
τάξιν, καὶ ἀσπασθεὶς τὴν Ἅγιαν Τράπεζαν, τὸν
βωμὸν τῆς θυσίας, ἀνῆλθον ἐν συνεχείᾳ εἰς τὸν Ἀρ-
χιερατικὸν Θρόνον, τὸ σύμβολον τῆς δυνάμεως.
Θρόνος καὶ Θυσιαστήριον εἶναι ἡ ἔκφρασις τῆς
ἀρχιερατικῆς ἀξίας, ἡ ἀσκησις τῆς δυνάμεως ἐν τῷ
πνεύματι τῆς θυσίας. Εἰς τὸ πρόσταγμα, λοιπόν, τῆς
Ἐκκλησίας ὁ Θρόνος γίνεται σήμερον δὲ ἐμὲ κίνη-
τρον πρὸς ταπείνωσιν καὶ τὸ Θυσιαστήριον ἀφετη-
ρία διακονίας Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων. Ἡ ἔδρα τοῦ
Ἐπισκόπου δὲν εἶναι θρόνος δόξης ἀλλὰ τύπος
Σταυροῦ καὶ θυσίας καὶ ὁ ἀνερχόμενος τὰς βαθμί-
δας του πρέπει νὰ εἶναι ἔτοιμος νὰ πίῃ τὸ Ποτήριον
τὸ ὅποιον ἔπιεν ὁ Κύριος.

Ἀναλογιζόμενος πόσον βαρὺ καὶ συγχρόνως ἄγιον
εἶναι τὸ ἔργον τοῦτο, τὸ ὅποιον ἀναλαμβάνω ἀπὸ τῆς
στιγμῆς ταύτης, ἀνερχόμενος τὰς βαθμίδας τοῦ ἰεροῦ
τούτου θρόνου, συνειδητοποιῶ πόσην ἀνεκτίμητον
ἀξίαν ἔχει ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἡ ψυχὴ καὶ τοῦ τελευ-
ταίου ἀνθρώπου καὶ ποίαν εὐθύνην ἐπωμίζομαι,
ἐπειδὴ διὰ τὸν καθ' ἓνα ἐξ ὑμῶν θὰ ἀποδώσω λόγον
ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως.

Διὰ τοῦτο καὶ θέτων τὴν χεῖρα ἐπὶ τὸ ἄροτρον
στρέφω καὶ τὰ ὅμματα καὶ τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν
πρὸς τὸν Ἀρχιποιμένα Ἰησοῦν καὶ τὴν Ἐκείνου δύ-
ναμιν ἐπικαλοῦμαι παρὰ τὴν ἴδικήν μου ἀσθένειαν
καὶ εἰς τὴν Ἐκείνου Χάριν ἐξ ὀλοκλήρου στηριζόμε-
νος, λύώ τὸν ἴμαντα τῶν ὑποδημάτων μου καὶ ἐν
φόβῳ Θεοῦ διασκελίζω τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετά-
σματος, ὅπου ἡ φλεγομένη καὶ μὴ καιομένη βάτος,
καὶ μὲ τὸ λέντιον εἰς τὴν μέσην εἰσέρχομαι εἰς τὸ
ἄχραντον μυστήριον τῆς ἀγίας διακονίας τῶν ψυχῶν
σας.

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ ὁ καταξιώσας ἡμᾶς τῆς μεγάλης καὶ

ύψηλῆς Χάριτος, νὰ συνέλθωμεν σήμερον ἐν τῷ Ὄνόματι Αὐτοῦ καὶ νὰ ιερουργήσωμεν τὰ ἐγκαίνια τῆς Κοινωνίας καὶ τοῦ ἀκαταλύτου δεσμοῦ Ποιμένος καὶ ποιμένου.

Πρὸς τὰς ψυχάς Σας ἔρχομαι ἀδελφοί. Ἔρχομαι διὰ νὰ συναντήσω τὸν καθένα ἀπὸ Ἐσᾶς, τὸν μικρὸν καὶ τὸν μεγάλον, τὴν γερόντισσαν μητέρα καὶ τὸν μικρὸν βοσκόν, τὸν πλούσιον ἔμπορον ἢ ἐπιχειρηματία, καὶ τὸν πτωχὸν ἐργάτην, ἐκεῖνον ὃ δόποις κατέχει ἀξιώματα καὶ τὸν ἄσημον ἀνθρωπὸν, τὸν μορφωμένον καὶ τὸν ἀμαθῆ, τὸν δίκαιον καὶ τὸν ἀμαρτωλόν, διότι ὁ καθένας ἀπὸ Ἐσᾶς εἶναι παιδὶ τοῦ Θεοῦ καὶ ἔχει ἔξεχωριστὴν θέσιν εἰς τὴν ἀγάπην Του. Αὐτὴ εἶναι, ἀγαπητοί μου, ἡ αἰώνια πορεία τῆς Ἐκκλησίας, πρὸς τὴν κάθε ψυχήν, τὴν μοναδικήν, τὴν ἀναντικατάστατον, διότι διὰ τὸν κάθε ἔνα ἰδιαιτέρως ὑπάρχει ἔνα μήνυμα τοῦ Θεοῦ· ὅτι μᾶς ἥγαπησεν καὶ μᾶς ἀγαπᾷ. Καὶ μᾶς ἥγαπησεν τόσον, ὥστε τὸν μονογενῆ Υἱὸν Αὐτοῦ ἔδωκεν «ἴνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς Αὐτὸν μὴ ἀπόληται ἀλλ᾽ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον».

Ἐνθρονιζόμενος σήμερον ἐπισήμως ἐν μέσῳ ὑμῶν ὡς ὁ ἀπὸ Θεοῦ κατασταθεὶς ποιμενάρχης Σας, ἀναλογίζομαι ἐν συντριβῇ καὶ κατανύξει, πόσον διάφορος εἶναι ἡ ἀποστολὴ τοῦ Ἐπισκόπου ἀπὸ κάθε ἄλλο λειτούργημα ἐπὶ τῆς γῆς.

Ο Ἐπίσκοπος δὲν ἐκφωνεῖ προεκλογικοὺς λόγους. Δὲν ἔξαγγέλλει προγράμματα, ἀλλὰ κινεῖται κατὰ τὴν πνοὴν τοῦ Ἅγιου Πνεύματος, καὶ τὸ δόποιον «ὅπου θέλει πνεῖ».

Ως ἐκ τούτου δὲν δύναται νὰ καυχηθῇ ἐπικαλούμενος προσωπικάς του ἴκανότητας, ἢ νὰ ἐπιδείξῃ περιγαμηνὰς καταγωγῆς καὶ σοφίας διὰ νὰ γίνη πιστευτὸς καὶ ἀποδεκτός.

Ἐρχεται ἀθορύβως καὶ πορεύεται πρὸς τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ, ὅχι διὰ νὰ κηρύξῃ ἑαυτόν, ἀλλὰ τὸν λόγον τῆς καταλλαγῆς, τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Διὰ τοῦτο ἡ προσδοκία τοῦ ποιμένου γίνεται ὑμνος δοξολογικός, ὁ ὑμνος μὲ τὸν δόποιον μὲ ὑπεδέχθητε πρὸ δὲ λίγου εἰσερχόμενον εἰς τὸν Ναόν «Εὐλογημένος ὁ ἔρχόμενος ἐν ὄνόματι Κυρίου».

Ἐρχομαι λοιπὸν πρὸς ὑμᾶς ἐν φόβῳ Θεοῦ καὶ ἐν ὄνόματι Κυρίου. Οἱ Προφῆται τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης καλούμενοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ νὰ πορευθοῦν πρὸς τὸν λαόν, ἢ ἔκρυπτον ἑαυτοὺς περιδεεῖς, ἢ ἔξητουν ἀπὸ τὸν Θεόν νὰ κατακαύσῃ τὰ πήλινα χείλη τους μὲ ἄνθρακα πυρακτωμένον, διὰ νὰ μὴν ἔξέλθῃ ἐκ τοῦ

στόματός των ἀνθρώπινος λόγος ματαιότητος, ἀλλὰ ὁ λόγος τῆς ζωῆς καὶ τῆς σωτηρίας. Κατὰ μείζονα λόγον ὁ Ἐπίσκοπος, ἐφ' ὅσον ἔρχεται ὡς προφήτης καὶ ἀπόστολος εἰς τύπον Χριστοῦ, ἀπεκδύεται καὶ αὐτὸς τὸν κατὰ κόσμον ἑαυτόν του διὰ νὰ γίνη αὐλός, μέσῳ τοῦ ὅποιου ὁ Θεός θὰ διμιήσῃ εἰς τὸν λαόν.

«Ο δεχόμενος ὑμᾶς ἐμὲ δέχεται, καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με».

Ἄκοντες, λοιπὸν ἀγαπητοί, ὅλα αὐτὰ σήμερον ἐπὶ τῇ ἐνθρονίσει τοῦ νέου Ποιμενάρχου σας, μὴ δώσετε σημασίαν εἰς τὸ βιογραφικόν του σημείωμα. Ἀλλωστε τὸ μυστήριον τοῦ προσώπου δὲν ἔξαντλεῖται εἰς τὰ στοιχεῖα τῆς ἀστυνομικῆς του ταυτότητος, οὔτε εἰς τὰ συμβατικῶς σταθμιζόμενα τοῦ βίου του. Δὲν ἔχει ἵσως μεγάλην σημασίαν ποῖος ὑπῆρξε ὁ νέος Ποιμενάρχης σας μέχρι σήμερον καὶ τὸ τι ἐπετέλεσεν ἄχρι τοῦδε διὰ τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ. Σημασίαν ἔχει τὸ πῶς ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς καὶ τὸ τι θὰ ἐπιτελέσῃ μεθ' ὑμῶν, δι' ὑμῶν καὶ ὑπὲρ ὑμῶν, ὡς ὑπεύθυνος φρουρὸς καὶ ὑπηρέτης τῶν ψυχῶν Σας, τὰς δοπίας τοῦ ἐνεπιστεύθη ὁ Θεός καὶ ἡ Ἐκκλησία.

Ἐρχομαι, λοιπόν, πρὸς ὑμᾶς σήμερον περιβεβλημένος μὲ τὴν ἐπισκοπικὴν χάριν καὶ εὐθύνην καὶ ἔξουσίαν, οὐχὶ ὅμως ἐν ὑπεροχῇ ἀξιώματος, ἀλλ' ὡς διάκονος πάντων ὑμῶν, ἀπὸ συνειδήσεως καὶ φρονήματος καὶ ἀπὸ βαθυτέρας κατανοήσεως τοῦ ὑψηλοτάτου καὶ ἰερωτάτου σκοποῦ καὶ χαρακτῆρος τῆς ἀποστολῆς μου, ὡς πνευματικοῦ ὁδηγοῦ καὶ ποιμενάρχου λογικῶν προβάτων. Ἔρχομαι, τέλος, κοντά Σας ὑπακούων εἰς τὴν θεόπνευστον ἀποστολικὴν ἐντολὴν καὶ προτοροπόνη «Βλέπε τὴν διακονίαν, ἦν παρέλαβες ἐν Κυρίῳ, ἵνα αὐτὴν πληροῖς».

Καὶ εἶναι ἡ διακονία αὕτη, ὅταν ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀποστολὴν τοῦ Ἐπισκόπου, τρίπτυχος. Διακονία περικλείουσα τὴν μαρτυρίαν τῆς πίστεως, τὴν ιερουργίαν τῆς Θείας Δωρεᾶς καὶ τῶν λοιπῶν Μυστηρίων καὶ τέλος διακονία τῆς υψηλῆς καὶ θεοειδοῦς ἐννοίας τῆς ἥγαπης.

Πρώτη, λοιπόν, ἡ πίστις. Αὐτὴ ἡ πίστις ἀποτελεῖ τὸ θεμέλιον τῆς ζωῆς καὶ τῆς δράσεως τοῦ Ἐπισκόπου. Η πίστις ἡ ἐνσυνείδητος ἡ κατ' ἐπίγνωσιν πίστις, πρέπει νὰ διαφυλάσσεται καὶ νὰ συντηρεῖται ὡς τίμιος ἄρτος εἰς τὸ Ἀρτοφόριον τῆς ψυχῆς τοῦ Ἐπισκόπου. Ο Ἐπίσκοπος διὰ τῆς ἐντόνου καὶ ἐνδιαθέτου φορᾶς πρὸς τὸ μυστικὸν στοιχεῖον τῆς πίστεως εἶναι ὁ μόνος ἴκανὸς νὰ μεταδώσῃ πίστιν εἰς τὸ ποί-

μνιόν του. Πρέπει νὰ πιστεύῃ εἰς ὅσα διδάσκει καὶ αηδύπτει καὶ νὰ πολιτεύεται συμφώνως πρὸς αὐτά, διὰ νὰ δημιουργῇ πεποιθήσεις εἰς τὰς ψυχὰς τῶν πιστῶν. Πρώτιστον μέλημά μας λοιπὸν ἡ διακονία τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ, ἡ καλλιέργεια τῆς πίστεως, τῆς ἀγίας πίστεως, τὴν ὅποιαν παρελάβομεν ἀπὸ τοὺς Πατέρας μας, καὶ εἰς τὴν ὅποιαν ἐβαπτίσθημεν καὶ πρὸς τὴν ὅποιαν προσήλωσιν τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας μαρτυροῦν ὅχι μόνον οἱ περικαλλεῖς ναοὶ ἀλλὰ κυρίως ἡ συνεχιζόμενη ἔνσα παράδοσις τῆς εὐσέβειας τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ τῆς καὶ τῶν μετ' αὐτῆς συνυφασμένων ἀρρήκτως τιμαλφῶν παραδόσεων τῶν ὅποιων ταπεινὸς λειτουργὸς ἔρχομαι, κατὰ πρῶτον καὶ κύριον λόγον.

Ἀκολουθεῖ ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος, ἡ ἵερουργία τοῦ Ἱεροῦ Θυσιαστηρίου, ὁ ἀγιασμὸς τῶν πιστῶν. Ἡ λειτουργία τῆς θυσίας τοῦ Χριστοῦ, ποὺ ἵερουργεῖται ἐπάνω εἰς τὴν Ἅγιαν Τράπεζαν καὶ ἀποτελεῖ τὸ κέντρον τῆς ζωῆς καὶ τῆς δόρθοδοξου αὐτοσυνειδησίας μας, συνθέτει καὶ συγχρατεῖ τὰ πάντα ἐντός μας καὶ γύρῳ μας. Μεταμορφώνεται καὶ ἀγιάζει τὰ ὄρατὰ καὶ ἀσήμαντα. Ἀποκαλύπτει τὴν ἔννοιαν τῆς ἀδελφοσύνης μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. Καταλύει τὴν μόνωσιν. Μᾶς ἐμπνέει θεῖον ἔρωτα. Αἰσθανόμεθα τὸν ἀόρατον Θεόν, τὸ μεγαλεῖον του, τὴν ἀπεραντοσύνην του καὶ βιώνομεν τὸ μυστήριον Του, δύος ἀκριβῶς καὶ ἡ σταγόνα τοῦ νεροῦ, ποὺ ὅταν ἐνώνεται μὲ τὸν ὥκεανὸν δοκιμάζει τὸ μυστήριόν του.

Διὰ τοῦτο ἄμεσον μέλημά μας θὰ εἶναι ἡ τόνωσις τῆς λατρευτικῆς ζωῆς καὶ ἡ στελέχωσις τοῦ ἱεροῦ κλήρου διὰ ἴκανῶν καὶ πεπαιδευμένων προσώπων. Ἡ περαιτέρω ἐπιμόρφωσις τῶν ἥδη κεχειροτονημένων καὶ ἡ ἀναζωπύρησις τῆς ἵερατικῆς κλήσεως.

Πρὸς τοὺς ἄμεσους συνεργάτας μας, τοὺς εὐλαβεστάτους κληρικοὺς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως μας ἀπευθυνόμενος διαβεβαιοῦμαι αὐτοὺς ὅτι ἐν τῷ προσώπῳ ἡμῶν θὰ εῦρωσι τὸν στοργικὸν Ἐπίσκοπόν τους, τὸν πρόθυμον σύμβουλον καὶ ὀδηγὸν καὶ συμπαραστάτην, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀγρυπνὸν ἐπόπτην τῆς ἀκριβοῦς καὶ ἵεροπρεποῦς καὶ εὐόροκου ἐκπληρώσεως τῶν ἱερῶν τους καθηκόντων. Πρὸς αὐτοὺς καὶ τὰς οἰκογενείας των τὸ Ἐπισκοπεῖον θὰ εἶναι πάντοτε ὁ εὔδιος λιμὴν καὶ τὸ ἀπάγγειον.

Τέλος, τὸ τρίτον οὐσιῶδες στοιχεῖον τοῦ ποιμαντορικοῦ ἔργου τοῦ Ἐπισκόπου εἶναι ἀναμφιβόλως ἡ ἀγάπη, ἡ κάλλιον εἰπεῖν ἡ διακονία τοῦ μυστηρίου

τῆς ἀγάπης. Ὁ Ἱερὸς Χρυσόστομος ἐξαίρων τὴν σημασίαν τῆς ἀγάπης λέγει «Ἄγαπη ἐστὶν ἡ τῶν μαθητῶν τοῦ Κυρίου εἰκάνων, ὁ χαρακτήρος τῶν τοῦ Θεοῦ δούλων, τὸ γνώρισμα τῶν ἀποστόλων». Ὄταν ὁ πνευματικὸς ποιμὴν διαπνέεται ἀπὸ ἀγάπην, ἀγάπην ταυτόσημον πρὸς τὸν Θεόν, τότε καὶ ἐκεῖνος ἐμψυχώνεται διὰ νὰ στηρίξῃ τοὺς κλονιζόμενους, νὰ παρηγορήσῃ τὸν τεθλιψμένους, νὰ ἀναστήσῃ τὸν ἥθικῶς πεσόντας, νὰ ἀνακαλέσῃ εἰς τὴν ζωὴν ὅ,τι ωραῖον καὶ εὐγενὲς κατέθαψεν εἰς τὸν ἀνθρωπὸν ἡ ἀμαρτία, νὰ δόηγήσῃ ψυχὰς εἰς τὸν Κύριον.

Ἡ τοπικὴ Ἐκκλησία καὶ παλαιότερον ἀλλὰ καὶ σήμερον, εἴπερ ποτὲ καὶ ἄλλοτε, μὲ τὰ εὐαγῆ ἰδούματά της καὶ τὸ προνοιακόν της ἔργον μπορεῖ καὶ ἐπιβάλλεται νὰ ἀπαλύῃ τὸν πόνον καὶ τὴν δοκιμασίαν τῶν ἀνθρώπων καὶ νὰ ἐπιδείξῃ στοργὴν καὶ ἀγάπην, κατὰ τὰς Κυριακὰς ἐντολάς. Ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν Θεόν νὰ μεταποιῆται καθημερινῶς εἰς ἀγάπην πρὸς τὸν συνάνθρωπον.

Ἄπο αὐτὸν τὸ ἱερὸν τρίπτυχον τῆς πίστεως, τῆς λατρείας καὶ τῆς ἀγάπης ὁραματίζομαι καὶ ἐπιθυμῶ νὰ ἀντλῇ πίστιν, δύναμιν καὶ φῶς ἢ ἐν μέσῳ ὑμῶν ἐγκαινιαζόμενη σήμερον ταπεινὴ ποιμαντορία μου.

Μὲ τοιაῦτα αἰσθήματα κατερχόμενος τῆς ἵερᾶς διακονίας μου εἰς τὴν ἴστορικὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Διδυμοτείχου, Ὁρεστιάδος καὶ Σουφλίου ἐπιθυμῶ νὰ δηλώσω πρὸς πάντας ὑμᾶς, ἀγαπητοί, ὅτι ἔσομαι ἐν μέσῳ ὑμῶν ἀδελφὸς καὶ φίλος καὶ πατήρ στοργικός, ὅχι καθ’ ὑπεροχὴν λόγου ἢ ἔξουσίας, ἀλλ’ ἐν πνεύματι εὐαγγελικοῦ ποιμένος, διὰ νὰ ἐφαρμόσω τὸ ποιμαντορικόν μου πρόγραμμα, ποὺ συνοφίζεται εἰς τὸ νὰ κηρύξτω καὶ νὰ διμολογῶ καθημερινῶς Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ τοῦτον Ἐσταυρωμένον καὶ Ἀναστάντα.

Τὸ ἱερὸν τοῦτο ἔργον, εἰς τὸ ὄποιον ἐκλήθην ὑπὸ τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς φωνῆς τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι νὰ διακονήσω τὰς πνευματικὰς ἀνάγκας, τὰ προβλήματα τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ τοῦ καθ’ ἐνός Σας ἰδιαιτέρως. Σᾶς παρακαλῶ λοιπόν, μὲ ἐλευθερίαν καὶ ἀνεστίν νὰ κρούνετε τὴν θύραν τῆς Μητροπόλεως. Εἶναι τὸ ἰδικόν Σας σπίτι, ὅπου θὰ εῦρετε πάντοτε ἀναμμένην τὴν κανδήλαν τῆς ἵερᾶς ἀγρυπνίας καὶ ὅπου ποτὲ δὲν θὰ λείψῃ ὁ ἄγιος ἄρτος τῆς ἀγάπης.

Γνωρίζω τὴν εὐσέβειάν Σας, τὴν ἀγάπην Σας πρὸς τὸ καλὸν καὶ τὴν φιλοτιμίαν Σας, χάρις εἰς τὰς ὅποι-

ας άρετάς άναδεικνύεσθε μὲ τὸν εὐλογημένον μόχθον Σας, εἰς παράγοντας προόδου, χωρὶς νὰ ἀπομακρύνεσθε ἀπὸ τὰς πατρικὰς παραδόσεις καὶ ἀπὸ τὰς ὑγιεῖς πνευματικάς, ἥθικὰς καὶ κοινωνικάς μας ἀρχάς. Εἰς τὴν ἴδικήν Σας φιλότιμον προσπάθειαν ἔχομαι νὰ προσθέσω τὴν ἴδικήν μου διακονίαν, διὰ νὰ συνεχίσωμεν τὴν ὅμορφην παράδοσιν τοῦ τόπου, διὰ νὰ στηρίξωμεν τὴν στοργικὴν κυβερνητικὴν πρόνοιαν εἰς τὴν ἀνάπτυξίν του καὶ νὰ συμβάλωμεν θετικῶς εἰς τὸν πολιτισμὸν καὶ εἰς τὴν μεγάλην ὑπόθεσιν τῆς προασπίσεως τῆς ἀξίας τῆς ἱερότητας τοῦ προσώπου, ἀνεξαρτήτως θρησκεύματος ἢ φυλῆς.

Α. Διὰ τὴν συμβολήν, λοιπὸν τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὰ πολιτισμικὰ δρώμενα τοῦ τόπου ἀξίζει μέριμνα καὶ προσοχή. Η Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ὑπῆρξε πάντοτε παράγων πολιτισμοῦ· ἡ συνέχεια τοῦ ἀρχαίου ἐλληνικοῦ πνεύματος. Η Ἐκκλησία εἶναι ἡ οἰκουμενικὴ πορεία τοῦ Γένους, ὁ ἀκατάλυτος δυναμισμός του, ὁ φύλακας τοῦ θησαυροῦ τῆς ἀμωμήτου πίστεως καὶ τῆς Ἱερᾶς παραδόσεως τῆς Ἀνατολῆς. Φύλακας ἐνεργὸς καὶ δυναμικὸς ποὺ ἔχει συλλάβει, διακηρύξει καὶ ἐρμηνεύσει τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως καὶ παραδόσεως, ποὺ δὲν ἀποτελεῖ κάτι τὸ στατικὸ καὶ ἄκαμπτο, ἀλλὰ ἵδεα ποὺ ὑπηρετεῖ τὸ Γένος καὶ τὸν ἄνθρωπον γενικώτερον.

Η Ὁρθόδοξος παράδοσίς μας εἶναι κίνησις καὶ ζωὴ, ποὺ δὲν εἶναι ἀπομάκρυνσις ἀπὸ τὸ παρελθόν, ἀλλὰ διαρκής καρποφορία αὐτοῦ τοῦ παρελθόντος. Η παράδοσις δὲν εἶναι μόνον παρελθόν, ἀλλὰ ἡ δυναμικὴ μεταμόρφωσις τοῦ ἑκάστοτε παρόντος.

Πολλοὶ καὶ μεγάλοι ὁρίζοντες ἀνοίγονται εἰς τὴν τοπικήν μας Ἐκκλησίαν. Αἱ ἀλλαγαὶ τῆς ἐποχῆς μας εἶναι ταχύταται καὶ ἡ ποιμαντική τους ἐμπειρία πλουτίζεται καθημερινῶς. Μετὰ τὴν πτῶσιν τῶν συνόρων ὁ τόπος μας δὲν εἶναι πλέον τὸ ἄκρον, τὸ σύνορον ἀλλὰ ἡ πύλη, ἡ θύρα μὲ τὴν ὅποιαν ὁ λαός μας εὔρισκεται σὲ διαρκὴ ἐπικοινωνίαν μὲ λαούς, ἵδεας καὶ κινήσεις πνευματικάς. Πλέον ὁ τόπος αὐτὸς γίνεται καὶ πάλι τὸ σταυροδρόμι τῶν λαῶν καὶ τῶν πολιτισμῶν καὶ ἡ τοπική μας Ἐκκλησία εὐρίσκεται ἐνώπιον τῆς προκλήσεως τῶν καιρῶν. Ὡς ὁ γνήσιος φορεὺς τοῦ ἐλληνικοῦ πνεύματος ὀφείλει νὰ καταθέσῃ τὴν ἴδικήν της μαρτυρίαν καὶ νὰ ἀνανεώσῃ τὴν προσφοράν της εἰς Ἀνατολὴν καὶ Δύσιν.

Β. Πρὸς τούτοις, στρέφομεν πρωτίστως τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν εἰς τὴν Μητέρα Πατρίδα. Γεννηθεῖσα εἰς τὴν ἰστορίαν ως κοιτίς τῶν ὑψίστων ἀξιῶν ἡ Ἑλλάς, ως ὑπάτην ἔταξεν ἀποστολήν της τὸν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, τοῦ δικαίου καὶ τοῦ ἀγαθοῦ ἀγῶνα, ὃ δὲ ἡρωισμὸς τῆς ἐλληνικῆς ψυχῆς εἶναι τὸ ὑπὸ πάντων ἀνέκαθεν θαυμαζόμενον μεγαλεῖον τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ. Η Ἐκκλησία ἀπ' αἰώνων ὑπῆρξε συμπαραστάτης τοῦ Γένους μετ' αὐτοῦ συμπορευόμενη τὸν δρόμον τῶν ἀκανθῶν καὶ τῶν διωγμῶν καὶ

τῆς εὐσεβείας τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀναπόσπαστον τιμάριον τῆς ὁποίας τυγχάνει ἡ θεόσωστος αὕτη ἐπαρχία, καὶ ἡ ὁποία, οὐχὶ μόνον ἐκ τῆς γειτνιάσεως της πρὸς τὴν Βασιλεύουσαν ἀλλὰ καὶ διὰ λόγους ἴστορικοὺς ἀείποτε ἤντει παρ' Αὐτῆς τὴν δύναμιν καὶ τὸ μεγαλεῖον τῆς ὁρθοδόξου πίστεως. Καὶ τοῦτο διότι ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία διὰ μαρτυριῶν καὶ μαρτυρίας ἐγένετο φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαῖνον, λυχνία ἀκοίμητος συντηρήσασα καὶ μεταδόσασα τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ, τράπεζα πνευματική, ἐκ τῆς ὁποίας μετέλαβον ἔθνη καὶ λαοὶ βρώσεως ἀθανάτου. Ἀπέβη κέντρον διακονίας καὶ ὁρθοδόξου μαρτυρίας, «οἰκουμενικὸν κριτήριον» ἔφορος καὶ κοινὴ σκέπη τοῦ Γένους καὶ τῶν ἀνὰ τὸν κόσμον Ἐκκλησιῶν, «ἡλιος πανταχοῦ διαυγάξων». Η οἰκουμενικότης τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας εἶναι ὑπόθεσις διακονίας. Διακονίας πνευματικῆς. Διάκονος τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ κόσμου καὶ Πρῶτος Διάκονος αὐτῶν ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Αὐτὴν λοιπὸν τὴν ὥραν διαδηλοῦμεν τὴν ἀφοσίωσίν μας καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην μας πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ σεμνοῦ Πατριάρχου της κ.κ. Βαρθολομαίου, ἡ διακονία τοῦ ὅποιου εἶναι ἔνα διαρκὲς κήρυγμα ἀγάπης, εἰρήνης, ἐνότητος καὶ ἐλπίδος καὶ διμολογία φρονήματος σταυρικῆς θυσίας καὶ μαρτυρίας.

Πρὸς τούτοις, ὑπισχνούμεθα τὴν πίστιν καὶ ἀταλάντευτον τήρησιν καὶ τὸν μετ' εὐλαβείας σεβασμὸν πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς Πατριαρχικῆς Πράξεως τοῦ 1928 προβλεπόμενα «περὶ ἀναθέσεως τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐπαρχιῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου εἰς τὴν Αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν τῆς Ἐλλάδος» ἀναγνωρίζοντες κατὰ τὴν διοίκησιν αὐτῶν ως ἀνώτατην ἐκκλησιαστικήν ἀρχήν τὴν Ιερὰν Σύνοδον τῆς Ὁρθοδόξου Αὐτοκέφαλου Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος.

Γ. Μετὰ τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν στρέφομεν τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν εἰς τὴν Μητέρα Πατρίδα. Γεννηθεῖσα εἰς τὴν ἰστορίαν ως κοιτίς τῶν ὑψίστων ἀξιῶν ἡ Ἑλλάς, ως ὑπάτην ἔταξεν ἀποστολήν της τὸν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, τοῦ δικαίου καὶ τοῦ ἀγαθοῦ ἀγῶνα, ὃ δὲ ἡρωισμὸς τῆς ἐλληνικῆς ψυχῆς εἶναι τὸ ὑπὸ πάντων ἀνέκαθεν θαυμαζόμενον μεγαλεῖον τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ. Η Ἐκκλησία ἀπ' αἰώνων ὑπῆρξε συμπαραστάτης τοῦ Γένους μετ' αὐτοῦ συμπορευόμενη τὸν δρόμον τῶν ἀκανθῶν καὶ τῶν διωγμῶν καὶ

τῶν ἀγώνων. Ἰδιαιτέρως ἐδῶ, τὸ ἔλληνικὸν αἷμα ἐν καιροῖς δυσχειμέροις καὶ ὁ ἰδρὼς τοῦ Ἐλληνος ἐν ἡμέραις εἰρήνης καὶ εὐτυχίας ἐπότισαν ἐπὶ χιλιετίας τὴν θρακικὴν γῆν. Τὸ ἔλληνικὸν ἔθνος εἰς τὸ χῶρον αὐτὸν τῆς Θράκης ἐμεγαλούργησεν διὰ μέσου τῶν αἰώνων ἐρμηνεῦον μὲ τὴν λεπτότητα τοῦ πνεύματός του τὰς ὑψηλὰς διδασκαλίας τῶν φιλοσόφων καὶ τῶν Πατέρων καὶ τὰς μετελαμπάδευσεν εἰς ὀλόκληρον τὸν κόσμον. Ὁ φιλογενῆς καὶ φιλόπατρις τῆς Θράκης λαὸς γνωρίζει καὶ νὰ ἀγωνίζεται καὶ νὰ ὑπερασπίζεται τὰ δίκαια του. Τοῦτο ἄλλωστε, ἀποδεικνύει ἡ μακραίωνη ἴστορία του μὲ ἑκατόμβας μαρτύρων. Ὁλόκληρος ἡ ἴστορία του ἐξυφάνθη ἀνὰ τοὺς αἰῶνας μὲ ἀρραγῆ καὶ μόνιμον στήμονα τό «ὅχι» καθ' οἰασδήποτε καὶ ὅποθενδήποτε προερχόμενης ἐπιβουλῆς καὶ ἀπειλῆς.

Καὶ ἡμεῖς προσωπικῶς, ἀλλὰ καὶ ὡς τοπικὴ Ἐκκλησία, ἀκολουθοῦντες τοῖς ἵχνεσι μυριάδος Τεραρχῶν καὶ κληρικῶν, ἀγωνισθέντων καὶ θυσιασθέντων ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος, κορυφαῖος τῶν ὅποιων τυγχάνει ὁ Τερομάρτυς Κύριλλος ὁ ΣΤ' Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, ὁ ἀπὸ Ἀδριανούπολεως καὶ ἐν Ἀδριανούπολει μαρτυρήσας, δὲν ἡδυνάμεθα οὐδὲ ἐπ' ἐλάχιστον τῆς πορείας αὐτῆς νὰ παρεκκλίνωμεν ὑπηρετοῦντες παραλλήλως πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τὰ συμφέροντα τοῦ Γένους καὶ τῆς Πατρίδος.

Δ. Ἀναλαμβάνοντες τὰ καθήκοντα ὑμῶν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν νόμων τοῦ Κράτους δηλοῦμεν κατὰ τὴν ἐπίσημον ταύτην στιγμὴν καὶ ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης τὴν διάθεσιν συνεργασίας μὲ τὰς πολιτειακὰς ἀρχάς, τὴν τοπικὴν αὐτοδιοίκησιν, τὸν στρατὸν καὶ τοὺς ἐκπαιδευτικοὺς πρὸς ὅφελος τοῦ εὐγενοῦς λαοῦ μας. Θέλομεν ἐπιδείξῃ Ἰδιαιτέρων μέριμναν καὶ φροντίδα διὰ τὴν στήριξιν, τὴν πνευματικὴν καὶ τὴν ἡθικὴν τοῦ ἔλληνικοῦ στρατεύματος καὶ τῶν σωμάτων ἀσφαλείας, σὲ συνεργασίαν μὲ τὰς ἀρμοδίας Διευθύνσεις Θρησκευτικοῦ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων καὶ τῆς Ἐλληνικῆς Ἀστυνομίας.

Μὲ αἰσθήματα ἀλληλεγγύης καὶ σεβασμοῦ χαιρετίζομεν τὴν ἐνταῦθα μουσουλμανικὴν κοινότητα καὶ τοὺς ἐκπροσώπους της, εὐαισθητοποιούμενοι εἰς τὴν ἀναγκαιότητα εἰρηνικῆς συμβιώσεως, συνεργασίας καὶ συμπορεύσεως ἀμφοτέρων τῶν θρησκευτικῶν κοινοτήτων διὰ τὴν πρόοδον καὶ τὴν εὐημερίαν τοῦ τόπου.

Ε. Ο θεσμὸς τῆς οἰκογενείας, τὸν ὅποιον καθηγίασεν ὁ Κύριος εἰς τὸν ἐν Κανᾶ γάμον, εἶναι ἡ βασικὴ προϋπόθεσις τῆς ὑγιαινούσης κοινωνίας. Εἶναι τὸ σχολεῖον εἰς τὸ ὅποιον φοιτᾶ κάθε ἀνθρώπος ἀπὸ τὰ πρῶτα του βήματα εἰς τὴν ζωήν. Εἶναι ἡ «ἀγαθὴ γῆ» ὅπου καλλιεργεῖται ἡ ἀρετὴ ὑφ' ὅλας τὰς ἐκφάνσεις της καὶ τηροῦνται τὰ πατροπαράδοτα παραγγέλματα τῆς χριστιανικῆς ἡθικῆς. Ἡ οἰκογένεια ἐκπληροῦ εἰς τὸν κόσμον ἔργον ὑψηλόν, ἄγιον, ἀντάξιον τῆς ιερότητος τῆς Δημιουργίας τοῦ κόσμου ὑπὸ τοῦ Δημιουργοῦ. Μέσα εἰς τὸ γλυκὺ καὶ γόνιμον θάλπος τῆς οἰκογενείας κυριοφορεῖται τὸ μέλλον τῆς κοινωνίας. Διὰ τοῦτο, ὁρθῶς ἐλέχθη ὅτι «ἡ οἰκογένεια εἶναι τὸ κύταρον καὶ ἡ ζωηφόρος πηγὴ τῆς ἀνθρωπότητος, τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Ἐκκλησίας».

Καὶ ἐπειδὴ εἰς τὰς ἡμέρας μας ἡ ἀξία τῆς οἰκογενείας ἀμφισβητεῖται, ἡ Ἐκκλησία ἔχει καθῆκον νὰ στηρίξῃ τὴν οἰκογένειαν καὶ μάλιστα τὴν χριστιανικήν. Μέσα εἰς τὴν γαλήνην καὶ ἀγιότητα τῆς οἰκογενειακῆς ἐστίας κυριοφοροῦνται καὶ ἀναπτύσσονται αἱ ἀρεταὶ τῆς εὐσεβείας, τῆς ἀλληλεγγύης, τῆς δόμονίας καὶ τοῦ σεβασμοῦ. Ἰδιαιτέρως εἰς τὸν εὐάλισθητὸν χῶρον τῆς Θράκης ἡ Ἐκκλησία ἀγωνιῶσα ὀφείλει νὰ καταθέσῃ τὴν ἰδικήν της συμβολὴν εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῆς χριστιανικῆς οἰκογενείας καὶ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ ὑφισταμένου δημογραφικοῦ προβλήματος, μὲ κάθε πρόσφορον μέσον καὶ πάσῃ θυσίᾳ, ἡθικῶς καὶ ὑλικῶς.

Καὶ μετά τὴν οἰκογένειαν ἡ νεολαία τοῦ τόπου μας. Γιὰ σᾶς τοὺς νέους καὶ τὶς νέες τῆς Μητροπολιτικῆς μας περιφερείας ἀπὸ τῆς σήμερον σᾶς ὑπόσχομαι ὅτι θὰ ἀποτελήτε τὸ ἀντικείμενον τῆς ὄλοκαρδίου προσευχῆς μας καὶ τῆς ποιμαντορικῆς μας εὐθύνης καὶ μερίμνης, διαβεβαιοῦντες ὅτι εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Ἐπισκόπου σας θὰ εῦρητε ἀγάπην πατρικήν καὶ ἐνδιαφέρον ἀληθὲς καὶ ἀνεξάντλητον δι' ὅλα σας τὰ προβλήματα καὶ προθυμίαν ἐξυπηρετήσεως δι' ὅλων τῶν δυνάμεών του.

Καὶ νῦν ἐπὶ τὸν λόγον τῆς εὐχαριστίας ἥκοντες, πρώτιστα πάντων τὴν βαθυτάτην ὑποβάλλομεν εὐγνωμοσύνην τῷ ἐπευλογοῦντι ἡμᾶς Μακαριωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ Ἀθηνῶν καὶ πάσσης Ἐλλάδος κυρίῳ Ιερωνύμῳ τῷ β', ὁ ὅποιος πλέον ἡ ἔκδηλον ποιούμενος τὴν ἀγάπην καὶ πρόνοιαν αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς εὐσεβίους ταύτης ἐπαρχίας, ἀλλὰ καὶ τὴν πολλὴν αὐτοῦ εὐμένειαν πρὸς τὴν ἡμετέραν ἐλαχιστότητα, ηγδόκη-

σεν ἵνα τιμήσῃ καὶ ἀγιάσῃ τὴν ἐπίσημον ἡμέραν ταύτην διὰ τῆς Ἱερᾶς αὐτοπροσώπου παρουσίας του. Ή μεγάλη καὶ ἀγαθὴ πρωθιεραρχικὴ Σας συγκατάβασις, Μακαριώτατε, πληροῖ χαρᾶς καὶ γαλήνης τὰς καρδίας πάντων καὶ μεγάλως ἐνισχύει ἡμᾶς εἰς τὸν προκειμένον ὑμῶν ἀγῶνα. Ἐκ τοῦ σύνεγγυς ἀπὸ ἐτῶν παρακολουθῶν τὴν διακονίαν Σας ἐγενόμην μάρτυς τῶν ὑψηλῶν ὁραματισμῶν Σας, τῶν γνωστῶν καὶ ἀγνωστῶν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας ὥρων Σας, τῆς ἀνιδιοτελοῦς πολιτείας Σας, τῆς ἀστειρεύτου δημιουργικότητός Σας καὶ τοῦ φωτεινοτάτου δι’ ἐμὲ παραδείγματός Σας. Διὰ τὴν ἐλαχιστότητά μου ἡ Ὑμετέρα Σεπτὴ Κορυφὴ θὰ εἶναι ὅδηγὸς φωτεινός, βακτηρία καὶ παράκλησις ἐσαεί, ὅπως μέχρι τῆς σήμερον ἐσμιλεύθη αὐτὴ ἡ ἐγγύτης τῶν καρδιῶν μας ἀπὸ τὴν Πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὰς περιστάσεις τῶν χρόνων. Τὰ ἔτη Σας εἴησαν πολλὰ Μακαριώτατε.

Βαθυτάτην τιμὴν καταθέτω εἰς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Πριγκηποννήσων κ. Ἰάκωβον, τὸν ἐκπρόσωπον τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου καὶ τῆς ἐν Κων/λει Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, γνώριμον ἀπὸ τριακονταετίας περίπου, πιστὸν φίλον καὶ στοργικὸν ἀδελφόν, ὃ διποτοῖς ἀπὸ πολὺ ἐνωρίς ἐνέπνευσεν εἰς ἐμὲ τὸν σεβασμὸν πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν καὶ μὲ ἐδίδαξε μὲ τὸ ἥθος, τὴν εὐγένειαν, τὴν ἀξιοπρέπειαν καὶ τὴν τετιμημένην διακονίαν του.

Ἐν συνεχείᾳ θεομάς εὐχαριστίας ἐκφράζω πρὸς τὸ σύνολον τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος παρὰ τῆς ὁποίας ἐψηφίσθην ὁ ἐλάχιστος, κανονικὸς Μητροπολίτης τῆς θεοσώστου, ἴστορικῆς καὶ παλαιφάτου Ἱερᾶς Μητροπόλεως Διδυμοτείχου, Ὁρεστιάδος καὶ Σουφλίου, καὶ πρὸς ἄπαντας τοὺς Σεβασμιωτάτους καὶ Θεοφιλεστάτους Ἀρχιερεῖς, οἵ διποτοὶ εὐήρεστήθησαν νὰ παραστοῦν εἰς τὴν Ἱερὰν αὐτὴν τελετήν, συμπροσευχόμενοι καὶ τιμῶντες διὰ τῆς ὑψηλῆς παρουσίας των τὴν ἐλαχιστότητά μου.

Ίδιαιτέρως εὐγνώμονα ἀφοσίωσιν καὶ εὐγνωμοσύνην ἀναφέρω εἰς τὸν Γέροντά μου Σεβ. Μητροπολίτην Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. Ἀλέξιον, εὔμνήμων τῶν πολλῶν ὑπὲρ ἐμοῦ εὐεργεσιῶν του ἀπὸ νεαρᾶς ἡλικίας μέχρι σήμερον καὶ τῆς σταθερᾶς καὶ ἀκλονήτου συμπαραστάσεώς του καὶ τῆς στοργικῆς του μεριμνῆς εἰς τὰς δυσκολίας τῆς Ἱερατικῆς καὶ ἀρχιερατικῆς μου διακονίας.

΄Οφειλετικῶς εὐχαριστῶ τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Δαμασκηνόν, Τοποτηροποτὴν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, διὰ τὴν προσενέχθεῖσαν διακονίαν του ἐν αὐτῇ κατὰ τὸ μεσολαβῆσαν διάστημα, ἀπὸ τὸν χρόνον τῆς πρὸς Κύριον ἐκδημίας τοῦ μακαριστοῦ προκατόχου ἡμῶν Μητροπολίτου χωροῦ Νικηφόρου μέχρι τῆς σήμερον, καὶ διὰ τὴν γενομένην προετοιμασίαν τῆς ἐνθρόνισεως.

΄Εξαιρετικὴν τιμὴν περιποιεῖ εἰς ἡμᾶς σήμερον ἡ ἐν μέσῳ ἡμῶν παρουσία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Ἀνθίμου, ὃ δόποις ἐπὶ τριακονταετίαν (1974-2004) συνέδεσεν τὸ ὄνομά του μὲ τὴν Θράκην καὶ ἡγωνίσθη ὑπὲρ τῶν δικαίων αὐτῆς, ὡς ποιμέναρχης τῆς ὁμόδου Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως, ὑπερομαχῶν καὶ προβάλλων παντὶ σθένει τὰ τῆς πίστεως θέσμα καὶ τὰ τῆς πατριόδος ὅσια. Ἄλλωστε συνδέθη μὲ τὸν τόπον αὐτὸν κατὰ τὸ παρελθόν χρηματίσας Τοποτηροποτὴς ἐπὶ ἴκανὸν χρόνον τῆς Ἱερᾶς ταύτης Μητροπόλεως.

΄Ολως ἰδιαιτέρως ἐκφράζω θεομὰς εὐχαριστίας πρὸς τοὺς μακρόθεν ἐλθόντας Σεβασμιωτάτους καὶ Πανιερωτάτους ὀδελφοὺς τῶν ὅποιων ἡ φιλία μὲ τιμᾶ ἀπὸ ἐτῶν καὶ ἡ παρουσία των σήμερον μὲ ἐνισχύει καὶ μὲ ἐμψυχώνει μεγάλως, καὶ ἀποδεικνύει διὰ μίαν εἰσέτι φορὰν τὴν ἐνότητα τῶν ἀνὰ τὸν κόσμον Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

΄Αγάπην ἀδελφικὴν ἀποδίδω, μετὰ συγκινήσεως, εἰς τὸν Ἱερὸν κλῆρον καὶ τὸν εὐσεβεῖς χριστιανὸν τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, παρὰ τῇ ὁποίᾳ ἐπὶ δεκαπενταετίαν διηκόνησα ὡς Βοηθὸς Ἐπίσκοπος. Η Πρόνοια τοῦ Θεοῦ καὶ ὁ χρόνος μᾶς συνέδεσαν μὲ ἀκατάλυτους πνευματικοὺς δεσμούς καὶ ἀπὸ τοὺς ὅποιους μόνον ἀγαθὰς ἀναμνήσεις ἔχω. Εὐχαριστῶν ἄπαντας, κλῆρον καὶ λαόν, τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν διὰ τὴν συμπαράστασιν καὶ τὴν ἀγάπην τους εὐχαριμαι εἰς ὅλους ἡ χάρις, ἡ εὐλογία καὶ ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ νὰ τὸν συνοδεύει μὲ τὴν ὑπόσχεσιν ὅτι πάντοτε θὰ προσεύχομαι διὰ τὴν πρόοδον τους καὶ τὴν εύτυχίαν τους.

΄Ενθέρμως εὐχαριστῶ διὰ τὴν τιμητικὴν παρουσίαν τους τὸν Νομάρχην Ἐβρου, τὸν Ἐπαρχὸν Βορ. Ἐβρου, τὸν Βουλευτὰς Ἐβρου, τὸν Δήμαρχον Διδυμοτείχου, διὰ τὴν φιλόφρονα καὶ θεομήν ύποδοχήν του, καὶ τὸν λοιπὸν Δημάρχους τῆς Μητροπολιτικῆς μας περιφέρειας, τὸν Στρατηγόν, τοὺς ἐκπαιδευτικοὺς καὶ ἀπαντας τοὺς ἐπισήμους καὶ τοὺς

έκπροσώπους τῶν τοπικῶν συλλόγων καὶ σωματείων καὶ φορέων, εὐελπιστῶν εἰς τὴν συνεργασίαν μας διὰ τὴν πρόοδον καὶ τὴν εὐημερίαν τοῦ τόπου.

Ίδιαιτέραν εὐαρέσκειαν καὶ εὐχαριστίαν ἐκφράζομεν πρὸς τὸν Αἰδεσιμολογιώτατον Πρωτοπρεσβύτερον Κωνσταντίνον Σουργούστιδην, Γενικὸν Ἀρχιερατικὸν Ἐπίτροπον τῆς Ἰ. Μ. Διδυμοτείχου, διὰ τὴν εὔορκον καὶ ἀφοσιωμένην διακονίαν αὐτοῦ παρὰ τῷ μακαριστῷ Προκατόχῳ ἡμῶν καὶ διὰ τὸν ὄν, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς τελευτῆς αὐτοῦ μέχρι τῆς σήμερον, ἐπεδείξατο ζῆλον, ἀκριβειαν, ἀφοσιωμένην προθυμίαν καὶ σοβαρότητα εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐντολῶν τοῦ Σεβ. Τοποτηρητοῦ Μητροπολίτου Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Δαμασκηνοῦ, ὃς καὶ διὰ τοὺς οὓς ἀπηύθηνεν ἡμῖν λόγους, ἐκ προσώπου τοῦ ἴεροῦ αὐλήρου καὶ τοῦ λαοῦ τῆς θεοσώστου ταύτης ἐπαρχίας. Ὡσαύτως εὐχαριστίαν ἐκφράζομεν καὶ εἰς τὸν Πανοσιολογιώτατον Ἀρχιμανδρίτην Βαρθολομαῖον Ἀστεριάδην, Ἀρχιερατικὸν Ἐπίτροπον Ὁρεστιάδος διὰ τὴν συμβολήν του εἰς τὴν προετοιμασίαν τῆς ἐνθρόνισεως.

Ἀπὸ μυχίων καρδίας, πρὸς τούτοις, ἐπιθυμῶ νὰ προσθέσω τὴν εὐγνωμοσύνην μου εἰς ἐκείνους οἱ ὅποιοι μοῦ ἐχάρισαν τὸ ζῆν καὶ τὸ εῦ ζῆν, τοὺς γονεῖς μου Ἀπόστολον καὶ Γεωργίαν. Φιλῶ τὸ χέρι τῆς συμπροσευχομένης ἡμῖν μητρός μου καὶ εὐσεβάστως αἴτοῦμαι τὴν ἔξ οὐρανοῦ εὐλογίαν τοῦ πατρός μου. Ἡ εὐχὴ των ἀς μὲ συνοδεύῃ εἰς τὴν νέαν μου διακονίαν.

Ποὶν δὲ ὄλοκληρώσω ὅμως τὸν ἐκτενῆ αὐτὸν λόγον ἐπιθυμῶ ἀξιοχρέως νὰ μνημονεύσω ὅλων ἐκείνων τῶν ὅποιων αἱ ψυχαὶ εὑρισκόμενοι εἰς τὸν οὐρανὸν συμμετέχουν εἰς τὸ ἐξαιρετικὸν αὐτὸν γεγονὸς τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας, ἐπευλογοῦσαι τὴν ταπεινήν μας ἐνταῦθα διακονίαν. Πρωτίστως στρέφω τὴν σκέψιν μου εἰς τὸν μακαριστὸν Ἀρχιεπίσκοπον Σεραφείμ, ἡ εὔνοια καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ ὅποιου μὲ ἀνέδειξε εἰς τὰ ὑπατα τῆς Ἐκκλησίας ἀξιώματα τοῦ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τοῦ Ἐπισκόπου καὶ ἡ μακάρια ψυχὴ τοῦ ὅποιου ἀσφαλῶς συνευφραίνεται σήμερον, διδαχθεὶς παρ’ αὐτοῦ τὸ γνήσιον ἐκκλησιαστικὸν ἥθος καὶ τὴν αὐθεντικότητα εἰς τὰς διαπροσωπικὰς σχέσεις.

Μνημονεύω ὡσαύτως τοῦ μακαριστοῦ Ἀρχιεπι-

κόπου Χριστοδούλου, παρ’ ὃ ἐπὶ δεκαετίαν ὑπηρέτησα ὡς Βοηθὸς Ἐπίσκοπος, ἐμπνεόμενος ἀπὸ τὴν μαχητικότητα καὶ τὸν ζῆλον του διὰ τὴν Ἐκκλησίαν. Μνημονεύω τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Δράμας κυροῦ Διονυσίου, χειροτονηθεὶς παρ’ αὐτοῦ εἰς τὸν τρίτον βαθμὸν τῆς ἴερωσύνης καὶ εὐεργετηθεὶς ὑπ’ αὐτοῦ πολλαπλῶς καὶ πολυτρόπως.

Μνημονεύω ἐπίσης τῶν μακαρίᾳς τῇ λήξει ἀοιδίμων προκατόχων ἡμῶν τῶν αἰλεῖσάντων τὸν Ἀρχιερατικὸν τοῦτον θρόνον Κωνσταντίνου Βαφείδου καὶ τοῦ διαδόχου ἀδελφοῦ του Φιλαρέτου Βαφείδου, σπουδαίου ἰστορικοῦ καὶ λίαν γνωστοῦ διὰ τὸ συγγραφικόν του ἔργον, Ἰωακεὶμ Σιγάλα, Κωνσταντίνου Πούλου, Ἀγαθαγγέλου Ταμπουρατζάκη, τοῦ μετὰ ταῦτα Νέας Σμύρνης, μετὰ τοῦ ὁποίου συνεδέθην πνευματικῶς ἅμα τῇ εἰσόδῳ μου εἰς τὸν ἴερὸν αὐλῆρον καὶ ὁ ὁποῖος ἐπεθύμει διακαῶς τὴν πρόοδο τῆς ἐλαχιστότητός μου. Ἐξαιρετικῶς μνημονεύω τοῦ ἀμέσου προκατόχου μου καὶ προσφάτως ἐκδημήσαντος πρὸς Κύριον κυροῦ Νικηφόρου Ἀρχαγγελίδη, ἐκδαπανήσαντος ἐαυτὸν εἰς τὴν διακονίαν τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας, κορυφαῖον ἔργον τοῦ ὁποίου, μεταξὺ πολλῶν ἄλλων, τυγχάνει ὁ περικαλλῆς αὐτὸς Ναὸς τῆς Ἐλευθεροτριας, τὸν ὁποῖον ἀνήγειρεν ἐκ βάθρων καὶ ἐξωράισε ἀδύνω φροντίδι, κόπω, μόχθῳ καὶ μερίμνῃ αὐτοῦ. Ἡ μνήμη αὐτῶν ἔστω ἀγήρως καὶ αἰωνία.

Τέλος, δόλοψήρχως εὐχαριστῶ ἀνεξαιρέτως ἀπαντας, τοὺς ἔξ ἐγγὺς ἡ μακρόθεν ἐλθόντας, κληρικοὺς καὶ λαϊκούς, δι’ ὅλας τὰς πρὸς τὴν ἐλαχιστότητά μου ἐκδηλώσεις τῆς τιμῆς, τοῦ σεβασμοῦ, καὶ τῆς ἀγάπης.

Καὶ νῦν τὸν λόγον κατακλείοντες, ἵνα τῶν ἔργων ἐπιληφθῶμεν, καλῶ πάντας εἰς τὸν σύνδεσμον τῆς ἀγάπης δίδων τὸν ἀσπασμὸν τῆς εἰρήνης. «Ἐιρήνη... δίδωμι ὑμῖν» (Ἰω. 14,27) «καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν φρουρήσει τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ νοήματα ἡμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Φιλιπ. 4,7).

Τὸ λοιπόν, ἀδελφοὶ εἰρηνεύετε ἐν ἑαυτοῖς, πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς πάντας ἀνθρώπους. «Τὸ ἔξ ὑμῶν μετὰ πάντων ἀνθρώπων εἰρηνεύετε» (Ρωμ. 12,18) καὶ «ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ’ ὑμῶν» (Φιλιπ. στ΄, 9).

Εἰρήνη πᾶσι. «Φῶς Χριστοῦ φαίνει πᾶσιν ὑμῖν» πᾶσις τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ὑμῶν. Ἄμήν.

‘Ο Νόμος περὶ διαθεσιμότητος Μητροπολιτῶν

(Άπόσπασμα Εἰσιγγήσεως τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου κ. Προκοπίου στὴν Ιερὰ Σύνοδο τῆς Ιεραρχίας, 15.10.2009)

Μακαριώτατε,
Σεβασμιώτατοι Ἄδελφοί,

Μετὰ τὴν αριτικὴν θεώρησιν τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ὅπως προσετέθη διὰ τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ν. 1351/1983, καὶ πρὸ ἀπὸ τὴν διατύπωσιν τῆς ἡμετέρας ἐπὶ τοῦ θέματος προτάσεως, αἱσθάνομαι τὴν ἀνάγκην νὰ κοινοποιήσω εἰς τὴν Ὑμετέραν ἀγάπην ὥρισμένας σκέψεις, αἱ̄ δόποι, συνειδηματῶς ἐγεννήθησαν κατὰ τὴν σύνταξιν τῆς παρούσης.

i. Τὸ περιεχόμενον τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως προσομοιάζει πρὸς ἀντιστοίχως διατυπωμένας διατάξεις εἰς τὸν Ἀναγκαστικὸν Νόμον 214/1967, περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 5383/1932 «Περὶ ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς πρὸ αὐτῶν διαδικασίας». Δι’ αὐτοῦ κατηργήθησαν κατ’ οὓσιαν τὰ διὰ τοὺς Ἀρχιερεῖς Συνοδικὰ Δικαστήρια καὶ ἴδρυθη (διὰ τοὺς Ἀρχιερεῖς) ἔν, δικάζον εἰς πρῶτον καὶ τελευταῖον βαθμὸν καὶ ἐπιβάλλον τὴν ποινὴν τῆς ἐκπτώσεως ἀπὸ τοῦ θρόνου εἰς τούς «ἀποδεδειγμένως ἀπωλέσαντας τὴν ἔξωθεν καλὴν μαρτυρίαν», ἥτοι ἄνευ παραπτώματος καὶ ἐνοχῆς. Τὸ πρὸς χειραγώγησιν τῆς Ιεραρχίας καύσιον πλῆγμα κατὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς δικαιοσύνης ἐπεχειρήθη ὑπὸ τοῦ Προέδρου καὶ τῶν Μελῶν τῆς Ἀριστίνδην Συνόδου καὶ ἵσχυσεν ὡς νόμος τῇ πρωτοβουλίᾳ τῆς δικτατορικῆς κυβερνήσεως. Τὸ γεγονός, ὅτι δὲ αὐτοῦ παρείχετο ἡ δυνατότης εἰς κύκλους (παρ)ἐκκλησιαστικούς, πολιτικοὺς καὶ δημοσιογραφικοὺς διὰ τῆς δημιουργίας πλαστῶν συνθηκῶν ἀπωλείας τῆς ἔξωθεν καλῆς μαρτυρίας καὶ τρώσεως τῆς ἐπισκοπικῆς τιμῆς καὶ ὑπολήψεως, ἐξήγειρεν θαρραλέους Μητροπολίτας, Πανεπιστημιακούς, Νομικούς

καὶ ἄλλους νὰ γράψουν εἰδικὰς μελέτας καὶ ὑπομήματα κατὰ τῶν ἐκτάκτων Ιεροδικείων ἐκείνων.

ii. Η ἐπίμαχος διάταξις, λαβοῦσα τὴν ἴσχυν νόμου, παρέκαμψεν τὰ ἀρμόδια κανονικῶς καὶ συνταγματικῶς Συνοδικὰ Ὁργανα τῆς Ἐκκλησίας. Η ἑτοίμη πάντοτε πολιτικὴ ἔξουσία νὰ ἐπεμβαίνῃ αὐθαιρέτως εἰς τὰ sacra interna corporis τῆς Ἐκκλησίας εὑρίσκει κατὰ καιροὺς καὶ κατὰ περιπτώσεις προθύμους νὰ συμπράξουν τοὺς ἀρχιεπισκοπικοὺς συμβούλους μὲ ἐκείνους τοῦ Ὑπουργείου (ἐνίοτε καὶ κατ’ ἀμφίδρομον συνεργασίαν) πρὸς βλάβην κυρίως τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν θεσμῶν. Θὰ ἐνθυμούμεθα ἀσφαλῶς τὸ πολιτειοκρατικὸν ἐφεύρημα καὶ τὸν συνήθως ὑποπτὸν ρόλον τοῦ παρὰ τῇ Ιερᾶ Συνόδῳ Ἐπιτρόπου, (προσωνυμούμενου Βασιλικοῦ, Ἐπικρατείας, Κυβερνητικοῦ, τῆς Πολιτείας, ὅπως ἐκάστοτε ὠνομάζετο) τοῦ πρὸ πεντηκονταετίας περίπου καταργηθέντος. Κατάλοιπον τῆς μαουρερικῆς πολιτικῆς ἐταλαιπώρει τὴν ἐκκλησιαστικὴν διοίκησιν δι’ αὐθαιρέτων καὶ ἐνίοτε βιαίων ἐπεμβάσεων τοῦ ἴδιου καὶ τῶν πολιτικῶν προστατῶν αὐτοῦ. Ο ρόλος του, μετὰ κυρίως τὸ 1925, καθίστατο μὲν τυπικότερος καὶ ἄτονος, πάντοτε δὲ ἀντικανονικός. Ἐκτότε εἰς τὴν πολυδύναμον καὶ πολυπράγμονα αὐλὴν τοῦ Προέδρου τῶν Συνοδικῶν Ὁργάνων βλαστάνουν ἔκτυπα τοῦ παλαιοῦ Ἐπιτρόπου, οἱ παρὰ τῷ Ἀρχιεπισκόπῳ λαϊκοὶ Σύμβουλοι, πρὸς τοὺς δόποίους ἡ ἐκτίμησις ἡμῶν εἶναι αὐτονόητος, ὅπως καὶ ἡ ἐπιφύλαξις, ὅταν οὗτοι ἀγαποῦν περισσότερον τὰ πρόσωπα ἀπὸ τοὺς Θεσμοὺς καὶ τὸ συμφέρον τῶν προσώπων ἀπὸ ἐκεῖνο τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας.

iii. Ο βαθὺς καὶ ἀπόλυτος σεβασμὸς πρὸς τὴν ιεροκανονικὴν παραδοσίαν καὶ ἡ βεβαιότης ὅτι ἡ

καταφρόνησις τῶν ἰερῶν Κανόνων συνεπάγεται τὴν ὑπ’ αὐτῶν ἐκδίκησιν καὶ τιμωρίαν ὑποχρεώνουν ἄπαντας ἡμᾶς εἰς τὴν μετὰ φόβου Θεοῦ ἀπόλυτον συμμόρφωσιν πρὸς αὐτούς. Ἀφ’ ἐνὸς μὲν αἱ αὐθέραιτοι, ἀντικανονικαὶ καὶ ἀνευ δρίων ἐπεμβάσεις εἰς θέματα πίστεως καὶ τάξεως, Συνοδικῶν “Ορων καὶ Κανόνων, τὰ ὅποια ἀλληλοπεριχωροῦν καὶ παραμένουν ἐς ἀεὶ σύμφυτα καὶ ἀφ’ ἔτερου ἡ ἴδιοτελής καὶ παρασκηνιακή δραστηριότης προσώπων, συνήθως λαϊκῶν, τὰ ὅποια ἀναφύονται καὶ συγκεντρώνουν ὑπερεξουσίας, δὲν ἀφήνουν περιθώρια ἀνοχῆς. Ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος

καὶ τὰ Μέλη τῆς Ι.Σ.Ι. ἐν ἀγαστῇ συνεργασίᾳ καὶ «συμφώνῳ ἀγάπῃ» καλούμεθα νὰ θεραπεύσωμεν τὰ ἀντικανονικῶς ὑφιστάμενα καὶ ὅσα ἐμφανισθοῦν. Ἰδιαίτέρως εἰς τοὺς χαλεποὺς καιροὺς ἡ ἐπὶ τῶν θείων καὶ ἰερῶν Κανόνων ἐδραζομένη Συνοδικὴ λειτουργία ἀσφαλῶς ἐγγυᾶται τὴν εὐτυχῆ διὰ τὴν Ἐκκλησίαν ἔκβασιν ὅλων τῶν ἀπασχολούντων ἡμᾶς προβλημάτων.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος προτείνω τὴν ὁμόθυμον καὶ ὁμόφωνον Ἀπόφασιν καταργήσεως τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἀριθμοῦ 34 τοῦ ν. 590/1997 διατάξεως, ὡς ἀντικανονικῆς.

‘Ο περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων Νόμος

(Άπόσπασμα Εἰσηγήσεως τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Φιλίππων,
Νεαπόλεως καὶ Θάσου κ. Προκοπίου στὴν Ι.Σ.Ι., 15.10.2009)

IV. Προβληματισμὸς ἐπὶ τῶν προτάσεων

‘Ως ἀπ’ ἀρχῆς ἐδηλώθη εἰς τὴν παροῦσαν Εἰσήγησιν θὰ κατεγράφετο συντόμως τὸ ἰστορικὸν περίγραμμα τῶν εἰς τὸ ἐλεύθερον Ἑλληνικὸν Κράτος ἴσχυσάντων νόμων περὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς δικαιοισύνης καὶ τῶν κατὰ καιροὺς ἐκδηλωθεισῶν προσπαθειῶν διὰ τὴν ἐκσυγχρονιστικὴν προσαρμογὴν τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων, τὰ δοποῖα κατὰ τὴν κανονικὴν παράδοσιν καὶ τὸν Καταστατικὸν Χάρτην (ν. 590/1977) ἐκδικάζουν τὰς συνεπαγομένας κυρώσεις ἐπὶ παραπτωμάτων κληρικῶν καὶ μοναχῶν, τῶν σχετικῶν πρὸς τὰ καθήκοντα καὶ τὰς ἐπαγγελίας αὐτῶν (ἀρθ. 44, παρ. 1).

Διὰ τῆς τοιαύτης ἐπιλογῆς θὰ ἀπεφεύγετο ἡ εἰς βάθος ἀνάλυσις καὶ ἀξιολόγησις Νόμων καὶ Σχεδίων Νόμων, ἵνα μὴ ἐν συνεχείᾳ ἀναλογίων εἰς ἀτέρμονας συζητήσεις καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν Συνέλευσιν, ἀλλὰ νὰ περιορισθῶμεν εἰς «τὸ δέον γενέσθαι», ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι δὲν θὰ παρεκκλίνωμεν ἀπὸ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας, τὸ Σύνταγμα τῆς Ἐκκλησίας, σθεναρῶς ἀποκρούοντες ἐνδοκοσμικὰς ἀντιλήψεις καὶ ἀνθιστάμενοι εἰς πολιτειοκρατικὰς ἐπιδιώξεις καὶ «νομικιστικάς» ἐμμονὰς καὶ προκαταλήψεις.

Τὸ Ἱερὸν Σῶμα καλεῖται, λοιπόν, ν' ἀποφανθῇ ἄν:

i. Θὰ ἐπιδιώξωμεν τὸ τελευταῖον (2006) Σχέδιον Νόμου νὰ προωθηθῇ εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων πρὸς ψήφισμαν.

ii. Θὰ συνταχθῇ νέον Σχέδιον Νόμου, ἥ

iii. Θὰ συνεχίσῃ νὰ ἴσχῃ ὁ νόμος 5383/1932, ἀφοῦ ἀναδιατυπωθοῦν καὶ συμπληρωθοῦν ἄπασαι αἱ δικονομικοῦ καὶ ποινικοῦ περιεχομενοῦ διατάξεις αὐτοῦ.

1. Τὸ ἐν ἐκκρεμότητι Σχέδιον Νόμου, ὃς εἰς τὰ προηγούμενα ἀνεφέρθη (I, 3 α-γ), ἐμελετήθη, ἡξιολογήθη καὶ ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῆς Ι.Σ.Ι. καὶ ἐστάλη διὰ τὰ περαιτέρω εἰς τὸ ἀρμόδιον Ὅπουργεῖον. “Οσα ἐπηκολούθησαν (βλ. ἐν τοῖς πρόσθεν II, 1-3) ἐδίχασαν τὴν Ἱεραρχίαν, ἐδημιούργησαν δύο ἀντιμαχομένας ἀπόψεις καὶ ἤνοιξαν τὴν ὁδὸν τῆς κανονικῆς παρεμβάσεως καὶ σαφοῦς τοποθετήσεως τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου καὶ τῆς περὶ Αὐτὸν Ἱερᾶς Συνόδου.

α. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κυκλοφορησάντων (δημοσιευμένων καὶ ἀδημοσιεύτων) σχετικῶν κειμένων [-Ἀρχιεπισκόπου Χριστοδούλου, Εἰσήγησις ἐνώπιον τῆς Ι.Σ.Ι. Ὁκτωβρίου 2006 (παραγρ. 2). - Τοῦ ἴδιου, Εἰσήγησις περὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων εἰς Ι.Σ.Ι. Ὁκτωβρίου 2006, ἐν: Ἐπικοινωνιακὴ καὶ Μορφωτικὴ Ὅπηρεσία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος-Κλάδος Ἐκδόσεων, Ἡ Τακτικὴ σύγκλησις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, Ἀθῆναι 2007. Τοῦ ἴδιου, Εἰσηγητικὴ ἔκθεση σχεδίου νόμου γιὰ τὰ ἐκκλησιαστικὰ δικαστήρια (ἀδημοσίευτος, Ἀρχεῖον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου). - Σπ. Τρωιάνου, Παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ὑπ’ ἀριθμ. πρωτ. 195/28.2.2007 ἐγγράφου τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κυρίου Βαρθολομαίου πρὸς τὴν Ὅπουργὸν Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κυρίαν Μαριέτταν Γιαννάκου, Ἀθῆναι, Μάρτιος 2007 (ἀδημοσίευτος, Ἀρχεῖον Ἱερᾶς Συνόδου). - Τοῦ ἴδιου, Εἰσήγησις πρὸς τὴν Συνοδικὴν Ἐπιτροπὴν ἐπὶ τῶν δογματικῶν καὶ νομοκανονικῶν ζητημάτων ἐπὶ τῶν ἐγγράφων τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κυρίου Βαρθολομαίου α) ὑπ’ ἀριθμ. 195/28.2.2007 πρὸς τὴν Ὅπουργὸν Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευ-

μάτων καὶ β) ύπ' ἀριθμ. 11/12.3.2007 πρὸς τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος (Ἀθῆναι, 7 Ἰουνίου 2007, ἀδημοσίευτος- Ἀρχεῖον Ιερᾶς Συνόδου). - Ἀπαντητικὰ ἔγγραφα τῆς Δ.Ι.Σ. πρὸς τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην καὶ τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Ἰωαννίνων, τὰ ὅποια ἐμνημονεύσαμεν εἰς τὸν οἰκεῖον τόπον τῆς παρούσης (II, 1 καὶ 3)], ἡ ὑπεραμυνομένη τοῦ Σχεδίου Νόμου πλευρὰ ἐπισημαίνουσα τὰς ὑφισταμένας ἀνάγκας καὶ θέτουσα κρίσιμα ἐρωτήματα-προβλήματα πρὸς ἀντιμετώπισιν καὶ λύσιν, προβάλλει τὰ πλεονεκτήματα καὶ τὰς καινοτόμως δοθείσας λύσεις. Ἐν πάσῃ δυνατῇ συνόψει παρατίθενται τὰ οὐσιώδεστερα:

i. Ἡ σχέσις κανονικότητος καὶ νομιμότητος καὶ δῆ καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις συγκρούσεως αὐτῶν, κατὰ τὸ δυνατόν, διευθετεῖται δι' ὑποχωρήσεως τινός, ὃς πρὸς τὴν πλήρη ἐφαρμογὴν τοῦ ἰεροκανονικοῦ δικαίου, λόγῳ καὶ τοῦ ὑφισταμένου συστήματος σχέσεων Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας. Προβάλλεται τὸ γεγονός, ὅτι «ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία εἶναι ἱεραρχική, ἀλλ' ὅχι ἱεροκρατική», παραλειπομένου τοῦ οὐσιώδους προσδιορισμοῦ «Ἐπισκοποκεντρική».

ii. Αἱ ἐλλείψεις καὶ παραλείψεις εἰς τὸν τομέα τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων τῶν κατηγορούμενων κληρικῶν, ἀντίθετοι πρὸς τὸ σύγχρονον πολιτειακὸν δικαιϊκὸν σύστημα καὶ πρὸς τὸ ἄρθρον 6 τῆς Συμβάσεως τῆς Ρώμης περὶ ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων καλύπτονται.

iii. Ἡ συστηματοποίησις τῆς ὕλης τῆς ἐκκλησιαστικῆς δικονομίας κατὰ τὴν σειρὰν τῶν σταδίων τῆς ἐκκλησιαστικῆς δίκης.

iv. Ἡ διατήρησις τῆς περιωρισμένης δημοσιότητος τῶν συνεδριάσεων τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων, ἡ θέσπισις τῆς ὑποχρεώσεως τῶν κατὰ τὴν προδικασία ἔξετασθέντων μαρτύρων νὰ ἔξετάζωνται καὶ εἰς τὸ ἀκροατήριον (κατάργησις τῆς περιωρισμένης προφορικότητος) καὶ ἡ παροχὴ εἰς τὸν κατηγορούμενον τοῦ δικαιώματος ὅχι μόνον νὰ παρίσταται μετὰ συνηγόρου, ἀλλὰ καὶ διὰ συνηγόρου, δηλαδὴ νὰ ἐκπροσωπῆται χωρὶς νὰ παρίσταται.

v. Ἡ ἐκλογὴ ἀπὸ τὸν Ἱερὸν Κλῆρον ἐκάστης Μητροπόλεως τῶν κατὰ τὴν συγκρότησιν τῶν ἐπισκοπικῶν δικαστηρίων δύο τακτικῶν μελῶν, πλὴν τοῦ

Μητροπολίτου, καὶ ἡ παροχὴ ἀποφασιστικῆς ψήφου καὶ εἰς τὰ τρία μέλη αὐτοῦ.

vi. Ἡ ἀσκησις διώξεως ὑπὸ τοῦ Πρωτεκδίκου διὰ τοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ τοῦ Ἐκδίκου ἐκάστης Μητροπόλεως διὰ τοὺς λοιποὺς κληρικοὺς καὶ μοναχούς. Ὁ Πρωτέκδικος καὶ οἱ Ἐκδικοί, προτεινόμενοι πρὸς διορισμὸν ἀπὸ τοὺς Μητροπολίτας, δοίζουν τοὺς ἀνακριτὰς ἐκεῖνοι.

vii. Ἡ ἔξασφάλισις τοῦ ἀδιασπάστου τῆς ἀνακρίσεως καὶ τῆς ἐνότητος κατὰ τὴν κρίσιν τῶν ὑποθέσεων, παρεχομένου οὕτω τοῦ δικαιώματος εἰς τὸν ἀνακριτὴν νὰ ἐνεργῇ ἀνακριτικὰς πράξεις ἐντὸς τῆς περιφερείας ἄλλης Μητροπόλεως.

viii. Ἡ σύστασις ἀναιρετικοῦ Δικαστηρίου καὶ ἡ εἰσαγωγὴ διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν Δικονομίαν τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς αἵτησεως ἀναιρέσεως.

ix. Ἡ εἰσαγωγὴ τῆς ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας καὶ σημαντικῶν ἐλαφρύνσεων εἰς τὰς προβλεπομένας ἀπὸ τὸ ἰσχῦν δίκαιον κυρώσεις.

x. Ἡ ἀπονομὴ χάριτος δι' ἀποφάσεως μόνον τῆς Δ.Ι.Σ. καὶ ὅχι διὰ τῆς ἐκδόσεως ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Διατάγματος.

Ταῦτα πάντα καὶ πολλὰ ἔτερα ὑποστηρίζονται διὰ τῆς ἐπικλήσεως τῆς ἀνάγκης ἐκσυχρονισμοῦ καὶ ἀναδιοργανώσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς δικαιοσύνης, τῆς ἔξασφαλίσεως δικαίας δίκης καὶ τῆς κρίσεως καὶ τῆς ἀκυρώσεως ὑπὸ τοῦ Σ.τ.Ε. πολλῶν διαδικασιῶν, ἐρχομένων εἰς εὐθείαν ἀντίθεσιν πρὸς τὸ κοσμικὸν δίκαιον καὶ τὴν Σύμβασιν τῆς Ρώμης περὶ τῶν ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων.

β. Ἡ πρὸς τὰ μέλη τῆς Ι.Σ.Ι. ἀποστολὴ τοῦ συνταχθέντος Σχεδίου Νόμου τῆς «Ἐπιτροπῆς γιὰ τὴν σύνταξη Σ.Ν. γιὰ τὴν τροποποίηση τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων περὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων», αἱ ἐπὶ τοῦ Σχεδίου ἀποφασισθεῖσαι ὑπὸ τῆς Ι.Σ.Ι. τροποποιήσεις κατὰ τὴν τακτικὴν Συνέλευσιν αὐτῆς τοῦ Ὁκτωβρίου 2006, αἱ κατ' αὐτὴν κατατεθεῖσαι γραπταὶ προτάσεις ὑπὸ τῶν προαναφερθέντων Ιεραρχῶν καὶ αἱ προφορικῶς διατυπωθεῖσαι καὶ μὴ γενόμεναι ἀποδεκτὰὶ παρατηρήσεις καὶ ἐπιφυλάξεις κατὰ τὰς διημέρους κατ' ἄρθρον συζητήσεις, ἴδιαιτέρως δὲ τὰ ἀνταλλαγέντα ἐπίσημα ἔγγραφα μεταξὺ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, Ιερᾶς Συνόδου καὶ Ὑπουργείου Παι-

δείας (βλ. ΙΙ, 1-3 τῆς παρούσης), εἰς πάντα ταῦτα περιλαμβάνονται τὰ κατὰ τοῦ Σχεδίου ἐπιχειρήματα τῆς ἄλλης πλευρᾶς, διὰ τῶν ὅποιών ἀντικρούονται αἱ θέσεις τῶν συντακτῶν αὐτοῦ, τὰ ὅποια συνοπτικῶς ἔχουν ὡς ἀκολούθως:

i. Τὸ «ἐκσυχρονιστικόν» Σχέδιον Νόμου ἐσφαλμένως θέτει ὡς ἀφετηρίαν δύο προϋποθέσεις, ἥτοι, ἀφ' ἐνὸς μὲν ὅτι τὸ Κανονικὸν Δίκαιον δὲν ἔχει τοὺς ἀναγκαίους δικονομικοὺς κανόνας διὰ νὰ ἐγγυηθῇ τὴν ἐνώπιον τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαιοστηρίων διαδικασίαν, ἀνταποκρινομένην εἰς τὰ κριτήρια τοῦ συγχρόνου νομικοῦ πολιτισμοῦ καὶ ἀφ' ἐτέρου ὅτι ἡ μεταφορὰ τῶν δικονομικῶν κανόνων τοῦ κοινοῦ Ποινικοῦ Δικαίου ὅχι μόνον δὲν θίγει, ἀλλὰ ἀντιθέτως συμπληρώνει τὸ δικονομικὸν ἔλλειμμα τοῦ κανονικοῦ Δικαίου. Αἱ προϋποθέσεις αὗται εἶναι ἐσφαλμέναι, διότι τὸ Κανονικὸν Δίκαιον ἔχει συγκεκριμένον σύστημα δικονομικῶν κανόνων ἀπονομῆς τῆς ἐκκλησιαστικῆς δικαιοούσης, οἱ ὅποιοι ἐνεσωμάτωσαν ἐπιλεκτικῶς καὶ τοὺς δικονομικοὺς κανόνας τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου, ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς καθαρῶς πνευματικῆς ἀποστολῆς καὶ τοῦ περιεχομένου τῆς ἐκκλησιαστικῆς ποινῆς διὰ τὰ μέλη τοῦ Σώματος τῆς Ἐκκλησίας (Κανόνες 5 τῆς Α, 6 τῆς Β, 9, 17, καὶ 21 τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, 74 Ἀγίων Ἀποστόλων, 4, 12, 14 καὶ 15 Ἀντιοχείας, 3, 4, 5, καὶ 14 Σαρδικῆς, 8, 12, 14, 15, 16, 19 20, 28, 29, 30, 96, 107, 122, 125, 130, 131, 132 Καρθαγένης κ.ἄ.). Κατ' ἀκολουθίαν τούτων:

ii. Η προτεινομένη εἰς τὸ Σ.Ν. κάλυψις τοῦ δῆθεν δικονομικοῦ ἔλλειμματος τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου ἔξαντλεῖται, ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει, μόνον εἰς τὴν προδικασίαν, ἥτοι μέχρι τὴν ἀσκησιν διώξεως ἐναντίον τοῦ καθοικοδήποτε τρόπον καταγγελλομένου ἀληρικοῦ. Τὴν θεμελιώδη ἀρμοδιότητα ταύτην ἀναθέτει εἰς τὸν καινοφανῆ καὶ πλασματικὸν θεσμὸν τοῦ Πρωτεκδίκου καὶ τῶν Ἐκδίκων διὰ τῆς ἀπαραδέκτου ἀθετήσεως τῶν ἀποκλειστικῶν κανονικῶν ἀρμοδιοτήτων τῶν Ἐπισκόπων καὶ τῶν Συνοδικῶν Ὁργάνων τῆς Ἐκκλησίας. Ἄλλ' αὕτη ἡ προτεινομένη ἀποσύνδεσις καταργεῖ ἐν τῷ συνόλῳ του τὸ σύστημα τῆς κανονικῆς παραδόσεως περὶ τῆς ἀπονομῆς τῆς ἐκκλησιαστικῆς δικαιοούσης.

iii. Ἰδιαιτέρως παρατηρεῖται ὅτι ὑπὸ τὴν ἔννοιαν αὐτὴν ἡ διὰ τοῦ Σ.Ν. ἐπιδίωξις ἐπιβολῆς μιᾶς μορφῆς εἰσαγγελικῆς ἀρχῆς εἰς τὴν ἀπονομὴν τῆς ἐκκλησιαστικῆς δικαιοούσης διὰ τοῦ προτεινομένου θεσμοῦ τοῦ Πρωτεκδίκου καὶ τῶν Ἐκδίκων, ἐφωδιασμένων μάλιστα δι' ἀρμοδιοτήτων παρεμβάσεως καὶ εἰς τὴν κυρίαν διαδικασίαν ἐνώπιον τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων, ἀποτελεῖ ἐσφαλμένην καὶ ἐπικίνδυνον ἀμφισβήτησιν τῆς, ἐκ τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἀξιώματος ἀπορρεούσης, ἀποκλειστικῆς πνευματικῆς εὐθύνης τοῦ Ἐπισκόπου καὶ τῶν Συνοδικῶν Ὁργάνων ἐφ' ὅλων τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας (κληρικῶν, μοναχῶν, λαϊκῶν).

iv. Η ἐνσωμάτωσις τῆς καθολικῶς ἀποδοκιμασθείσης παραγράφου 8 τοῦ ἀριθμοῦ 34 τοῦ ν. 590/1977 εἰς τὸ Σχέδιον Νόμου, (ἀριθμον 78. Τὰ περὶ τῆς ἀντικανονικότητος, ἀντισυνταγματικότητος καὶ σκοπιμότητος αὐτῆς τῆς διατάξεως θὰ ἀναφερθοῦν ἐκτενῶς εἰς τὴν περὶ αὐτῆς εἰδικὴν εἰσήγησιν), παρὰ τὰς ὑπὸ τῆς Ι.Σ.Ι. ἐπελθοῦσας βελτιώσεις, ἐπιτρέπει νὰ ἴεροποιῶνται σκόπιμοι, ἐπιπόλαιοι καὶ καταχρηστικαὶ κατογγελίαι καὶ ἐν συνεχείᾳ οἱ Ἐκδικοί διὰ τοὺς Πρεσβυτέρους, Διακόνους καὶ Μοναχὸν καὶ ἡ Δ.Ι.Σ. διὰ τοὺς Ἀρχιερεῖς, νὰ ἀσκοῦν δίωξιν καὶ ἄνευ καταγγελίας καὶ νὰ θέτουν εἰς διαθεσιμότητα αὐτοὺς ἀντιστοίχως. Ἄλλ' οἱ κανονολόγοι καὶ οἱ ὑπεύθυνοι διὰ τὴν ὀρθὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἴερῶν Κανόνων ἐπὶ δύο ὀλοκλήρους χιλιετίας καλῶς γνωρίζουν, ὅτι τὸ ἴεροκανονικὸν δικαιοῦκὸν σύστημα ἀποτελεσματικῶς ἐγγυᾶται τὴν προστασίαν τοῦ κατηγορούμενου ἀπὸ ἀβασίμους κατηγορίας.

v. Αἱ περὶ τῆς αἵτησεως ἀναιρέσεως καὶ Ἀναιρετικοῦ Δικαστηρίου διατάξεις (ἀριθμ. 9, 17 καὶ 120-127 Σ.Ν.) καίτοι ἀπηλείφθησαν ὑπὸ τῆς Ι.Σ.Ι., παραμένουν χαρακτηριστικαὶ καὶ ἀποκαλύπτουν τὰς προθέσεις τῶν ἐμπνευστῶν των. Αἱ δὲ αὐτῶν παρεχόμεναι ἀνέλεγκτοι ἀρμοδιότητες εἰς τὸν Πρωτεκδίκον καὶ τὸν Πρόεδρον τῆς Ι.Σ.Ι. διὰ τὴν ἀσκησιν διώξεως κατὰ Ἀρχιερέων, ἀρκοῦν διὰ τὰ καταλυθῆ τὸ ὅλον κανονικὸν σύστημα ἀπονομῆς τῆς δικαιοούσης. Καὶ μόνη ἡ ἀσκησις διώξεως κατὰ Ἀρχιερέως, ἔστω καὶ ἀν ἀποδειχθῆ ἀβάσιμος, καθίσταται ἐξοντωτικὴ διὰ τὴν πνευματικὴν ἀποστολήν του, ἀφοῦ θὰ ἔχει πληγῇ ἡ ἡθικὴ προσωπικότητά του, ὅπως συνέβαινε διὰ τοῦ ἐφευρή-

ματος τῆς ἀπωλείας τῆς ἔξωθεν καλῆς μαρτυρίας τῶν «ίεροδικείων» του Α.Ν. 214/1967 μὲ τὰς γνωστὰς τραγικὰς συνεπείας διὰ τὴν Ἐκκλησίαν.

vi. Ἡ ἀπορρέουσα ἀπὸ τὴν κανονικὴν μυστηριακὴν χειροτονίαν τῶν Ἀρχιερέων δικαιοδοτικὴ ἔξουσία εἶναι οὐσιαστικὴ καὶ ἀναπαλλοτρίωτος ἀρμοδιότης τῆς ἐπισκοπικῆς εὐθύνης εἰς ὅλα τὰ στάδια τῆς διαδικασίας τῆς δικαιοδοτικῆς λειτουργίας. Οἱ ἐκφράζοντες αὐτὴν τὴν συνείδησιν ἴεροὶ Κανόνες συνδέουν ἀχωρίστως τὸ δικαίωμα τοῦ κρίνειν πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ χειροτονεῖν καὶ ἀντιστρόφως, συμφώνως πρὸς τὸ θεμελιῶδες κανονικὸν ἀξίωμα, καθ’ ὃ «ὅ χειροτονῶν κρίνει καὶ ὁ κρίνων χειροτονεῖ». Πᾶσα περέκκλισις ἡ ἀποσύνδεσις ἀπὸ τὸ κανονικὸν ἀξίωμα τοῦτο εἶναι κανονικῶς ἀδιανόητος καὶ ἐκκλησιαστικῶς ἐπικίνδυνος, ὡς διασπῶσα ἡ ἀμφισβήτησα τὴν ἐνότητα τῆς δικαιοδοτικῆς ἀρμοδιότητος τοῦ Ἐπισκόπου εἰς τε τὴν προδικασίαν καὶ κυρίαν διαδικασίαν. Ἀείποτε ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ αἱ κατὰ τῶν Ἀρχιερέων καταγγελίαι ὑποβάλλονται εἰς τὴν ἀρμοδίαν διὰ τὴν χειροτονίαν αὐτῶν Σύνοδον, ἐνῷ κατὰ τῶν λοιπῶν κληρικῶν εἰς τὸν οἰκεῖον Ἐπίσκοπον, ὡς ὅριζεται εἰς τοὺς προαναφερθέντας ἴεροὺς Κανόνας (IV, 1 β' i).

vii. Τὸ προσχηματικῶς προβαλλόμενον δικονομικὸν ἔλλειψιμα τοῦ ἐσωτερικοῦ δικαίου τῆς Ἐκκλησίας δὲν εἶναι μόνον ἀβάσιμον, ἀλλ' ἀπογεννᾷ τὸ ἐπικίνδυνον ἐκκλησιολογικὸν ἔλλειψιμα εἰς τὴν ὅλην δικαιοδοτικὴν καὶ ἀδιάσπαστον μὲ τὰς ὑπολοίπους λειτουργίαν τοῦ Ἐπισκόπου. Ἡ συμπλήρωσις τῶν δικονομικῶν ἐγγυήσεων τῆς διαδικασίας μὲ τὰς ἀρχὰς τοῦ συγχρόνου νομικοῦ συστήματος κατὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης δύναται νὰ γίνῃ δεκτὴ ὡς ἐπιλεκτικὴ καὶ περιπτωτικὴ μόνον ἀξιοποίησις αὐτῶν τῶν ἀρχῶν ἐντὸς τῶν ἀμεταθέτων ὅριων τῆς κανονικῆς παραδόσεως. Ἡ ἄκριτος ἐπιβολὴ τοῦ συστήματος τούτου ἀθετεῖ τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τῆς κανονικῆς παραδόσεως.

viii. Ἡ ζητηθεῖσα καὶ ἐκδηλωθεῖσα παρέμβασις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὡς διαχρονικοῦ ἐγγυητοῦ τῆς εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν καθιερωμένης διὰ τῶν ἴερῶν Κανόνων τῶν Οἰκουμενικῶν καὶ Τοπικῶν Συνόδων κανονικῆς τάξεως, ἐν συχετισμῷ καὶ μὲ τὴν ἐκ τῆς ἀπαραγράπτου

εὐθύνης ἀπορρέουσαν διακριτικὴν παρακολούθησιν καὶ ἐποικοδομητικὴν παρέμβασιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου (διὰ τὴν προστασίαν τῆς κανονικῆς τάξεως) καὶ διὰ τὴν διαφύλαξιν ἀπαραμειώτων τῶν ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Ἐπικρατείᾳ κανονικῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ [Πατριαρχικὸς καὶ Συνοδικὸς Τόμος (1850) καὶ Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ Πρᾶξις (1928) ἐν συνδιασμῷ πρὸς τὴν κατὰ τὴν ἔκτακτον Συνέλευσιν τῆς Ι.Σ.Ι. (Συνεδρία τῆς 18.5.2004)] Ἀπόφασιν ἡμῶν, διὰ τῆς ὁποίας διεκηρύξαμεν τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν τήρησιν τοῦ τε ὡς ἄνω Τόμου καὶ ὅλων τῶν διατάξεων τῆς ὡς ἄνω Πράξεως], συνιστᾶ καταλυτικὸν γεγονός, διὰ τὴν μονομερῆ προώθησιν τοῦ Σχεδίου Νόμου πρὸς ψήφισιν ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων. Πᾶσα παρομοία προσπάθεια εἶναι ὅχι μόνον ἀλυσιτελής, ἀλλὰ καὶ ἐπικίνδυνος διά τε τὰ προτεινόμενα καὶ διὰ τὰ παρεπόμενα, καὶ ἐπὶ πλέον ἵνα μὴ διὰ τῶν περιστασιακῶν σκοπιμοτήτων ἡ συγχύσεων δοκιμάζωνται αἰωνόβιοι θεσμοὶ ἐπὶ προφανεῖ ζημίᾳ τῆς Ἐκκλησίας. [Διὰ τὴν ἐρμηνείαν τῆς ἐννοίας τῶν «παρεπομένων» προσάγομεν τὴν γνώμην, καθ’ ἥν «ἡ ἀνθείρετος παράβασις ἡ ἀπόκλισις ἐπισκόπου τινὸς ἡ μερικῆς ἐκκλησίας ἀπὸ τῶν θεμελιωδῶν κανονικῶν διατάξεων, τῶν δεχθεισῶν ὑπὸ τῆς ὅλης Ἐκκλησίας, καθιστᾶ τὴν σχετικὴν Ἐκκλησίαν σχισματικὴν κοινωνίαν, ὁ δὲ ἀποδειχθεὶς ἔνοχος τοιαύτης πράξεως Ἐπίσκοπος καθαιρεῖται (Μίλας)». Παντελεήμονος Ροδοπούλου, Μητροπολίτου Τυρολόγης καὶ Σερεντίου, Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου, Ἐπιτομὴ Κανονικοῦ Δικαίου. Θεσσαλονίκη 1998].

ix. Συμπερασματικῶς, τὸ Σ.Ν. ἀπεδοκιμάσθη μὲ κανονικὰ καὶ ἐκκλησιολογικὰ κριτήρια, ἐνῷ ὑπεστηρίχθη μὲ ἀμιγῶς νομικὰ τυπικὰ κριτήρια. Τὰ δεύτερα καθιστοῦν ἀδύνατον τὴν ἀποδοχὴν καὶ ἐφαρμογήν του, λόγῳ τῆς εἰσαγωγῆς συγχύσεων ἡ διακρίσεων ἀρχῶν, θεσμῶν καὶ ἀρμοδιοτήτων. Δημιουργεῖ περισσότερα προβλήματα ἀπὸ ὅσα ἐπιλύει εἰς τὴν ἀπονομὴν τῆς ἐκκλησιαστικῆς δικαιοσύνης.

2. Ἡ ὑλοποίησις τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἀριθμοῦ 44 τοῦ ν. 590/1977, τῆς ὁρίζουσης τὴν ἔκδοσιν εἰδικοῦ νόμου περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ισχύοντος νόμου 5383/1932, ἐναπόκειται εἰς τὴν

διακριτικήν εύχέρειαν τῆς κυριάρχου καὶ ἀνωτάτης ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς, τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, καλούμενης ν' ἀποφασίσῃ καὶ νὰ προτείνῃ εἰς τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον τὴν ἀπόρριψιν ἢ μὴ τοῦ ἐκπονηθέντος καὶ ἐν ἐκκρεμότητι ὑπάρχοντος Σχεδίου ἢ τὴν πρότασιν περὶ συγκροτήσεως μικτῆς ακληρικολαϊκῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἐκπόνησιν, ἐντὸς καθωρισμένου καὶ συντόμου χρονικοῦ διαστήματος, νέου Σχεδίου Νόμου περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων.

Ο σοβαρὸς προβληματισμὸς ἐπὶ τοῦ ἐνδεχομένου τούτου δὲν εἶναι δυνατὸν ν' ἀγνοήσῃ τὴν στάσιν τοῦ Ὑπουργείου ἐπὶ τοῦ αἰτήματος τῆς συγκροτήσεως Ἐπιτροπῆς, τὴν ἐπιλογὴν τῶν προσώπων καὶ τὴν διάθεσιν αὐτῶν, τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον καὶ τὴν συνήθως ἐπαναλαμβανομένην παρατάσιν ἢ τὰς παρατάσεις τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, τὸν χρόνον τῆς ὑπὸ τῶν Συνοδικῶν Ὁργάνων μελέτης καὶ ἐπεξεργασίας τῶν διατάξεων τοῦ καταρτισθησομένου Σχεδίου, ὡς καὶ τὸν χρόνον ὀλοκληρώσεως τῆς διαδικασίας ἔως τῆς ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφίσεως τοῦ Νόμου. Ή ἐκ τοῦ παρελθόντος, τοῦ ἀπωτέρου καὶ τοῦ προσφάτου, κτηθεῖσα σχετικὴ γνῶσις καὶ ἐμπειρία δέον ν' ἀποτελέσῃ τὸν κύριον καὶ πολύτιμον σύμβουλον διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ίεροῦ Σώματος ἐπιλογὴν καὶ ἀπόφασιν. Ἀλλ' ὁ περὶ ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων νόμος κεῖται.

3. Περὶ τοῦ ἰσχύοντος Νόμου 5383/1932 περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων καὶ τῆς πρὸ αὐτῶν διαδικασίας ἐλέχθησαν ἡδη, δσα ἀφοροῦν εἰς τὴν διαδικασίαν συντάξεως, τὰς τροποποιήσεις, ἐπιτυχεῖς ἢ ἐπιζημίας εἰς τὴν ἀπονομὴν τῆς ἐκκλησιαστικῆς δικαιοισύνης κατὰ τὸ μακρὸν χρονικὸν διάστημα τῶν ὀκτὼ περίπου δεκαετιῶν τῆς ἐφαρμογῆς του. Ὑπολείπεται νὰ συναχθοῦν ὥρισμέναι ἀξιολογικαὶ ἐπ' αὐτοῦ κρίσεις, θετικαὶ ἢ ἀρνητικαὶ.

Εἶναι δεδομένον ὅτι ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Διοίκησις, οἵ ἐπιστήμονες τοῦ Κανονικοῦ καὶ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου, Κληρικοί, Θεολόγοι καὶ Νομικοί, ὡς καὶ ὁ ν. 590/1977 (ἀρθρ. 44), ἔχουν ἡδη ξητήσει νὰ συνταχθῇ νέος εἰδικὸς νόμος περὶ τῆς ἀπονομῆς τῆς ἐκκλησιαστικῆς δικαιοισύνης. (Εἶναι πολὺ ἐνδιαφέρον ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ ἀρθρον τοῦ Ἀναστασίου Κων. Βαβούσκου, Δρος Νομικῆς-Δικηγόρου μὲ τὸν τίτλον «Ἐκκλησια-

στικὴ Δικαιοισύνη: τί πρέπει νὰ ἀλλάξει», εἰς τὸ ὄποιον, ὅπως ὁ ἴδιος γράφη, «θὰ γίνει μία προσπάθεια καταγραφῆς τῶν κυριοτέρων κατὰ τὴν ἀποψή μου ἀτελειῶν τοῦ ἰσχύοντος νόμου. Καὶ ὑπάρχουν, πράγματι, πλεῖστα ὅσα ἀδύνατα σημεῖα στὸ ὑπάρχον νομοθετικὸ πλαίσιο, τὰ ὅποια πρέπει νὰ τεθοῦν προφανῶς ὑπὸ συζήτησιν». Εἰς τὴν συνέχειαν παραθέτει δέκα καὶ ἔξι σημεῖα, τὰ ὅποια ἀπαραιτήτως χρειάζεται νὰ ἔξετασθοῦν καὶ νὰ ἀναθεωρηθοῦν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς δύο προτάσεις, διὰ νὰ καταλήξῃ: «Ἐκεῖνο ποὺ ἀπομένει εἶναι Πολιτεία καὶ Ἐκκλησία νὰ ἀδράξουν τὴν εὐκαιρία. Ὅσοι ἔχουμε σχέση μὲ τὸ ἀντικείμενο, εἴμαστε στὴν διάθεση τῶν ἀρμόδιων». βλ. Ἰστοσελίδα <http://www.romfea.gr> ἀνάρτησις 9.9.2009).

i. Τὰς ἐπενεχθείσας κατὰ καιροὺς τροποποιήσεις καὶ συμπληρώσεις, διὰ νὰ καλυφθοῦν ἐλλείψεις καὶ παραλείψεις, νομικαὶ ἀτέλειαι, ὀφειλόμεναι εἰς τὴν κακὴν διάρθρωσιν τῆς ὕλης, ἰσχυριζόμενοι ὅτι εἶναι πεπαλαιωμένος, ἀναχρονιστικὸς καὶ ἔξι ὀρχῆς πλημμελῶς διατυπωμένος.

i. Οἱ ἐπικριταὶ τοῦ Νόμου ἐπισημαίνουν:

ii. Τὴν κατὰ τρόπον περίεργον καὶ ἀντιφατικὸν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν περὶ τῆς ἀπονομῆς τῆς ἐκκλησιαστικῆς δικαιοισύνης, ἡ ὅποια εἶναι προσκεκολλημένη εἰς κοσμικὰ πρότυπα καὶ παραλήλως τὸ ὀλον διαδικαστικὸν σύστημα εἶναι ἐπισκοποκεντρικὸν καὶ σύμφωνον πρὸς τοὺς ίεροὺς Κανόνας.

iii. Τὰς ἔξι αἰτίας τῶν ὡς ἄνω χρακτηριστικῶν, προκληθείσας πολλὰς ἀμφισβητήσεις, ὡς πρὸς τὴν φύσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων, τὰ ὅποια συνεκρότησεν ὁ ἰσχύων νόμος. Εἰς τὴν θεωρίαν καὶ τὴν νομολογίαν ὑπεστροίχθη ὅτι τὰ ἐκκλησιαστικὰ δικαστήρια δὲν ἀποτελοῦν δικαστήρια κατὰ νομικὴν ἀκριβολογίαν, ἀμφισβητεῖται δηλαδή, ὅτι εἶναι εἰδικὰ ποινικὰ δικαστήρια, ἀλλ' ὅτι πρόκειται δι' ὄργανα ἀνήκοντα εἰς τὴν ἔννομον τάξιν τῆς Ἐκκλησίας, ὅτι δὲν εἶναι φορεῖς δικαστικῆς ἔξουσίας καὶ ὅτι δι' αὐτῶν ἡ Ἐκκλησία ἀσκεῖ τὴν πειθαρχικὴν αὐτῆς ἀρμοδιότητα καὶ μόνον.

iv. Τὸν ἰσχυρισμόν, ὅτι «εἶναι ἐν συμπίλημα δικονομικῶν διατάξεων τοῦ μεσοπολέμου καὶ τῆς κατοχικῆς ἐποχῆς. Ὁ νόμος αὐτὸς εἶναι ἀτελής, καθ' ὅσον καταλείπει πολλὰ κενὰ καὶ διακρίνεται

διὰ τὴν κακὴν ἐσωτερικὴν νομοτεχνικὴν διάρθρωσιν. Ἡ ἀτέλεια τοῦ νόμου ἐπιτείνεται ἐκ τοῦ ὅτι δὲν ὑπάρχει καθοδηγητικὴ συστηματικὴ ἐρμηνεία τῶν διατάξεων αὐτοῦ, ὅπως συμβαίνει μὲ τὴν συνεχῶς ἔξελισσομένην νομολογίαν τῶν λεπτομερῶν διατάξεων τῶν κωδίκων τοῦ κοσμικοῦ δικονομικοῦ δικαίου», (βλ. Ἀρχιεπισκόπου Χριστοδούλου, «Εἰσήγησις περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων», εἰς: *Ἡ τακτικὴ σύγκλησις τῆς Ι.Σ.Ι.-Οκτώβριος 2006*, σελ. 54).

β. Κρίσεις καὶ σχόλια θετικὰ ἐπὶ τοῦ Νόμου 5383/1932 περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων δὲν σπανίζουν, παραθέτομεν δὲ ἐν συνόψει τὰ ἀκόλουθα:

i. Συντεταγμένος ἀπὸ διαπρεπεῖς νομικούς, κανονολόγους καὶ Ἀρχιερεῖς, ἐπέδειξεν διοικούμενως ἰδιαίτερον σεβασμὸν εἰς τὰ καθιερωμένα κριτήρια τῆς κανονικῆς παραδόσεως κατὰ τὴν ἐκάστοτε ἐπιχειρουμένην προσαρμογὴν τῶν διατάξεων αὐτοῦ εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ νεωτέρου νομικοῦ πολιτισμοῦ, καίτοι τὸ συγνὸν πολιτειοκρατικὸν σύνδομον ἐπηρέαζεν καὶ ἐπηρεάζει καὶ τοὺς θεράποντας τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου.

ii. Αἱ πολιτειοκρατικαὶ ἐπιδράσεις εἰς ὡρισμένας διατάξεις (λ.χ. παραλληλότης ποινικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς διαδικασίας κρίσεως κληρικῶν καὶ μοναχῶν, τιμωρητικὸς χαρακτήρας τῶν ἐκκλησιαστικῶν ποινῶν κ.ἄ.) προκαλοῦν εἰς ὡρισμένας περιπτώσεις συγκρούσεις ἀρμοδιοτήτων, ἀλλὰ δὲν σχετικοποιοῦν καὶ δὲν ἀμφισβητοῦν ὁπωσδήποτε τὸ δικονομικὸν σύστημα τῆς κανονικῆς παραδόσεως, ὅπως συμβαίνῃ εἰς τὸ προτεινόμενον Σχέδιον Νόμου.

iii. Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου αὐτοῦ παρὰ τὰς ἀδυναμίας ὡρισμένων διατάξεών του, ἐξυπηρέτησεν ἐπὶ μακρὸν τὰς δικαιοδοτικὰς ἀνάγκας τῆς ἐκκλησίας μετὰ συνεπείας, ἀνευ ἐπικινδύνων συγχύσεων ἥ ἐκκλησιαστικῶν ἀντιθέσεων. Ἀν διαφορετικὰ καὶ ἀντίθετα συνέβησαν κατὰ τὴν ἔκτακτον εἰσαγωγὴν τοῦ Α.Ν. 214/1967, τὰ γεγονότα δικαιώνουν τὸν κανονικὸν χαρακτήρα τοῦ ν. 5383/1932, αἱ διατάξεις τοῦ ὅποιου ἐπανῆλθον ἐν ἴσχυι μὲ τὸ ἀρθρον 9, παραγρ. 1 τοῦ Ν.Δ. 87/1974. Ἐπομένως ἥ ἀντικατάστασις τοῦ ἴσχυοντος νόμου εἶναι δυνατὴ ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς κανονικῆς παραδόσεως καὶ ὅχι διὰ τῆς ἀβασανίστου μεταφορᾶς τοῦ

συστήματος τῆς κοινῆς ποινικῆς δικονομίας εἰς τὸν χῶρον τῆς ἐκκλησίας.

iv. Διασφαλίζεται διὰ τοῦ νόμου τούτου ἥ ἐσωτερικὴ λειτουργία τῆς ἐκκλησίας ἡμῶν «κατὰ κανόνα ἐκκλησιαστικόν» καὶ ὅχι κατὰ τὰ μεταβαλλόμενα συστήματα τοῦ κόσμου, ἐφ' ὅσον ἥ ἀπονομὴ τῆς ἐκκλησιαστικῆς δικαιοισύνης παρὸ τὴν ἀποτελεῖ τὸν ἐσώτατον σκληρὸν πυρῆνα τῆς πνευματικῆς ἀποστολῆς τῆς ἐκκλησίας, ἐν ἀναφορᾷ καὶ ἀσφαλῶς πρὸς τὰς σχέσεις μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῶν ἄλλων ἐκκλησιῶν, αἱ ὅποιαι τηροῦν ἀπαρεγκλήτως τὰς κανονικὰς ἀρχὰς καὶ τὰς παραδόσεις εἰς τὴν ἀπονομὴν τῆς δικαιοισύνης.

v. Αὔτονότος ὑποχρέωσις τῆς Ἱεραρχίας καθίσταται ἥ διατήρησις ἀκλινοῦς καὶ σταθερᾶς τῆς κανονικῆς τάξεως. Ἀπαιτεῖται πολλὴ προσπάθεια καὶ συνεχὴς ἀγὼν διὰ τὴν διασφάλισιν τοῦ ἐσωτερικοῦ δικαίου τῆς ἐκκλησίας, προκειμένου νὰ λειτουργοῦν συμφώνως πρὸς αὐτὸν ἥ ἀπονομὴ τῆς δικαιοισύνης καὶ ἄπαντες οἱ θεσμοὶ Αὐτῆς. Τὸ προηγούμενον τῆς συντάξεως τοῦ Καταστατικοῦ τῆς ἐκκλησίας Χάρτου (ν. 590/1977) δύναται νὰ χρησιμεύῃ ὡς ἀκολουθητέα πρακτική, ἐφ' ὅσον αἱ κατὰ τὴν σύνταξιν αὐτοῦ διαδικασίαι ἔξελίχθησαν ἐντὸς τοῦ νέου συνταγματικοῦ πλαισίου διὰ τὰς σχέσεις τῆς ἐκκλησίας μετὰ τῆς Πολιτείας (ἀρθρα 3 καὶ 13 τοῦ Συντάγματος τοῦ 1975). Τὸ Σύνταγμα ἀναγνωρίζει καὶ κατοχυρώνει τὴν ἴσχυν τῶν ἱερῶν Κανόνων, τῶν ρυθμιζόντων τὴν ἐσωτερικὴν ζωὴν καὶ τὸ δίκαιον τῆς ἐκκλησίας. Ἐπομένως καὶ ὁ προβλεπόμενος ἀπὸ τὸν Καταστατικόν τῆς ἐκκλησίας Χάρτην νέος εἰδικὸς νόμος περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων πρέπει νὰ συνταχθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἵδιων κριτηρίων, ὅπως αὐτὰ τονίζονται εἰς τὴν Εἰσήγησικὴν ἐκθεσιν τοῦ Υπουργοῦ Εθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων «ἐπὶ τοῦ σχεδίου Νόμου περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», διὰ τῆς σαφοῦς ἐν ἀρχῇ δηλώσεως «1. Καταστατικὸς Χάρτης τῆς ἐκκλησίας εἶναι οἱ διὰ τῶν ἀρθρων 3 καὶ 13 τοῦ ἐν ἴσχυι Συντάγματος κατοχυρούμενοι ἡ. κανόνες». Συνεπῶς εἶναι βάσιμος ὁ ἴσχυροισμὸς καὶ τὸ αἴτημα τὰ τηροῦντα κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου κριτήρια νὰ ἴσχυσουν ὑποχρεωτικῶς διὰ τὴν θεσμοθέτησιν καὶ ὁργάνωσιν τῆς

άπονομῆς τῆς ἐκκλησιαστικῆς δικαιοσύνης, ἡ ὅποια, ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει, ωρθοίζει τὴν πνευματικήν σχέσιν τῶν μελῶν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Σώματος καὶ τὴν λειτουργικήν ἐνότητα ἐν τῇ Θείᾳ Εὐχαριστίᾳ καὶ τοῖς λοιποῖς μυστηρίοις τῆς Ἐκκλησίας.

V. Τελικὴ Πρότασις

Μετὰ τὸ πέρας τῆς συνοπτικῆς ίστορήσεως καὶ τῆς περιῳδισμένης κριτικῆς ἀναλύσεως τοῦ «Σχεδίου Νόμου γιὰ τὰ ἐκκλησιαστικὰ δικαστήρια» καὶ τοῦ ισχύοντος νόμου 5383/1932 «περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων καὶ τῆς πρὸ αὐτῶν διαδικασίας», ἐν τέλει προτείνω βαθυσεβάστως:

Νὰ ἀποσυρθῇ τὸ ἐν ἐκκρεμότητι Σχέδιον Νόμου καὶ νὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ τροποποίησις τοῦ νόμου 5383/1932 διὰ τῆς συμπληρώσεως καὶ διορθώσεως

κυρίως τῶν διατάξεων ἐκείνων, αἱ ὅποιαι προηλθον ἀπὸ τὸν ἐπηρεασμὸν πολιτειοκρατικῶν ἀντιλήψεων καὶ ἀφοροῦν εἰς τὴν ἐσωτερικήν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας, ἐντὸς τοῦ συνταγματικοῦ πλαισίου πάντοτε, τὸ ὅποιον διασφαλίζει τὴν ἐσωτερικὴν αὐτοτέλειαν τῆς Ἐκκλησίας.

Τὸ ἔργον τοῦτο νὰ ἐπωμισθῇ καὶ νὰ φέρῃ εἰς πέρας ἐντὸς ὥρισμένου συντόμου χρόνου ὀλιγομελῆς κληρικολαϊκής Ἐπιτροπὴ ἐν συνεννοήσει μετὰ τῆς Πολιτείας, ἄλλως ν' ἀρχίσῃ ἡ γνωστὴ διαδικασία συντάξεως νέου Σχεδίου περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων καὶ τῆς ἐνώπιον αὐτῶν διαδικασίας.

Ἄδελφοί μου ἀγαπητοί, τὰ ἀληθῆ καὶ τὰ δίκαια λογιζόμενοι καὶ πράσσοντες, ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἂς εἶναι πάντοτε μεθ' ἡμῶν. (βλ. Φιλ. δ', 8-9). Ἀμήν.

Ἡ λειτουργία τοῦ Συνοδικοῦ Πολιτεύματος στὴν Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος

(Ἀπόσπασμα Εἰσιγήσεως τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου κ. Ἰεροθέου στὴν Ι.Σ.Ι., 15.11.2009)

6. Ἀντισυνοδικὸς καὶ ἀντιεραρχικὸς τρόπος ζωῆς

‘Ο ἀντισυνοδικὸς τρόπος ζωῆς εἶναι τὸ νὰ ἐνεργῇ κανεὶς ἐντελῶς ἀτομικὰ καὶ ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὶς ἀποφάσεις τῶν Οἰκουμενικῶν καὶ Τοπικῶν Συνόδων, καὶ νὰ παρακάμπτῃ τὴν «συνοδικὴ διαγνώμη». Αὐτὸ μπορεῖ νὰ παρατηρηθῇ εἴτε στὸν Πρόδρομο εἴτε στὰ διάφορα δυναμικὰ μέλη τῆς Ἱεραρχίας, ἀλλὰ καὶ στὸ ὅλο πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας.

Αὐτὸς ὁ ἀντισυνοδικὸς καὶ ἀντιεραρχικὸς τρόπος ζωῆς ἐκφράζεται μὲ τὶς αἱρέσεις, τὰ σχίσματα καὶ τὶς παρασυναγωγές.

Αἱρέσεις εἶναι ἡ ἀπομάκρυνση ἀπὸ τὴν διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως αὐτὴ ἐκφράσθηκε συνοδικῶς ἀπὸ τὶς Τοπικὲς καὶ Οἰκουμενικὲς Συνόδους καὶ ὅπωσδήποτε ἡ διάσπαση ἀπὸ τὴν θεία Λειτουργία. Κατὰ τὸν Μ. Βασίλειο ὄνομάζουμε «αἱρέσεις τοὺς παντελῶς ἀπερρηγμένους καὶ κατ’ αὐτὴν τὴν πίστιν ἀπηλλοτριωμένους»¹. Ο Ἀπόστολος Παῦλος γράφει: «εἴ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται παρ’ ὅ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω» (Γαλ. α΄, 9).

Ἡ θεία Εὐχαριστία συνδέεται ἀναπόσπαστα μὲ τὴν ὁρθὴ δόξα, τὴν ὁρθὴ γνώση, τὴν ἀληθινὴ πίστη καὶ τὴν ἀληθινὴ ζωὴ. Ο ἄγιος Εἰρηναῖος, Ἐπίσκοπος Λουγδούνου-Λυῶνος, ἀφοῦ γράφει ὅτι μὲ τὴν βρώση τοῦ Σώματος καὶ τοῦ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ μετέχουμε τῆς ζωῆς, στὴ συνέχεια ἀποφαίνεται: «Ἡμῶν δὲ σύμφωνος ἡ γνώμη (ἡ πίστη, ἡ θεολογία) τῇ εὐχαριστίᾳ, καὶ ἡ εὐχαριστία βεβαιοῖ τὴν γνώμην»². Ἐπομένως καὶ στὸ θέμα αὐτὸ ἡ Ἱεραρχία εἰκονίζει καὶ ἐμπνέεται ἀπὸ τὴν θεία Εὐχαριστία, ἔχει δηλαδὴ ὁρθὴ δόξα.

Οἱ ἀποφάσεις τῆς Ἱεραρχίας συντονίζονται στὴν διδασκαλία τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας, γι’ αὐτὸ καὶ τὰ μέλη τῆς πορεύονται

«κατὰ τὰς τῶν ἀγίων θεοπνεύστους θεολογίας καὶ τὸ τῆς Ἐκκλησίας εὐσεβὲς φρόνημα», ὅπως γράφεται ἐπανειλημμένως στὸ «Συνοδικὸ τῆς Ὁρθοδοξίας». Καὶ ὁ ἄγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς ἀναφέρεται στὴν ἐνότητα τῆς ὁρθοδόξου διδασκαλίας ποὺ ἐκφράζεται ἀπὸ τοὺς Προφῆτες, τοὺς Ἀπόστολους καὶ τοὺς Πατέρες, διὰ μέσου ὄλων τῶν αἰώνων: «Τί γε ἄλλο ἢ ὅτι τελειότης ἐστι σωτήριος ἐν τε γνώσει καὶ δόγμασι, τὸ ταῦτα φρονεῖν προφήταις, ἀποστόλοις, πατρόσι, πᾶσιν ἀπλῶς, δ’ ὃν τὸ ἄγιον Πνεῦμα μαρτυρεῖται λαλῆσαν περὶ τε Θεοῦ καὶ τῶν κτισμάτων αὐτοῦ»³.

Σχίσματα εἶναι ἡ διάσπαση τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ μικρές, διοικητικὲς ἢ τυπικὲς ἀφορμές. Κατὰ τὸν Μ. Βασίλειο χαρακτηρίζουμε «σχίσματα τοὺς δι’ αἰτίας τινὰς ἐκκλησιαστικὰς καὶ ζητήματα ίασιμα πρὸς ἀλλήλους διενεχθέντας»⁴. Ο Ἀπόστολος Παῦλος γράφει πρὸς τοὺς Γαλάτες: «ὅ δὲ ταράσσων ὑμᾶς βαστάσει τὸ κρῖμα, ὅστις ἀν ἦ» (Γαλ. ε΄, 10). Ο ἄγιος Εἰρηναῖος, ἐπίσκοπος Λυῶνος, παρατηρεῖ ὅτι αὐτοὶ ποὺ δημιουργοῦν τὰ σχίσματα εἶναι κενοὶ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ καὶ ἐνδιαφέρονται γιὰ τὴν δική τους ὡφέλεια καὶ «μὴ τὴν ἔνωσιν τῆς Ἐκκλησίας». Αὐτοὶ οἱ ἀνθρώποι ὑψώνουν μικρὲς αἰτίες, τέμνουν, διαιροῦν καὶ ὅσον ἔξαρταται ἀπὸ αὐτοὺς ἀναιροῦν «τὸ μέγα καὶ ἔνδοξον σῶμα τοῦ Χριστοῦ». Καὶ καταλήγει: «Οὐδεμία δὲ τηλικαύτη δύναται πρὸς αὐτῶν κατόρθωσις γενέσθαι, ἥλικη τοῦ σχίσματος ἐστιν ἡ βλάβη»⁵.

Παρασυναγωγὲς εἶναι ἡ παραγνώριση τῆς Ἱεραρχικῆς δομῆς τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ παραθεώρηση τῶν Ἐπισκόπων καὶ τοῦ Πρώτου ἢ Προέδρου στὴν Ἐκκλησία. Κατὰ τὸν Μ. Βασίλειο χαρακτηρίζουμε «παρασυναγωγὰς τὰς συνάξεις, τὰς

παρὰ τῶν ἀνυποτάκτων Πρεσβυτέρων ἡ Ἐπισκόπων, καὶ παρὰ τῶν ἀπαιδεύτων λαῶν γινομένας»⁶.

Καίτοι ύφισταται διαφορὰ μεταξὺ αἵρεσεων, σχισμάτων καὶ παρασυναγωγῶν, ὅμως ὑπάρχει καὶ σχέση μεταξύ τους, ἀφοῦ, κατὰ τὸν ἄγιο Νικόδημο τὸν Ἀγιορείτη, «καὶ ἡ παρασυναγωγὴ εἰδός ἐστι σχίσματος, ἄνευ αἵρεσεως, ἀγκαλᾶ καὶ αὐτὸς κακῶς διηρημένον καὶ διαμένον, εἰς αἵρεσιν μεταγίνεται». Ὅπως ἐπίσης καὶ «οἱ Σχισματικοὶ σχισματοαιρετικοί εἰσι», διότι «δὲν εἶναι κάνεν σχίσμα, ἢ μὴ πρότερον αἵρεσιν ἀναπλάσῃ, ἵνα ὁρθῶς δόξῃ τῆς Ἐκκλησίας χωρισθῆναι... Τὸ σχίσμα κακῶς διαμένον, γίνεται αἵρεσις, ἢ καταφέρεται εἰς αἵρεσιν...»⁷.

Πάντως, τὶς αἵρεσεις, τὰ σχίσματα καὶ τὶς παρασυναγωγές δημιουργοῦν φίλαυτοι καὶ φίλαρχοι Κληρικοί, μοναχοί καὶ λαϊκοί ποὺ δὲν σέβονται τὸ συνοδικὸ καὶ ιεραρχικὸ πολίτευμα τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Εὐαγγελιστής Ἰωάννης ἀναφέρεται σὲ μία τέτοια περίπτωση ποὺ ἀπασχόλησε τὴν πρώτη Ἐκκλησία: «Ἐγραψα τῇ Ἐκκλησίᾳ· ἀλλ’ ὁ φιλοπρωτεύων αὐτῶν Διοτρεφὴς οὐκ ἐπιδέχεται ἡμᾶς. διὰ τοῦτο, ἀν̄ ἔλθω, ὑπομνήσω αὐτοῦ τὰ ἔργα ἂ ποιεῖ, λόγοις πονηροῖς φλυαρῶν ἡμᾶς· καὶ μὴ ἀρκούμενος ἐπὶ τούτοις, οὕτε αὐτὸς ἐπιδέχεται τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τοὺς βουλομένους κωλύει καὶ ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐκβάλλει» (Γ' Ἰω. 9). Στὰ σχίσματα καὶ τὶς διαιρέσεις ἀναφέρεται καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος στοὺς Χριστιανοὺς τῆς Κορίνθου γράφοντας: «Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὄνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸν λέγητε πάντες, καὶ μὴ ἦν ὑμῖν σχίσματα. ἢτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῦ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ» (Α' Κορ. α', 10).

Εἶναι πολὺ χαρακτηριστικὴ ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας Ἀλεξανδρού πρὸς τὸν Ἀλέξανδρο (Κωνσταντινουπόλεως), ποὺ παρατίθεται ὡς πρῶτο κείμενο στὰ Πρακτικὰ τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ ἐρμηνεύει τὰ πάθη τοῦ Ἀρείου καὶ τῶν ὁμοφρόνων του, οἱ ὅποιοι δημιουργοῦσσαν προβλήματα στὴν Ἐκκλησία. Ἀναφέρεται στὴν «φίλαρχον τῶν μοχθηρῶν ἀνθρώπων καὶ φιλάργυρον πρόθεσιν», ποὺ μὲ ποικίλες αἰτίες ἐπιβουλεύονται τὶς ἄλλες παροικίες καὶ ἐπιτίθενται «τῇ ἐκκλησιαστικῇ εὐσέβειᾳ». Αὐτοὶ οἱ ἀνθρωποι ἀποσκιλτοῦν ἀπὸ τὴν «εὐσέβειαν», κα-

ταπατοῦν τὸν φόβο τῆς κρίσεως τοῦ Θεοῦ, «στοηλατούμενοι ὑπὸ τοῦ ἐνεργοῦντος ἐν αὐτοῖς διαβόλου εἰς τὴν προκειμένην αὐτοῖς ἥδονήν». Χρησιμοποιοῦν διαφόρους τρόπους γιὰ νὰ ἔξαπατήσουν τοὺς Χριστιανοὺς ποὺ ἔχουν ἀπλὴ καὶ ἀκεραία πίστη, ὑποκρινόμενοι «πρὸς ἀπάτην οἱ γόητες» καὶ «διὰ γραμμάτων ψευδῶν» κεκομιψευδόμενοι. Μὲ τὶς ἀπόψεις τους καὶ ἀρνούμενοι τὴν θεότητα τοῦ Χριστοῦ, «χριστομάχον συνεκρότησαν ἐργαστήριον»⁸.

Ο ἄγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος γνώρισε προσωπικὰ τέτοιες ἀντιεκκλησιαστικὲς νοοτροπίες γι’ αὐτὸ σὲ ἐπιστολές του, μετὰ τὴν παραίησή του ἀπὸ τὸν θρόνο τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀναφέρεται στὶς κακὲς ἐντυπώσεις του ἀπὸ τὴν νοοτροπία αὐτῶν ποὺ ἐνεργοῦν ἀντισυνοδικῶς καὶ μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ προσδιορίζουν τὴν ἀτμόσφαιρα τέτοιων Συνόδων.

Σὲ μία ἐπιστολὴ παρακαλεῖ νὰ βοηθήσῃ στὴν καλὴ ἐξέλιξη τῆς Συνόδου: «Ἐπειδὴ δὲ πάλιν σύνοδος, ἄγων πάλιν, καὶ τοῦτο ἐν μέσοις ἔχθροῖς πάντα τηροῦσιν ἐπιμελῶς τὰ ἡμέτερα, δὸς χεῖρα τῇ κοινῇ καταστάσει, ὡς μέρος ὃν τῆς ἐκκλησίας οὐ τὸ φαυλότατον, καὶ μὴ περιδῆς πάντα καταναλωθῆναι τῷ ἐμπρησμῷ τῷ νῦν περιέχοντι τὴν Ἐκκλησίαν»⁹.

Σὲ ἄλλη ἐπιστολὴ καταγράφει τὸν προβληματισμό του γιὰ τὸν τρόπο τῆς συγκροτήσεως τῆς Συνόδου: «Ἐπειδὴ πάλιν Σύνοδος ἐπισκόπων, οὐκ οἶδα δι’ ὅτι καὶ δπως συναγομένων»¹⁰.

Ἄλλοι, ἐκφράζει τὸν φόβο του γιὰ τὴν ἐξέλιξη τῆς Συνόδου ποὺ ἐπρόκειτο νὰ συνέλθῃ: «Ἐπειδὴ πάλιν σύνοδος ἐπισκόπων, καὶ δέος πάλιν μὴ καὶ νῦν αἰσχυνθῶμεν, πικρὸν καὶ ταύτης λαβούσης τέλος, ὥσπερ τῆς πρότερον»¹¹.

Σὲ ἄλλη ἐπιστολὴ του ἀναφέρεται στὶς ταραχὲς ποὺ συνδέονται μὲ συνόδους καὶ παρακαλεῖ τὸν παραλήπτη τῆς ἐπιστολῆς, κοσμικὸ ἄρχοντα, νὰ ἐνδιαφερθῇ γιὰ τὴν εἰρηνικὴ ἐκβασή της: «Οσα γέ ἐστιν ἐπὶ σοί, εἰρηνικὸν γενέσθαι τὸ τέλος τοῖς συνελθοῦσι νῦν ἐπισκόποις ἀγωνισάμενος. Τὸ γάρ συνιέναι μὲν πολλάκις, μηδὲν δὲ πέρας εὔρισκεσθαι τῶν κακῶν, ἀλλ’ ἀεὶ προστιθέναι ταραχαῖς ταραχάς, μείζονος τῆς αἰσχύνης, δι καὶ αὐτὸς γινώσκεις»¹².

Σε ἐπιστολὴ ἐκδηλώνει τὴν ἀποστροφή του σὲ συναντήσεις καὶ συνόδους Ἐπισκόπων: «Πάντα σύλλογον φεύγειν ἐπισκόπων, ὅτι μηδεμιᾶς συνόδου τὸ τέλος εἶδον χρηστόν, μηδὲ λύσιν κακῶν μᾶλλον ἐσχηκυῖαν ἡ προσθήκην. Ἀεὶ γὰρ φιλονείκια καὶ φιλαρχίαι»¹³.

Εἶναι ἀπόλυτος σὲ ἄλλη ἐπιστολὴ του: «Συνόδους γὰρ καὶ συλλόγους πόρρωθεν ἀσπαζόμεθα, ἔξ οὐ μοχθηρῶν πεπειράμεθα τῶν πολλῶν, οὕτω γὰρ εἰπεῖν μέτριον»¹⁴.

Βεβαίως, ἡ ἐμπειρία τοῦ ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου δὲν γενικεύεται καὶ δὲν ἀπολυτοποιεῖται, ἀλλὰ δείχνει ὅτι μία Σύνοδος, γιὰ νὰ εἶναι ἀληθινὴ καὶ νὰ σέβεται τὸ συνοδικὸ καὶ ἰεραρχικὸ πολίτευμα τῆς Ἐκκλησίας, πρέπει νὰ ἀποτελῆται ἀπὸ μέλη ποὺ σέβονται τὴν δῆλη Παράδοση τῆς Ἐκκλησίας, τὴν θεολογία καὶ τὴν κανονικότητά της. Οἱ Ἀρχιερεῖς εἶναι φορεῖς τῆς μαρτυρικῆς ἀρχιερωσύνης τοῦ Χριστοῦ, ζοῦν τὸ μυστήριο τῆς κενώσεως τοῦ Χριστοῦ μὲ δ, τι αὐτὸ συνεπάγεται, εἶναι διάδοχοι τοῦ θρόνου τῶν Ἀποστόλων καὶ εἶναι, συγχρόνως, μέτοχοι τοῦ τρόπου ζωῆς τους. Γι’ αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ διακρίνωνται ἀπὸ τὰ πάθη τῆς φιλαυτίας, τῆς φιλοπρωτίας καὶ τῆς ἐριστικότητος.

Μακαριώτατε Πρόεδρε,
Σεβασμιώτατοι ἄγιοι ἀδελφοί,

‘Ο Χριστὸς σαρκώθηκε, προσέλαβε ἑκουσίως τὸ θνητὸ καὶ παθητὸ σῶμα, χωρὶς τὴν ἀμαρτία, τὸ ὅποιο θέωσε «ἄμα τῇ προσλήψει» καὶ νίκησε τὸν θάνατο. Καὶ ἡ Ἐκκλησία, ποὺ εἶναι τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ἐργάζεται στὸν κόσμο, σὲ ἔναν ἴδιαίτερο τόπο καὶ χῶρο, προσλαμβάνει τὶς πολιτισμικὲς παραδόσεις κάθε λαοῦ, ποὺ ἐν πολλοῖς ἐκφράζουν τὴν θνητότητα καὶ παθητότητα τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς ἀνθρώπινης κοινωνίας, γιὰ νὰ τὶς μεταμορφώσῃ, κυρίως γιὰ νὰ ἀγιάσῃ τὸν συγκεκριμένο ἀνθρωπὸ καὶ νὰ τὸν ὁδηγήσῃ στὴν θέωση καὶ τὸν ἄγιασμό. Ἡ Ἐκκλησία, δπως φαίνεται ἀπὸ τὴν ιστορία της, γιὰ τὴν καλύτερη δογματική τῆς προσέλαβε τὸ διοικητικὸ σύστημα τῆς τότε Ρωμαϊκῆς Αὐτοκρατορίας, τὸ προσήρμοσε στὴν δική της θεολογία καὶ ἐκκλησιολογία καὶ ἔτσι συγκροτήθηκε σὲ Ἐνορίες, Ἰερὲς Μονές, Μητροπόλεις, Πατριαρχεῖα, σὲ μιὰ ἰεραρχικὴ διάρθρωση. Καὶ αὐτὸς δ τρόπος διοργανώσεως τῆς Ἐκκλησίας,

ποὺ ἔξαγιάσθηκε ἀπὸ τὸν Πατέρες τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων πρέπει νὰ γίνεται σεβαστὸς ἀπὸ ὅλους μας.

Αὐτὸς εἶναι δ λεγόμενος μυστηριακὸς θεσμὸς τῆς Ἐκκλησίας ποὺ συνιστᾶ τὸ συνοδικὸ καὶ ἰεραρχικὸ πολίτευμά της, ποὺ λειτουργεῖ μέσα ἀπὸ τὴν θεολογία, τὴν ἐκκλησιολογία καὶ τὴν εὐχαριστιολογία της. Ἡ ἔξωτερη δογματική δογματική τῆς Ἐκκλησίας δὲν καταργεῖ τὴν θεολογία της καὶ ἡ θεολογία της δὲν κινεῖται ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴν πνευματικότητά της, τὸ μυστήριο τῆς Πεντηκοστῆς, ποὺ ἔγινε ἄπαξ στὴν ιστορία, ἀλλὰ ἐπαναλαμβάνεται κάθε φορὰ ποὺ κάποιος φθάνει στὸ ὕψος τῆς Πεντηκοστῆς, δηλαδὴ τὴν θέωση.

Κατὰ τὴν διάρκεια αὐτοῦ τοῦ βίου ἡ Ἐκκλησία λειτουργεῖ ὡς θεραπευτήριο-νοσοκομεῖο, στὸ ὅποιο ὑπάρχουν οἱ θεράποντες ἱατροί, τὸ νοσηλευτικὸ καὶ τὸ διοικητικὸ προσωπικό, ἀλλὰ καὶ οἱ ἀσθενεῖς ποὺ θέλουν θεραπεία. Αὐτὸ δὲν ἀποκλείει τὸ νὰ ἀσθενήσουν καὶ οἱ ἱατροὶ καὶ τὸ προσωπικό της. Απὸ ὅλους αὐτοὺς ἄλλοι θεραπεύονται καὶ ἄλλοι παραμένουν ἀθεράπευτοι. Ο τελικὸς ἀπολογισμὸς καὶ ὁ διαχωρισμὸς θὰ γίνη κατὰ τὴν Δευτέρα Παρουσία τοῦ Χριστοῦ, σύμφωνα μὲ τὶς παραβολὲς τοῦ Χριστοῦ γὰρ τὸν διαχωρισμὸ τοῦ σίτου ἀπὸ τὰ ζιζάνια (Ματθ. 14' 24 κ.ἔξ.) καὶ τὰ καλὰ ἀπὸ τὰ σαπρὰ ψάρια (Ματθ. 14', 47-50). Μερικὲς φορές ἡ Ἐκκλησία παρεμβαίνει καὶ ἀπὸ τὴν ζωὴ ἀυτὴ μὲ τὰ ἐπιτίμια τῆς ἀκοινωνησίας καὶ τοῦ ἀφορισμοῦ, γιὰ νὰ ὁδηγήσῃ τὰ βαπτισθέντα καὶ χρισθέντα μέλη της σὲ μετάνοια καὶ νὰ προφυλάξῃ τὸ ὑπόλοιπο σῶμα της.

“Ἐτσι, αὐτὸ τὸ συνοδικὸ καὶ ἰεραρχικὸ πολίτευμα τῆς Ἐκκλησίας, ποὺ ἀποβλέπει στὴν θεραπεία καὶ τὴν θέωση τῶν ἀνθρώπων, θὰ ἔλθῃ ἡ ὥρα ποὺ θὰ ἀνατραπῇ καὶ ἡ ἰεραρχικότητα θὰ λειτουργήσῃ κάπως διαφορετικά, μερικὲς φορὲς ἀντίστροφα. Στὴν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ «ἀστήρ... ἀστέρος διαφέρει ἐν δόξῃ» (Α΄ Κορ. 1ε', 41) καὶ αὐτὴ ἡ δόξα θὰ ἔχῃ σχέση μὲ τὴν προσωπικὴ μέθεξη τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ ἀπὸ κάθε μέλος τῆς Ἐκκλησίας. Στὸ ἐπίγειο τμῆμα τῆς Ἐκκλησίας λειτουργεῖ τὸ συνοδικὸ καὶ ἰεραρχικὸ πολίτευμα, σύμφωνα μὲ τὸ ἴδιαίτερο ποιμαντικὸ χάρισμα, τὸ ὅποιο διαιρεῖται σὲ Ἐπισκόπους, Πρεσβυτέρους, Διακόνους, μοναχούς, λαϊκούς. Ἄλλα στὸ οὐρανό τμῆμα τῆς

Ἐκκλησίας ἡ διάρθρωση θὰ γίνη σύμφωνα μὲ τὴν προσωπικὴ μέθεξη τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ.

Ως Χριστιανοὶ καὶ Κληρικοὶ προσβλέπουμε στὸ οὐράνιο πολίτευμα, κατὰ τὸν λόγο τοῦ Ἀποστόλου Παύλου «τὸ πολίτευμα ἡμῶν ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει», καὶ ἀποβλέπουμε στὴν μέλλουσα πόλη καὶ ὅχι στὴν μένουσα, σύμφωνα μὲ τὸ ἀποστολικὸ χωρίο: «οὐ γὰρ ἔχομεν ὅδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν» (Ἐβρ. 1γ', 14).

Στὴν μένουσα πόλη ἴσχύουν οἱ συγκεκριμένοι ἵεροι Κανόνες, ποὺ ἔχουν καθορισθῆ ἀπὸ τὶς Οἰκουμενικὲς καὶ Τοπικὲς Συνόδους, μπορεῖ δηλαδὴ κάποιος ἄγιος νὰ μὴν εἶναι οὕτε κὰν Διάκονος. Ὁμως, στὴν μέλλουσα πόλη θὰ λειτουργήσουν

ἄλλοι νόμοι, θὰ ἀνατραπῇ ἐν πολλοῖς τὸ ἐνταῦθα πολίτευμα καὶ δὲν θὰ εἶναι ὑποχρεωτικὸ κάποιος Κληρικὸς νὰ συμμετάσχῃ στὸ οὐράνιο συνοδικὸ πολίτευμα λόγῳ τῆς Ἱερωσύνης του. Ὁπότε, ἐκεῖ θὰ κυριαρχήσῃ ἡ συνοδικότητα καὶ Ἱεραρχικότητα ἄλλης φύσεως, ἄλλης τάξεως, ὅπως τὴν βλέπουμε στὸ βιβλίο τῆς Ἀποκαλύψεως τοῦ Ἰωάννου.

“Οποιος ἔμπνέεται ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἀποκαλυπτικὴ συνοδικότητα καὶ Ἱεραρχικότητα θὰ μπορέσῃ νὰ λειτουργήσῃ ἐκκλησιολογικῶς καὶ θεολογικῶς καὶ στὴν ἐπίγεια μορφὴ τῆς Ἐκκλησίας, γιατί, κατὰ τὸν ἄγιο Μάξιμο τὸν Ὄμολογητή, «ὅ μὲν νόμος, σκιάν ἔχει τοῦ Εὐαγγελίου· τὸ Εὐαγγέλιον, εἰκὼν ἐστι τῶν μελλόντων ἀγαθῶν»¹⁵.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Ἅγ. Νικοδήμου Ἅγιορείτου, *Πηδάλιον*, ἔκδ. Ἀστὴρ καὶ Παπαδημητρίου, Ἀθήνα 1970, σελ. 587.
2. Εἰρηναίου Ἐπισκόπου Λυδνος, *Ἐλεγχος ψευδωνύμου γνώσεως* (Ἀποσπάσματα) εἰς Βιβλιοθήκη Ἑλλήνων Πατέρων καὶ Ἐκκλησιαστικῶν Συγγραφέων, ἔκδ. Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἀθῆναι 1955 σελ. 153.
3. Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, ΕΠΕ, τό, 2 σελ. 342.
4. Ἅγ. Νικοδήμου Ἅγιορείτου, ἔνθ. ἀνωτ. σελ. 587.
5. Εἰρηναίου, ἔνθ. ἀνωτ., σελ. 155.
6. ἔνθ. ἀνωτ.
7. ἔνθ. ἀνωτ.
8. Ἐπιστολὴ τοῦ Ἀλεξάνδρου Ἀλεξανδρείας, τῷ τιμιωτάτῳ καὶ ὁμοψύχῳ Ἀλεξάνδρῳ εἰς Πρακτικὰ τῶν ἀγίων καὶ Οἰκουμενικῶν Συνόδων, τομ. Α', ἔκδοσις Καλύβης Τιμίου Προδρόμου Ἱερᾶς Σκήτης Ἅγιας Ἀννης, Ἅγιον Όρος, ἀχρονολόγητο σελ. 141(229).
9. Γρηγορίου Θεολόγου ἔργα, τόμ. 7ος, ΕΠΕ, Θεσσαλονίκη 1986, σελ. 234.
10. ἔνθ. ἀνωτ. σελ. 290.
11. ἔνθ. ἀνωτ. σελ. 232.
12. ἔνθ. ἀνωτ., σελ. 236-238.
13. ἔνθ. ἀνωτ. σελ. 230.
14. ἔνθ. ἀνωτ. σελ. 222.
15. *Φιλοκαλία*, Τόμ. Β', 7, ἔκδ. Παπαδημητρίου, σελ. 66.

Περὶ πληρώσεως τῶν ἔξ (6) θέσεων βοηθῶν Ἐπισκόπων τοῦ Ν. 1951/1991

(Άπόσπασμα Εἰσηγήσεως τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἡλείας
κ. Γερμανοῦ στὴν Ι.Σ.Ι., 16.11.2009)

Μακαριώτατε ἄγιε Πρόεδρε,
Σεβασμιώτατοι ἄγιοι Σύνεδροι,

Ἄφοῦ εὐχαριστήσω τὸν Μακαριώτατον Πρόεδρον καὶ τὰ Μέλη τῆς Διαρκοῦς Τεράς Συνόδου διὰ τὴν ἀνάθεσιν τῆς εἰσηγήσεως εἰς τὴν ταπεινότητά μου καὶ πάντας ὑμᾶς διὰ τὴν προσοχήν σας, καταθέτω ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου τὰ ἔξης·

1. Εἰσαγωγικά τινα.

Ίσχυρίζονται τινες ὅτι ὁ Νόμος 590/1977 Περὶ καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατήργησε τὸν ἐκκλησιαστικὸν θεσμὸν τῶν Βοηθῶν Ἐπισκόπων. Τοῦτο ὅμως δὲν εἶναι ἀληθές. Διότι ἡ Πολιτεία δὲν νομιμοποιεῖται οὔτε δύναται νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὰ ἐσωτερικὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ νὰ καταργήσῃ βασικὸν ἐκκλησιαστικὸν θεσμόν, ποὺ ἀναφέρεται στὴν οὐσίᾳ τῆς Ἐκκλησίας καὶ στὸ καθόλου σωτηριολογικὸν καὶ ποιμαντικόν της ἔργον, ὡς εἶναι ὁ θεσμὸς τοῦ Ἐπισκόπου. Απλῶς διὰ τοῦ 7ου ἀρθροῦ τοῦ νόμου τούτου κατήργησε τίς «νενομιθετημένες θέσεις βοηθῶν Ἐπισκόπων ἀμα τῇ καθ' οίονδήποτε τρόπον κενύσσει των».¹

Ἀπόδειξις τούτου εἶναι ὅτι ὅταν ἀργότερα ἡ Ἐκκλησία ἔξήτησε τὴν θέσπισι θέσεων βοηθῶν Ἐπισκόπων, ἡ Πολιτεία διὰ τοῦ ἀρθροῦ 13, τοῦ Νόμου 1951/91 θεσπίζει 10 θέσεις βοηθῶν Ἐπισκόπων. Τέσσαρες θέσεις διὰ τὴν Τεράν Αρχιεπισκοπήν Ἀθηνῶν καὶ ἔξ θέσεις διὰ μὴ καθοριζομένας Μητροπόλεις². Ὡς εἶναι γνωστὸν οἱ τέσσαρες πρῶτες ἔξ αὐτῶν ἐπληρώθησαν τὸ 1995. Ὅμως οἱ ἔτερες ἔξ τῶν Μητροπολιτῶν παραμένουν ἀπὸ τότε κενές. Τὴν πλήρωσιν τῶν κενῶν τούτων ἔξ θέσεων βοηθῶν Ἐπισκόπων του Νόμου 1951/91 ἀπεφάσισεν ἡ ΔΙΣ τῆς Περιόδου 2007-2008 καὶ ἐνέ-

γραψε τὸ θέμα τοῦτο στὰ θέματα τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως τῆς ἐκτάκτου Τεράς Ιεραρχίας τῆς 24.6.2008. Ἡ Τεράς Ιεραρχία διὰ μακρῶν συνεζήτησε τὸ θέμα, ἀπεδέχθη τὴν κανονικότητα τοῦ θεσμοῦ τῶν βοηθῶν Ἐπισκόπων καὶ ἀπεφάσισε νά «χωρήσῃ εἰς τὴν πλήρωσιν τῶν ἔξ θέσεων βοηθῶν Ἐπισκόπων του ἀρθρου 13 παράγραφος 2, τοῦ Νόμου 1951/1991, ἀφοῦ ἐρωτηθῶσιν οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται, ὅπως οἱ βουλόμενοι ὑποβάλωσι τῇ Τερά Συνόδῳ αἴτησιν καὶ πρότασιν ... καὶ συνταχθῇ τελικὸς κατάλογος τῶν ἐπιθυμούντων βοηθὸν Ἐπίσκοπον καὶ ἔχόντων τὰς ὑπὸ τοῦ Νόμου προβλεπομένας προϋποθέσεις Σεβ. Μητροπολιτῶν, δ ὅποιος (κατάλογος) θὰ ὑποβληθῇ πρὸς ψήφισιν καὶ τελικὴν ἐπιλογὴν ὑπὸ τῆς τακτικῆς Τεράς Συνόδου τῆς Τεράς Ιεραρχίας τοῦ μηνὸς Ὁκτωβρίου» (Εἰσήγησις - Ἐνημέρωσις Σεβ. Μητροπολίτου Μαντινείας κ. Ἀλεξάνδρου στὴν Τερά Τεράς Οκτωβρίου 2008).

Τούτων γενομένων ἡ ΔΙΣ ἐπανέγραψε τὸ θέμα τοῦτο στὰ θέματα τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως τῆς τακτικῆς ΙΣΙ τοῦ Ὁκτωβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους (Συνεδρία 4.10.2008). Μετὰ ἀπὸ μακρῶν συζήτησιν ἵδον ἡ σχετικὴ Πρότασις τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου: «Ἀπὸ τὴν μέχρι τοῦδε συζήτησιν ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω θέματος περὶ τῶν βοηθῶν Ἐπισκόπων, φαίνεται ὅτι διαμορφώνονται δύο κυρίως τάσεις ἡ προτάσεις. Ἡ μία τάσις τοῦ Τερά Σύμματος εἶναι νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ Ἡμερησία Διάταξις καὶ νὰ προχωρήσωμε σὲ ἐκλογὲς βοηθῶν Ἐπισκόπων, καὶ ἡ ἄλλη τάσις εἶναι νὰ πάμε σὲ ἀναβολὴ τοῦ θέματος - ὅχι ἀναβολὴ γιὰ τὴν ἀναβολὴ...

Ἐπομένως προχωροῦμεν εἰς τὴν διαδικασίαν τῆς ψηφιφορίας μυστικῶς καὶ ψηφίζομεν ΝΑΙ, ὅσοι ἐπιθυμοῦμε νὰ προχωρήσωμε εἰς τὴν Η.Δ.

περὶ κατανομῆς θέσεων Βοηθῶν Ἐπισκόπων καὶ ἐκλογῆς αὐτῶν, καὶ ΟΧΙ, ὅσοι ἐπιθυμοῦμε τὴν ἀναβολὴν τοῦ ὡς ἄνω θέματος τῆς Η.Δ. Παρακαλῶ νὰ ἀρχίσῃ ἡ διαδικασία τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας. Γενομένης τῆς ψηφοφορίας ἐπὶ 76 ψηφισάντων, εὑρέθησαν 52 ψηφοδέλτια μὲ ὅχι, 23 ψηφοδέλτια μὲ Ναι καὶ 1 ψηφοδέλτιον Λευκό».

Ἄρα καὶ ἡ πλειοψηφία τῆς Ιεραρχίας τοῦ Ὁκτωβρίου τοῦ 2008 ἀπεδέχθη τὴν Κανονικότητα τοῦ θεσμοῦ καὶ τοῦ Νόμου 1951/1991 καὶ ἀπλῶς ἐψήφισε τὴν «ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τοῦ θέματος».

Μετὰ ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν τῆς ΙΣΙ, ἡ ΔΙΣ ἀπέστειλε τὸν Φάκελλον εἰς τὴν Νομοκανονικὴν Ἐπιτροπὴν πρὸς σχετικὴν γνωμοδότησιν, ἡ ὁποία μετὰ ἀπὸ συζητήσεις δύο Συνεδριῶν τῆς καὶ διὰ ὀνομαστικῆς ψηφοφορίας ἀπεφάσισεν, ὅτι «ὁ θεσμὸς τῶν βοηθῶν Ἐπισκόπων δὲν εἶναι ἀντικανονικός». (Ἐγγραφὸν ὑπ' ἀριθμ. Πρωτ. 28/3.6.2009 Νομοκανονικῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς ΔΙΣ).

2. Κανονικὰ στηρίγματα τοῦ θεσμοῦ τῶν βοηθῶν Ἐπισκόπων.

Βεβαίως ὁ ὅρος «βοηθοὶ Ἐπίσκοποι» δὲν συναντᾶται εἰς τὸν παλαιὸν Κανονικὸν τάξιν τῆς Ἐκκλησίας μας. Ὁμως ὑπάρχουν ιεροὶ Κανόνες ποὺ ὅμιλοιν δι’ Ἐπισκόπους ποὺ εἶναι ὑπὸ τὸν κυριάρχην Ἐπίσκοπον· Κανόνες ποὺ ὅμιλοιν διὰ Ἐπισκόπους ποὺ μετέχουν μὲν τῆς τιμῆς τοῦ ἐπισκοπικοῦ ὄνόματος, ἀλλὰ δὲν ἔχουν ἀρμοδιότητα νὰ χειροτονοῦν Διακόνους καὶ Πρεσβυτέρους χωρὶς τὴν ἄδεια τοῦ Κυριάρχου Ἐπισκόπου· Ὅπαρχουν Κανόνες ποὺ γνωρίζουν Ἐπισκόπους, οἵ ὁποῖοι δὲν εἶναι εἰς τύπον τῶν 12 Ἀποστόλων, ὡς εἶναι ὅλοι οἱ κυρίαρχοι Ἐπίσκοποι, ἀλλ’ εἰς τύπον τῶν 70 Ἀποστόλων.

Οἱ παραπάνω Ἐπίσκοποι ὄνομάζονται:

- α) Ἐπίσκοποι «ἐν κώμαις».
- β) Ἐπίσκοποι «ἐν χώραις».
- γ) Ἐπίσκοποι «ψιλῷ ὄνόματι» ἢ «τιμῇ ἔνεκεν».
- δ) «Χωρεπίσκοποι».

Τέτοιοι Κανόνες εἶναι ὁ Η΄ τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ὁ Β΄ τῆς Δ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ὁ ΙΔ΄ τῆς Ζ΄ Οἰκουμενικῆς, ὁ ΙΓ΄ τῆς Ἀγκύρας, ὁ ΙΔ΄ τῆς Νεοκαισαρείας, ὁ Ι΄ τῆς Ἀντιοχείας, ὁ NZ΄ τῆς Λαοδικίας. Ἐπίσης ὑπάρχει καὶ ἡ

σχετικὴ κανονικὴ Ἐπιστολὴ τοῦ Μ. Βασιλείου Πρὸς τοὺς Χωρεπίσκοπους».

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ιερῶν Κανόνων παραθέτω τὸν Ι΄ Κανόνα τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Συνόδου, ὃ ὅποιος ὅμιλει διὰ τὴν ὑπαρξιν τῶν Ἐπισκόπων τούτων, τὸν τρόπον ἐκλογῆς καὶ χειροτονίας, ἀλλὰ καὶ διὰ τὶς ἀρμοδιότητες αὐτῶν.

«Τοὺς ἐν ταῖς κώμαις, ἢ ταῖς χώραις, ἢ τοὺς καλούμενους χωρεπίσκοπους, εἰ καὶ χειροθεσίαν εἴεν ἐπισκόπων εὐληφότες, ἔδοξε τῇ ἀγίᾳ Συνόδῳ εἰδέναι τὰ ἑαυτῶν μέτρα καὶ διοικεῖν τὰς ὑποκειμένας αὐτοῖς Ἐκκλησίας, καὶ τῇ τούτων ἀρκεῖσθαι φροντίδι καὶ κηδεμονίᾳ, καθιστᾶν δὲ Ἀναγνώστας καὶ Υποδιακόνους καὶ Ἐφορκιστὰς καὶ τῇ τούτων ἀρκεῖσθαι προσαγωγῇ· μήτε δὲ Πρεσβύτερον μήτε Διάκονον χειροτονεῖν τολμᾶν δίχα τοῦ ἐν τῇ πόλει Ἐπισκόπου, ἢ ὑπόκεινται αὐτός τε καὶ ἡ χώρα. Εἰ δὲ τολμήσειε τις παραβῆναι τὰ ὅρισθέντα, καθαιρεῖσθαι, αὐτὸν καὶ ἡς μετέχει τιμῆς».

Τέλος ὑπογραμμίζω τὴν ἀπὸ 28.1.2009 κατατεθεῖσαν εἰς τὴν Νομοκανονικὴν Ἐπιτροπὴν ἔγγραφον Γνωμοδότησιν τοῦ εἰδικοῦ περὶ τὰ Νομοκανονικὰ Καθηγητοῦ τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ Μέλους αὐτῆς κ. Σπύρου Τρωιάνου, ἔχουσαν οὕτω· «Κατὰ τὴν γνώμην μου, ἡ προηγηθεῖσα τῆς ψηφίσεως τοῦ Ν. 2817/2000 συνάίνεσις τῆς Ιερᾶς Συνόδου δὲν καταλείπει ἀμφιβολίαν, περὶ τοῦ ὅτι τὸ περιεχόμενον τῆς προπαρατεθεῖσης παραγράφου 8 τοῦ ἀριθμοῦ 15 τοῦ ὡς ἄνω Νόμου (δηλαδὴ περὶ συστάσεως τριῶν θέσεων βοηθῶν Ἐπισκόπων) δὲν προσκρούει εἰς τοὺς ιεροὺς Κανόνες».

3. Η κανονικότης τῆς προτάσεως τῶν βοηθῶν Ἐπισκόπων ἀπὸ τὸν Μητροπολίτην ποὺ θὰ τὸν δεχθῇ.

‘Ως πρὸς τὸ ζήτημα ἀν εἶναι ἡ ὅχι κανονικὸν ὁ Μητροπολίτης, ποὺ ζητεῖ νὰ λάβῃ βοηθὸν Ἐπίσκοπον, ἐκεῖνος νὰ προτείνῃ αὐτὸν εἰς τὴν Ιεραρχίαν πρὸς ψήφισιν, ὅπως τοῦτο ὀρίζει ὁ Νόμος 1951/91, ἡ ἀπάντησις χωρὶς κανένα δισταγμὸν εἶναι θετική. ΝΑΙ, εἶναι κανονικώτατον ὁ ζητῶν βοηθὸν Ἐπίσκοπον Μητροπολίτης, ἐκεῖνος νὰ προτείνῃ αὐτὸν στὴν Ιεραρχία πρὸς ψήφισιν του. ‘Ο Ι΄ Κανὼν τῆς Ἀντιοχείας οριτῶς ὀρίζει· «Χωρε-

πίσκοπον δὲ γίνεσθαι ὑπὸ τοῦ τῆς Πόλεως ἢ ὑπόκειται Ἐπισκόπου»³.

‘Ο ἄγιος Νικόδημος εἰς τὴν ἐρμηνείαν τοῦ Η’ Κανόνος τῆς Α’ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, γράφει σχετικῶς: «‘Ο Χωρεπίσκοπος λοιπὸν κατὰ τὸν Ι’ τῆς Ἀντιοχείας ἐγίνετο ἀπὸ τὸν Ἐπίσκοπον τῆς Πόλεως εἰς τὴν ὅποιαν ἦτο ὑποκείμενος καὶ αὐτὸς καὶ ἡ χώρα αὐτοῦ». Καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐπεξηγεῖ: «Καὶ ὁ μὲν (ὁ Χωρεπίσκοπος) ὑπὸ Ἐπισκόπου, ὃ ὑπόκειται, καθίσταται, ὁ δέ (ὁ κυριάρχης) ὑπὸ Μητροπολίτου»⁴.

‘Ο δὲ Βαλσαμῶν στὴν ἐρμηνεία τοῦ κανόνος τούτου, σημειώνει καὶ τὸ διατί πρέπει ἔτσι νὰ γίνεται· Λέγει σχετικῶς: «Ἐπεὶ δε τινὲς ἐσπούδαζον ἐξ ἀλαζονείας χειροθεσίαν Χωρεπίσκοπου λαμβάνειν ἀπὸ Μητροπολίτου ἢ Πατριάρχου, μὴ ἐπιστρεφόμενοι τῶν ἐγχωρίων Ἐπισκόπων τῆς Πόλεως γίνεσθαι τὸν Χωρεπίσκοπον, ἵνα ὑπόκειται

αὐτῷ καὶ μὴ καταφρονῇ τούτου, ὡς μὴ δεδωκότος αὐτῷ τὴν χειροθεσίαν τοῦ ἀξιώματος»⁵.

Τέλος θέλω νὰ σημειώσω, ὅτι ὁ τρόπος αὐτὸς τῆς πληρώσεως τῶν 6 θέσεων Βοηθῶν Ἐπισκόπων εἶναι καὶ ποιμαντικῶς ὁρθός καὶ πρακτικῶς χρήσιμος. Διότι ὁ βοηθὸς Ἐπισκόπος θὰ εἶναι ὁ πρῶτος καὶ ιαλύτερος συνεργάτης τοῦ Μητροπολίτου. Ἄρα πρέπει νὰ εἶναι καὶ ὑπ’ αὐτοῦ δοκιμασμένος, ἀλλὰ καὶ κατάλληλος διὰ τοὺς σκοποὺς διὰ τοὺς ὅποιους τὸν ζητεῖ καὶ τὸν προσλαμβάνει. ‘Ἐτσι ἀποφεύγονται καὶ τυχὸν ἀσυμφωνίαι μεταξὺ Μητροπολίτου καὶ βοηθοῦ Ἐπισκόπου.

Ἐπομένως κανονικῶς ἀλλὰ καὶ πρακτικῶς ὁρθός ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ Νόμου 1951/91, ὅτι ἡ ἐκλογὴ τῶν βοηθῶν Ἐπισκόπων του Νόμου τούτου θὰ γίνῃ ἀπὸ τὴν ΙΣΙ μετὰ πρότασιν τοῦ αἰτοῦντος Μητροπολίτου⁶.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Καθηγητοῦ Σπύρου Τρωιάνου, Μέλους τῆς τότε συσταθείσης ὑπὸ τῆς Πολιτείας Κληρικολαϊκῆς Ἐπιτροπῆς συντάξεως νέου Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, δὲν ἐκρατήθησαν Πρακτικά τῶν συζητήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς, ὥστε νὰ γνωρίζωμε σήμερα τὸν ἀκριβεῖς λόγους τῆς θεσπίσεως αὐτῆς τῆς διατάξεως. Γνώμη μου εἶναι, ὅτι τοῦτο ἔγινε διὰ νὰ μὴ πληρώνωνται οἱ μισθοὶ τῶν βοηθῶν Ἐπισκόπων ἀπὸ τὸ Δημόσιο Ταμεῖο. Τοῦτο σηριζώ καὶ στὸ γεγονός ὅτι οἱ Ἐπίσκοποι τοῦ Νόμου 1951/1991 δὲν λαμβάνουν μισθὸν Ἐπισκόπου, ἀλλὰ τὸν μισθὸν τῆς θέσεως ποὺ εἶχαν πρὸ τῆς ἐκλογῆς τῶν, δηλαδὴ τοῦ Ιεροκήρυκος ἢ τοῦ Ἐφημερίου.
2. ‘Ως γνωστὸν καὶ μεταγενεστέρως διὰ τῆς παραγράφου 8, τοῦ ἀριθμοῦ 15, τοῦ Νόμου 2817/2000 ἐθεσπίσθησαν τρεῖς ἀκόμη θέσεις βοηθῶν Ἐπισκόπων.
3. ΠΗΔΑΛΙΟΝ , σελὶς 412.
4. ΠΗΔΑΛΙΟΝ, σελὶς 135, ὑποσημείωσις 1.
5. Ράλλη - Ποτλῆ, Τόμος Γ’, σελὶς 143.
6. Σημειώνω, ὅτι τὸ ᾖδιο ἐπικρατεῖ καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κύπρου· ‘Ο Μητροπολίτης προτείνει εἰς τὴν Ιερὰν Σύνοδον τὸν Χωρεπίσκοπόν του καὶ ἐκείνη τὸν ἐκλέγει. ᾖδού πρόσφατον Πρακτικὸν ἐκλογῆς Χωρεπίσκοπου· «Η ΕΚΛΟΓΗ, Η ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΚΑΙ Η ΕΝΘΡΟΝΙΣΙΣ ΤΟΥ ΧΩΡΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΡΣΙΝΟΗΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ. Η Ιερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, συνελθοῦσα εἰς συνεδρίαν τὴν 11ην Σεπτεμβρίου 2008, ἐξέλεξεν εἰσιγήσει τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Πάφου κ. Γεωργίου, ὡς βοηθὸν αὐτοῦ Ἐπίσκοπον, τὸν Ἀρχιμανδρίτην Νεκτάριον Σπύρου ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦ Χωρεπίσκοπου Ἀρσινόης». Περιοδικὸν ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΑΡΝΑΒΑΣ, Σεπτέμβριος - Ὁκτώβριος 2008, σελὶς 517 κ. ἑξ.

ΕΚΔΗΜΙΑΙ

Ἡ Ἐκδημία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Λαγκαδᾶ κυροῦ Σπυρίδωνος (Τραντέλλη)

Ο Σεβ. Μητροπολίτης Λαγκαδᾶ κ. Σπυρίδων (Σωτήριος Τραντέλλης) ἐγεννήθη τῷ 1926 ἐν Θεσσαλονίκῃ. Ἐσπούδασεν εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν Α.Π.Θ. Διάκονος καὶ πρεσβύτερος ἔχειροτονήθη τῷ 1952. Υπηρέτησεν ὡς καθηγητὴς τῶν θρησκευτικῶν εἰς τὴν Μέσην Ἐκπαίδευσιν, ὡς Στρατιωτικὸς ἴερευς, ὡς ἡγούμενος τῆς Ἱ. Μ. Ἅγιας Θεοδώρας Θεσσαλονίκης καὶ ὡς Τεροκήρυξ καὶ Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Κασσανδρείας. Μητροπολίτης Λαγκαδᾶ ἔχειροτονήθη 26.6.1967. Ἐξεδήμησεν πρὸς Κύριον τὴν 4.12.2009.

Ἐπικήδειος Λόγος εἰς τὸν ἀείμνηστον Μητροπολίτην Λαγκαδᾶ κυρὸν Σπυρίδωνα (1926-2009)

ὑπὸ Πανος. Ἀρχιμανδρίτου Κυρίλλου Μισιακούλη, Ἀρχιγραμματέως τῆς Ιερᾶς Συνόδου

«Καὶ κατέπαυσεν Ἰακὼβ ἐπιτάσσων τοῖς αὐτοῦ καὶ ἔξαρας τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κλίνην ἔξελιπε καὶ προσετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ»
(Γεν. μθ' 33)

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ιερώνυμε, Σεπτὲ Προκαθήμενε τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,
Σεβασμιώτατε Ἐπιρόσωπε τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου, Μητροπολίτα Ιερισσοῦ, Ἅγιου Ὁρους καὶ Ἀρδαμερίου, κ. Νικόδημε καὶ Τοποθηρητὰ τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Λαγκαδᾶ,
Τιμιωτάτη καὶ Πολυσέβαστος Χορεία τῶν Ἅγιων Ἀρχιερέων,

Πενθηφόροι τῶν εὐλαβεστάτων Πρεσβυτέρων, Διακόνων, Μοναχόντων καὶ Μοναχουσῶν σύλλογοι,

Ἐξοχώτατοι καὶ Ἐντιμότατοι Ἐκπρόσωποι τῆς τε Πολιτικῆς καὶ Στρατιωτικῆς Ἡγεσίας,

Ἀπορφανισθὲν Ποίμνιον τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Λαγκαδᾶ,

Ἐπιτρέψατε μοι νὰ προσαρμόσω τὸ ἀναφερθὲν ἀγιογραφικὸν κείμενον ἐπικαίρως ταύτην τὴν στιγμήν: «Καὶ κατέπαυσεν ὁ τῆς Ἐκκλησίας ἥμῶν Ἐπίσκοπος καὶ Μητροπολίτης Λαγκαδᾶ Σπυρίδων ἐπιτάσσων τοῖς ἐν Λαγκαδᾷ, ταῖς κώμαις καὶ τοῖς χωρίοις πνευματικοῖς τέκνοις αὐτοῦ καὶ ἔξαρας τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κλίνην ἔξελιπε καὶ προσετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ».

‘Ο Μητροπολίτης Λαγκαδᾶ κυρὸς Σπυρίδων, ὁ πρῶτος τῇ τάξει Ἀρχιερεὺς καὶ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Σεπτοῦ Σώματος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τὴν μεσημβρίαν τῆς 4ης μηνὸς Δεκεμβρίου ἐ.ἔ. μετὰ λαμπράν τε καὶ καρποφόρον ἀρχιερατικὴν διακονίαν, διαρκείας τεσσαράκοντα δύο ἑτῶν.

Τούτου «ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι» κυκλοῦμεν τὸ σεπτὸν σκήνωμα καὶ ἀσπαζόμεθα τὴν εἰσέτι εὐλογοῦσαν ἀρχιερατικὴν χείρα. Θὰ εἶπω περὶ τοῦ προκειμένου νεκροῦ τοὺς λόγους τοῦ ἄγιου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου: «Πάντα μὲν ἦν καρτερικὸς καὶ κρείττων τοῦ περιβλήματος: τῇ τελευταίᾳ δὲ νόσῳ κακοπαθῶν, ἡ τῷ γήρᾳ, συνεπέθετο καὶ ταύτῃ χρονίᾳ καὶ σφαλερῷ, τὸ μὲν ἀρρωστῆσαι κοινὸν πρὸς τοὺς ἄλλους ἔσχεν ἀνθρώπους· Τοῦτο δέ, οὐκ ἔτι κοινόν, ἀλλὰ σφόδρα ἐκείνου καὶ τοῖς ἄλλοις ἀκόλουθον θαύμασιν ... Ἐστὶ δὲ ὅτε καὶ ὥραις ὑπὸ μόνης ἐρρώννυτο τῆς λειτουργίας· καὶ ὑπεχώρει τὸ πάθος, ὥσπερ ἔξ ἐντολῆς φυγαδευόμενον». (Γρηγορίου Θεολόγου, Ἐπιτάφιος εἰς τὸν πατέρα).

“Ομως οὕτως δὲ Θεὸς ἐπέτρεψεν. Καὶ δύπως «τοῖς ἀνθρώποις ἀπόκειται ἄπαξ ἀποθανεῖν» (Ἐβρ. θ' 27), οὕτω καὶ δὲ Λαγκαδᾶ Σπυρίδων ἐκ τοῦ ἐπιγείου βίου εἰς τὴν οὐράνιον ζωὴν μετετέθη. Ἡμεῖς πάντες γενούμεθα πλέον τοὺς πικροὺς καρποὺς τῆς ἀποστερήσεως τοῦ σεβασμίου πνευματικοῦ πατρὸς καὶ τοῦ προσφιλοῦς ἐν Χριστῷ ἀδελφοῦ. Διατί; Διότι ἐσίγησεν ἡ ἐν τῇ λατρείᾳ τῆς Ἐκκλησίας ὑμνοῦσα τὸν Θεὸν καὶ τέρπουσα τὰς ἀκοὰς τῶν χριστιανῶν στεντορεία φωνὴ τοῦ Ἱεράρχου. Ἐσώπησε τὸ εὔλαλον στόμα τοῦ κηρυκτικοῦ ἄμβωνος. Ἐσφάλισαν οἱ λαμπεροὶ ὄφθαλμοι οἱ ἐκ τοῦ παρόντος τὸ μέλλον τῆς Ἐκκλησίας διοπτεύοντες. Ἡδράνησεν δὲ κάλαμος γραμματέως τῆς Θεολογίας καὶ τοῦ Λόγου δέξυγράφου. Ἐπαυσαν οἱ παλμοὶ τῆς καρδίας τῆς κινουμένης ἐπὶ δεκάδας ἑτῶν εἰς πράξεις ἀγάπης καὶ «σπλάγχνων οἰκτιομῶν». Ἀνεπαύθη ἀπὸ τῶν κόπων, τῶν μόχθων καὶ τῶν πόνων ὁ ἀνύστακτος τῆς Ἐκκλησίας ποιμήν. Ἀναπεσῶν ἐκοιμήθη ὁ νυχθημερὸν καταπονούμενος τῆς Ἐκκλησίας ὀτρηρός ἐργάτης.

Βαρὺ τὸ πένθος τῆς Ἐκκλησίας. Βαρεία ἡ ἀπώλεια τῆς Ἱεραρχίας. Μεγάλη ἡ ὁδύνη τῶν συγ-

γενῶν καὶ τῶν φίλων. Δακέθυμος ἡ θλίψις τῶν πνευματικῶν τέκνων. Βαθεία ἡ πληγὴ τῆς τοπικῆς ταύτης Ἐκκλησίας.

Ο θάνατος δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ ἀφανίσῃ τὴν αἴγλην τῆς προσωπικότητος τοῦ Μητροπολίτου. Καὶ θεωροῦμεν τὴν πλάκα τοῦ χαίνοντος τάφου ἀνίσχυρον διὰ νὰ καλύψῃ τὴν λάμψιν τῆς ἡθικῆς λαμπτηδόνος τῆς τροφοδοτηθείσης ἐπὶ πεντήκοντα ἑπτὰ ἑτη κατὰ τὴν πορείαν δηλονότι τῆς λαμπρᾶς ἐκκλησιαστικῆς σταδιοδρομίας τοῦ κεκοιμημένου Ἱεράρχου.

Ο Μητροπολίτης Λαγκαδᾶ κυρὸς Σπυρίδων Τραντέλλης ἐγεννήθη τὸ 1926 εἰς Θεσσαλονίκην. Γόνος ὑπεροπλυτέκνου οἰκογενείας παροκλούθησε τὰ ἐγκύλια μαθήματα καὶ τὰς γυμνασιακὰς αὐτοῦ σπουδὰς ἐν Θεσσαλονίκῃ. Ἐν συνεχείᾳ ἐσπούδασε Θεολογίαν εἰς τὸ Ἀριστοτέλειον Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης.

Τὴν στρατιωτικήν του θητείαν ἔξεπλήρωσεν ὡς λοχαγὸς ὑπηρετήσας εἰς τὸ Γ' Σῶμα Στρατοῦ καὶ τὸ Κιλκίς.

Διάκονος καὶ Πρεσβύτερος ἐχειροτονήθη τὸ ἔτος 1952.

Υπηρέτησεν ὡς Ἐφημέριος εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν Ἅγιου Ἰωάννου Χρυσοστόμου Θεσσαλονίκης, ὃπου καὶ ἀνέπτυξε μέγα καὶ πολυσχιδὲς ἔργον ἀγαπώμενος τὰ μέγιστα ἀπὸ τοὺς ἐνορίτας του, ὡς καὶ ἀργότερον εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς Ἐπταλόφου. Διετέλεσεν Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἅγιας Θεοδώρας Θεσσαλονίκης ἀνακαινίσας αὐτήν.

Ἐπίσης ὑπηρέτησεν ὡς Καθηγητὴς Θεολογίας εἰς Καστορίαν, Ἱεροκήρυξ καὶ Πρωτοσύγκελος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κασσανδρείας μέχρι τῆς ἐκλογῆς του ὡς Ποιμενάρχου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λαγκαδᾶ.

Τὸ ἔτος 1967 ἔξελέγη Μητροπολίτης Λαγκαδᾶ. Τὴν 26ην Ἰουνίου τοῦ ἔτους αὐτοῦ ἐχειροτονήθη Ἐπίσκοπος καὶ τὴν 16ην Ἰουλίου τοῦ ἵδιου ἔτους ἐνεθρονίσθη εἰς τὴν ἴστορικὴν ταύτην Μητρόπολιν τῆς ἡρωτόκουν γῆς τῆς Μακεδονίας.

Εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Λαγκαδᾶ, ὡς ὅμολογεῖ ὁ ἰερὸς κλῆρος καὶ ὁ εὐσεβὴς λαὸς αὐτῆς, μαρτυροῦν δὲ ἀδιαψεύστως τὰ καλὰ ἔργα, ἡ προσφορὰ τοῦ μακαριστοῦ Ἱεράρχου ὑπῆρξε τόσον μεγάλη, ὥστε νὰ εἶναι ὄντως θαυμαστή. Μὲ κύ-

ριον στόχον τὴν καλλιέργειαν ὑγιοῦς ὀρθοδόξου ἐκκλησιαστικού φρονήματος εἰς τὰς συνειδήσεις τῶν χριστιανῶν τοῦ ποιμνίου του, προσέδωκε ἴδιάζουσαν βαρύτητα εἰς τὴν διαμόρφωσιν λειτουργικοῦ, λατρευτικοῦ καὶ τελετουργικοῦ ἥθους εἰς τὸν ίερεῖς καὶ τὸν λοιπὸν συνεργοὺς αὐτοῦ ἐν Κυρίῳ. Ἐμερίμνησεν ὅστε νὰ κηρύσσεται πάντοτε ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος.

Ἄνήγειρε μὲ τὴν βοήθειαν τῶν συνεργατῶν του καὶ τῶν πιστῶν χριστιανῶν τῆς Ἐπαρχίας του Ιερούς Ναούς, Στέγη Γερόντων, Ἐνευκτήρια Νέων εἰς τὰς Ἔνορίας, νέον Ἐπισκοπεῖον. Ἀνεκαίνισθησαν καὶ ἐλειτούργησαν Ιεραὶ Μοναὶ καὶ Ἡσυχαστήρια. Αἱ Ἐκκλησιαστικαὶ Κατασκηνώσεις, τὸ Διαβαλκανικὸν Κέντρον - Ξενών, τὸ Ἱατρεῖον πασχόντων, ὁ Βρεφονηπιακὸς Σταθμός, ὁ Ραδιοφωνικὸς Σταθμὸς τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Λαγκαδᾶ, εἴναι οἱ κύριοι καρποὶ τῆς ἀκαταπονήτου καὶ ἰεραποστολικῆς δραστηριότητος τοῦ Μητροπολίτου Σπυρίδωνος.

Καὶ διὰ νὰ εἶπω πάλιν κατὰ τὸν Γρηγόριον τὸν Θεολόγον περὶ τοῦ κεκοιμημένου Ιεράρχου: «Ἐπεὶ δὲ καὶ μνημόσυνον τῆς ἐκείνου μεγαλοψυχίας ἔδει τῷ βίῳ καταλειφθῆναι, τι μᾶλλον ἔδει ἡ τὸν ναὸν τοῦτον, ὃν Θεῶ τε ἥγειρε καὶ ἡμῖν, ὀλίγα μὲν τῷ λαῷ προσχρησάμενος, τὰ πλείω δὲ οἴκοθεν εἰσενεγκῶν; »Ἐργον οὐ σιωπῆς ἄξιον».

Άλλ' ἐπειδὴ κατὰ τὴν κρατοῦσαν εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν παράδοσιν, ὁ ἐπίσκοπος δὲν ἀνήκει μόνον εἰς τὴν ἐπισκοπήν εἰς ἣν ἔξελέγη, ἔχειροτονήθη καὶ κατεστάθη, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ὅλην Ἐκκλησίαν, ὁ Μητροπολίτης Σπυρίδων διεδραμάτισε σημαντικώτατον δόλον εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν σοβαρῶν καὶ κρισίμων ζητημάτων τῆς Ἅγιας ἡμῶν Ἐκκλησίας.

‘Ως μέλος τῆς Διαρκοῦς Ιερᾶς Συνόδου εἰς πολλὰς περιόδους, ὡς μέλος τῆς Ιερᾶς Συνόδου τῆς Ιεραρχίας καὶ Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν προσέφερε πολυτίμους ὑπηρεσίας εἰς τὴν ἐνδοπομαντικὴν ζωὴν τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν προβολὴν Αὐτῆς. Εἰς τὴν ἀποστολήν του διέθετε τὸν ὄπλισμὸν τῆς θεολογικῆς γνώσεως, τῆς ἀρχιερατικῆς συνέσεως, τῆς προσηγούνς σοβαρότητος, τῆς εὐρηματικῆς σκέψεως καὶ τῆς φιλικῆς πρὸς πάντας διαθέσεως. Ο Μητροπολίτης Σπυρίδων ἦτο καὶ ὁ θεολόγος τοῦ σπουδαστηρίου, ὁ μελετητής

τῶν Γραφῶν, ὁ ἐρευνητής τῆς πατερικῆς σκέψεως καὶ ὁ ἀκάματος Ιεροκῆρυξ.

Τὸ σημαντικότατον πάντων εἶναι ὅτι ὁ Λαγκαδᾶ Σπυρίδων ἡγάπα καὶ ἐλάτοεν τὸν Χριστόν, ἡγάπα καὶ διηκόνει τὴν Ἐκκλησίαν, ἡγάπα τὸ ποίμνιόν του καὶ ἐμερίμνα ἀπάντως ὑπέρ αὐτοῦ, δι’ αὐτὸν καὶ ἀντηγαπάτο ὑπ’ αὐτοῦ. Η ἰστορικὴ αὕτη Ιερὰ Μητρόπολις διὰ τοῦ ίεροῦ κλήρου καὶ τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ὅλη διὰ τῶν ἐπιζώντων Ιεραρχῶν καὶ τῶν λοιπῶν στελεχῶν Αὐτῆς, οἵ συγγενεῖς, οἵ φίλοι καὶ τὰ πνευματικὰ τέκνα θὰ ἐνθυμοῦνται ἐσαεὶ τὸν ἐκλεκτὸν τῆς ποίμνης τοῦ Χριστοῦ ποιενά.

Διότι ὁ ἀοιδόμος Ιεράρχης, ἵνα ἐπιγραμματικῶς εἴπω, διεκρίνετο διὰ τὸ γνήσιον ὀρθόδοξον φρόνημα αὐτοῦ, διὸ καὶ ὑπὲρ τῆς Ὁρθοδοξίας γραπτῶς τε καὶ προφορικῶς ἐμαρτύρει. Διέθετε θεολογικὴν κατάρτισιν, ἡ ὅποια τοῦ ἔχαριζε λόγον μεστὸν νοημάτων. Εἶχε βαθὺ ἐκκλησιαστικὸν φρόνημα, διὸ καὶ περὶ τῆς Ἐκκλησίας πάντοτε ὠμίλει. Συνεδύαζε τὴν δημιουργικὴν φαντασίαν μὲ τὴν ορεαλιστικὴν προσαρμοστικότητα. Διέθετε ἄριστον λειτουργικὸν ἥθος καὶ ὑποδειγματικὸν τελετουργικὸν ὑφος.

Άλληθὲς ίερουργὸς τοῦ κηρυγματικοῦ λόγου ἐπειδὴ προετίμα ὁρθῶς τὸ χριστοκεντρικὸν περιεχόμενον αὐτοῦ. Ἡτο διμιλητὴς ἀκριβολόγος μὲ ορητορικὴν γλαφυρότητα. Ἐπίσκοπος θεληματικὸς ἐπ’ ἀγαθῷ τῆς Ἐκκλησίας. Η ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις τοῦ βίου αὐτοῦ, μὲ τόσον ἔκδηλα τὰ ἔξωτεροικὰ σημεῖα τῆς ἐκ τῆς νόσου σωματικῆς φθορᾶς αὐτοῦ, γιγάντια ἀληθῶς συμμετοχὴ εἰς τὰ καθήκοντα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις του ὡς Ἐπισκόπου τῆς Ἐκκλησίας ὑπῆρξε μία ἀδιάφευστος ἐπιβεβαίωσις καὶ τερματικὴ ἐπισφράγισις τῆς ἔξοχου, δυναμικῆς καὶ πληθωρικῆς προσωπικότητος αὐτοῦ.

Ο ίερὸς οὗτος ἀνήρ «ἡγωνίσθη τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως· ἐπελήφθη τῆς αἰωνίου ζωῆς, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθη καὶ ὀμοιόγησε τὴν καλὴν ὁμολογίαν ἐνώπιον πολλῶν μαρτυριῶν» (Α΄ Τιμοθ. στ' 12). Ο Μητροπολίτης Λαγκαδᾶ Σπυρίδων Τραντέλλης ἀνεδείχθη, χάριτι θεία, ἐπίσκοπος ἄξιος καὶ δημόσιος ἀνήρ σπουδαῖος.

«Καὶ κατέπαυσεν Ἰακὼβ ἐπιτάσσων τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ ... καὶ ἐξέλιπε καὶ προσετέθη πρὸς τὸν λαὸν

αύτοῦ». Καὶ ἡ συνέχεια τῆς μεγαλειώδους σκηνῆς· «Καὶ ἐπιπεσὼν Ἰωσήφ ἐπὶ πρόσωπον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἔκλαισεν αὐτὸν καὶ ἐφίλησεν αὐτόν».

Ίδοù ὅλοι ἡμεῖς ὡς ἄλλοι Ἰωσήφ, καὶ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Τερψινοῦ, ἡ πληθὺς τῶν Ιεραρχῶν, ὁ ἴερος ἀληθος, οἱ ἄρχοντες τοῦ τόπου καὶ τὸ εὔσεβες πλήρωμα τῆς τοπικῆς ταύτης Ἐκκλησίας, οἱ φίλοι καὶ οἱ συγγενεῖς «πεσόντες ἐπὶ πρόσωπον τοῦ Μητροπολίτου Σπυρίδωνος, νέου τῆς Ἐκκλησίας πατρός, κλαίομεν αὐτὸν καὶ φιλοῦμεν αὐτὸν εὐλαβῶς».

Καὶ ἔξερχόμενοι τοίνυν λιτανεῦσαι καὶ ἐνταφιᾶσαι τὸ σκήνωμα αὐτοῦ, ἀνάστασιν νεκρῶν προσδοκῶντες, ἐλπίζομεν καὶ πιστεύομεν ὅτι θὰ ἴδωμεν πάλιν τὸν ποιμένα τὸν καλὸν τῆς Ἐκκλησίας, ὡς καὶ πάντας τοὺς προσφιλεῖς κεκοιμημένους. Ἐκεῖ εἰς τὴν ἐπουράνιον καὶ ἀχειροποίητον νέαν πόλιν, τὴν ἀείφωτον, τὴν κατησφαλισμέ-

νην εἰς τὸν αἰῶνα, τὴν τεθεμελιωμένην ἀδιασείστως, τὴν παρέχουσαν ἄνετον, εὐφρόσυνον διαμονὴν εἰς τοὺς οἰκοῦντας, ἔνθα ὑδωρ ζῶν καὶ καρπὸς τοῦ ἔνθους τῆς ζωῆς τρέφουσι τοὺς πολίτας αὐτῆς, οἱ ὅποιοι ἐν ἀμέσῳ ἐπικοινωνίᾳ μετὰ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ἀρνίου διατελοῦντες, βλέπουν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ λατρεύουν αὐτῷ. «Καὶ ἔξαλείψει ἀπ’ αὐτῶν καὶ ἀφ’ ἡμῶν ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον, ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ ὁ θάνατος οὐκ ἔσται ἔτι, οὔτε πένθος, οὔτε κραυγή, οὔτε πόνος οὐκ ἔσται ἔτι· ὅτι τὰ πρῶτα ἀπῆλθον» (Ἄποκ. κα' 4).

Τίμιε πάτερ καὶ δέσποτα, μὲ τὸ διαβατήριον τῆς πίστεως καὶ τῶν καλῶν ἔργων, τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς ἀγάπης, τῆς μετανοίας καὶ τῆς συμμετοχῆς μέχρι καὶ τῆς τελευταίας ἡμέρας εἰς τὸ Ποτήριον τῆς ζωῆς, πορεύεσαι εἰς τὴν ποθεινὴν πατρίδα.

Αἰωνία Σου καὶ ἄληστος ἡ μνήμη ἀοιδιμε Μητροπολίτα Λαγκαδᾶ Σπυρίδων!

ΧΡΟΝΙΚΟΝ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΣ

Πρόγραμμα τῆς εἰρηνικῆς ἐπισκέψεως τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Καρελίας
καὶ πάσης Φιλλανδίας κ. Λέοντος εἰς τὴν Ἑκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος

(2-9 Νοεμβρίου 2009)

Δευτέρα 2 Νοεμβρίου 2009

- 15.50 Ἐφίξεις τοῦ Σεβασμιωτάτου Προκαθημένου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Φιλλανδίας κ. Λέοντος καὶ τῆς Τιμίας Συνοδείας Αὐτοῦ εἰς τὸν Ἀερολιμένα Ἀθηνῶν διὰ τῆς πτήσεως τῆς Malev Airlines A.Y. 5652.
Ὑποδοχὴ τοῦ ὡς ἄνω Προκαθημένου ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Προκαθημένου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κ. Ἰερωνύμου, τοῦ Ἐπιχωρίου Μητροπολίτου, τοῦ Προέδρου τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Διορθοδόξων Σχέσεων, Ἀρχιερέων, Ἐκπροσώπων τῆς Ἐλληνικῆς Πολιτείας, τοῦ ἐν Ἀθήναις Πρέσβεως τῆς Φιλλανδίας καὶ Ἀρμοδίων παραγόντων τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.
- 16.30 Ἐπίσημος Δοξολογία ἐπὶ τῇ Ἐφίξει τοῦ ὡς ἄνω Προκαθημένου ἐν τῷ Ἱερῷ τῆς Ἁγίας Εἰρήνης ὁδοῦ Αἰόλου.
Παρουσίᾳ τοῦ Μακαριωτάτου καὶ Συνοδικῶν Ἀρχιερέων καὶ τῶν Μελῶν τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Διορθοδόξων Σχέσεων.
Παρουσίᾳ Ἰερέων καὶ τῶν Μοναχικῶν Ἀδελφοτήτων τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.
Προσφάνησις Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν.
Ἀντιφάνησις Ἀρχιεπισκόπου Φιλλανδίας.
17.00 Ἀναχώρησις τοῦ Σεβασμιωτάτου ἐκ τοῦ ὡς ἄνω Ἱεροῦ Ναοῦ καὶ μετάβασις Αὐτοῦ καὶ τῆς Συνοδείας Αὐτοῦ εἰς τὸ Κατάλυμα Αὐτῶν.
- 19.20 Ἀναχώρησις ἐκ τοῦ Καταλύματος δι’ Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν.
- 19.30 Ἐπίσκεψις τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Φιλλανδίας κ. Λέοντος καὶ τῆς Τιμίας Αὐτοῦ Συνοδείας εἰς τὸν Μακαριώτα-

τον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν κ. Ἰερώνυμον, ἐν τῇ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ Ἀθηνῶν.

- 20.00 Ἀναχώρησις τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Φιλλανδίας ἐκ τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ ἐπιστροφὴ Αὐτοῦ εἰς Κατάλυμα.
21.00 Δεῖπνον ἐν τῷ Καταλύματι.

Τρίτη 3 Νοεμβρίου 2009

- 09.30 Ἐφίξεις τοῦ Προκαθημένου τῆς Φιλλανδικῆς Ἑκκλησίας καὶ τῆς Τιμίας Συνοδείας Αὐτοῦ, εἰς Συνοδικὸν Μέγαρον.
Ὑποδοχὴ τοῦ Προκαθημένου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Φιλλανδίας ὑπὸ τοῦ Γραμματέως τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Διορθοδόξων καὶ τοῦ Διευθυντοῦ Ἐθιμοτυπίας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἔξωθι τῆς Αὐλείου Πύλης τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πετράκη.
Ὑποδοχὴ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τῆς Φιλλανδικῆς Ἑκκλησίας ὑπὸ τοῦ Καθηγούμενου καὶ τῆς Ἀδελφότητος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀσωμάτων Πετράκη, ἔσωθεν τῆς ὡς Αὐλείου Πύλης τῆς Μονῆς.
Προσκύνησις τοῦ Σεβασμιωτάτου καὶ τῶν Τιμίων Μελῶν τῆς Συνοδείας Αὐτοῦ ἐν τῷ Καθολικῷ τῆς εἰρηνικῆς Ἱερᾶς Μονῆς.
Προσκύνησις τοῦ Σεβασμιωτάτου καὶ τῶν Τιμίων Μελῶν τῆς Συνοδείας Αὐτοῦ ἐν τῷ Καθολικῷ τῆς εἰρηνικῆς Ἱερᾶς Μονῆς.
Δέησις ἐπὶ τῇ ἀφίξει τοῦ Σεβασμιωτάτου εἰς τὴν Ἱερὰν Μονήν.
Προσφάνησις τοῦ Ἡγουμένου. Προσφορὰ δώρου.
Ἀντιφάνησις τοῦ Σεβασμιωτάτου. Προσφορὰ δώρου.

	Μετάβασις τοῦ Σεβασμιωτάτου εἰς τὸ Συνοδικὸν Μέγαρον. Ύποδοχὴ τοῦ Σεβασμιωτάτου Προκαθημένου ἐν τῇ πύλῃ τοῦ Συνοδικοῦ Μεγάρου ὑπὸ τοῦ Ἀντιπροέδρου τῆς Ιερᾶς Συνόδου, καὶ τῶν Γραμματέων Ἀρχιμ. π. Μάρκου Βασιλάκη καὶ Ἀρχιμ. π. Ιωάννου Καραμούζη.	Αὐτοῦ Σεβασμιώτητα ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου.
12.00	Ύποδοχὴ τοῦ Σεβασμιωτάτου ἐκ τοῦ Συνοδικοῦ Μεγάρου διὰ Ριζάρειον Ἐκκλησιαστικήν Σχολήν.	Αναχώρησις τοῦ Σεβασμιωτάτου ἐκ τοῦ Συνοδικοῦ Μεγάρου διὰ Ριζάρειον Ἐκκλησιαστικήν Σχολήν.
12.30	΄Αφιξις τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Φιλλανδίας εἰς τὴν Ριζάρειον Ἐκκλησιαστικήν Σχολήν. Δοξολογία ἐν τῷ Ναῷ τῆς ἐν λόγῳ Σχολῆς. Προσφώνησις τοῦ Προέδρου. Προσφορὰ Δώρου.	΄Αφιξις τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Φιλλανδίας εἰς τὴν Ριζάρειον Ἐκκλησιαστικήν Σχολήν. Δοξολογία ἐν τῷ Ναῷ τῆς ἐν λόγῳ Σχολῆς. Προσφώνησις τοῦ Σεβασμιωτάτου. Προσφορὰ Δώρου.
13.00	Γεῦμα ἐν τῇ Σχολῇ.	Γεῦμα ἐν τῇ Σχολῇ.
14.00	Αναχώρησις διὰ τὸ Κατάλυμα.	Αναχώρησις διὰ τὸ Κατάλυμα.
19.30	Αναχώρησις τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Φιλλανδίας διὰ Φιλλανδικήν Πρεσβείαν.	Αναχώρησις τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Φιλλανδίας διὰ Φιλλανδικήν Πρεσβείαν.
20.00	΄Επίσκεψις τῆς Αὐτοῦ Σεβασμιότητος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Φιλλανδίας κ. Λέοντος εἰς τὴν Αὔτοῦ Ἐξοχότητα τὸν Πρέσβυτον τῆς Φιλλανδίας κ. Erkki Huittinen.	΄Επίσκεψις τῆς Αὐτοῦ Σεβασμιότητος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Φιλλανδίας κ. Λέοντος εἰς τὴν Αὔτοῦ Ἐξοχότητα τὸν Πρέσβυτον τῆς Φιλλανδίας κ. Erkki Huittinen.
20.30	Δεῖπνον πρὸς Τιμὴν τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Φιλλανδίας κ. Λέοντος παρατεθὲν ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω Πρέσβεως. Προσφώνησις Πρέσβεως Φιλλανδίας. Προσφορὰ Δώρου.	Δεῖπνον πρὸς Τιμὴν τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Φιλλανδίας κ. Λέοντος παρατεθὲν ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω Πρέσβεως. Προσφώνησις Πρέσβεως Φιλλανδίας. Προσφορὰ Δώρου.
21.30	΄Αντιφώνησις Ἀρχιεπισκόπου Φιλλανδίας. Προσφορὰ Δώρου.	΄Αντιφώνησις Ἀρχιεπισκόπου Φιλλανδίας. Προσφορὰ Δώρου.
	Αναχώρησις τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Φιλλανδίας διὰ τὸ Κατάλημα.	Αναχώρησις τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Φιλλανδίας διὰ τὸ Κατάλημα.

Στιγμότυπο ἀπὸ τὴν ὑποδοχὴ τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Φιλλανδίας κ. Λέοντος στὴ Διαρκὴ Ιερὰ Σύνοδο (3-11-2009).

Τετάρτη 4 Νοεμβρίου 2009

- 08.30 Ἀναχώρησις τῶν ὑψηλῶν ἐπισκεπτῶν ἐκ τοῦ καταλύματος πρὸς τὸν Ἀρειον Πάγον τῶν Ἀρχαίων Ἀθηνῶν.
- 09.00 Ἐπίσκεψις τῶν Ὑψηλῶν ἐπισκεπτῶν εἰς Ἀρειον Πάγον Ἀρχαίων Ἀθηνῶν, ἔνθα ὡμίλησεν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος.
Ἐπίσκεψις εἰς τὴν Ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηνῶν.
Ἐπίσκεψις εἰς τὸ Μουσεῖον τῆς Ἀκροπόλεως.
- 11.30 Ἐπιστροφὴ εἰς Κατάλυμα.
- 12.45 Ἀναχώρησις ἐκ τοῦ Καταλύματος διὰ Προεδρικὸν Μέγαρον.
- 13.00 Ἐπίσκεψις τῆς Αὐτοῦ Σεβασμιότητος τοῦ Προκαθημένου τῆς Φιλλανδικῆς Ἐκκλησίας κ. Λέοντος εἰς τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν Πρόεδρον τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας. Συμμετέχουν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Ἰερώνυμος εἰς Συνοδικὸς Μητροπολίτης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὁ Ἐπίσκοπος Ἰονένσου κ. Ἀρσένιος, καὶ ὁ Ἱερεὺς Ἰωάννης Λαμπρόπουλος.
Ἀνταλλαγὴ Δώρων.
Ἀνταλλαγὴ Δώρων.
- 13.30 Ἀναχώρησις ἐκ τοῦ Προεδρικοῦ Μεγάρου διὰ τὸ Κατάλυμα.
- 14.00 Γεῦμα ἐν τῷ Καταλύματι.
- 17.00 Ἀναχώρησις τῶν Ὑψηλῶν ἐπισκεπτῶν διὰ τὴν Ἱερὰν Μονὴν Νταοῦ Πεντέλης.
- 18.00 Ἐπίσκεψις τῶν Ὑψηλῶν ἐπισκεπτῶν εἰς τὴν ὡς ἄνω Ἱερὰν Μονήν.
Τέλεσις τοῦ Ἐσπερινοῦ ἐν αὐτῇ.
Δεῖπνον ἐν τῇ αὐτῇ Ἱερᾷ Μονῇ.

Πέμπτη 5 Νοεμβρίου 2009

- 08.45 Ἀναχώρησις ἐκ τοῦ Καταλύματος διὰ Μπενάκειον Μουσεῖον.
- 09.00 Ἐπίσκεψις τοῦ Σεβασμιωτάτου εἰς τὸ ὡς ἄνω Μουσεῖον.
- 10.00 Ἀναχώρησις ἐκ τοῦ ὡς ἄνω Μουσείου διὰ τὸ Κατάλυμα.
- 14.00 Γεῦμα ἐν τῷ Καταλύματι.
Ἀπόγευμα τῆς αὐτῆς Ἡμέρας: Ἐλεύθερον
20.30 Δεῖπνον ἐν τῷ Καταλύματι.

Παρασκευὴ 6 Νοεμβρίου 2009

- Πρωῒ Ἀναχώρησις διὰ Κέρκυραν.
(Εἰδικὸν Πρόγραμμα καταρτιζόμενον ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κερκύρας)

Σάββατον 7 Νοεμβρίου 2009

- Ἐπιστροφὴ ἐκ Κερκύρας περὶ τὴν Μεσημβρίαν.
Δεῖπνον ἐν τῷ Καταλύματι.

Κυριακὴ 8 Νοεμβρίου 2009

- 06.30 Ἔναρξις τοῦ Ὁρθρου τῆς ἡμέρας ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ Ἅγίου Παντελεήμονος ὁδοῦ Ἀχαρῶν.
07.30 Καταβασίαι.
08.30 Ἔναρξις τῆς Θείας Λειτουργίας καθ' ἥν συλλειτουργοῦν οἱ δύο Προκαθήμενοι μετὰ Σεβασμιωτάτων Συνοδικῶν Μητροπολιτῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ώς καὶ μετὰ τῶν Τιμίων Κληρικῶν Συνοδῶν τοῦ Προκαθημένου τῆς Φιλλανδικῆς Ἐκκλησίας, καὶ Συνοδικῶν Κληρικῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐν τῷ ὡς ἄνω Ἱερῷ Ναῷ.
Προσφάντησις Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν.
Προσφορὰ Δώρων.
11.00 Μετάβασις εἰς Κατάλυμα.
13.00 Ἐπίσημον Γεῦμα παρατεθὲν ὑπὸ τῆς Αὐτοῦ Μακαριότητος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Κυρίου Ἰερωνύμου πρὸς Τιμὴν τῆς Αὐτοῦ Σεβασμιότητος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τῆς Φιλλανδίας κ. Λέοντος, καὶ τῆς Τιμίας Αὐτοῦ Συνοδείας ἐν τῷ Καταλύματι.
Προσφάντησις Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου.
Ἀντιφώνησις Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου.
20.30 Δεῖπνον.

Δευτέρα 9 Νοεμβρίου 2009

- Πρωῒ Ἐλεύθερον
16.30 Ἀναχώρησις τῶν Ὑψηλῶν ἐπισκεπτῶν ἐξ Ἀθηνῶν διὰ τῆς Πτήσεως τῆς Malev Airlines A.Y. 5653.

‘Ομιλία τῆς Α. Μακαριότητος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης
Ἐλλάδος κ. Ιερωνύμου κατὰ τὴν δοξολογίαν ἐν τῷ ἡ. ναῷ Ἁγίας Εἰρήνης
Ἀθηνῶν ἐπὶ τῇ ἀφίξει τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καρελίας
καὶ πάσης Φιλλανδίας κ. Λέοντος

(2.11.2009)

Σεβασμιώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Καρελίας καὶ πάσης
Φιλλανδίας κ. Λέοντος,
Σεβασμιώτατοι καὶ Θεοφιλέστατοι ἄγιοι ἀδελφοί,
Εὐλογημένον Ιερατεῖον,
Χριστοῦ Διακονία,
Προσφιλέστατε καὶ εὐλογημένε Λαὲ τοῦ Κυρίου.
«Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου»,

Ἡ Χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος συνήγαγεν ἡμᾶς σήμερον ἐνταῦθα καὶ ἐν πλήρει ὀγαλλιάσει καὶ βαθυτάτῃ συγκινήσει ὑποδεχόμεθα σήμερον ἐνταῦθα εἰς τὴν Καθέδραν τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος, ἡ Μετριότης ἡμῶν καὶ ἡ περὶ ἡμᾶς τιμία χορεία τῶν ἀγίων Ιεραρχῶν τῶν συγκροτούντων τὴν Διαρκῆ Αὐτῆς Ιερὰν Σύνοδον, Ὅμας τὸν Σεβασμιώτατον ἐν Χριστῷ καὶ λίαν ἡμῖν ἀγαπητὸν Ἀδελφόν, τὸν Προκαθήμενον τῆς Αὐτονόμου ἀδελφῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Φιλλανδίας, μετὰ τῆς ὁποίας συνδεόμεθα δι’ ἀρρήκτων πνευματικῶν δεσμῶν ἀδελφικῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης καὶ φιλίας.

Ἀπευθύνομεν ὅθεν ἐπὶ τῇ ἀφίξει ἡμῶν χαιρετισμὸν ἀγάπης καὶ ἀσπασμὸν ἀδελφικῆς τιμῆς, πρὸς Ὅμας, Σεβασμιώτατε ἀδελφὲ καὶ Συλλειτουργὲ κ. Λέοντος, καὶ πρὸς τὴν περὶ Ὅμας Τιμίαν Συνοδείαν, τὸν Θεοφιλέστατον Ἐπίσκοπον Γιοένσου κ. Ἀρσένιον καὶ τῶν λοιπῶν ἀγαπητῶν προσώπων, διαβεβαιοῦντες πάντας ὑμᾶς, ὅτι ἡ καρδία ἡμῶν σκιρτᾶ ἀδυνατοῦσα ἵνα συγκλείσῃ ἐντὸς αὐτῆς τὴν κατακλείσουσαν αὐτὴν ἀνείπωτον εὐφροσύνην, τὴν ὁποίαν προξενεῖ τὸ γεγονός, ὅτι ὁ Χορηγὸς παντὸς ἀγαθοῦ ἡξίωσεν ἡμᾶς σήμερον, ἵνα ὑποδεχθῶμεν τὴν Ὕμετέραν Σεβασμιότητα εἰς τὰς Ἀθήνας, τὸ Ιερὸν Κέντρον τῆς καθ’ ἡμᾶς Αὐτοκεφάλου καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος, γεγονὸς ὅπερ πιστεύομεν, ὅτι θὰ

αὐξήσῃ ἔτι περαιτέρω τοὺς ἥδη ὑφισταμένους στενοὺς δεσμούς ἀμφοτέρων τῶν Ἐκκλησιῶν ἡμῶν.

Ἡ Ιερὰ αὕτη Συνάντησις ἐνταῦθα σκοπὸν ἔχει ἵνα δώσωμεν καὶ ἡμεῖς τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὡς ἄγγελοι τοῦ ἔωδόχου μηνύματος ὡς κεχρισμένοι διάδοχοι τῶν Ἀποστόλων καὶ λειτουργοί της Καινῆς Διαθήκης τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Δοξάζομεν τὸν Θεόν, διότι σήμερον ἀξιούμεθα νὰ διακηρύξωμεν διὰ μίαν εἰσέτι φοράν, ὅτι ἡ καθ’ Ἐλλάδα ἀδελφὴ Ὅμων Ἐκκλησία Σᾶς ἀγαπᾶ καὶ στηρίζει τὰς προσπαθείας Ὅμων διὰ τὴν πνευματικὴν πρόοδον ἀλλὰ καὶ τὴν κοινωνικὴν εὐημερίαν τῶν ὁρθοδόξων φιλλανδῶν ἀδελφῶν καὶ πνευματικῶν τέκνων Ὅμων.

Ἐν δὲ τῷ προσώπῳ Ὅμων ἀξιούμεθα διὰ μίαν εἰσέτι φοράν ἵνα διατρανώσωμεν καὶ τὴν πολλὴν ἀγάπην καὶ τὸν ἀνυπόκριτον σεβασμὸν τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας ἡμῶν πρὸς τὴν Ἀγιωτάτην Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον Κωνσταντινούπολεως, καὶ τὸν Πρωτόθρονον τῆς Ὁρθοδοξίας Οἰκουμενικὸν Πατριαρχην κ. Βαρθολομαῖον ὑπὸ τὸ Ιερὸν Ὦμοφόριον τοῦ ὁποίου τυγχάνει καὶ ἡ Αὐτόνομος Ὁρθόδοξος ἀδελφὴ ἡμῶν Ἐκκλησία τῆς Φιλλανδίας, τῆς ὁποίας τὸ πηδάλιον ἐπαξίως κατέχει ἡ Ὕμετέρα Σεβασμιότης.

Σεβασμιώτατε ἀδελφὲ κύριε Λέοντος!

Ἡ παρούσια Ὅμων ἐνταῦθα σήμερον δὲν ἀποτελεῖ μόνον μαρτυρίαν τῆς ἐν Χριστῷ κοινωνίας καὶ ἐνότητος τῶν Ἐκκλησιῶν ἡμῶν, ἀλλὰ σηματοδοτεῖ καὶ τοὺς κοινοὺς ἀγώνας καὶ τὴν ὑποχρέωσιν ἦν ἔχομεν, ἵνα ἀπὸ κοινοῦ ἐργασθῶμεν καὶ κοπιάσωμεν διὰ τὴν ὑπεράσπισιν καὶ τὴν προβολὴν

τῆς Ἀγίας Ὁρθοδοξίας καὶ τῆς ὁρθοδόξου Πνευματικότητος.

Ἡμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι δὲν ἐπιδιώκομε νὰ προσφέρωμεν εἰς τὸν συνάνθρωπον κυρίως τὰ ὑλικὰ ἀγαθά, δὲν τὸν καθιδηγοῦμεν εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς κατακτήσεως τῶν ἀνέσεων καὶ τῶν ἀπολαύσεων τῆς συγχρόνου τεχνολογίας καὶ ἐπιστημονικῆς ἀναπτύξεως ποὺ καθιστοῦν αὐτὸν μαλθακόν, ἀνασφαλῆ καὶ ὑλόφρονα, ἀλλὰ προσφέρομεν τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, τὴν ὅποιαν ὅταν βιώνει ὁ χριστιανὸς δὲν ἀπομονώνεται εἰς τὸν ἔαυτόν του ἀλλὰ ζεῖ μετὰ καὶ διὰ τὸν πλησίον αὐτοῦ.

Χρέος ἴερὸν καὶ ἐπιτακτικὴ εὐθύνη ὅλων ἡμῶν τῶν Ὁρθοδόξων εἶναι σήμερον κατ' αὐτὴν τὴν ταραγμένην ἐποχὴν τῆς προσπαθείας τῆς ἀποχριστιανοποίησεως τῶν κοινωνιῶν καὶ τῆς καταργήσεως τῶν ἴερῶν παραδόσεων, ὃς παρελάβομεν ὑπὸ τῶν προγόνων ἡμῶν, νὰ παραμείνωμεν σταθεροὶ καὶ ἀκλόνητοι εἰς τὰς ἐπιταγὰς τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου, προκειμένου ἵνα βοηθήσωμεν τὰς κοινωνίας τῶν ἀνθρώπων εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς καταλαγῆς καὶ τῆς εἰρήνης.

Ἐν τοιαύταις σκέψεσι Σεβασμιώτατε Ἀγιε Ἄδελφὲ Ἀρχιεπίσκοπε Καρελίας καὶ πάσης Φιλλανδίας κύριε Λέον, ὑποδεχόμεθα Ὅμᾶς καὶ τὴν Τιμίαν Συνοδείαν Ὅμῶν καὶ ἐκφράζομεν διὰ μίαν εἰσέτι φορὰν τὴν χαρὰν καὶ τὴν ἰκανοποίησιν ἡμῶν διὰ τὴν εὐλογίαν ταύτην τοῦ Θεοῦ, ἵνα συναναστραφῶμεν μεθ' Ὅμῶν ἐνταῦθα ἐκ τοῦ σύνεγγυς.

Ἐπιφυλασσόμεθα δὲ ἵνα ἐκδιπλώσωμεν τὰ πλούσια συναισθήματα τῆς ἡμετέρας καρδίας καθ' ὅλον τὸν χρόνον τῆς ἐνταῦθα Εἰρηνικῆς Ὅμῶν Ἐπισκέψεως.

Ἐμπλεοὶ ἴερῶν αἰσθημάτων, εὐχόμεθα ὄλοθύμως, ὅπως ὁ Κύριος τῶν Δυνάμεων χαρίζῃ εἰς τὴν Ὑμετέραν Σεβασμιότητα ὑγιείαν καὶ πᾶν ἀγαθόν, στερεοῖ δὲ καὶ προάγῃ τὸν ἴερὸν κλῆρον καὶ τὸν εὐσεβῆ Ὁρθόδοξον Φιλλανδικὸν Λαὸν εἰς πᾶσαν προκοπὴν καὶ εἰς πᾶν θεοφιλές ἔργον.

Ως εὖ παρέστητε, Σεβασμιώτατε Ἄδελφὲ καὶ Συλλειτουργέ, μετὰ τῆς Τιμίας καὶ Σεβασμίας Συνοδείας Ὅμῶν καὶ εἴησαν αἱ ἡμέραι τῆς ἐνταῦθα διαμονῆς Ὅμῶν εὐφρόσυνοι καὶ ὑγιειναί, πεπληρωμέναι χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως.

Άντιφώνησις τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καρελίας καὶ πάσης Φιλλανδίας κ. Λέοντος κατὰ τὴν δοξολογία στὸν Ἱερὸν Ναὸν Ἁγίας Εἰρήνης

(2.11.2009)

Μακαριώτατε, Σεβασμιώτατοι Ἀρχιερεῖς,

Μακαριώτατε, σᾶς εὐχαριστῶ ἐκ βάθους καρδίας γιὰ τὴν πρόσκλησή σας νὰ ἐπισκεφθῶ τὴν Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία ἀλλὰ καὶ τὴν τιμητικὴ διάκρισή μου ποὺ μοῦ ἀπονέμεται. Πιστεύω ὅτι ἡ διάκριση αὐτὴ δὲν ἀπευθύνεται μόνο σὲ μένα προσωπικὰ ἀλλὰ σὲ δόλια ληρῷ τῇ Φιλλανδίᾳ Ὁρθόδοξῃ Ἐκκλησίᾳ.

Πιστεύω καὶ εὐχομαι ὅτι ἡ ἐπίσκεψή μας ἔδω νὰ ἐνδυναμώσει τὶς σχέσεις τῶν Ἐκκλησιῶν μας, τῶν Ἱερῶν καὶ τῶν λοιπῶν μελῶν τῶν Ἐκκλησιῶν μας. Ἡ ἰστορία τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Φιλλανδῶν ἔχει πολλὲς διμοιότητες καὶ ἔτσι ἔχουμε νὰ δώσουμε πολλὰ ὁ ἔνας στὸν ἄλλο.

Ἡ Ἑλλάδα καὶ ἡ Φιλλανδία εἶναι χῶρες σύνορο μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσης. Οἱ πατρίδες μας ἥταν στὸ πέρασμα τῶν αἰώνων κάτω ἀπὸ τὴν κατοχὴ τῶν γειτόνων εἴτε ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν εἴτε ἀπὸ τὴν Δύσην. Κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ δευτέρου παγκοσμίου πολέμου ἡ Φιλλανδία ἔχαισε τὰ ἐδάφη τῆς Καρελίας. Ἀποτέλεσμα πολλὲς ἐνορίες καὶ μοναστήρια τῶν περιοχῶν ἐκείνων νὰ ὀδηγηθοῦν στὴν προσφυγιά. Ἡ χώρα σας ἥταν ἐπὶ ἐκανοντάδες χρόνια ὑπὸ ὀθωμανικὴ κατοχὴ καὶ ὑποδέχθηκε καὶ ἐγκατέστησε ἀπεριόριστο ἀριθμὸ προσφύγων τῆς Μικρᾶς Ασίας στὶς ὁρχὲς τοῦ περασμένου αἰώνα. Σὲ παρόμοια θέση βρέθηκε ἡ Φιλλανδία μὲ τοὺς πρόσφυγες τῆς Φιλλανδίας, τὴν ἐγκατάστασή τους καὶ τὴν δημιουργία τῶν περισσότερων σημερινῶν ἐνοριῶν. Οἱ δυσκολίες τῶν γενινῶν ἐκείνων ἀποτυπώνονται ζωντανὰ στὰ λόγια τοῦ Ἀποστόλου Ἰακώβου «Μακάριοις ἀνὴρ ὃς ὑπομένει πειρασμόν· ὅτι δόκιμος γενόμενος λήψεται τὸν στέφανον τῆς ζωῆς, ὃν ἐπιτριγγείλατο ὁ Κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν».

Παρόλο ποὺ οἱ ἀπώλειες ἥταν γιὰ τὴν Φιλλανδία τεράστιες καὶ σκληρές, τώρα μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι μᾶς ἔφεραν τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἡγία Ὁρθόδοξη πίστη ὡς ἀποτέλεσμα τοῦ πολέμου ἥταν νὰ διαδοθεῖ σὲ ὅλα τὰ μήκη καὶ πλάτη τῆς

χώρας καὶ ἡ ἐπιρροὴ τῆς Ἐκκλησίας παρόλο τὸ μικρὸ ἀριθμό της νὰ εἶναι σημαντική. Τὰ μέλη ποὺ προσέρχονται στοὺς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας μας κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια αὐξήθηκαν.

Ἡ Ἑλλάδα γιὰ τοὺς Φιλλανδοὺς ὄρθιοδόξους εἶναι ἴδιαίτερη χώρα γιὰ πολλοὺς λόγους. Κάθε χρόνο μεμονούμενα μέλη καὶ ὅμιδες τῶν ἐνοριῶν πραγματοποιοῦν στὴν Ἑλλάδα προσκυνηματικὰ ταξίδια. Μὲ τὴν εὐλογία σας, Μακαριώτατε, καὶ τῆς Ἁγίας Ιερᾶς Συνόδου πολλοὶ Φιλλανδοὶ ἔχουν σπουδάσει Θεολογία καὶ τὴ Νέα Ἑλληνικὴ γλώσσα. Γι’ αὐτὸ θὰ ἥθελα νὰ σᾶς ἐκφράσω ἔνα μεγάλο εὐχαριστῶ. ‘Ως ἀνταπόδοση Ἑλληνες σπουδάστες φοίτησαν στὴ θεολογικὴ σχολὴ τοῦ πανεπιστημίου τοῦ Joensuu.

Οἱ ἐπίσημες καὶ ἀνεπίσημες ἐπισκέψεις μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν μας, προοάγουν ὅχι μόνο τὶς σχέσεις μας σὲ προσωπικὸ ἐπίπεδο, ἀλλὰ καὶ περαιτέρῳ τὶς σχέσεις ὄρθιοδόξων καὶ τῶν δύο χωρῶν. Σὲ αὐτὸ τὸ σημεῖο θὰ μποροῦσα νὰ ἀναφέρω τὰ λόγια τοῦ Ἅγιου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου «...δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν, ὃς αὐτός ἐστιν ἐν τῷ φωτί, κοινωνίαν ἔχομεν μετ’ ἀλλήλων...» (Α’ Ἰωάν. 1,7α) Τὸ φῶς αὐτὸ εἶναι γιὰ ἐμᾶς κοινό. Τὸ χριστιανικὸ ὄρθιοδοξο φῶς, τὸ ὅποιο μᾶς δίνει δύναμη στὴ ζωή μας, βοήθεια καὶ πνευματικὴ ὑπόσταση, ἀλλὰ πάνω ἀπὸ ὅλα ἐλπίδα γιὰ σωτηρία.

Ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία ἐκπροσωπεῖ στὴ Φιλλανδία μιὰ μικρὴ μειονότητα. Καὶ αὐτὸ μόνο, ὅτι εἴμαστε στὴ χώρα μας θρησκευτικὴ μειονότητα, μᾶς προτρέπει νὰ βρισκόμαστε σὲ ἐπαφὴ μὲ τὶς ἀδελφὲς Ἐκκλησίες. Μεταξύ μας οἱ Ἐκκλησίες ἔχουμε πολλὲς διμοιότητες, καὶ αὐτὰ τὰ ὅποια μεταξύ μας δὲν εἶναι κοινὰ μποροῦν ἐὰν θέλουμε νὰ ἔχουμε παιδαγωγικὸ ρόλο καὶ γιὰ τὶς δύο πλευρές. Μετὰ τὴ μελέτη τοῦ προγράμματος τῆς ἐπισκέψεως μου, εἶμαι σίγουρος ὅτι τὸ ταξίδι μας ἔδω θὰ ἀποτελέσει μιὰ θεολογικὴ καὶ πνευματικὴ διδακτικὴ ἐμπειρία.

Προσφώνησις τοῦ Μακαριωτάτου κατὰ τὴν ἐν τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ ὑποδοχὴν τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Καρελίας καὶ πάσης Φιλλανδίας κ. Λέοντος

(3.11.2009)

Σεβασμιώτατε καὶ λίαν ἀγαπητὲ ἐν Χριστῷ ἀδελφέ, Ἀρχιεπίσκοπε Καρελίας καὶ πάσης Φιλλανδίας, κ. Λέον,

Ἐχομεν οἱ σὺν ἐμοὶ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται - Μέλη τῆς Ἅγιας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου - καὶ ἡ ἡμετέρα ταπεινότης, τὴν ἔξαιρετικὴν χαρὰν καὶ τιμὴν νὰ ὑποδεχόμεθα σήμερον εἰς τὸν ἐπισημότατον τοῦτον τόπον τῆς ἐν Ἑλλάδι ἀγιωτάτης Ὁρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας τὴν Ὕμετέραν Θεοτίμητον Σεβασμιότητα, τὸν διαπρεπῆ πρωθιεράρχην καὶ δεξιὸν οἰακοστρόφον τῆς ἀγιωτάτης ἐν Φιλλανδίᾳ Ἐκκλησίας, μιᾶς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἀπὸ τοῦ ἔτους 1923 ἀποτελεῖ σέμνωμα καὶ καύχημα τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ὡς μία τῶν αὐτονόμων Ἐκκλησιῶν τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τὸ κλίμα Αὐτῆς καὶ ἡ δευτέρα ἐπίσημος Ἐκκλησία τοῦ κράτους τῆς Φιλλανδίας.

Ἀναφωνοῦμεν μετὰ τοῦ ὑμινώδοῦ: «Σήμερον ἡ Χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος ἡμᾶς συνήγαγε». Ὄντως, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ἐν ἡμέρᾳ τῆς Ἅγιας Πεντηκοστῆς, κατελθὸν ἐπὶ τοὺς ἄγιους καὶ πανευφήμους Ἀποστόλους, ἀνέτρεψε μὲν τὴν κατάραν τῆς Βαβέλ καὶ εἰς ἐνότητα πάντας ἐκάλεσε τοὺς αὐτοὺς ὁρθῶς πιστεύοντας Φίννας καὶ Ἐλληνας καὶ τοὺς λοιπούς, ἀεὶ δ' ἡμῖν συμπαραμένον φωτίζει καὶ στηρίζει καὶ ἀγίαζει τὰς ψυχὰς ἡμῶν, ὅδηγον εἰς τὴν ἀλήθειαν τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως, ἥν χάριτι Αὐτοῦ κατέχομεν καὶ δι' ᾧ σωζόμεθα.

Σᾶς ὑποδεχόμεθα εἰς τὰ ἄγια χώματα τῆς Πατρίδος ἡμῶν, ὅτινα ἐποίησαν διὰ τῶν τιμίων αἵματων τῶν Χριστὸν διολογούντων μαρτύρων καὶ νεομαρτύρων τῆς πίστεώς μας, ὅπως ἀκριβῶς συνέβη καὶ εἰς τὴν Πατρίδα τῆς Ὕμετέρας Σεβασμιότητος, τὴν Φιλλανδίαν, ἡ ὁποία κατὰ τὸν 11ον αἰώνα ἐδέχθη τὰ σπέρματα τῆς ἄγιας καὶ ἀμωμήτου Ὁρθοδόξου Πίστεως. Μεταξὺ τῶν εὐλογημένων σπορέων τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εἰς τὴν Καρελίαν ὑπῆρξεν καὶ δ ἔλλην μο-

ναχός καὶ ἰδρυτής τῆς Ἱερᾶς καὶ ἴστορικῆς Μονῆς Βάλαμο, Ἅγιος Σέργιος. Οἱ Ὁρθόδοξοι Καρελιανοί, ἀποδεχόμενοι τὴν ἀλήθειαν τοῦ Χριστοῦ, παρὰ τὰς ἐκ τῶν ποικίλων πολέμων ἐρημώσεις καὶ ἐκ μέρους τῶν ἐτεροδόξων ἀπηνῶν διωγμῶν, ἔμειναν στερρῶς ἀμετακίνητοι εἰς αὐτήν, προτιμήσαντες ὅπως ἀναλώσωσι τὸ αἷμα των ὑπέρ τοῦ Χριστοῦ παρὰ ἀρνούμενοι Αὐτόν, νὰ ἐπιτύχουν πρόσκαιρον μισθαποδοσίαν. Τοιουτοτρόπως ἡ Ἅγια μας Ὁρθοδόξια ἔφθασε καὶ ἐστρεψέθη εἰς τὰ πλέον βόρεια σύνορα τῆς Εύρωπαϊκῆς ἡπείρου.

Τῷ ὅντι, χάρις εἰς τὰς προσευχὰς καὶ τοὺς πόνους τῶν τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως ἡμῶν κοινῶν Μαρτύρων καὶ Ὁμολογητῶν, ἐκαλλιεργήθη ἡ ἐκ τῆς ἀθεῖας καὶ εἰδωλομανίας ἐκχερσωμένη γῆ μας. Χάρις εἰς τὰ αἷματα αὐτῶν, τὸ δένδρον τῆς ἄγιας ἡμῶν Ἐκκλησίας ἥπλωσε τὰς ἀναδενδράδας αὐτοῦ καὶ ἐκάλυψε τὰ ὅρη τοῦ Θεοῦ εἰς ὅλα τὰ πλάτη τῆς γῆς. Χάρις εἰς τοὺς εὐχύμους τοῦ δένδρου τούτου καρπούς, ποικίλοι καὶ διαφορώτατοι λαοὶ ἀπὸ τῶν μακρῶν τῆς ἀρχαιότητος αἰώνων καὶ ἔως τῆς σήμερον ὑμνοῦμεν «ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μᾶς καρδίᾳ» «τὰ ἐλέη τοῦ Μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ».

Σᾶς εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν μεγίστην χαρὰν, τὴν ὅποιαν μας ἐδώκατε, ἀποδεχθέντες τὴν πρόσκλησιν ἡμῶν, ὅπως ἐπισκεφθῆτε τὴν ἀγίαν ἡμῶν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν εὐλογημένην ταύτην εὐκαιρίαν ἵνα ἀπολαύσωμεν τῆς μεθ' Ὕμῶν ἐν πνεύματι ἀγάπης Χριστοῦ, ἀδελφικῆς συναναστροφῆς. Δι' ὅ καὶ ἀναφωνοῦμεν: «Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου».

Τέλος, Σεβασμιώτατε, ἐπιτρέψατε μοί, κατὰ Συνοδικὴν Ἀπόφασιν, νὰ ἐπιδώσω εἰς Ὅμας τὸν Μεγαλόσταυρον τοῦ Ἅγιου Αποστόλου Παύλου, εἰς ἀναγνώρισιν πάντων ὅσα ἔχετε ἐπιτελέσει ὑπὲρ τῆς ἐν Φιλλανδίᾳ Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ δι' αὐτῆς ὑπέρ τῆς ἀνὰ τὴν Οἰκουμενὴν Ὁρθοδοξίας.

‘Ομιλία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν
καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου κατὰ τὴν Θείαν Λειτουργίαν
ἐν τῷ Ἱερῷ ναῷ Ἅγίου Παντελεήμονος Ἀθηνῶν*

(8.11.2009)

Σεβασμιώτατε καὶ λίαν ἀγαπητὲ ἐν Χριστῷ ἀδελφὲ
Ἀρχιεπίσκοπε Καρελίας καὶ πάσης Φιλλανδίας κ.
Λέον,
Σεβασμιώτατοι καὶ Θεοφιλέστατοι ἄγιοι ἀδελφοί,
Εὐλογημένον Τερατεῖον,
Χριστοῦ Διακονία,
Προσφιλέστατε καὶ εὐλογημένε Λαὲ τοῦ Κυρίου.

Μετὰ βαθυτάτης συγκινήσεως σήμερον ἐπιτελοῦμεν τὸ Μέγα Μυστήριον τῆς πίστεως ἡμῶν, τὴν Θείαν Εὐχαριστίαν καὶ σύλλειτουργοῦμεν ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Καρελίας καὶ πάσης Φιλλανδίας κ. Λέων, ἡ ἡμετέρα Μετριότης καὶ οἱ λοιποὶ ἀδελφοὶ Ἀρχιερεῖς καὶ πατέρες εἰς τὸν Πανίερον τοῦτον Ναὸν τῆς εὐλαβείας τῆς πίστεως ἡμῶν πρὸς τὸν Ἐνα καὶ Ἀληθινὸν ἐν Τριάδι Θεόν, προκειμένου ἵνα ἐν τῇ κοινῇ ταύτῃ ἰερουργίᾳ ξήσωμεν τὴν ἐν Χριστῷ ζῶσαν καὶ τελείαν Ἐνότητα τῶν ἀνὰ τὴν Οἰκουμένην Ὁρθοδόξων χριστιανῶν.

Ἡ Ἅγια τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία εἶναι μία, ἄγια, καθολικὴ καὶ ἀποστολικὴ καὶ ἅπαντες οἱ ἀνήκοντες εἰς αὐτὴν εἴμεθα ἐν ἀδελφικῇ ἀγάπῃ ἡνωμένοι διὰ τῆς κοινῆς πίστεως, διὰ τῆς κοινῆς λατρείας, διὰ τοῦ κοινοῦ τρόπου ζωῆς καὶ τῶν κοινῶν παραδόσεων.

Αὐτὴν τὴν ἐνότητα ἐσφράγισε, σήμερον, ἡ ζῶσα παρουσία τοῦ Ἀρχιηγοῦ τῆς Πίστεως ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ τὴν τέλεσιν τοῦ Τεροῦ Μυστηρίου τῆς Θείας Εὐχαριστίας ἐν τῷ φρικτῷ θυσιαστήριῳ, αὐτοῦ τοῦ Πανσέπτου Ιεροῦ Ναοῦ.

Οἱ πόδες ἡμῶν ἔστησαν ἐνώπιον αὐτοῦ τοῦ Θυ-

σιαστηρίου καὶ ἐδεήθημεν ἐκτενῶς, ἐν ἑτέραις μὲν γλώσσαις ἀλλ’ ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μᾶς καρδίᾳ, ὑπὲρ τῶν πιστῶν τέκνων τῆς ἁγίας Καθολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, τῆς ἀπὸ περάτων ἔως περάτων τῆς Οἰκουμένης, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῶν ἴδιων προβάτων, τουτέστι τῶν χριστεπωνύμων ποιμνίων τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἡμῶν τῆς Φιλλανδίας καὶ τῆς Ἑλλάδος.

Ταῦτα δὲ πάντα ἐν τῇ ἐπισκιαζούσῃ ἡμᾶς, ὡς κανονικοὺς διαδόχους τῶν Ἅγιων Ἀποστόλων, διὰ τῆς ἐκείνων Ἀποστολικῆς Διαδοχῆς καὶ χειροτονίας ἡμῶν, Χάριτι τοῦ Παναγίου Πνεύματος, δι’ ἣς κατέστημεν Ποιμένες καὶ Ποδηγέται τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, πρὸς οἰκοδομὴν καὶ σωτηρίαν αὐτῶν, μεταλαβόντες τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων, ἥτοι τοῦ Σώματος καὶ τοῦ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ, ἐκ τοῦ Ἐνὸς Ἀρτου καὶ τοῦ Ἐνὸς Ποτηρίου τῆς Καινῆς Διαθήκης, τῆς κοινῆς ἡμῶν πίστεως καὶ τῆς ἐνούσης ἡμᾶς ἀδιαπτώτου ἀγάπης.

Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ὁ στερεώσας ἡμᾶς ἐν τῇ ἐνότητι ταύτῃ καὶ ὀδηγήσας τὰς καρδίας ἡμῶν, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, καθὼς Οὗτος ἡγάπησεν ἡμᾶς.

Τιμῶντες σήμερον τὴν μνήμην τῶν Ἅγιών Ἐνότητων Ἀρχιεπιστράτηγων Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ καὶ τῶν λοιπῶν ἀσωμάτων δυνάμεων οἵτινες ἐν ἀπολύτῳ ὑπακοὴ ὑπηρετοῦν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, συνειδητοποιοῦμεν τὸ μέγεθος τῆς εὐθύνης, ἣν ἔχομεν ἡμεῖς οἱ ποιμένες τῆς στρατευομένης Ἐκκλησίας ἔναντι τοῦ θείου θελήματος, καὶ βιοῦντες τὴν ἀφοσίωσιν τῶν Ἅγιων Ἀγγέλων πρὸς τὸν Θεόν καὶ τὴν ὑπέρομετρον ἀγάπην αὐτῶν πρὸς Αὐτόν, ἀνα-

* Ἐξεφωνήθη ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Λήμνου κ. Ιεροθέου λόγῳ ἀσθενείας τοῦ Μακαριωτάτου.

λογιζόμεθα τὸ βαρύτατον ἡμέτερον χρέος ἔναντι τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ἐμπιστευθείσης ἡμῖν Ἀγίας Αὐτοῦ Ἐκκλησίας.

Ἡ Ἐκκλησία δὲν εἶναι μία ἀφηρημένη ἔννοια.

Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἡ καινὴ ἐν Χριστῷ αἰώνιος ζωῆς. Διὰ τοῦτο ἀνήκομεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, “ἴνα ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν” (Ρωμ.6. 4).

Ἡ Ἐκκλησία δὲν εἶναι νεκρά, διότι ἀποτελεῖ σῶμα τοῦ ζῶντος Θεοῦ.

Ἡ Ἐκκλησία δὲν εἶναι παρελθόν, διότι εἶναι αἰώνιος καὶ ἀτελεύτητος.

Ἡ Ἐκκλησία δὲν εἶναι μουσεῖον διότι δὲν ἀποθήσκει.

Ἡ Ἐκκλησία εἶναι Δύναμις, διότι ὡς προεφήτευσεν τὸ ἀφευδὲς στόμα τοῦ Κυρίου “πύλαι Ἀδου οὗ κατισχύσουσιν Αὐτῆς” (Ματθ. 16,18).

Ο ‘Αγιος Ιωάννης ὁ Χρυσόστομος, ἀναφέρει, ὅτι «Ἐκκλησίας οὐδὲν ἴσον. Ἡ Ἐκκλησία οὐδέποτε γηρά. Τείχη, βάροβαροι καταλύουσιν, Ἐκκλησίας δὲ οὐδὲ δαίμονες περιγίνονται. Καί, ὅτι, οὕ κόμπος τὰ ρήματα, μαρτυροῦ τὰ πράγματα! Πόσοι ἐπολέμησαν τὴν Ἐκκλησίαν καὶ οἱ πολεμήσαντες ἀπώλοντο; αὕτη δὲ ὑπὲρ τοὺς οὐρανοὺς ἀναβέβηκε» (Ε.Π.Ε. 33,110). Πολλάκις ἐπολεμήθη, κατὰ τὸ παρελθόν, ἡ Ἁγία Ἐκκλησία ὑπὸ σκληρῶν τυράννων καὶ κατεδιώχθησαν τὰ πιστὰ τέκνα Αὐτῆς. Ἐκτυπήθη ὑπὸ τῶν κυμάτων τοῦ χρόνου, ἐβασανίσθη ὑπὸ τῆς λυσσαλέας πολεμικῆς τοῦ ἀντικειμέ-

νου ἐχθροῦ, ἐπυριθολήθη ἐπὶ τοῦ στήθους ὑπὸ τὸ κράτος ποικίλων διωγμῶν, ἀλλ’ ὅμως παρέμεινεν ὁρθὴ καὶ ζῶσα.

Τὸ ἀείζων τῆς Ἐκκλησίας ὑμνεῖ καὶ πάλιν ἡ γλῶσσα τοῦ Χρυσορρήμονος Πατρὸς ἡ λέγουσα: “Οὐδὲν Ἐκκλησίας δυνατώτερον ἄνθρωπε... Ἐκκλησία οὐρανοῦ ἰσχυροτέρα”.

Σεβασμιώτατε ἄγιε Ἄδελφέ,

Ἡ ὑπεροβάλλουσα χάρις τοῦ ἐν Τοιάδι Θεοῦ ἡξιώσεν Υμᾶς μετὰ τῆς Τιμίας Υμῶν Συνοδείας, σήμερον, ὅπως εὐρεθῆτε ἐν τῷ μέσῳ Υμῶν.

Εἰλικρινῶς τυγχάνει ἀνέκφραστος καὶ ἀνερμήνευτος ἡ χαρά, ἥτις ὑπερεκχειλίζει τὴν ταπεινὴν καρδίαν ἡμῶν, ἐκ τοῦ γεγονότος τῆς ἐνταῦθα παρουσίας Υμῶν καὶ τοῦτο, διότι ἔχομεν ἀκλόνητον τὴν συνείδησιν, διότι εἴσθε ἀδελφοὶ ἡμῶν καὶ συλλειτουργοὶ πραγματικοὶ καὶ γνήσιοι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

“Ηλθατε πρὸς ἡμᾶς διὰ νὰ ἐκπληρώσετε τὴν ὑπὸ τοῦ ἔθους τῆς Ἅγιωτάτης Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας Εἰρηνικήν Υμῶν Ἐπίσκεψιν.

Ἡ Σεπτὴ Ιεραρχία τῆς Ἅγιωτάτης Ἐκκλησίας ἡμῶν, ὁ εὐλαβὴς Κλῆρος καὶ ὁ φιλόχριστος Λαὸς ἡμῶν ὑποδέχονται Υμᾶς ἐν χαρᾷ καὶ ἀγαλλιάσει.

Χαίρομεν χαρὰν μεγάλην, χαρὰν εὐαγγελικὴν καὶ ἀδελφικήν, διότι διὰ πρώτην φορὰν μᾶς ἐπισκέπτεσθε ὡς Ἅρχιεπίσκοπος Καρελίας καὶ πάσης Φιλλανδίας καὶ Λέοντα.

‘Ο Μακαριώτατος
Ἄρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν
καὶ πάσης Ἑλλάδος
κ. Ιερώνυμος
παρασημοφόρησε
τὸν Σεβασμιώτατο
Ἄρχιεπίσκοπο
Φιλλανδίας
κ. Λέοντα.

Ατενίζοντες τὰ πρόσωπα τῶν εὐλαβῶν πιστῶν, οἵτινες συνέρρευσαν σήμερον καὶ ἵστανται συμπροσευχόμενοι μεθ' ἡμῶν ἐν τῷ Πανιέρῳ τούτῳ Ναῷ, αἰσθανόμεθα τὴν δύναμιν τῆς Πίστεως.

Διὰ τῆς μεθ' Ὅμηρον κοινωνίας «ὑπεροαυξάνει ἡ πίστις ἡμῶν καὶ πλεονάζει ἡ ἀγάπη ἐνὸς ἑκάστου πάντων ἡμῶν εἰς ἀλλήλους» (β' Θεο. 1,3).

Ο Ιησοῦς Χριστὸς εἶναι ἡ Εἰρήνη ἡμῶν. Αὐτὸς συνδιαλλάσσει καὶ ἐνώνει τοὺς Λαοὺς εἰς ἀδελφικὴν ἐνότητα. “Ιδοὺ δὴ τί καλὸν ἢ τί τερπνόν, ἀλλ' ἡ τὸ κατοικεῖν ἀδελφούς ἐπὶ τὸ αὐτό” (Ψαλμ. 132,1).

Διὸ καὶ ἡ σημερινὴ τέλεσις τῆς συλλειτουργίας ἡμῶν συνέθεσε τὴν μεγαλειωδεστέραν ἔκφρασιν τῆς ἐνότητος μεταξὺ τῶν ἐν Εὐχαριστιακῇ Συνάξει συναντουμένων, ἐν τοῖς προσώποις τῶν Προκαθημένων, τῶν δύο διμοδόξων, ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν ἡμῶν.

Οἱ λόγοι ἡμῶν πανταχοῦ τοῦ κόσμου εἶναι οἱ αὐτοί: περὶ τοῦ μοναδικοῦ Λυτρωτοῦ, περὶ τῆς μοναδικῆς ἐξιλαστηρίου θυσίας τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, περὶ τοῦ μοναδικοῦ Σταυροῦ τῆς σωτηρίας, περὶ τῆς μοναδικῆς ἀγάπης.

Οἱ δύο Λαοὶ ἡμῶν καὶ αἱ δύο Ἐκκλησίαι ἡμῶν εἶναι στενότατα συνδεδεμένοι καὶ τρέφουν ἀμοιβαῖον σεβασμὸν καὶ ἔκτιμησιν. Πορευόμεθα καὶ συνοδοιποροῦμεν εἰς ἓν κόσμον συνεχῶς μεταβαλλόμενον καὶ ἐξελισσόμενον ἐν μέσῳ ποικίλων προβλημάτων καὶ μεγάλων δυσχερειῶν.

Ἐντονότερον ἀπὸ κάθε ἄλλην ἐποχὴν βιώνομεν τὴν θεοποίησιν τῆς ὥλης καὶ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ ὁρθολογισμοῦ εἰς τὴν ζωὴν τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου.

“Ομως ταυτοχρόνως ζῶμεν καὶ τὴν εὐλογίαν μᾶς ἐντόνου στροφῆς πρὸς τὴν Ὁρθοδοξίαν καὶ ὡς γνωρίζομεν εἰς τὴν Χώραν Ὅμηρον, ὅπου ἡ Ὁρθοδοξία εἶναι μειονότης ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ λουθηρανικὸν δόγμα, παρατηρεῖται μία συνεχῆς αὔξησις τοῦ ὁρθοδόξου ποιμανίου.

Εἰς τὴν σημερινὴν σύγχυσιν τῶν ἰδεῶν ἡμεῖς κηρύσσομεν Χριστὸν Σταυροθέντα καὶ Ἀναστάντα, ποὺ δι' ὁριμένους μπορεῖ νὰ εἶναι σκάνδαλον, δι' ἄλλους δὲ μωρία, ἄλλα δι' ἡμᾶς εἶναι ἡ ἀληθινὴ δύναμις καὶ ἡ οὐσιαστικὴ σοφία τῆς προσκαίρου ταύτης ζωῆς.

Διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ κύματος τοῦ ἐκβαρ-

βαρισμοῦ καὶ τῆς ἀποχριστιανοποιήσεως τῶν συγχρόνων κοινωνιῶν χρειάζεται ἡ προσευχὴ καὶ ἡ συνεργασία ὅλων τῶν ἀνὰ τὸν κόσμον Ὁρθοδόξων Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν.

Ἡ παρουσία Ὅμηρον ἐνταῦθα ἔχει καὶ αὐτὸν τὸν σκοπόν. Ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ συνδέσμου τῆς εἰλικρινοῦς μεταξὺ ἡμῶν ἀγάπης, ἵνα ἀπὸ κοινοῦ πορευόμενοι συνεχίσωμεν τὴν μαρτυρίαν τῆς ζώσης ἐλπίδος, ἐργαζόμενοι διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς εἰρήνης ἐν τῷ κόσμῳ καὶ τὴν ἐπικράτησιν τῶν εὐαγγελικῶν ἀξιῶν, αἵτινες νοηματοδοτοῦσι τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων, εἰσάγουσι τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν κόσμον καὶ ἀσφαλῶς ὁδηγοῦσιν εἰς σωτηρίαν τοὺς πιστούς.

Ἐν τῇ ἐλπίδι ταύτη περαίνοντες τὸν λόγον παρακαλοῦμεν τὴν Ὅμετέραν πεφιλημένην Σεβασμιότητα, ὅπως μνημονεύῃ εἰς τὰς προσευχὰς Αὐτῆς τὴν Ἀγίαν ἡμῶν Ἐκκλησίαν καὶ τὸν εὐσεβῆ ἡμῶν Λαόν, ὅπερ καὶ ἡμεῖς ἀδιαλείπτως πράττομεν διὰ τὸν ἀγαπητὸν Λαόν τῆς Φιλλανδίας, ἐπαναλαμβάνοντες μετὰ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου τοῦ καὶ Ἰδρυτοῦ τῆς Ἀγιωτάτης ἡμῶν Ἐκκλησίας: «Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ Πνεύματος, συναγωνίσασθαί μοι ἐν ταῖς προσευχαῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Θεόν» (Ρωμ.15,30).

Ἡ περὶ ἡμᾶς Ιερὰ Σύνοδος ἐπιθυμοῦσα, ὅπως τιμήσῃ ἐπαξίως τὴν Ὅμετέραν Σεβασμιότητα, τὸν Σεπτὸν Προκαθήμενον τῆς Αὐτονόμου Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Φιλλανδίας, τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Αὐτῆς κ. Λέοντα, ἀπεφάσισεν, ὅπως, ἐκ προσώπου συμπάσης τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος, δωρήσηται συμβολικῶς, εἰς ἀνάμνησιν τῆς Εἰρηνικῆς ταύτης Ἔπισκέψεως τῆς ἡμετέρας Σεβασμιότητος εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἡμῶν, τὰ Ἱερὰ ταῦτα ἐγκόλπια.

Δεχθῆτε ταῦτα Σεβασμιότατε Ἀδελφέ, ὡς δῶρον εἰλικρινοῦς ἀγάπης καὶ σεβασμοῦ πρὸς τὸ πρόσωπον Ὅμηρον καὶ παρακαλοῦμεν, ὅπως φέροντες ταῦτα, κατὰ τὴν τέλεσιν τοῦ Μυστηρίου τῆς εὐσεβείας ἡμῶν, δέησθε καὶ προσεύχησθε ἐκ τῆς Ιερᾶς Καθέδρας Ὅμηρον, ὑπὲρ ἡμῶν καὶ τῶν περὶ ἡμᾶς Ἀδελφῶν, ὑπὲρ εὐσταθείας τῶν Ἀγίων του Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καὶ ὑπὲρ εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου. Ἄμήν.

**Άντιφώνησις τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Καρελίας καὶ πάστος Φιλλανδίας
κ. Λέοντος κατὰ τὴν Θεία Λειτουργία
στὸν Ἱερὸν ναὸν Ἅγίου Παντελεήμονος ὁδοῦ Ἀχαρῶν**

(2.11.2009)

**Μακαριώτατε, Σεβασμιώτατοι Ἀρχιερεῖς, Ἅξιότι-
μοι Ἀρχοντες τοῦ τόπου, ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,**

Σᾶς εὐχαριστῶ ὅλους γιὰ τὴν προσευχὴν καὶ τὴν συμμετοχὴν στὴ Θεία Λειτουργία. Ἡ Θεία Λειτουργία μᾶς ἐνώνει πνευματικά. Προσφέραμε τὴν ἀναίμακτη θυσίαν καὶ κοινωνήσαμε τοῦ Τιμίου Σώματος καὶ Αἵματος τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Μὲ τὴν σημερινὴν ἀκολουθίαν ὁμολογήσαμε τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας καὶ ταυτόχρονα τὴν καθολικότητά της. Ἐμεῖς, οἱ κάτοικοι τῶν δύο γωνιῶν τῆς Εὐρώπης, τοῦ βιορρᾶ καὶ τοῦ νότου, εἴμαστε ἔνα καὶ ἀνήκουμε στὴ Μία καὶ Ἁγία Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, ποὺ κεφαλή της ἔχει τὴν Ἅγια Τρίαδα. Στὴν σημερινὴν ἀκολουθίαν πραγματοποιήθηκαν τὰ λόγια του Ἀποστόλου Πάυλου στοὺς Κολοσσαῖς «ὅπου οὐκ ἔνι Ἑλλην καὶ Ἰουδαῖος, περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία, βάρβαρος, Σκύθης, δοῦλος, ἐλεύθερος, ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσι Χριστός».

Στὴ σημερινὴν εὐαγγελικὴν περικοπὴν ἔνας νομοδιδάσκαλος ρωτάει τὸν Χριστὸν τί νὰ κάνει γιὰ νὰ κληρονομήσει τὴν αἰώνια Ζωὴν. Ἐρώτηση ποὺ μποροῦμε νὰ τὴν θέτουμε καθημερινὰ στὸ ἑαυτό μας. Ἡ ἐρώτηση αὐτὴ ἔιναι ἐρώτηση σωτηρίας. Ὡς ἀπάντηση ὁ Σωτῆρας Χριστὸς μᾶς παρέδωσε τὸν χρυσὸν κανόνα τῆς πίστεώς μας «Ἄγαπησε Κύριο τὸ Θεό σου, ἀγάπησε τὸν πλησίον σου ὥπως τὸν ἑαυτό σου».

Ἡ ἀγάπη γιὰ τὸ Θεό ἐνώνει ἐν Χριστῷ ὅλους τοὺς λαοὺς σὲ ὅλο τὸν κόσμο. Ἡ ἀγάπη γιὰ τὸν πλησίον μᾶς ἐνώνει ώς μέλη τοῦ ἐνὸς σώματος τῆς Ἁγίας Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας. Καὶ στὶς δύο αὐτὲς περιπτώσεις μὲ κάποιο τρόπο ἡ ἀγάπη φανερώνεται στὴ ζωὴ μας. Φανερώνουμε τὴν ἀγάπην πρὸς τὸ Θεό, προσευχόμενοι κάθε πρωὶ καὶ κάθε βράδυ καὶ ὅποτε ἄλλοτε νοιάθουμε τὴν ἀνάγκη.

Ἐπίσης, ἡ ἀγάπη μας πρὸς τὸ Θεὸν φανερώνεται μὲ τὴν συνεχῆ ἐπιθυμία μας νὰ παρευρεθοῦμε στὶς Ἱερὲς Ἀκολουθίες στὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ τόπου μας.

Ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν πλησίον φανερώνεται μέσα ἀπὸ τὶς καθημερινὲς πράξεις μας. Στὴν ἐρώτηση τοῦ νομοδιδάσκαλου «ποιός εἶναι ὁ πλησίον» ὁ Χριστὸς μᾶς διηγεῖται τὴν παραβολὴν τοῦ Καλοῦ Σαμαρείτη. Μὲ τὴν παραβολὴν αὐτὴν ὁ Χριστὸς μᾶς δίνει τὸ παρόδειγμα μὲ τὸν ὄποιο οἱ πιστοὶ πρέπει νὰ ἀντιληφθοῦμε τὸν κόσμο καὶ μὲ τὸν τρόπο ποὺ ώς ἀκόλουθοι τοῦ Χριστοῦ πρέπει νὰ πράξουμε ἀπέναντι στὸν πλησίον. Μόνο μὲ ἀγάπη μποροῦμε νὰ ἐντοπίσουμε τὸν ἄνθρωπο ποὺ χρειάζεται τὴν βοηθεία μας καὶ μόνο μὲ ἀγάπη μποροῦμε νὰ τὸν βοηθήσουμε.

Βέβαια, μόνο ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν Θεό δὲν ἀρκεῖ. Ἐὰν ἀρκοῦσε δὲν θὰ χρειαζόμασταν τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἔτσι ἡ ἀγάπη μας θὰ ἔχει ἐγωιστικὴ μορφή. Μόνο μέσα στὴν Ἐκκλησίαν ἔχουμε τὴν δυνατότητα νὰ ἀγωνιζόμαστε μὲ ἀμοιβαία ἀγάπη. Μόνο τότε ὁ Χριστός μας ἀναγνωρίζει ώς μαθητές του.

Κατὰ τὴν διάοκεια τῆς ἐπισκέψεως μου στὴν Ἐλλάδα μοῦ δόθηκε ἡ δυνατότητα νὰ δῶ καὶ νὰ ξήσω τὴν πραγματικὴν ἀγάπην. Ἡ συνοδεία μου καὶ ἐγὼ βιώσαμε τὴν ἀγάπην καθημερινά. Ἐπίσης, μοῦ δόθηκε ἡ δυνατότητα νὰ δῶ τὴν ἐκκλησιαστικὸν ἔργο τῶν Ἱερέων, τῶν μοναχῶν καὶ πολλῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας, ποὺ εἶχε ώς στόχο τὸν βόηθεια τοῦ πλησίον. Συγχαρητήρια σὲ ὅλους σας! Ἡ ἐπίσκεψή μας ἦταν ἔνα μας καλὸ μάθημα, καὶ ὅσα μάθαμε θὰ τὰ μεταφέρουμε στὴ χώρα μας.

‘Ως μία τάπεινη ἔνδειξη τῆς ἀγάπης μου καὶ ώς ἔνα πνευματικὸν ἐνθύμιο τῆς ἐπίσκεψής μας θὰ ἥθελα νὰ σᾶς παραδώσω αὐτὴ τὴν εἰκόνα. Ἡ Εἰκόνα ἀς εἶναι, Μακαριώτατε, πηγὴ χαρᾶς καὶ παραμυθίας, τὰ ὄποια χρειάζεστε στὸ δύσκολο ποιμαντορικό σας ἔργο. ’Ετη Πολλὰ Μακαριώτατε.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ – ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

**Κανονισμὸς περὶ συστάσεως καὶ λειτουργίας Ἐκκλησιαστικοῦ
Ίδρυματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμία: «ΣΠΙΤΙ ΓΑΛΗΝΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ
τοῦ Ἰ. Ν. Ἀγίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου Ν. Ἰωνίας Μαγνησίας
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ»**

**Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

ΑΠΟΦΑΣΙΣ

‘Η Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος,
ἔχουσα ὑπ’ ὄψει:

1. Τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 29 παράγρ. 2 καὶ 36 πα-
ράγρ. 6 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρο-
του τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος».

2. Τὰς ύποχρεώσεις τῆς Ποιμανούσσης Ἐκκλησίας τὰς
ἀπορρεούσσας ἐκ τῶν Εὐαγγελικῶν Ἐπιταγῶν, τῶν Ἱερῶν
Κανόνων καὶ τῶν Νομῶν τοῦ Κράτους πρὸς τὸ Χριστε-
πώνυμον τῆς Ἐκκλησίας πλήρωμα.

3. Τὰς ύφισταμένας πνευματικὰς ἀνάγκας τοῦ ποιμάνου
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ, καὶ
ἰδιαιτέρως τῆς περιφερείας Νέας Ἰωνίας Μαγνησίας.

4. Τὴν ὑπ’ ἀριθμ. 215/2008 Πρᾶξιν τοῦ Ἐκκλησιαστι-
κοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἰ. Ν. Ἀγίων Ἀποστόλων Πέτρου
καὶ Παύλου Νέας Ἰωνίας Μαγνησίας, περὶ Συστάσεως
Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμία: ΣΠΙΤΙ ΓΑ-
ΛΗΝΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ.

5. Τὴν ὑπ’ ἀριθμ. 23Β/10.9.2008 ἐγκριτικὴν Ἀπόφασιν
τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως
Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ.

6. Τὴν ὑπ’ ἀριθμ. 191/11.9.2008 Πρᾶξιν καὶ τὴν ὑπ’
ἀριθμ. 1412/8.10.2009 Πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου
Μητροπολίτου Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνατίου.

7. Τὴν ἀπὸ 5.11.2009 Ἀπόφασιν Αὔτης.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Τὴν σύστασιν καὶ λειτουργίαν εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπο-
λιν Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ εύαγορᾶς Ἐκκλησιαστι-
κοῦ Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν: «ΣΠΙΤΙ ΓΑΛΗΝΗΣ
ΧΡΙΣΤΟΥ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίων Ἀποστόλων Πέτρου
καὶ Παύλου», τὸ ὁποῖον θὰ λειτουργεῖ ὡς ἔξηρτημένη
Ὑπηρεσία τοῦ νομικοῦ προσώπου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ
Ἀγίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου Νέας Ἰωνίας

Μαγνησίας, ὑπὸ τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐποπτείαν τῆς Ἱερᾶς
Μητροπόλεως Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ. Ἡ ὄργανω-
σις, διοίκησις, διαχείρισις καὶ λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος
τούτου θὰ διέπεται ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ ἐπομένου Κα-
νονισμοῦ.

**Κανονισμὸς Συστάσεως καὶ Λειτουργίας
Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν:
«ΣΠΙΤΙ ΓΑΛΗΝΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίων
Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου Νέας Ἰωνίας Μα-
γνησίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καὶ
Ἀλμυροῦ»**

”Αρθρον 1 Σύστασις - “Εδρα - Σφραγίς

1. Ἰδρύεται εἰς τὸν Ἐνοριακὸν Ἱερὸν Ναὸν Ἀγίων
Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου Νέας Ἰωνίας Μαγνη-
σίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καὶ Ἀλμυ-
ροῦ Ἐκκλησιαστικὸν Ἰδρυμα ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν: «ΣΠΙ-
ΤΙ ΓΑΛΗΝΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίων Αποστόλων
Πέτρου καὶ Παύλου Νέας Ἰωνίας», ὡς ἔξηρτημένη Ὑπη-
ρεσία τοῦ νομικοῦ προσώπου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, αὐτοτε-
λοῦς διαχειρίσεως καὶ μὴ κερδοσκοπικοῦ χαρακτῆρος.
”Εδρα τοῦ Ἰδρύματος τούτου ὄριζεται ὁ ὅμωνυμος
Ἱερὸς Ναὸς Ἀγίων Αποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου καὶ θὰ
στεγάζεται εἰς τὸ Πνευματικὸν Κέντρον τῆς Ἐνορίας, κεί-
μενον ἐπὶ τῶν ὁδῶν Χίου ἀρ. 2 καὶ Ιασονίδου, ιδιοκτη-
σίας τοῦ ὅμωνύμου Ἱεροῦ Ναοῦ, τεθεὶς δὲ ὑπὸ τὸν ἔλεγ-
χον καὶ τὴν ἐποπτείαν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημη-
τριάδος καὶ Ἀλμυροῦ.

2. Τὸ Ἰδρυμα ἔχει ιδιαίς κυκλικὴν σφραγίδα, ἀναγρά-
φουσαν ἔξωθεν: «ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ
ΚΑΙ ΑΛΜΥΡΟΥ, καὶ ἔσωθεν: ΣΠΙΤΙ ΓΑΛΗΝΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΙΕ-
ΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΠΑΥΛΟΥ
ΝΕΑΣ ΙΩΝΙΑΣ».

”Αρθρον 2 Σκοποὶ τοῦ Ἰδρύματος

Σκοπὸς τοῦ ἐν πλάγῳ Ἰδρύματος εἶναι ἡ ὑπὸ τῆς Ἐνο-
ρίας Ἀγίων Αποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου Νέας Ἰω-

vías Μαγνησίας προστασία τῶν παντελῶς ἀπόρων, ιδιαιτέρως τῶν γερόντων, ἀμφοτέρων τῶν φύλων, κυρίως τῶν ἐκ τῆς ἐνορίας Πέτρου καὶ Παύλου καταγομένων ἢ διαμενόντων, χωρὶς νὰ ἀποκῆλείνται καὶ οἱ διαμένοντες εἰς τὰς γύρω περιοχάς, διὰ τῆς παροχῆς δωρεὰν διατροφῆς, ιατροφαρμακευτικῆς κ.ἄπ. περιθάλψεως.

”Αρθρον 3

Ἐποπτεία - Διοίκησις τοῦ Ἰδρύματος

1. Τὸ Ἰδρυμα τελεῖ ὑπὸ τὴν κανονικὴν ἐποπτείαν, τὴν αιγίδα καὶ πρόνοιαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ, καὶ ὑπὸ τὴν διαχειριστικὴν ἐποπτείαν τοῦ ἀρμοδίου Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου. Διοικεῖται δὲ ὑπὸ πενταμελοῦς (5/μελοῦς) Διοικητικοῦ Συμβουλίου (ἐφεξῆς Δ.Σ.), ἀποτελουμένου: α) Ἐκ τοῦ ἑκάστοτε Ἱερατικῶς προϊσταμένου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, ὡς προέδρου καὶ ἐκπροσώπου τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, καὶ β) Ἐκ τεσσάρων (4) ἑτέρων εὐσεβῶν χριστιανῶν τῆς ἐνορίας.

2. Διὰ πᾶν θέμα, τὸ ὄποιον δὲν προβλέπεται ρητῶς εἰς τὸν παρόντα Κανονισμόν, ἐπιλαμβάνεται καὶ ἀποφασίζει τὸ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος, λαμβάνον τὴν ἔγκρισιν τοῦ οἰκείου Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου. Τὴν ἔγκρισιν παρέχει τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον, ἐφόσον προεδρεύει εἰς τὴν σχετικὴν συνεδρίασιν ὁ οἰκείος Μητροπολίτης, δίδοντας θετικὴν ὑπὲρ τῆς ἐγκρίσεως ψῆφον.

”Αρθρον 4

Ὀρισμὸς μελῶν Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ θητεία αὐτῶν.

1. Τὰ μέλη τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος προτείνονται ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἰδρύματος καὶ διορίζονται ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ. Η θητεία αὐτῶν εἶναι τριετής, δυναμένη νὰ ἀνανεωθεῖ, τὸ δὲ ἀξιώμα τῶν τιμπικὸν καὶ ἄμισθον.

2. Μέλη τοῦ Δ.Σ. τὰ ὄποια παρατοῦνται ἢ δὲν ἀνταποκρίνονται εἰς τὰ καθήκοντά τους ἢ δὲν συμμετέχουν ἀδικαιολογήτως εἰς περισσοτέρας ἀπὸ τέσσερας συνεχεῖς συνεδρίασις ἢ προβαίνουν εἰς ἐνεργείας ποὺ ἔχονται εἰς ἀντίθεσιν μὲ τοὺς σκοποὺς τοῦ Ἰδρύματος, παύονται καὶ ἀντικαθίστανται μὲ νέα μέλη κατόπιν ἡτιοθηγημένης προτάσεως τοῦ Προέδρου.

3. Τὸ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος συνέρχεται τακτικῶς μίαν φορὰν τὸ μίνα καὶ ἑκάτητως ὅταν παρίσταται ἀνάγκη, κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Προέδρου.

4. Τὸ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος λογίζεται ἐν ἀπαρτίᾳ ὅταν παρίσταται ὀπωσδήποτε ὁ Πρόεδρος ἢ εἰς περίπτωσιν ἀπουσίας ἢ κωδιύματος αὐτοῦ, ὁ ἀντιπρόεδρος, καὶ δύο (2) ἀπὸ τὰ μέλη αὐτοῦ. Οἱ δὲ ἀποφάσεις αὐτοῦ λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν τῶν παρόντων μελῶν. Ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας ὑπερισχύει ἡ ψήφος τοῦ Προέδρου.

5. Κατὰ τὰς συνεδριάσεις τοῦ Δ.Σ. τηροῦνται πρακτικὰ εἰς τὰ ὄποια καταχωροῦνται αἱ ἀποφάσεις αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ αἱ ἀπόψεις τῶν μειοψηφούντων μελῶν. Τὰ πρακτικὰ αὐτοῦ ὑπογράφονται ἀπὸ ἄπαντα τὰ παρόντα μέλη.

”Αρθρον 5

Ἀρμοδιότητες τοῦ Προέδρου τοῦ Δ.Σ.

1. Ο Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος ἔχει τὰς ἔξης ἀρμοδιότητας:

α) Ἐχει τὴν ἐποπτεία ὄργάνωσης, διοίκησης, πειτουργίας, διαχειρίσης καὶ ἀξιοποίησης ἐν γένει τῶν περιουσιακῶν στοιχείων καὶ διάθεσης τῶν πόρων τοῦ Ἰδρύματος, καὶ συντονίζει τὰ μέλη τοῦ Δ.Σ. γιὰ τὴν ὑλοποίηση τοῦ σκοποῦ τοῦ Ἰδρύματος.

β) Ἐκπροσωπεῖ τὸ Ἰδρυμα ἐνώπιον πάσης Διοικητικῆς, Δικαστικῆς καὶ Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς καὶ ὄποιασδήποτε ἄλλης Ἀρχῆς καὶ εἰς ὅλας τὰς σχέσεις αὐτοῦ μὲ ἄλλα Ἰδρύματα, Ὁργανισμούς, νομικὰ καὶ φυσικὰ πρόσωπα.

γ) Λαμβάνει γνῶσιν ὅλων τῶν εἰσερχομένων καὶ ἔξερχομένων ἐγγράφων τοῦ Ἰδρύματος καὶ ὑπογράφει ἄπασαν τὴν ἀλληλογραφίαν αὐτοῦ, τὰ οἰκονομικῆς φύσεως ἐγγραφα, τὰ συμβόλαια καὶ τὰς συμβάσεις αὐτοῦ.

δ) Συγκαλεῖ τὸ Δ.Σ. εἰς τακτικὰς καὶ ἑκάτητους συνεδριάσεις, καταρτίζει τὴν ἡμεροσίαν διάταξιν αὐτῶν καὶ διευθύνει τὰς συζητήσεις.

”Αρθρον 6

Κατὰ τὴν πρώτην συνεδρίασιν τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος ἐκπλέγεται μεταξὺ τῶν μελῶν ὁ Ἀντιπρόεδρος, ὁ Γραμματεὺς καὶ ὁ Ταμίας, ὅστις δύναται νὰ είναι καὶ μέλος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

”Αρθρον 7

Τηρούμενα Βιβλία καὶ στοιχεῖα

1. Τὸ Ἰδρυμα τηρεῖ τὰ διαχειριστικὰ αὐτοῦ βιβλία συμφώνως μὲ τὸ σύστημα τηρήσεως τῶν ποιγιστικῶν βιβλίων τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Νομικῶν Προσώπων, θεωρημένα διὰ πάσαν νόμιμον χρῆσιν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ, ἥτοι:

α) Βιβλίον Πρωτοκόλλου Εἰσερχομένων καὶ Ἐξερχομένων ἐγγράφων.

β) Βιβλίον Πρακτικῶν τῶν Συνεδριάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

γ) Βιβλίον Ταμείου, εἰς τὸ ὄποιον καταχωροῦνται κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν καὶ μὲ λογιστικὴν τάξιν ἄπαντα τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τοῦ Ἰδρύματος, καθὼς καὶ τὰ ἀριθμημένα κατ’ αὐξοντα ἀριθμὸ τριπλότυπα Γραμμάτια Εἰσηγήσεων καὶ Ἐντάλματα Πληρωμῶν.

δ) Βιβλίον Κτηματολογίου, εἰς τὸ ὄποιον καταγράφεται ἄπασα ἡ ἀκίνητη περιουσία τοῦ Ἰδρύματος.

ε) Βιβλίον 'Υπλικοῦ (οἰκοσκευῆς καὶ ἔξοπλοισμοῦ), εἰς τὸ ὅποῖον καταγράφεται ἄπασα ἡ κινητὴ περιουσία αὐτοῦ, καὶ

στ) Βιβλίον 'Αποθήκης Τροφίμων.

2. Τὰ Γραμμάτια Εἰσπράξεως καὶ Πληρωμῶν εἶναι ἐκτελεστέα, ἐφόσον φέρουν ἀπαραιτήτως τὴν θεώρησιν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως κατὰ τὰ ισχύοντα, καὶ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Ταμίου τοῦ Ἰδρύματος.

„Αρθρον 10

Πόροι τοῦ Ἰδρύματος καὶ διάθεσις αὐτῶν

1. Πόροι τοῦ Ἰδρύματος εἶναι: α) Οἱ ἑκάστοτε ἐπιχορηγήσεις τοῦ Ἱ. Ναοῦ, β) τόκοι ἐκ τῶν προϊόντων καταθέσεων τοῦ Ἰδρύματος καὶ πρόσδοτοι ἐκ τῆς ἀξιοποίησεως τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας αὐτοῦ, γ) προαιρετικαὶ εἰσφοραὶ, εἰς εἴδος ἢ eis χρῆμα, φίλων του Ἰδρύματος, δ) δωρεαί, ἐν ζωῇ ἢ αἰτίᾳ θανάτου κληρονομίαι καὶ κληροδοσίαι κινητῶν καὶ ἀκινήτων ὑπὸ φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων, ε) κρατικαὶ ἐπιχορηγήσεις, ἐπιχορηγήσεις ἔξ εἰδικῶν προγραμμάτων τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως, ἐπιχορηγήσεις ἐκ μέρους τῆς Νομαρχιακῆς ἢ Τοπικῆς Αύτοδιοκήσεως, ἔξ Ὀργανισμῶν καὶ ἀλλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, στ) πᾶσα ἄλλη πρόσδοτος, σύμφωνος μὲ τὸ Ὄρθodoξον Χριστιανικὸν πνεῦμα, προερχομένη ἐκ νομίμου καὶ χρηστῆς πηγῆς καὶ δὲν κατονομάζεται ρητὰ στὸν παρόντα Κανονισμό.

2. Οἱ ἀνωτέρω πόροι διατίθενται κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος διά: α) τὸν διατροφήν, ιατροφαρμακευτικὸν καὶ ἐν γένει περίθαλψιν καὶ φροντίδα τῶν περιθαλπομένων, β) τὸν ἀντιμετώπισιν τῶν δαπανῶν συντρήσεως, ἐπισκευῆς καὶ ἀνακαίνισεως τοῦ κτιριακοῦ συγκροτήματος καὶ τῶν δαπανῶν κοινοχρήστων, γ) τὸν ἀντιμετώπισιν τῶν τρεχουσῶν δαπανῶν διοικήσεως καὶ λειτουργίας τοῦ Ἰδρύματος, δ) τὸν προμήθειαν τοῦ ἀπαιτουμένου ἔξοπλοισμοῦ καὶ πλοιῶν κινητῶν περιουσιακῶν στοιχείων, ὡς καὶ ἀναπλωσίμων πρὸς κάλυψιν σχετικῶν ἀναγκῶν, ε) τὸν ἀπόδοσιν πάσος ἄλλης ὀφειλῆς τοῦ Ἰδρύματος ποὺ ἀναγράφεται εἰς τὸν ἔγκεκριμένον Προϋπολογισμὸν καὶ τὸν κάλυψιν οἰασδήποτε δαπάνης ποὺ ἀποσκοπεῖ εἰς τὸν ἐπίτευξιν τῶν εὐαγῶν σκοπῶν τοῦ Ἰδρύματος.

„Αρθρον 11

Προϋπολογισμὸς καὶ Ἀπολογισμὸς τοῦ Ἰδρύματος

Ο προϋπολογισμὸς καὶ ἀπολογισμὸς τοῦ Ἰδρύματος συντάσσεται ὑπὸ τοῦ Ταμίου καὶ ψηφίζονται ὑπὸ τοῦ Δ.Σ. αὐτοῦ. Ὑποβάλλονται δὲ ἐντὸς τῶν νομίμων προθεσμιῶν εἰς τὸ Ἑκκλησιαστικὸν Συμβούλιον πρὸς συμπεριήληψιν εἰς τὸν ἀντίστοιχον προϋπολογισμὸν καὶ ἀπολογισμὸν τοῦ Ἑνοριακοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ ὡς ἐπιμέρους κονδύλης. Ο προϋπολογισμὸς καὶ ἀπολογισμὸς τοῦ Ἰδρύματος

τοσ συνυποβάλλονται μὲ τὸν προϋπολογισμὸν κι ἀπολογισμὸν τοῦ Ἑνοριακοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ εἰς τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον πρὸς ἐγκρισιν. Τὸ οἰκονομικὸν ἔτος ἀρχεται τὴν 1ην ἱανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ λήγει τὴν 31ην Δεκεμβρίου τοῦ ιδίου ἔτους.

„Αρθρον 12

Προσωπικὸν τοῦ Ἰδρύματος

1. Τὸ προσωπικὸν τοῦ Ἰδρύματος διακρίνεται εἰς ἑθελοντικὸν καὶ ἀποτελεῖται ἐκ φιλανθρώπων εὔσεβῶν χριστιανῶν, ἀνδρῶν ἢ γυναικῶν, οἱ ὅποιοι ἀναλαμβάνουν:

α) Τὴν ἐν γένει λειτουργίαν τοῦ Ἰδρύματος.

β) Τὴν προμήθειαν τῶν ἀναγκαίων διὰ τὴν εὔρυθμον λειτουργίαν αὐτοῦ.

γ) Τὴν ἑτοιμασίαν καὶ διανομὴν τῆς καθημερινῆς σιτίσεως.

δ) Τὴν καθαριότητα τῶν χώρων τοῦ Ἰδρύματος.

2. Eἰς τὸ Ἰδρυμα εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπηρετεῖ καὶ ἐπιστημονικὸν ἑθελοντικὸν προσωπικόν (π.χ. ιατροί, νοσοκόμοι, κοινωνικοὶ λειτουργοὶ κ.τ.λ.), τὸ ὅποιον θὰ παρέχει δωρεάν τὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ εἰς τὸν τροφίμους.

3. Ἀπαντεῖ οἱ ἀνωτέρω ἐπιμελοῦνται τῶν καθηκόντων τῶν ἐν συνεννοήσει μεταξὺ τῶν καὶ ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τοῦ Ἱερέως - Προέδρου τοῦ Ἰδρύματος. 4. Τὸ Δ.Σ. ἔχει ἀναφαίρετον τὸ δικαίωμα ἐπιπλήξεως ἢ καὶ ἀπομακρύνσεως μέλους τοῦ ἑθελοντικοῦ προσωπικοῦ, εἰς περίπτωσιν ποὺ κρίνεται ἀναπλωσίμων νομοθεσίας.

5. Τὸ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος ἔχει τὸ δικαίωμα προσθήψεως ὀλιγομελοῦς μισθωτοῦ προσωπικοῦ, εἰς ἔξαιρετικὸν μόνον περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν διατίθεται πλέον καθόλου ἑθελοντικὸν προσωπικόν. Eἰς τοιαύτην περίπτωσιν σημειοῦται εἰς τὸ ἀρθρον 10 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ (περίπτωσις 2στ') εἰδικὴ ἀναφορὰ διὰ τὰς ἀμοιβὰς καὶ τὰς ἀσφαλιστικὰς ἐργοδοτικὰς εἰσφορὰς τοῦ ὑπηρετοῦντος ἐμμίσθου προσωπικοῦ συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τῆς κειμένης νομοθεσίας.

METABATIKAI ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

„Αρθρον 13

1. Eἰς τὸ Ἰδρυμα γίνονται δεκτοὶ ἐνδεεῖς ἀνθρωποί, ιδίως γέροντες ἀμφοτέρων τῶν φύλων, προερχόμενοι ἐκ τῆς Ἑνορίας τῶν Ἅγιων Αποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, οἱ ὅποιοι προηγοῦνται, ἀλλὰ καὶ τῆς εύρυτέρας περιοχῆς, ἐφ' ὅσον αὐτοεξυπηρετοῦνται καὶ δὲν πάσχουν ἔξ ἀνιάτου ἢ μεταδοτικοῦ νοσήματος ἢ ἐκ ψυχικῶν ἀσθενειῶν. Ἐν συνεννοήσει μετὰ τῆς Διευθύνσεως τοῦ Ἰδρύματος τὰ ἄτομα αὐτά, ὡς καὶ τὰ ἄτομα μὲ εἰδικὰς ἀνάγκας, εἶναι δυνατὸν νὰ παραλαμβάνουν τὴν σιτίσιν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτῶν.

2. Ή περίθαλψις προσφέρεται κατόπιν αἰτήσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου συνοδευομένου ὑπὸ πιστοποιητικοῦ

ύγειας έκδιδομένου ύπο τοῦ ἀρμοδίου ἱατροῦ τοῦ Ἰδρύματος καὶ εἰδικῆς βεβαιώσεως τῆς Κοινωνικῆς Λειτουργοῦ αὐτοῦ, περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως αὐτοῦ. Τὰ ὡς ἄνω τρία ἔγγραφα ὑποβάλλονται εἰς τὸ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος, τὸ ὁποῖον συνεκτιμῶν καὶ ἄλλα στοιχεῖα περὶ τοῦ ἐνδιαφερομένου, προκειμένου νὰ ἐγκρίνει τὴν συμπερίληψιν αὐτοῦ εἰς τοὺς τροφίμους τοῦ Ἰδρύματος. Τὸ Δ.Σ., ἐφ' ὅσον συντρέξουν εἰδικοὶ πλόγοι, ἔχει τὸ ἀναφερετον δικαίωμα τροποποιήσεως τῆς ἀποφάσεως του περὶ ἐνὸς τροφίμου, τόσον ἐκ θετικῆς εἰς ἀρνητικήν, ὃσον καὶ τὸ ἀντίστροφον.

”Αρθρον 14

Ύπὸ τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος ἀνακρυπτοῦσσονται δωρηταὶ οἱ προσφέροντες ποσὸν ἄνω τῶν πεντήκοντα χιλιάδων εὐρώ (50.000,00 €), εὐεργέται ἄνω τῶν ἑκατὸ χιλιάδων εὐρώ (100.000,00 €), καὶ μεγάλοι εὐεργέται ἄνω τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα χιλιάδων (150.000,00 €) εὐρώ.

”Αρθρον 15

Τὸ Ἱδρυμα ἔορτάζει τὴν 18ην Ὁκτωβρίου ἑκάστου ἔτους, μνήμη τοῦ Ἅγιου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ.

”Αρθρον 16

Τροποποίησις τοῦ Κανονισμοῦ
καὶ Κατάργησις τοῦ Ἰδρύματος

1. Ο παρὼν Κανονισμὸς τροποποιεῖται ύπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, προτάσει τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, κατόπιν ἡτιολογημένης ἀποφάσεως καὶ αἰτήσεως τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρύματος, μετὰ συμφώνου γνώμης τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, ἐγκρινομένων ἀμφοτέρων ύπὸ τοῦ Μητροπολίτικοῦ Συμβουλίου.

2. Τὸ παρὸν Ἱδρυμα καταργεῖται ύπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος, ὅταν καθίσταται ἀδύ-

νατος ἡ λειτουργία του, προτάσει τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, κατόπιν ἡτιολογημένης ἀποφάσεως καὶ αἰτήσεως τοῦ Δ.Σ. αὐτοῦ, μετὰ συμφώνου γνώμης τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, ἐγκρινομένων ἀμφοτέρων ύπὸ τοῦ Μητροπολίτικοῦ Συμβουλίου. Εἰς περίπτωσιν καταργήσεως τοῦ Ἰδρύματος ἄποστα ἡ περιουσία αὐτοῦ ὡς σύνολον κινητῶν καὶ ἀκινήτων πραγμάτων, δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων, ἀπαιτήσεων καὶ χρεῶν, ἀνήκει εἰς τὸ νομικὸν πρόσωπον τῆς Ἐνορίας τῶν Ἅγιων Πέτρου καὶ Παύλου, ἡ ὥρια θὰ ύποχρεοῦται εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ἀποπληρωμῆς τυχὸν χρεῶν ἄτινα θὰ προκύψουν ἐκ τοῦ διαθηθέντος Ἰδρύματος, ἐν περιπτώσει δὲ πλεονάσματος, διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ κοινωνικοῦ, φιλανθρωπικοῦ, καὶ Ἱεραποστολικοῦ ἔργου αὐτοῦ.

3. Αἱ Ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος περὶ καταργήσεως τοῦ Ἰδρύματος ἡ περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἐν πλόγῳ Κανονισμοῦ ισχύουν ἅμα τῇ δημοσιεύσει αὐτῶν εἰς τὸ ἐπίσημον Δελτίον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

”Αρθρον 17

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ προκαθεῖται δαπάνη μόνον εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ νομικοῦ προσώπου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου Νέας Ἰωνίας Μαγνησίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δημοτριάδος καὶ Ἀλμυροῦ, τὸ ὑψος τῆς ὥριας δὲν δύναται νὰ προσδιορισθεῖ.

’Αθῆναι 18η Νοεμβρίου 2009

† Ο Αθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

’Ο Αρχιγραμματεὺς
’Αρχιμ. Κύριλλος Μισιακούλης

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ

Ίερά Αρχιεπισκοπή Αθηνών

Προκειμένου ίνα προβῶμεν εἰς τὴν κατ' ἔξαίρεσιν δι' ἐπιλογῆς κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 14 καὶ 15 τοῦ ύπ' ἀριθμ. 5/1978 Κανονισμοῦ «Περὶ Κώδικος Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων», πλήρωσιν μιᾶς (1) θέσεως Ἐκκλησιαστικοῦ ὑπαλλήλου Κατηγορίας ΔΕ, κλάδου Γραμματέων, ἐπὶ βαθμοῖς Δ-Α, καλοῦμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους, ὅπως, ἐντὸς εἰκοσαπεμέρου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικόν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ τὴν ἡμεροσίαν ἐφημερίδα Αθηνῶν «ΕΣΤΙΑΝ» «ύποβάλωσιν εἰς τὴν Γραμματείαν τῆς Ίερᾶς Αρχιεπισκοπῆς Αθηνῶν (όδ. Ἀγ. Φιλοθέου 21), κατὰ τὰς ὥρας 10.00 ἕως 13.00 καθ' ἑκάστην, σχετικὴν αἴτησιν μετὰ συνημμένου Βιογραφικοῦ Σημειώματος. Εἰδικῶς διὰ τὴν συγκεκριμένην θέσιν ἀπαραίτητος τυγχάνει ἡ προϋπηρεσία τῶν ἐνδιαφερομένων τουλάχιστον ἐπὶ πενταετίαν εἰς ἕδραντα ἡ κοινωνικούς ὄργανος μεμονωμένους, κατὰ προτίμησιν σχέσιν ἔχοντα πρὸς τὴν περιθάλψιν ἡλικιωμένων ἀτόμων. Ἡ γνῶσις ξένων γηωσσῶν καὶ ὁ χειρισμὸς ἡλεκτρονικῶν ὑπολογιστῶν συνεκτιμῶνται.

Οἱ ύποψήφιοι διὰ τὴν κάλυψιν τῆς ώς ἄνω θέσεως δέοντα, ίνα ἔχωσι καὶ τὰ λοιπὰ δι' Ἐκκλησιαστικὸν ὑπαλληλὸν προσόντα, ὡς ταῦτα ὄριζονται ἐν τοῖς ἄρθροις 6 ἕως 13 τοῦ ύπ' ἀριθμ. 5/1978 Κανονισμοῦ. (ΦΕΚ 48/3.4.1978 τ. Α').

Ἐν Αθήναις τῇ 20ῃ Δεκεμβρίου 2009

† Ο Αθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

Ίερά Αρχιεπισκοπή Αθηνών

Προκειμένου ίνα προβῶμεν εἰς τὴν κατ' ἔξαίρεσιν δι' ἐπιλογῆς κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 14 καὶ 15 τοῦ ύπ' ἀριθμ. 5/1978 Κανονισμοῦ «Περὶ Κώδικος Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων», πλήρωσιν μιᾶς (1) θέσεως Ἐκκλησιαστικοῦ ὑπαλλήλου Κατηγορίας ΠΕ, κλάδου Διοικητικοῦ-Οἰκονομικοῦ, ἐπὶ βαθμοῖς Δ-Α, καλοῦμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους, ὅπως, ἐντὸς εἰκοσαπεμέρου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικόν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ τὴν ἡμεροσίαν ἐφημερίδα Αθηνῶν «ΕΣΤΙΑΝ» «ύποβάλωσιν εἰς τὴν Γραμματείαν τῆς Ίερᾶς Αρχιεπισκοπῆς Αθηνῶν (όδ. Ἀγ. Φιλοθέου 21), κατὰ τὰς ὥρας 10.00 ἕως 13.00 καθ' ἑκάστην, σχετικὴν αἴτησιν μετὰ συνημμένου Βιογραφικοῦ Σημειώματος. Εἰδικῶς διὰ τὴν συγκεκριμένην θέσιν ἀπαραίτητος τυγχάνει ἡ κατοχὴ με-

ταπτυχιακοῦ τίτλου σπουδῶν, ἐνῶ συνεκτιμᾶται καὶ ἡ κατοχὴ δευτέρου πτυχίου. Ἀπαραίτητος τυγχάνει δὲ καὶ ἡ γνῶσις δύο ξένων γηωσσῶν, καθὼς καὶ ὁ χειρισμὸς ἡλεκτρονικῶν ὑπολογιστῶν συνεκτιμᾶται.

Οἱ ύποψήφιοι διὰ τὴν κάλυψιν τῆς ώς ἄνω θέσεως δέοντα, ίνα ἔχωσι καὶ τὰ λοιπὰ δι' Ἐκκλησιαστικὸν ὑπαλληλὸν προσόντα, ὡς ταῦτα ὄριζονται ἐν τοῖς ἄρθροις 6 ἕως 13 τοῦ ύπ' ἀριθμ. 5/1978 Κανονισμοῦ. (ΦΕΚ 48/3.4.1978 τ. Α').

Ἐν Αθήναις τῇ 20ῃ Δεκεμβρίου 2009

† Ο Αθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

Ίερά Μητρόπολις Καρπενησίου

Ἐχοντες ύπ' ὅψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ N. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ύπ' ἀριθμ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ίερᾶς Συνόδου «Περὶ Ίερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὄργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ίεροῦ Ναοῦ

Ἀγίας Τριάδος Γοριανάδων - Εύρυτανίας, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Καρπενησίῳ τῇ 29ῃ Οκτωβρίου 2009

† Ο Καρπενησίου ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ίερά Μητρόπολις Ήλιείας

Ἐχοντες ύπ' ὅψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ N. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ύπ' ἀριθμ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ίερᾶς Συνόδου «Περὶ Ίερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου τὰς κενὰς ὄργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ίερῶν Ναῶν

Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Θανασούλεϊκων, Ἀγίου Ιωάννου Ἀμαλιάδας, Προφήτου Ἡλίου Μάχου, Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Ὑψηλοῦ, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ

καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Πύργῳ τῇ 19ῃ Νοεμβρίου 2009

† Ο Ηλείας ΓΕΡΜΑΝΟΣ

Ίερὰ Μητρόπολις Καλαβρύτων καὶ Αιγιαλείας

Ἐχοντες ὑπ’ ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἕρθου 38 παρ. 2 τοῦ N. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος» καὶ τῶν ἕρθων 33-37 τοῦ ὑπ’ ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὄργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Ἄγιοι Δημητρίου Δ.Δ. Τούμπας

Δήμου Συμπολιτείας,

Κοιμήσεως Θεοτόκου Δ.Δ. Κρήνης

Δήμου Συμπολιτείας,

Άγιου Γεωργίου Δ.Δ. Πύργου Δήμου Ἀκράτας,

Άγιας Τριάδος Δ.Δ. Ζαρούχλης Δήμου Ἀκράτας,

Τιμίου Προδρόμου Δ.Δ. Περιστέρας

Δήμου Ἀκράτας,

Άγιου Γεωργίου Δ.Δ. Γουμενίσσης

Δήμου Καλαβρύτων,

Τιμίου Προδρόμου Δ.Δ. Σιγουνίου Καλαβρύτων,

Άγιου Νικολάου Δ.Δ. Τρεχλοῦς Δήμου Καλαβρύτων

Άγιας Βαρβάρας Δ.Δ. Ρωγῶν Δήμου Καλαβρύτων,

Άγιου Νικολάου Δ.Δ. Ἀμυγδαλίας

Δήμου Κλειτορίας,

Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Δ.Δ. Καλυβίων Δρυμοῦ

Δήμου Κλειτορίας,

Άγιου Ἀνδρέου Δ.Δ. Τουρλάδος Δήμου Κλειτορίας,

Άγιου Δημητρίου Δ.Δ. Νασίων Δήμου Ἀροανίας,

Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Δ.Δ. Λεχουρίου

Δήμου Ἀροανίας,

καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Αιγίῳ τῇ 26ῃ Νοεμβρίου 2009

† Ο Καλαβρύτων καὶ Αιγιαλείας ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ

Ίερὰ Μητρόπολις Κεφαλληνίας

Ἐχοντες ὑπ’ ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἕρθου 38 παρ. 2 τοῦ N. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος» καὶ τῶν ἕρθων 33-37 τοῦ ὑπ’ ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν

Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὄργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Σκηνέα,

Άγιων Ἀποστόλων Βαλεριανοῦ,

καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Αργοστολίῳ τῇ 13ῃ Νοεμβρίου 2009

† Ο Κεφαλληνίας ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Ίερὰ Μητρόπολις Ἀττικῆς

Κενῆς οὕστις μιᾶς ἐκ τῶν δύο θέσεων Ἱεροκηρύκων τῆς καθ’ ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητρόπολεως, τοῦ ἕρθου 5 τοῦ Νόμου 817/1978, καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν αὐτῆς, καὶ νόμιμα προσόντα ὅπως, ἐντὸς εἴκοσι ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ περιοδικόν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», ὑποβάλλωσιν ἡμῖν αἱτησιν μετά τῶν ἀπαιτουμένων δικαιοληγικῶν διὰ τὴν κατάληψιν αὐτῆς.

Ἐν Κηφισίᾳ τῇ 18ῃ Νοεμβρίου 2009

† Ο Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ίερὰ Μητρόπολις Μεσσηνίας

Ἐχοντες ὑπ’ ὄψει τὰς διατάξεις α) τῶν ἕρθων 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ N. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973, Γ) τοῦ N. 673/1977, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Άγιων Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης

Καλυβίων Καλαμάτας,

καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Καλαμάτᾳ τῇ 25ῃ Νοεμβρίου 2009

† Ο Μεσσηνίας ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ίερὰ Μητρόπολις Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως

Ἐχοντες ὑπ’ ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἕρθου 38 παρ. 2 τοῦ N. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλη-

σίας της 'Ελλάδος' και τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὄργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

‘Αγίας Παρασκευῆς Μενεμένης,

καθοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάθηψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Νεαπόλει τῇ 18ῃ Νοεμβρίου 2009

† Ο Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως ΒΑΡΝΑΒΑΣ

Ιερὰ Μητρόπολις Πατρῶν

Ἐχοντες ὑπ' ὅψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἑκκλησίας τῆς 'Ελλάδος» και τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὄργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Εὐαγγελιστρίας Πατρῶν,

‘Αγίας Παρασκευῆς Πατρῶν,

‘Αγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων ‘Ανω Καστριτίου,

‘Αγίας Παρασκευῆς Μοιρεῖκων,

Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Ὁβριαῖς,

‘Αγίου Νικολάου Κρατίου,

‘Αγίας Ἀννης Ἀραβωνίστας,

Γεννεσίου τῆς Θεοτόκου Δροσιᾶς,

Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Πλατάνου,

‘Αγίου Δημητρίου Ροδιᾶς,

καθοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάθηψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Πάτραις τῇ 24ῃ Νοεμβρίου 2009

† Ο Πατρῶν ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ιερὰ Μητρόπολις Ελασσῶνος

Ἐχοντες ὑπ' ὅψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἑκκλησίας τῆς 'Ελλάδος» και τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὄργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

‘Αγίας Τριάδος Συκαμινέας Ελασσῶνος,

καθοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάθηψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Ελασσῶνι τῇ 123ῃ Νοεμβρίου 2009

† Ο Ελασσῶνος ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Ιερὰ Μητρόπολις Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου

Ἐχοντες ὑπ' ὅψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἑκκλησίας τῆς 'Ελλάδος» και τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὄργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

‘Αγίου Ιωάννου τοῦ Προδρόμου Ἐλευθεροχωρίου,

Ἀνάληψη τοῦ Κυρίου Μεσσιανοῦ,

Κοίμηση τῆς Θεοτόκου Ξηρόβρυσης,

Άγιων Πέτρου καὶ Παύλου Κάτω Ποταμίας,

Άγιου Γεωργίου Στεφανίων,

Άγιου Παντελεήμων Καβαλαρίου,

Άγιας Τριάδος Ροδῶνος,

Άγιας Ειρήνης Καληρόντης,

Κοίμηση τῆς Θεοτόκου Άγιου Μάρκου,

Άγιου Γεωργίου ‘Ανω Θεοδωρακίου,

καθοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάθηψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Κιλκίς τῇ 24ῃ Νοεμβρίου 2009

† Ο Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

Ιερὰ Μητρόπολις Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου

Ἐχοντες ὑπ' ὅψει τὰς διατάξεις α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973, Γ) τοῦ Ν. 673/1977, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξην ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῶν θέσεων τακτικῶν Διακόνων ἐν τοῖς 1. Ναοῖς

Μεταμορφώσεως Σωτῆρος Κιλκίς,

Άγιου Δημητρίου Κιλκίς,

Πεντεκαΐδεκα Ἱερομαρτύρων Κιλκίς,

Ζωοδόχου Πηγῆς Άγιου Αθανασίου Θεσσαλονίκης,

καθοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὰς Διακονικὰς ταύτας θέσεις καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς πα-

ρούστις ύποβάλωσιν ήμιν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Κιλκίς τῇ 24ῃ Νοεμβρίου 2009

† Ὁ Πολυανῆς καὶ Κιλκίσιου ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

Ίερὰ Μητρόπολις Μεσσηνίας

Κενωθείστις μιᾶς (1) θέσεως τακτικοῦ Ἱεροκήρυκος τοῦ Ν. 817/1978 ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Μεσσηνίας, καὶ ἐπιθυμοῦντες ὅπως πληρώσωμεν αὐτήν, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων προβληπόμενα τυπικὰ καὶ οὐσιαστικὰ προσόντα, ὅπως, ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούστης ύποβάλωσι σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαραιτήτων δικαιολογητικῶν.

Ἐν Καλαμάτᾳ τῇ 8ῃ Δεκεμβρίου 2009

† Ὁ Μεσσηνίας ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ίερὰ Μητρόπολις Μεσσηνίας

Ἐχοντες ὑπ' ὅψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973, Γ) τοῦ Ν. 673/1977, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ύποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Ἄγίου Γεωργίου Καλαμάτας,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα κατατάξωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προβληπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούστης ύποβάλωσιν ήμιν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Καλαμάτᾳ τῇ 25ῃ Νοεμβρίου 2009

† Ὁ Μεσσηνίας ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ίερὰ Μητρόπολις Σερβίων καὶ Κοζάνης

Ἐχοντες ὑπ' ὅψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὄργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Κερασιᾶς,

Ἄγιων Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης Μαυροδενδρίου,

Ἄγιας Κυριακῆς Σερβίων,

Άγιου Γεωργίου Σερβίων,

Κοιμήσεως Θεοτόκου Βελβενοῦ,

Άγιου Ιωάννου Θεολόγου Ἀμυγδαλίᾶς,

Ἄναπτηψεως Κυρίου Γαλάνης,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούστης ύποβάλωσι σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαραιτήτων δικαιολογητικῶν θέσεων.

Ἐν Κοζάνῃ τῇ 17ῃ Νοεμβρίου 2009

† Ὁ Σερβίων καὶ Κοζάνης ΠΑΥΛΟΣ

Ίερὰ Μητρόπολις Σερβίων καὶ Κοζάνης

Ἐχοντες ὑπ' ὅψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973, Γ) τοῦ Ν. 673/1977, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ύποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεων τακτικῶν Διακόνων ἐν τοῖς Ἡ. Ναοῖς

Ἄγιου Νικολάου Κοζάνης,

Άγιου Νικάνορος Κοζάνης,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα κατατάξωσι τὰς Διακονικὰς ταύτας θέσεις καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προβληπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούστης ύποβάλωσιν ήμιν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Κοζάνῃ τῇ 17ῃ Νοεμβρίου 2009

† Ὁ Σερβίων καὶ Κοζάνης ΠΑΥΛΟΣ

Ίερὰ Μητρόπολις Καρυστίας καὶ Σκύρου

Ἐχοντες ὑπ' ὅψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὄργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Άγιου Γεωργίου Άγιου Γεωργίου,

Άγιας Παρασκευῆς Πυργίου,

Άγιου Νικολάου Παναγῆς,

Εὔαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κατακαποῦ,

Άγιου Νικολάου Βιτάλου,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούστης ύποβάλωσιν ήμιν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω

κενῶν θέσεων.

Ἐν Κύμῃ τῇ 1ῃ Δεκεμβρίου 2009

† Ὁ Καρυστίας καὶ Σκύρου ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Ίερὰ Μητρόπολις Καρυστίας καὶ Σκύρου

“Εχοντες ύπ’ ὅψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973, Γ) τοῦ Ν. 673/1977, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῶν θέσεων τακτικῶν Διακόνων ἐν τοῖς Ἱ. Ναοῖς

‘Αγίου Ἀθανασίου Κύμης,

‘Αγίας Τριάδος Κονιστρῶν,

Ζωοδόχου Πηγῆς Ἀγίου Ἀθανασίου Θεσσαλονίκης,
καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταθάβωσι τὰς Διακονικὰς ταύτας θέσεις καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ’ ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μνημὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Κύμῃ τῇ 1ῃ Δεκεμβρίου 2009

† Ο Καρυστίας καὶ Σκύρου ΣΕΡΑΦΕΙΜ

**Ίερὰ Μητρόπολις
Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς**

“Εχοντες ύπ’ ὅψιν τὸ ἄρθρον 25 παρ. 1,2,3,4,5, καὶ 6 τοῦ Νόμου 817/1978 «Περὶ Ἱεροκηρύκων Ἐφημεριακῶν θέσεων»

‘Αποφασίζομεν

“Οπως προκηρύξωμε διὰ τῆς παρούσης τὴν πλήρωσιν μιᾶς (1) θέσεως Ἱεροκήρυκος, διορισθησομένου βάσει τοῦ ὡς ἄνω Νόμου εἰς τὴν καθ’ ἡμᾶς ιερὰν Μητρόπολιν καὶ καλοῦμεν τοὺς ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ Νόμων προβλεπόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς εἴκοσι (20) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ περιοδικόν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλουν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ δικαιολογητικῶν, ἵνα προβῶμεν εἰς τὰ περαιτέρω ὑπηρεσιακὰς ἐνεργείας πρὸς τοποθέτησίν του.

Ἐν Κομοτηνῇ τῇ 22ᾳ Δεκεμβρίου 2009

† Ο Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

‘Η Ιερὰ Σύνοδος τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος *Oι ἔργασίες τῆς Δ.Ι.Σ. τῆς 1.12.2009*

Συνῆλθε τὴν Τρίτη 1 Δεκεμβρίου 2009, στὸν πρώτην Συνεδρία Της γιὰ τὸ μῆνα Δεκέμβριο ἡ Διαρκὴς Ιερὰ Σύνοδος τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῆς 153ης Συνοδικῆς Περιόδου, ὅπερα ἀπὸ πρόσκλησην τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου Αὐτῆς, Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ιερωνύμου, μὲ θέμα τὴν ἐνημέρωση τῶν Σεβασμιωτάτων Μελῶν σχετικὰ μὲ τὸ πλαίσιο ἐπικοινωνίας μὲ τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησην.

Συζητήθηκαν ἀρχικῶς τὰ ὑπὸ διαβούλευσην σχέδια νόμων τῶν Ὑπουργείων Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν μὲ θέματα τὴν ὑπαγωγὴν τῶν ὑποφηφίων ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων, μισθοδοτούμενων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, στὸν διαδικασία τοῦ Α.Σ.Ε.Π. καὶ τὴν φροντίδην τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας ἀντιστοίχως.

Ο Μακαριωτάτος Πρόεδρος ἀναφέρθηκε ἀναλυτικῶς στὶς συζητήσεις ποὺ εἶχε μὲ τὰ ἀρμόδια ὅργανα, γιὰ τὴ διευθέτηση τῶν θεμάτων, ἀλλὰ καὶ στὸ πλαίσιο διαλόγου, ὅπως αὐτὸς εἶχε ἀρχικῶς τεθεῖ στὶς συζητήσεις τοῦ μετὰ τοῦ Ἑξοχωτάτου Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως κ. Γεωργίου Παπανδρέου.

Συγκεκριμένα, ὡς πρὸς τὸ θέμα τῆς ὑπαγωγῆς τῆς προσλήψεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων στὸν ἔλεγχο τοῦ Α.Σ.Ε.Π., ἡ Διαρκὴς Ιερὰ Σύνοδος συμφωνεῖ κατ’ ἀρχὴν μὲ τὸ ἐν λόγῳ Νομοσχέδιο, ὥστε σὲ ἀρμονία μὲ τὸν Καταστατικὸν Της Χάρτη (Νόμος 590/1977), οἱ διαδικασίες ἐπιλογῆς προσωπικοῦ ποὺ θὰ διενεργοῦν τὰ ἐκκλησιαστικὰ Ν.Π.Δ.Δ. νὰ ὑπόκεινται στὸν ἔλεγχο νομιμότητος τοῦ Α.Σ.Ε.Π., ἐφ’ ὅσον ἡ μισθοδοσία τοὺς βαρύνει τὸν Κρατικὸ Προϋπολογισμό.

“Οσον ἀφορᾶ στὸ θέμα τῶν ὁχημάτων τῶν Ιερῶν Μητροπόλεων, ἡ Διαρκὴς Ιερὰ Σύνοδος καλύφθη-

κε πλήρως ἀπὸ τὶς διατάξεις τῆς Ὑπουργικῆς Ἀποφάσεως, ὃποια ὅσον ὅτι ἀφορᾶ ὅσα ὁχηματα ἢ προμήθειά τοὺς βαρύνει τὸν Κρατικὸ Προϋπολογισμό.

Σχετικὰ μὲ τὸ θέμα τῆς φροντίδης τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκίνητης περιουσίας, ἡ Διαρκὴς Ιερὰ Σύνοδος ἐνημερώθηκε ἀπὸ τὸν Μακαριωτάτον Πρόεδρο της γιὰ τὴν ἐπιστολὴν ποὺ ἔλαβε ἀπὸ τὸν Ἑξοχωτάτον Ὑπουργὸ Οἰκονομικῶν κ. Γ. Παπακωνσταντίνου, στὶς 30 Νοεμβρίου ἐ.ἔ.

Γενομένης διαλογικῆς συζητήσεως, ὑπεγραμμίσθη ἀπὸ τὰ Μέλη τῆς Διαρκοῦς Ιερᾶς Συνόδου, ὡς πρὸς τὸ θέμα τῆς ἐκτάκτου εἰσφορᾶς τοῦ φόρου κατοχῆς περιουσίας (Ε.Τ.Α.Κ.), μὲ σκοπὸ τὸν χορήγησην ἀπὸ μέρους τῆς Πολιτείας τοῦ ἐπιδόματος Κοινωνικῆς Ἀλληλεγγύης ἐκτάκτως καὶ ἐφ’ ἄπαξ διὰ τὸ ἔτος 2009, ὅτι:

α. Η Ἑκκλησία τῆς Ἑλλάδος συνεισφέροντας, ὅπως τὸ πράττει πάντοτε στὶς κρίσιμες καὶ δύσκολες περιστάσεις τῆς κοινωνίας, ἔστω καὶ ἀν δὲν φέρει τὴν εὐθύνη, ἔρχεται ἀρωγὸς στὸν ἀνακούφισην τοῦ λαοῦ.

β. Η Ἑκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐπειδὴ ἔξασκεῖ ἐν τεραστίῳ κοινωνικὸ καὶ φιλανθρωπικὸ ἔργο πρὸς ἀνακούφισην τῶν πασχόντων καὶ ἀναξιοπαθούντων ἀδελφῶν μας, τὸ ὅποιο ἐπιτελεῖται μὲ ἐπτακόσια (700) περίπου Ιδρύματα στὴν Ιερὰ Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν καὶ τὶς Ιερὲς Μητροπόλεις καὶ δαπανᾷ ἑκατὸ ἑκατομμύρια εὐρώ (100.000.000 €) ἐποίως γιὰ φιλανθρωπικὸς καὶ κοινωνικὸς σκοπούς, ἀπαιτεῖ ἀπὸ τὴν Πολιτεία, τουλάχιστον, τὴν ἴσοτιμη μεταχείρισην μὲ τὸ σύνολο τῶν λοιπῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.).

γ. Η Ἑκκλησία θεωρεῖ αὐτὸνόποτε ὅτι ὁ ὅποιος δήν θὰ περιλαμβάνει κατ’ οὐδένα τρόπο τὰ ἀκίνητα ποὺ ἰδιοχρησιμοποιοῦνται καὶ ἐκεῖνα ἐπὶ τῶν ὅποιων ὑφίστανται ὅποιαδήποτε βάρον, τὰ ὅποια ἐμποδίζουν τὴν ἐλεύθερην ἀξιοποίησή τοὺς ἢ ἀκίνητα ποὺ ἔχουν παραχωρηθεῖ δωρεὰν ἢ παραμένουν ἀναξιοπίκτα, μὲ σκοπὸ τὸν ἀνέγερσην καὶ λειτουργία Ιδρυμάτων προνοιακοῦ χαρακτήρα.

δ. Ός ἐκ τούτου ἡ Διαρκὴς Ιερὰ Σύνοδος ἀποφασίζει ὅπως γιὰ τὸ ἔτος 2009 καὶ μόνο, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος συνεισφέρει μὲ τὸ ἀναλογοῦν σὲ Αὐτὴν ποσὸν γιὰ τὰ ἀκίνητα ποὺ ἀποφέρουν εἰσοδήματα συμφώνως πρὸς τὰ ὡς ἄνω ἐκτεθέντα.

Τέλος ἡ Διαρκὴς Ιερὰ Σύνοδος ἀπεδέχθη τὴν πρόσκλησην τοῦ Ἐξοχωτάτου Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως κ. Γεωργίου Παπανδρέου, νὰ πραγματοποιηθεῖ συνάντηση στὸ Μέγαρο Μαξίμου, ἀποτελουμένη ἀπὸ τὸν Μακαριώτατο Προέδρο καὶ πέντε μέλην Αὐτῆς.

Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ιερᾶς Συνόδου

*Ολοκληρώθηκε μὲ ἐπιτυχίᾳ
τὸ Α' Πανελλήνιο Συνέδριο
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
γιὰ τὶς προσκυνηματικὲς περιηγήσεις
(Ζάκυνθος 14-15 Νοεμβρίου 2009)*

”Ἐληξε μὲ ἐπιτυχίᾳ τὸ διήμερο Α' Πανελλήνιο Συνέδριο γιὰ τὰ θέματα Θρησκευτικοῦ Τουρισμοῦ τῶν Στελεχῶν τῶν Ιερῶν Μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ποὺ διοργανώθηκε μὲ εὐθύνη τοῦ Συνοδικοῦ Γραφείου Προσκυνηματικῶν Περιηγήσεων τῆς Ιερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν 14ην καὶ 15ην Νοεμβρίου 2009, στὸ Πολιτιστικὸ Κέντρο τοῦ Δήμου Αρκαδίων, στὴ Ζάκυνθο.

Τὸ γενικὸ θέμα τοῦ Συνεδρίου, τὸ ὅποιο εἶχε θέσει ὑπὸ τὴν αἰγίδα του ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάστος Ἑλλάδος κ. Ιερώνυμος, ὁ ὅποιος καὶ κήρυξε τὴν ἔναρξη τῶν ἐργασιῶν του, ἥταν: «Προσκυνηματικὲς Περιηγήσεις (Ιστορία-Παράδοση-νεώτερες ἔξελίξεις καὶ προβληματισμοί) τὰ Επτάνησα ὡς ὀρθόδοξοι προσκυνηματικοὶ προορισμοί».

Τὸ Συνέδριο τίμησαν μὲ τὴν παρουσία καὶ τὴν συμμετοχὴν τους σὲ αὐτὸν ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας κ. Θεόδωρος, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Χρυσόστομος, ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Σιναίου κ. Δαμιανός, ὁ Ἐκπρόσωπος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Περγάμου κ. Ἰωάννης καὶ ὁ Ἐκπρόσωπος τοῦ Πατριαρχείου Ιεροσολύμων Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καπιτωλιάδος κ. Ἡσύχιος, καθὼς καὶ περίπου ἑξήντα (60) Ἀρχιερεῖς καὶ διακόσιοι (200) Ἐκπρόσωποι Κληρικοὶ καὶ Λαϊκοὶ τῶν Ιερῶν Μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὁ Βουλευτὴς Ζακύνθου κ. Δημήτριος

Βαρβαρίγος, ὁ Νομάρχης Ζακύνθου κ. Διονύσιος Γάσπαρος, ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου κ. Γεώργιος Κούρτης, ὁ Πρόεδρος τοῦ Ξενοδοχειακοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἑλλάδος κ. Γεράσιμος Φωκᾶς, ὁ Ἐκπρόσωπος τοῦ Κυπριακοῦ Οργανισμοῦ Τουρισμοῦ κ. Ἰωάννα Χατζηκωστῆ, ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου τῶν Ξενοδόχων τῆς Κεφαλληνίας, κ. Σπυρίδων Γαλιατσάτος, οἱ Τοπικὲς Ἀρχὲς καὶ ἄλλοι πολλοὶ Ἐπίσημοι.

Συνολικὰ οἱ κ.κ. Σύνεδροι ξεπέρασαν τοὺς τετρακόσιους (400), ἐνῶ τὸ Συνέδριο πραγματοποιήθηκε στὸ Νομὸ καὶ τὴν Ιερὰ Μητρόπολη Ζακύνθου, ἐπειτα ἀπὸ τὴν πρότασην ποὺ κατέθεσε στὸν Ιερὰ Σύνοδο ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ζακύνθου κ. Χρυσόστομος, Πρόεδρος τῆς Ὁργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἡ ἔναρξη τοῦ Συνεδρίου ἔγινε μὲ τὴν τέλεση τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Ἀγιασμοῦ ἀπὸ τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάστος Ἑλλάδος κ. Ιερώνυμο. Ὁ Μακαριώτατος κατὰ τὴν σύντομην προσφώνησή του πρὸς τοὺς κ.κ. Σύνεδρους ἀφοῦ ἐπανεσει γιὰ τὴν πρωτοβουλίαν αὐτὴ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ζακύνθου κ. Χρυσόστομο, Πρόεδρο τῆς Ὁργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς, τὸν Γραμματέα καὶ τὰ Μέλη τοῦ Συνοδικοῦ Γραφείου τόνισε ὅτι: «...εἶναι σήμερα ἔξοχος ἀναγκαία ἡ ἐργασία αὐτὴ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ὁφείλει νὰ ἀποβεῖ γόνιμη, καρποφόρα καὶ ώφελιμη ἡ ὅλη διαδικασία καὶ ἡ σπουδαία θεματολογία τοῦ Συνεδρίου». Καὶ μεταξὺ τῶν ἄλλων δήλωσε «...οἱ προσκυνηματικὲς περιηγήσεις γιὰ τὴν Ἐκκλησία μας μποροῦν καὶ ὁφείλουν νὰ ἀποτελέσουν σήμερα μία εὐκαιρία γνωριμίας ὅλων τῶν δρθιδόξων καὶ σὲ ὅλες τὶς περιοχὲς τῆς χώρας καὶ ὅχι μόνο, ἀλλὰ ταυτόχρονα καὶ τὸν σωτὸν καὶ ἐνδεδειγμένο ἐκκλησιαστικὰ τρόπο πόστε νὰ μάθει ὁ καθένας μας ὅσα μᾶς ἔνωνυν ἀλλὰ καὶ ὅσα μᾶς χωρίζουν. Σημείωσε ἐπίσης, «ὅτι δὲν πρέπει νὰ δοθεῖ στὸν ὅρο προσκυνηματικὲς περιηγήσεις ἡ κοσμικὴ ἔννοια τοῦ τουρισμοῦ ἔτοι ὅπως τὸν γνωρίζουμε σήμερα, ἀλλὰ νὰ ἀποτελέσει τὴν ἀφορμὴ τῆς θρησκευτικῆς γνωριμίας τῶν πιστῶν μὲ τοὺς Ἱεροὺς τόπους τῆς χριστιανικῆς πίστεως καὶ λατρείας, ἀλλὰ καὶ τοὺς κατοίκους αὐτῶν τῶν Ἱερῶν τόπων καὶ τῶν παραδόσεών μας καὶ εὐχήθηκε καλὴ ἐπιτυχία στὶς ἐργασίες τοῦ Συνεδρίου»...

Στὴν συνέχεια τοὺς κ.κ. Σύνεδρους καλωσόρισε ὁ Μητροπολίτης Ζακύνθου κ. Χρυσόστομος ὁ ὅποιος

μεταξύ των ἄλλων τόνισε: «...στὸν σύγχρονο κόσμο, ὃν που καταργοῦνται τὰ σύνορα τῶν Κρατῶν, πρέπει καὶ ἡ Ἑκκλησία νὰ προσαρμοστεῖ ἀνάλογα στὰ νέα δεδομένα. Ἀναφερόμενος στὶς Προσκυνηματικὲς Περιηγήσεις ἢ ἀλλιώς κατὰ τὸν κοσμικὸ ὅρο τὸν λεγόμενο Θρησκευτικὸ Τουρισμό, «...ἔξηγος ὅτι εἶναι ἐπιβεβλημένο νὰ πραγματοποιηθεῖ μία ἵστορικὴ ἀναδρομὴ στὸ παρελθὸν περὶ τῆς ἀντιλήψεως καὶ τῆς δισοχιλιετοῦ πρακτικῆς καὶ ποιμαντικῆς τῆς Ἑκκλησίας μας στὰ θέματα αὐτά, προκειμένου νὰ γίνει ἀπὸ ὅλους ἀντιληπτὸ πὼς οἱ προσκυνηματικὲς περιηγήσεις κατανοοῦνται καὶ ὑπάρχουν ὡς χῶρος ποιμαντικῆς δράσεως τῆς Ἑκκλησίας...». Δίλωσε ὅτι: «...μπορεῖ τὸ συγκεκριμένο συνέδριο νὰ ἔστιασε μέρος τῆς θεματολογίας του στὰ Ἐπάνησα, λόγῳ τῶν ἴδιαιτεροτάτων τους σὲ σχέση μὲ τὴν ὑπόλοιπη Ἑλλάδα, ὅμως, ἢ προσπάθεια αὐτὴν ὁφείλει νὰ ἀποτελέσει τὴν βάση καὶ πρέπει νὰ συνεχιστεῖ καὶ στὸ μέλλον, ζητώντας ἢ ἐπόμενη ἀνάλογη ἐργασία νὰ διεξαχθεῖ στὴ Μακεδονία... Στόχος μας πρέπει νὰ εἶναι,... τόνισε..., νὰ γινόμαστε σοφότεροι. »Οταν μία Μητρόπολη διοργανώνει μία προσκυνηματικὴ περιήγηση - προσκύνημα ἢ ἐκδρομὴ σὲ ἔναν ἄλλο τόπο, ὁφείλει νὰ ἐνημερώνει τὴν ἀνάλογη Μητρόπολη, ὅπερ νὰ γνωρίζει ὁ καθένας τί πρόκειται νὰ δεῖ καὶ ποῦ» καὶ ἀναφέρθηκε σὲ μία σειρὰ παραδειγμάτων καὶ εὐτράπελων περιστατικῶν ποὺ σημειώθηκαν στὴ Ζάκυνθο ἀπὸ ὅμαδες προσκυνητῶν.

Χαιρετισμοὺς ἀπεύθυναν καὶ οἱ Ἑκπρόσωποι τῶν τοπικῶν Ἀρχῶν, μὲ τὸν Βουλευτὴν νὰ κάνει λόγο γιὰ ἵστορικὴ στιγμὴ ποὺ μπορεῖ νὰ στηρίξει καὶ τὴν οἰκονομία τοῦ νησιοῦ, ποὺ πλήπτεται ἀπὸ τὴν παγκόσμια καὶ ἐγχώρια κρίση, ἐπισημαίνοντας ὅτι ἡ Ἑκκλησία μὲ ἀνάλογες τέτοιες ἐπαινετικὲς προσπάθειες, μπορεῖ νὰ πρωτοσταθῆσει σὲ ἀνάλογες ἐνέργειες στηρίζεως τοῦ Τουρισμοῦ ἀλλὰ καὶ ἡ Πολιτεία ὁφείλει καὶ πρέπει νὰ συμβάλει στὴν συνεργασία τῆς μὲ τὴν Ἑκκλησία.

«Μεγάλη μέρα γιὰ τὴ Ζάκυνθο», χαρακτήρισε τὸ Συνέδριο ὁ Νομάρχης. Στάθηκε στὴν ἀναγκαιότητα τῆς ἀναδείξεως τῶν Τοπικῶν Ἑκκλησιαστικῶν καὶ Ἱστορικῶν Μνημείων τῆς Ἐπανήσου καὶ μὲ ἔμφαση σημείωσε ὅτι «...ἢ ἀνάδειξη τῆς πίστης καὶ τῶν ἴδιαιτεροτάτων μας, ἀποτελοῦν ἀπάντηση στὴν παγκοσμιοποίηση...». Παράλληλα, ἔκανε ἀναφορὰ στὸ τουριστικὸ ἄνοιγμα τοῦ νησιοῦ στὴ Ρωσία, ἐπισημαίνοντας πὼς αὐτὸ τὸ ἄνοιγμα τῆς Ἑκκλησίας σὲ

Τοπικὸ καὶ Πανελλαδικὸ ἐπίπεδο μπορεῖ νὰ βοηθήσει στὴν ἀνάπτυξη τοῦ προσκυνηματικῶν περιηγήσεων. Ἐπαίνεσε δὲ τὴν Ἑκκλησία τῆς Ἑλλάδος γιὰ τὴν συστηματικὴ ἐργασία τοῦ Συνοδικοῦ Γραφείου τῶν Προσκυνηματικῶν Περιηγήσεων.

Στὴ συνέχεια ἡ κ. Ἰωάννα Χατζηκωστῆ, Ἑκπρόσωπος τοῦ Κυπριακοῦ Όργανισμοῦ Τουρισμοῦ στὴν Ἑλλάδα στὸν χαιρετισμό της, ἀνέφερε ὅτι «...οἱ προσκυνηματικὲς περιηγήσεις ἀποτελοῦν μία προτεραιότητα στὴν Κύπρο, ἀφοῦ ἡ Μεγαλόνησος εἶναι πλούσια σὲ μνημεῖα τῆς βυζαντινῆς περιόδου, ἐνῶ δέκα ἀπὸ τὶς πλέον ἵστορικὲς Ἑκκλησίες τῆς χώρας ἔχουν χαρακτηριστεῖ ὡς μοναδικὰ μνημεῖα παγκόσμιας κληρονομιᾶς ἀπὸ τὴν UNESCO. Συνεχίζοντας ἀνέφερε «...ὅτι ἡ Θρησκευτικὸς τουρισμὸς ἀποτελεῖ μία ἐντελῶς ξεχωριστὴ ἀναπτυσσόμενη καὶ ἀριστη ἐναλλακτικὴ μορφὴ τουρισμοῦ καὶ ὑπογράμμισε τὶς ἵστορικὲς σχέσεις τῶν Ἐπανήσων μὲ τὴν Κύπρο ποὺ συνδέονται καὶ μὲ τὴ γέννηση τοῦ Ἅγιου Σπυρίδωνα...».

Στὴν οἰκονομικὴ πτώση τοῦ τουρισμοῦ στὰ Ἰόνια νησιά ἀναφέρθηκε ὁ πρόεδρος τοῦ Ξενοδοχειακοῦ Ἐπιμελητηρίου Γεράσιμος Φωκᾶς καὶ στὴν ἀναγκαιότητα τῆς συνεργασίας τῆς Ἑκκλησίας μὲ τὸν φορέα γιὰ τὴν προβολὴ καὶ προώθηση κοινῶν στόχων καὶ σκοπῶν τῶν προσκυνηματικῶν περιηγήσεων. Τὸς χαιρετισμὸς ἔκλεισε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καπιτωλιάδος κ. Ἡσύχιος διαβάζοντας τὸ Μήνυμα τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ιεροσολύμων κ. Θεοφίλου. Στὸ Μήνυμα αὐτὸ μεταξύ τῶν ἄλλων ὁ Μακαριώτατος τόνιζε ὅτι: «...Ἀκολουθοῦσα ἡ Ἑκκλησία εἰς τὴν λατρείαν αὐτῆς τὴν εὐαγγελικὴν ἐντολὴν τοῦ Κυρίου: «πνεῦμα ὁ Θεὸς καὶ τοὺς προσκυνοῦντας Αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν» (Ἰω. 4,24), υἱοθέτησε ἐκδηλώσεις τῆς πίστεως καὶ τῆς εὐσεβείας τῶν τιμίων μελῶν αὐτῆς, προσκυνηματικῶν διλονότι ἐξορμήσεων καὶ περιηγήσεων εἰς τόπους ἀγίους, εἰς τοὺς ὄποιους ἐφανερώθησαν γεγονότα σωτήρια διὰ τὸ ἀνθρώπινον γένος ἢ ἔξισαν πρόσωπα ἄγια, διδάξαντα καὶ καθοδηγήσαντα εἰς τὴν Ορθόδοξην πίστιν μυριάδας πιστῶν... Τὸς τόπους τούτους, πόλους ἔλλεισαν τῶν πιστῶν, ἀγωνίζεται νὰ διατηρῇ ἡ Ἑκκλησία οὐχὶ ὡς χώρους ἀρχαιολογικοὺς ἢ μουσειακοὺς ἀλλὰ ὡς χώρους λατρείας, εἰς τοὺς ὄποιους ἀναπέμπονται προσευχαὶ πρὸς τὸν Θεόν, προσφέρονται θυσίαι ἀναίματοι, εἰς τὰς ὄποιας, συμμετέ-

χοντες οί πιστοί, διδάσκονται, οίκοδομοῦνται, ἄγιάζονται, τελειοῦνται, σώζονται.

Οὕτω ποιοῦσα ἡ Ἐκκλησία, διαφυλάπτει ταῦτα ἀπὸ τοῦ κύματος τοῦ λεγομένου «θρησκευτικοῦ τουρισμοῦ», τοῦ κατευθυνομένου μὲ γνώμονα τὸ οἰκονομικὸν καὶ ἐμπορικὸν κριτήριον, στερούμένου τῆς θρησκευτικῆς πίστεως καὶ ἀλλοιοῦντος τὸν θρησκευτικὸν χαρακτήρα τῶν προσκυνημάτων.

Παρὰ ταῦτα, ἡ Ἐκκλησία, τηροῦσα τὴν εὐαγγελικὴν προτροπήν: «ἔρχου καὶ ἴδε» (Ιω. 1,46), δὲν κρατεῖ ταῦτα κλειστὰ καὶ διαθέσιμα μόνον διὰ τοὺς πιστοὺς αὐτῆς, ἀλλὰ ἀνοικτὰ καὶ προσβάσιμα ὑπὸ τοὺς ὅρους τῆς κοσμιότητος καὶ εὐπρεπείας καὶ εἰς τοὺς κινουμένους ἀρχικῶς ἐκ γνωσιολογικοῦ ἐνδιαφέροντος μόνον καὶ «παραρρυπομένους εἰς τὰς αὐλὰς τοῦ Κυρίου» (Ψαλμ. 83 (84), 10), ἐξ ὧν οὗτοι ἔλκυόμενοι ἐκ τῶν ὁρωμένων καὶ δρωμένων ἔσω, δύνανται νὰ ἐνδιαφερθῶσι καὶ ὥφεληθῶσι ἐν τῷ μέτρῳ τῆς μετοχῆς αὐτῶν...» καὶ ἀφοῦ ἐπαίνεσε τὴν προσπάθεια τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνοδικοῦ Γραφείου τῶν Προσκυνηματικῶν Περιηγήσεων ἔκλεισε τὸν χαιρετισμό του λέγοντας ὅτι: «...εὐχόμεθα ὅπως καὶ τὰ προσκυνήματα τῆς Ἐπανήσου ἀναδεικνύονται συνεχῶς πανορθόδοξοι προσκυνηματικοὶ προορισμοὶ οἰκοδομῆς, ἀγιασμοῦ καὶ σωτηρίας τῶν προσκυνητῶν αὐτῶν...».

Μετὰ τοὺς Χαιρετισμοὺς ξεκίνησαν σύμφωνα μὲ τὸ πρόγραμμα τοῦ Συνεδρίου οἱ Εἰσηγήσεις μὲ πρώτη τὴν Εἰσηγησην τοῦ Πανοσιολογιωτάτου Ἀρχιμ. Σπυρίδωνος Κατραμάδου, Γραμματέως τοῦ Συνοδικοῦ Γραφείου τῶν Προσκυνηματικῶν Περιηγήσεων, ὅπου παρουσίασε συνοπτικὰ τὴν ἐργασία τοῦ Συνοδικοῦ Γραφείου ἀπὸ τὸν Νοέμβριο τοῦ 2000 μέχρι καὶ τὸν Ὁκτώβριο τοῦ 2009. Η Εἰσηγηση συνοδευόταν ἀπὸ ἕνα πλούσιο φωτογραφικὸ ὄλικὸ τοῦ Γραφείου.

Στὴ συνέχεια κλήθηκαν νὰ παρουσιάσουν τὶς Εἰσηγήσεις τοὺς οἵ: α) Ἐλλογιμώτατος κ. Βλάσιος Φειδᾶς, Ὄμότιμος Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν μὲ θέμα: «Ἡ ἰστορικὴ ἀναδρομὴ τῶν προσκυνηματικῶν περιηγήσεων στοὺς πρώτους αἰῶνες τῆς Ἐκκλησίας μας μέσα απὸ τὰ ἱερά καὶ ἰστορικά κείμενά της», β): ὁ Αἰδεσιμολογιώτατος Μ. Πρωτοπρεσβύτερος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου κ. Γεώργιος Τοέτσης μὲ θέμα: «Ἡ εἰδοποίης διαφορὰ μεταξὺ προσκυνημάτων καὶ «θρησκευτικοῦ τουρισμοῦ», γ) ὁ Αἰδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος κ. Ἰωάννης Βερ-

νέζος, Προϊστάμενος τοῦ Ἱ. Προσκυνήματος τοῦ Ἅγιου Ἰωάννου τοῦ Ρώσου - Προκόπι Εὐβοίας, μὲ θέμα: «Οἱ ἐμπειρίες ἀπὸ τοὺς προσκυνητές Ἑλλήνες καὶ ἔνοντες, κατὰ τὴν τριαντάχρονη διακονία μας στὸ Ἱ. προσκύνημα τοῦ Ἅγιου Ἰωάννου τοῦ Ρώσου», δ) ὁ Αἰδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος κ. Γεώργιος Φανερός, Προϊστάμενος τοῦ Ἱ. προσκυνήματος τῆς Παναγίας Εὐαγγελιστρίας - Τῶνου μὲ θέμα: «Διαπιστώσεις ποὺ σχετίζονται μὲ τὴν ποιμαντικὴ τοῦ προσκυνητῆς, πού ἀσκεῖται στὸ Πανελλήνιο Ίερό Ιδρυμα Εὐαγγελιστρίας Τῶνου ἀπὸ τῆς συστάσεώς του μέχρι σήμερα» καὶ ε) ὁ Ἐλλογιμώτατος κ. Ἀλέξανδρος Σταυρόπουλος, Ὄμότιμος Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν μὲ θέμα: «Ἡ καλλιέργεια τοῦ προσκυνηματικοῦ πνεύματος καὶ οἱ σύγχρονοι ποιμαντικοί προβληματισμοί».

Μετὰ τὶς Εἰσηγήσεις ἀκολούθησαν εὐχὲς ἀπὸ τοὺς παρισταμένους Προκαθημένους, δηλαδὴ τὸν Μακαριώτατο Πατριάρχη Ἀλέξανδρείας κ. Θεόδωρο καὶ τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Κύπρου κ. Χρυσόστομο καὶ ἐπακολούθησε ὡριαία συζήτηση καὶ ἀπαντήσεις στὰ ὑποβληθέντα ἐρωτήματα ποὺ διατύπωσαν πρὸς τοὺς Εἰσηγητές οἱ Σύνεδροι. Τὸ Σάββατο 14 Νοεμβρίου, νωρὶς τὸ ἀπόγευμα, τὸ Συνέδριο ἔκλεισε τὴν πρώτη ὑμέρα τῶν ἐργασιῶν του μὲ τὴν παρακολούθησην ἐκ μέρους ὅλων τῶν κ. κ. Συνέδρων τῶν ἐπετειακῶν ἑορταστικῶν ἐκδηλώσεων πρὸς τιμὴν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ζακύνθου κ. Χρυσοστόμου.

Τὴν Κυριακὴν 15 Νοεμβρίου, δεύτερη ὑμέρα τοῦ Συνεδρίου, μετὰ τὴν Πολυαρχιερατικὴ Τέλεση τῆς Θείας Λειτουργίας στὴν Ιερὰ Μονὴ τοῦ Ἅγιου Διονυσίου στὴν Ζάκυνθο, ξεκίνησαν καὶ πάλι οἱ ἐργασίες αὐτοῦ. Κλήθηκαν νὰ παρουσιάσουν τὶς Εἰσηγήσεις τοὺς οἵ: α) ὁ Αἰδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος κ. Γεράσιμος Ζαμπέλης, Προϊστάμενος τοῦ Ἱ. Μητροπολίτικου Ναοῦ Λευκάδος, μὲ θέμα: «Τὰ ἱερὰ Προσκυνήματα τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Λευκάδος καὶ Ἰθάκης» καὶ β) ὁ Αἰδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρεσβύτερος κ. Παναγιώτης Καποδίστριας, Γενικὸς Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Ζακύνθου, μὲ θέμα: «Τὰ Ἐπτάνησα ὡς πανορθόδοξοι προσκυνηματικοὶ προορισμοί - Ζάκυνθος, Ἰστορία - Παραδόσεις». Μετὰ καὶ τὶς Εἰσηγήσεις αὐτὲς ἐπακολούθησε συζήτηση καὶ ἀπαντήσεις στὰ ὑποβληθέντα ἐρωτήματα ποὺ διατύπωσαν πρὸς τοὺς Εἰσηγητές οἱ Σύνεδροι.

Τὸ Συνέδριο ἔκλεισε μὲ τὶς εὐχαριστίες καὶ τὶς εὐχὲς πρὸς ὅλους τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ζακύνθου κ. Χρυσόστόμου, Προέδρου τῆς Ὁργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς ὁ ὄποιος καὶ κάλεσε τὰ Μέλη τῆς Ὁργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τὸν Γραμματέα καθὼς καὶ τὰ Μέλη τοῦ Συνοδικοῦ Γραφείου νὰ ἐπεξεργαστοῦν ὅλες τὶς Εἰσηγήσεις ἀλλὰ καὶ τὰ ἐρωτήματα, τὸν προβληματισμόν, τὶς ἀπόφεις καὶ τὶς τοποθετήσεις τῶν Συνέδρων καὶ μαζὶ μὲ τὰ Πορίσματα νὰ κατατεθοῦν σὲ σύντομο χρονικὸ διάστημα στὴν Τερὰ Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἀφοῦ ἐγκριθοῦν νὰ ἀποσταλοῦν στὶς Ιερὲς Μητροπόλεις καὶ στὰ Στελέχη αὐτῶν ποὺ συμμετεῖχαν στὸ Διήμερο αὐτὸ Συνέδριο.

Ἄξιζει ἐπίσης νὰ σημειωθεῖ πώς ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως Ζακύνθου καὶ προσωπικὰ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Αὐτῆς κ. Χρυσόστόμου, καταβλήθηκε κάθε προσπάθεια γιὰ νὰ ὑπάρξει ὑποδειγματικὴ περιποίηση καὶ πλούσια ἀπὸ κάθε ἀποφη φιλοξενία σὲ ὅλους τους συμμετέχοντες στὸ Συνέδριο αὐτό.

Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ιερᾶς Συνόδου

**Συνοδικὴ Θεία Λειτουργία
καὶ ἐπιμνημόσυνη δέοση
ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων Προκαθημένων**

Τὴν Κυριακὴν 29.11.2009 κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Διαρκοῦς Ιερᾶς Συνόδου, ἐτελέσθη ἀπὸ τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ιερώνυμο καὶ τοὺς Σεβασμιωτάτους Ἀρχιερεῖς-Μέλη τῆς Δ.Ι.Σ. Συνοδικὴ Θεία Λειτουργία καὶ ἐπιμνημόσυνη δέοση ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων Ἀρχιεπισκόπων Ἀθηνῶν καὶ τῶν Προκαθημένων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἡ Ἀκολουθία ἐτελέσθη στὸν Ιερὸ Ναὸ Ἅγιου Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου καὶ κύριος ὅμιλος ἦταν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Λήμνου καὶ Ἅγιου Εὐστρατίου κ. Ιερόθεος.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἴδιας ἡμέρας ὁ Μακαριώτατος καὶ οἱ Σεβασμιώτατοι Μηγοροπόλεις-Μέλη τῆς Δ.Ι.Σ. μετέβησαν στὸν Πάτρα γιὰ νὰ συμμετάσχουν στὶς λατρευτικὲς ἐκδηλώσεις εἰς μνήμην τοῦ Ἅγιου Ἀποστόλου Ἀνδρέα τοῦ Πρωτοκλήτου. Τὴν πρόσκλησην εἶχε ἀπευθύνει ὁ ἐπιχώριος Μητροπολίτης Πατρῶν Σεβ. κ. Χρυσόστομος.

«Δικαιώματα ἔχει καὶ ἡ πλειονότητα»

Στὶς 11.11.2009 ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ιερώνυμος παρέ-

στη σὲ ἡμερίδα γιὰ τὰ ἐκκλησιαστικὰ μνημεῖα, ἥ όποια πραγματοποιήθηκε στὴν Ἀλίαρτο Βοιωτίας. Ἐκεῖ ἐρωτήθηκε σχετικὰ μὲ τὴν ἀπόφαση τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Δικαστηρίου Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων περὶ τοῦ Ἑσταυρωμένου στὶς σχολικὲς αἱθουσαῖς τῆς Ἰταλίας. Ὁ Μακαριώτατος ἀπόντησε ὡς ἔξης: «Εἶναι λυπηρὰ φαινόμενα αὐτά. Σὲ μία περίοδο ποὺ ὁ κόσμος πεινᾶ, ὑποφέρει καὶ ταλαιπωρεῖται, νὰ ἀσχολούμεθα μὲ τέτοια θέματα, νὰ ἀνακινοῦμε θορύβους, ἐπεισόδια, ἐντάσεις καὶ λαϊκισμούς. Πρέπει στὴν Ἑλλάδα ἐπιτέλους νὰ πάρουμε μία ἀπόφαση καὶ νὰ σοβαρευτοῦμε, καὶ δὲν ἔχει δικαιώματα μόνον ἡ μειονότητα, ἀλλὰ καὶ ἡ πλειονότητα».

Σχετικὴ δήλωση ἔκανε καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου κ. Γεώργιος Καλαμίδας κατὰ τὴ διάρκεια ἐκδηλώσεως τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν. Εἶπε συγκεκριμένα: «Οἱ ἀποφάσεις τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Δικαστηρίου προκαλοῦν μερικὲς φορὲς σχόλια καὶ δὲν συνάδουν μὲ τὸ περὶ Δικαίου αἰσθημα τῆς πλειοψηφίας τῶν πολιτῶν τῶν κρατῶν - μελῶν. Πρέπει τὸ Ε.Δ.Α.Δ. νὰ προσπαθεῖ νὰ γίνονται δεκτὲς οἱ ἀποφάσεις του ἀπὸ τὴν πλειοψηφία τῶν πολιτῶν, πράγμα δύσκολο λόγῳ τῆς διαφορᾶς σὲ πολλὰ σημεῖα τῶν πολιτῶν τῶν 27 κρατῶν - μελῶν τῆς Εὐρώπης».

Ιερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν

Παράδοση τοῦ τόμου «Ιστορικὸ Καθιερώσεως καὶ Εορτασμοῦ τοῦ Ἅγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου ὡς Προστάτου τῶν Δικαστικῶν Λειτουργῶν 1988-2008» στὸν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ιερώνυμο ἀπὸ τὸν Πρόεδρο τῆς Ἐνώσεως Διοικητικῶν Δικαστῶν

**κ. Γεώργιο Φαλτσέτο,
Προέδρου Ἐφετῶν Δ.Δ.**

Σάββατο, 3 Οκτωβρίου 2009

Μακαριώτατε,

Ἐκ μέρους τῶν παρισταμένων Διοικήσεων τῶν Δικαστικῶν καὶ Εἰσαγγελικῶν Ἐνώσεων τῆς χώρας, μετὰ σεβασμοῦ σᾶς προσφέρουμε τὸν τόμο «Ιστορικὸν καθιερώσεως καὶ ἐορτασμοῦ τοῦ Ἅγιου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτη ὡς προστάτη τῶν Δικαστικῶν καὶ Εἰσαγγελικῶν Ἐνώσεων.

Στὴν προσφορὰ τοῦ τόμου, Μακαριώτατε, προστίθενται ὅλως ἴδιαιτέρως καὶ πρωτίστως οἱ εὐχαριστίες τῶν Δικαστικῶν καὶ Εἰσαγγελικῶν Λειτουργῶν γιὰ τὴν διατύπωση ὑπὸ τῆς Μακαριότητός Σας τῶν σκέψεων ἀναφορικὰ μὲ τὴν ἔκδοσην ἀλλὰ καὶ τῶν εὐλογιῶν Σας πρὸς τὸν ἐτήσιο ἑορτασμό μας.

Ἴδιαιτερες εὐχαριστίες σᾶς ὀφείλουμε καὶ διότι ἐγκρίνατε τὴν χορηγία ἐκτύπωσης τοῦ τόμου ἀπὸ τὸ τυπογραφεῖο τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Δὲν θὰ ἀναφερθοῦμε στὸ ἰστορικὸ καὶ τὸ περιεχόμενο τοῦ ἔργου γιὰ τὰ ὅποια ὁ Πρόεδρος Ἐφετῶν ἐ.τ., κ. Ἀπόστολος Βλάχος ἀναφέρθηκε ἐκτενέστερα μετὰ τὴν Θεία Λειτουργία, ποὺ τελέσθηκε σήμερα ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Περιγάμου κ. Ἰωάννη Ζηζιούλα, Ἀκαδημαϊκό, ὡς Ἐκπρόσωπο τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου.

Περιοριζόμεθα ὅμως νὰ τονίσουμε τὴν σημασία τοῦ τόμου, ὁ ὅποιος Σᾶς παραδίδεται, καὶ ἀφορᾶ στὴν ἔμπρακτο σύγκλιση τῶν δύο πρωτοκορυφαίων θεομῶν τῆς κοινωνίας μας, τῆς Ὁρθόδοξης Πίστης καὶ τῆς Δικαιοσύνης, οἵ ἀρχὲς τῶν ὅποιων στηρίζουν τὸ εὐσεβὲς Γένος μας, κατὰ τὸν Νόμους ποὺ ἔμφρονται ἀπὸ τὴν ἥθική των.

Ἡ Δικαιοσύνη ἀποδίδει τὸ δίκαιο κατὰ συνείδησην, ποὺ πηγάζει ἀπὸ τὸ αἴσθημα τῆς ἥθικῆς εὐθύνης κατὰ τὶς ἀρχὲς τῆς πίστης καὶ τῆς συνέχειας τῶν παραδόσεων ποὺ τὴν συνοδεύουν.

Οἱ ἑορτασμὸς ὡς ἐτήσιο γεγονὸς καθιερώθηκε καὶ θὰ συνεχίζεται ὑπὸ τὶς εὐλογίες τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἐκτιμῶντες ὅτι ἡ ἔκδοση ποὺ εὐσεβάστως Σᾶς παραδίδεται, ἀποτελεῖ ἔνα σημεῖο ἀναφορᾶς καὶ ὑπόσχεσης ὅτι καὶ στὸ μέλλον θὰ προστεθοῦν νέοι τόμοι τοῦ ἑορτασμοῦ, πρὸς ἐπινοιά τῆς Δικαιοσύνης καὶ εὐλογία τῶν Δικαστικῶν Λειτουργῶν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία μας.

**Συνάντηση τοῦ Προέδρου τῆς Ν.Δ.
κ. Ἀντώνην Σαμαρᾶ
μὲ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν
καὶ πάστον Ἑλλάδος κ. Τερψίνημο**

Ο Πρόεδρος τῆς Νέας Δημοκρατίας κ. Ἀντώνης Σαμαρᾶς συναντήθηκε στὶς 4.12.2009, στὰ γραφεῖα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, μὲ τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον τῆς Εκκλησίας τῆς Ελλάδος κ. Τερψίνημον.

πίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάστον Ἑλλάδος κ. Τερψίνημο.

Μετὰ τὴν συνάντησή τους ἔγιναν οἱ ἀκόλουθες δηλώσεις:

Ἀντ. Σαμαρᾶς: Ἐγὼ νὰ πῶ ὅτι ἡ Ἐκκλησία μπορεῖ νὰ εἶναι μία πνευματικὴ παρακαταθήκη, ἀλλὰ ταυτόχρονα, προάγει ἔνα κοινωνικὸ ἔργο πολὺ μεγάλης ἀξίας, γιὰ τὸ ὅποιο εἶχα σήμερα τὴν χαρὰ μὲ τὸν Μακαριώτατο, ποὺ μοῦ ἔκανε τὴν τιμὴν νὰ μὲ δεχθεῖ, νὰ συγνηθούμε.

Γιατί ὁ ἄπλος ὁ ἀνθρωπος, μὲ τὰ πολλὰ προβλήματα, σὲ ὅπερες οἰκονομικῆς δυσπραγίας, εἶναι αὐτὸς ποὺ πρέπει νὰ παρακολουθοῦμε ὅλοι.

Ἡ στέγη γιὰ τοὺς κατάκοιτους, ἡ ἐπανένταξη τῶν παιδιῶν μὲ τὰ προβλήματα τῶν ναρκωτικῶν, τὰ συστήματα στοὺς φτωχοὺς καὶ μία σειρὰ ἀλλων ζητημάτων ποὺ ὁ Μακαριώτατος μοῦ ἔθεσε ὡς τὰ κυριότερα μέσα σ’ αὐτὸν τὸν προγραμματισμὸ κοινωνικῆς πολιτικῆς τῆς Ἐκκλησίας, θεωρῶ ὅτι εἶναι πολυσήμαντα.

Ως ἐκ τούτου, πῆθελα μόνο νὰ τοῦ ἐκφράσω καὶ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν διάθεσην ἀπὸ πλευρᾶς τοῦ κόμματός μας, ὥστε στὴν κατεύθυνσην αὐτὴν μὲ κάθε τρόπο κι ἐμεῖς, νὰ γίνουμε ἀρωγοί. Κυρίως γιὰ τὸ καλὸ τῶν ἀπλῶν αὐτῶν ἀνθρώπων, ποὺ σήμερα ἔχουν τὴν ἀνάγκη τοῦ καθενός μας.

Μακαριώτατε, σᾶς εὐχαριστῶ πάρα πολὺ γιὰ τὴν καλοσύνη σας νὰ μὲ δεχτεῖτε.

Ἀρχιεπίσκοπος Τερψίνημος: Καλῶς ὁρίσατε.

Καὶ ἐγὼ εἶμαι πολὺ χαρούμενος σήμερα διότι μου δόθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ συναντηθῶ μὲ τὸν κ. Σαμαρᾶ, μὲ τὸν ὅποιον γνωριζόμαστε ἐδῶ καὶ πολλὰ χρόνια, καὶ νὰ τὸν δεχτῶ μὲ τὴν ἴδιοτητά του ὡς Προέδρου τῆς Νέας Δημοκρατίας καὶ ἀρχηγοῦ τῆς Ἀξιωματικῆς Ἀντιπολιτεύσεως, καὶ νὰ κουβεντιάσουμε ἐπὶ πολλῶν θεμάτων.

Ἡ πρώτη πλευρᾶ, ἡ ὅποια ἐθίγη, εἶναι ὁ προορισμὸς τῆς Ἐκκλησίας ποὺ εἶναι βασικὰ ἡ ἀναγέννησην ἡ πνευματική του ἀνθρώπου, ἀλλὰ καὶ συγχρόνως ἡ ἀντιμετώπιση τῶν προβλημάτων ποὺ ἀντιμετωπίζει καθημερινά στὴν ζωὴ του.

Δόθηκε, λοιπόν, ἡ εὐκαιρία στὴν συζήτηση αὐτὴν νὰ παρουσιάσω καὶ νὰ ἀναπτύξω ἔνα πρόγραμμα τὸ ὅποιο ἔχει ἀρχίσει στὰ γραφεῖα, βρίσκεται στὰ σχέδια καὶ πολὺ γρήγορα θὰ ἀρχίσει νὰ ὑλοποιεῖται. Νὰ τὸ βλέπουμε.

Ἴδιαιτερον, λοιπόν, εἶναι ἡ χαρὰ γιὰ τὴν ἀνταλλαγὴ αὐτῶν τῶν ἀπόφεων, γιὰ τὴν ὑποδοχὴ τοῦ κ. Σαμαρᾶ

στὸ χῶρο μας. Καὶ θὰ ἥθελα καὶ γιὰ ἄλλη μιὰ φορὰ νὰ εὐχηθῶ ὁ Θεὸς νὰ τοῦ δίνει δύναμη, νὰ τοῦ δίνει ὑγεία, ὥστε σὴν νέα θέση ποὺ τὸν τοποθέτησε ὁ ἔλληνος λαός, μὲ δύναμη, μὲ διαφάνεια, μὲ διαύγεια νὰ σταθεῖ στὸν πλευρὰ τῆς Ἑκκλησίας γιατί ἔχουμε πράγματα πάρα πολλὰ θέματα καὶ νὰ κάνουμε, ἀλλὰ καὶ δυσκολίες νὰ ἀντιμετωπίσουμε, καὶ χρειαζόμαστε ὅλους τοὺς πολιτικοὺς στὸ πλευρό μας.

Ἐπίσκεψη τοῦ Προέδρου τῆς Βουλγαρίας στὸν Μακαριώτατο

Στὸν ἰστορικὸν δεσμοὺς τῆς Ἑκκλησίας μὲ αὐτὴν τῆς Βουλγαρίας, ἀναφέρθηκαν τόσο ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Ἱερώνυμος καὶ πάσοις Ἑλλάδος Ἱερώνυμος ὅσο καὶ ὁ Βούλγαρος πρόεδρος Γκεόργκι Παρβάνοφ, ὁ ὅποιος ἐπισκέφθηκε στὸ 25.11.2009 τὸν Μακαριώτατο στὸ γραφεῖο του στὸν Ἀρχιεπισκοπή. Στὴν ἀνάγκη συνεργασίας τῶν δύο Ἑκκλησιῶν ὥστε ἡ Ὁρθοδοξία νὰ ἐκφράζεται μὲ ἔνιαία γραμμὴ ἀναφέρθηκε συγκεκριμένα ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, τονίζοντας: «Νομίζω ὅτι ἡ φωνὴ καὶ ἡ δύναμη τοῦ Ὁρθοδόξου πνεύματος μπορεῖ νὰ ἀποτελέσει σημαντικὴ δύναμη στὸ ἐσωτερικὸ τῆς Εὐρώπης».

Στὴ συνάντηση, τὸν Βούλγαρο πρόεδρο συνόδευε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Νευροκοπίου Ναθαναήλ, ὁ ὅποιος μετέφερε στὸν Μακαριώτατο τὶς εὐχὲς τοῦ Πατριάρχου Βουλγαρίας Μαξίμου.

Ἑρα Μητρόπολις Παροναξίας

Συνέδριο γιὰ τὸν Ἄγιο Νικόδημο τὸν Ἀγιορείτη

Στὶς 21 καὶ 22 Νοεμβρίου ἡ Ἑρα Μητρόπολις Παροναξίας ὀργάνωσε Ἐπιστημονική - Θεολογικὴ Ἡμερίδα γιὰ τὰ 200 χρόνια ἀπὸ τὴν δοσιακὴ κοίμηση τοῦ Ἀγίου Νικοδήμου τοῦ Ἀγιορείτου. Τὸ θέμα ἦταν: «”Ἄγιος Νικόδημος ὁ Νάξιος καὶ Ἀγιορείτης - Ο διαχρονικὸς πατὴρ τῆς Ἑκκλησίας καὶ Διδάσκαλος τοῦ Γένους». Συνδιοργανώτρια τῶν ἐκδηλώσεων ἦταν ἡ Νομαρχιακὴ Αὐτοδιοίκηση Κυκλαδῶν. Τὸ Σάββατο 21 Νοεμβρίου, ἐօρτὴ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου, ἐτελέσθη πανηγυρικὴ Θεία Λειτουργία στὸν Ἱερὸ Μητροπολιτικὸ Ναὸ ἱερουργούντων τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Παροναξίας κ. Καλλινίκου καὶ τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Ρεντίνης κ. Σεραφείμ. Τὴν

ἡμέρα ἐκείνη ἐօρτάζει ὁ ἰστορικὸς Ναὸς τῆς Παναγίας Χρυσοπολιτίσσης, πολιούχου τῆς Χώρας Νάξου, καὶ ἡ ἡμέρα αὐτὴ τιμᾶται ὡς τοπικὴ ἀργία. Ἡ εἰκόνα τῆς Χρυσοπολιτίσσης ἐλιτανεύθη στὸ κέντρο τῆς πόλεως μὲ τὴ συνοδεία τῶν τοπικῶν ἀρχῶν καὶ πλήθους πιστῶν.

Τὸ ἀπόγευμα τοῦ Σαββάτου καὶ τὸ πρωὶ τῆς Κυριακῆς, μετὰ τὴ Θεία Λειτουργία, πραγματοπιθηκαν οἱ ἐργασίες τοῦ Συνεδρίου. Στὸ Πνευματικὸ Κέντρο τοῦ περικαλλοῦς Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἀγίου Νικοδήμου συγκεντρώθηκε μεγάλος ἀριθμὸς ἀκροατῶν. Ἡ ἐκδήλωση ἀρχισε μὲ τὴν ἀνάγνωση τοῦ χαιρετισμοῦ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσοις Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου καὶ μὲ τὸν Ἀγιασμὸ ποὺ τέλεσε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Καλλίνικος. Τὰ ἐπὶ μέρους θέματα ἀνέπτυξαν οἱ ἀκόλουθοι ἐπιστήμονες: Ἀντώνιος Τζιώτης, Φιλόλογος. Κωνσταντίνος Χολέβας, Πολιτικὸς Ἐπιστήμων-Συγγραφεύς. Στέφανος Ἡμελλός, Ὁμότιμος Καθηγητὴς Παν. Ἀθηνῶν. Κωνσταντίνος Μανάφης, Ὁμότιμος Καθηγητὴς Παν. Ἀθηνῶν. Ἀρχιμ. Γεώργιος Ρουσσάκης, Ἰατρὸς Ἀναισθησιολόγος. Μιχαὴλ Μανωλόπουλος, Σχολικὸς Σύμβουλος Μαθηματικῶν-Δρ Φυσικῆς, Ἰωάννης Τουμπακάρης, Ἀρχιτέκτων. Εὐάγγελος Γερονικόλας, Φυσικός. Σωτήριος Μπαλατσούκας, Δρ Θεολογίας -Αναπλ. Καθηγητὴς ΑΕΑΘ (λόγω ἀπουσίας του ἀνεγνώσθη περὶληψη τῆς εἰσηγήσεως). Εἰρήνη Πολυκρέτη, Θεολόγος-Συγγραφεύς. Ἀρχιμ. Νικόδημος Ἀεράκης, Ἱεροκῆρυξ Ἰ. Μητροπόλεως Ὑδρας. Ἀρχιμ. Αἰμιλιανὸς Καζαντζίδης, Ἡγούμενος Ἱερᾶς Μονῆς Εἰσοδίων-Ἄγιου Παντελεήμονος Ἀγᾶς. Πολυξένη Κούρεντα, Φιλόλογος-Θεολόγος-Δρ Ιστορίας.

Οἱ ὁμιλητὲς τόνισαν τὴν πολύπλευρην προσωπικότητα τοῦ Ἀγίου Νικοδήμου, σχολίασαν τὸ πλουσιώτατο συγγραφικὸ ἔργο του, ὑπογράμμισαν τὴν τεράστια θεολογικὴ καὶ θύραθεν παιδεία του, σχολίασαν τὴν ἐντυπωσιακὴ μνήμη του καὶ τὴ γνώση τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν, καὶ ὑπενθύμισαν ὅτι ὁ ”Ἄγιος ἀφύπνισε τὸ ὑπόδουλο Γένος ὡς ἀλείπτης καὶ Συναξαριστής τῶν Νεομαρτύρων. Τὴν Ὁργανωτικὴ Ἐπιτροπὴ ἀπετέλεσαν ὁ Πρωτ. Κωνσταντίνος Κύλης, Γενικὸς Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ἰ. Μητροπόλεως Παροναξίας, ὁ Ἀντινομάρχης Κυκλαδῶν κ. Λάζαρος Θεόφιλος καὶ ὁ Καθηγητὴς κ. Στέφανος Ἡμελλός.

Τερά Μητρόπολις Φθιώτιδος

Έγκυκλιος Χριστουγέννων

΄Αδελφοί μου ἀγαπητοί καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ.

«Ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον Σωτήρ, ὃς ἔστι Χριστὸς Κύριος»

Αὐτὸ τὸ χαρμόσυνο μήνυμα, ποὺ ἔφεραν οἱ "Ἄγγελοι στοὺς ἀγραυλοῦντες ταπεινοὺς ποιμένες τῆς Βηθλεέμ, διαγγέλει καὶ εὐαγγελίζεται σήμερα, ἡμέρα τῆς κοσμοσωτρού Γεννήσεως τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου, ἡ ἀγία μας Μητέρα Έκκλησία. Μέσα ἀπὸ τὸν σκοτεινὸν ὄριζοντα τῆς παρούσης περιόδου ἀναπτυδιῶν οἱ ἀστραποβόλες ἀκτῖνες τοῦ ἀνατέλλοντος Ήλίου τῆς δικαιούσυντος καὶ μέσα ἀπὸ τὴν σύγχυσην τῶν σημερινῶν κοινωνιῶν ὑφώνεται ἡ φωνὴ τῆς ἐλπίδος: «Μὴ φοβεῖσθε, ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον Σωτήρ, ὃς ἔστι Χριστὸς Κύριος». Ο Σωτήρας εἶναι κοντά μας, εἶναι μαζί μας, εἶναι παρὸν στὴν ζωὴ μας.

"Ἐχει τόσα πολλὰ κατακτήσει ὁ ἀνθρωπός, ὅστε νὰ εἶναι δυνατὸν νὰ λέγει, ὅτι αἰσθάνεται αὐτάρκης. "Ἐχει δαμάσει τὴν τρομακτικὴ δύναμη τοῦ ἀτόμου. "Ἐχει ἐκμπενίσει τὶς ἀποστάσεις στὴ γῆ. "Ἐχει σχεδὸν ἔξαφανίσει τὶς φοβερὲς ἐπιδημίες, ποὺ ἄλλοτε ἐντὸς ἑβδομάδων ἐρήμωναν πόλεις καὶ χωριά. Βγῆκε ἔξω ἀπὸ τὸν πλανήτη μας καὶ περιπλανᾶται στὸ διάστημα. "Ἐχει τόση δύναμη καὶ τόση αὐτοπεποίθηση ποὺ οὐδέποτε μέχρι τώρα αἰσθάνθηκε. Καὶ ὅμως ἔρχονται στιγμὲς ποὺ αἰσθάνεται τὸν ἔαυτό του ἐκμπενισμένο. "Ἐνώπιον τῶν φυσικῶν δυνάμεων, τὶς ὁποῖες ὅσο κι ἄν φαίνεται, ὅτι ἔχει ὑποτάξει, ἔρχονται φορὲς ποὺ αὐτὸς ὁ δαμαστὴς εἶναι ἕνα ἀδύναμο σκουπίδι. Τί τὸν ὠφελεῖ ὅτι ἡμπορεῖ νὰ παρακολουθεῖ τὴν κατεύθυνση τῶν καταιγίδων; Βλέπει νὰ ἐκριζώνονται πόλεις, δάσοι, ἐργοστάσια καὶ εἶναι ἀνίκανος νὰ ἀντισταθῇ. Εἶναι ὅμως ἀδύναμος καὶ ἐνώπιον ἄλλων ἀσθενειῶν, γνωστῶν καὶ ἀγνώστων, οἱ ὁποῖες ἀπειλοῦν τὴν ζωὴ καὶ τὴν ὑπόστασή του.

Η ἀδυναμία τοῦ ἀνθρώπου δὲν φαίνεται μόνο ἐμπρὸς εἰς τὸ φυσικὸ κακό, ἀλλὰ καὶ ἐμπρὸς εἰς τὸ ἡθικὸ κακό. Αἰσθάνεται νὰ τὸν περιβάλλει τὸ μῆσος, ἡ κακία, ὁ φθόνος, ἡ συκοφαντία. Βλέπει νὰ κυριαρχεῖ στὴ ζωὴ ἡ ἀπάτη, τὸ ψεῦδος, ἡ διαφθορὰ καὶ εἶναι ἀδύναμος νὰ ἀναστρέψει τὴν κατάσταση. Διαπιστώνει ἐπίσης, ὅτι καὶ ὁ δικός του «ἔσω ἀνθρωπός» ρέπει πρὸς τὸ κακὸ καὶ παρὰ τὸν ἀγῶνα, πάλι ἐπιστρέφει στὴν λάσπη τῶν ἀδυναμιῶν. Ο Ἀπόστολος Παῦλος περιγράφει τὴν ὑποδούλωση τοῦ ἀνθρώπου στὶς πα-

λαιὲς συνήθειες μ' αὐτὰ τὰ χαρακτηριστικὰ λόγια: «ταλαίπωρος ἐγὼ ὁ ἄνθρωπος· τίς με ωντεῖται ἐκ τοῦ σώματοστοῦ θανάτου τούτου;» (Ρωμ. 7,15). Καὶ σήμερα μετὰ τόσους αἰῶνες καὶ τόσες προόδους, ὁ ἄνθρωπος εὐδίσκεται στὸ ἴδιο σημεῖο.

΄Αδύναμος λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος πρὸ τῶν στοιχείων τῆς φύσεως, πρὸ τῶν ἀσθενειῶν καὶ πρὸ τοῦ ἡθικοῦ κακοῦ, ποὺ ὑπάρχει γύρω του καὶ μέσα του. Άδύναμος νὰ διαλευκάνει μόνος του τὸ μυστήριο τοῦ προορισμοῦ του. Άδύναμος ὁ ἄνθρωπος μέσα σ' ἓνα κόσμο ἀφιλόξενο, ἀπειλητικὸ καὶ ἀπρόβλεπτο, ποὺ τοῦ δημιουργεῖ πλήξη καὶ φόβο...

Τερά Μητρόπολις Πατρῶν

Έκδήλωση γιὰ τὰ 30 χρόνια τοῦ Έκκλησιαστικοῦ Λυκείου

Στὶς 25.11.2009 πραγματοποιήθηκε στὸ Πολιτιστικὸ Κέντρο τοῦ Πανεπιστημίου Πατρῶν ἑορταστικὴ ἐκδήλωση γιὰ τὴ συμπλήρωση 30 χρόνων λειτουργίας καὶ προσφορᾶς τοῦ Έκκλησιαστικοῦ Λυκείου Πατρῶν. Ο Σεβ. Μητροπολίτης Πατρῶν κ. Χρυσόστομος βράβευσε τὰ πρόσωπα, τὰ δόποια εἶχε ἐπιλέξει ἡ Όργανωτικὴ Έπιτροπή, διότι μὲ τὸ ἔργο τους ἀνέδειξαν τὸ Λύκειο σὲ πνευματικὴ κυφέλη. Βραβεύθηκαν πρώτην Λυκειάρχες, Καθηγητὲς καὶ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Προσωπικοῦ, ὅπως ὁ Αρχιμανδρίτης Χρύσανθος Στελλάτος, ὁ Πρωτοπρεσβύτερος Νικόλαος Σκιαδαρέσης, ὁ Πρωτοπρεσβύτερος Έρμόλαος Μασσαρᾶς, ὁ Πρωτοπρεσβύτερος Θεμιστοκλῆς Δρουκόπουλος, ὁ φιλόλογος Δημ. Παπαθανασόπουλος κ.ἄ. Χαιρετισμὸ ἀπούθυναν ὁ Σεβασμιώτατος κ. Χρυσόστομος καὶ ὁ νῦν Διευθυντὴς τοῦ Έκκλησιαστικοῦ Λυκείου κ. Ιωάννης Κόπτορος. Στὴ συνέχεια μαθητὲς καὶ ἀπόφοιτοι τοῦ Λυκείου παρουσίασαν τὸ Όρατόριο «Τοῦ καλοῦ τῶν Πατρέων ποιμένος Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου».

Τερά Μητρόπολις Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρναίας

Η Παναγία ἡ Βηθλεεμίτισσα στὸ Μεσολόγγι

΄Απὸ τὶς 8 ἔως καὶ τὶς 15 Δεκέμβριού τὸ Μεσολόγγι εἶχε τὴν εὐλογία νὰ φιλοξενήσει τὴν ιερὰ εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς Βηθλεεμίτισσης. Η πρόσκληση ἀπευθύνθηκε ἀπὸ τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Αἰτωλίας

καὶ Ἀκαρνανίας κ. Κοσμᾶ καὶ τὸν Νομάρχην Αἰτωλοακαρνανίας κ. Εὐθύμιο Σιῶκο πρὸς τὸν Μακαριώτατον Πατριάρχην Ιεροσολύμων κ. Θεόφιλο Γ. Ἡ ὑποδοχὴ πραγματοποιήθηκε παναπγυρικῶς στὸς 8.12.2009 μπροστὰ στὸ Δημαρχεῖο τοῦ Μεσολογγίου. Στὸς 12.12.2009, κατὰ τὴν πανήγυρην τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ, ἡ Ἱερὰ εἰκόνα λιτανεύθηκε στοὺς δρόμους τῆς πόλεως μαζὶ μὲ τὴν εἰκόνα τοῦ Ἅγιου Σπυρίδωνος.

Ἴερὰ Μητρόπολις Δημητριάδος

*Ἄποκαλυπτήρια τῆς προτομῆς
τοῦ Μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου
Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος
Χριστοδούλου*

Μὲ κάθε ἐπισημότητα καὶ παρουσίᾳ πλήθους κόσμου πραγματοποιήθηκε τὴν Τετάρτη 21 Ὁκτωβρίου ἡ τελετὴ ἀποκαλυπτηρίων τῆς προτομῆς τοῦ μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κυριοῦ Χριστοδούλου στὸ Βόλο.

Στὴν τελετὴν ἔκτὸς ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπόλιτην Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνάτιο παρευρέθηκαν οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Προκοπείου κ. Ἰωσήφ, Λαρισῶν καὶ Τυρνάβου κ. Ἰγνάτιος, Βρεσθέντος κ. Θεόκλητος, Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμποτοῦ κ. Δανιήλ, Πειραιῶς κ. Σεραφείμ καὶ Σερρῶν καὶ Νιγρίτης κ. Θεολόγος. Τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ιερώνυμο ἐκπροσωποῦσε ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Βελεστίνου κ. Δαμασκηνός, ὁ ὃποῖος διάβασε τὸ μήνυμά του, τὸ ὃποῖο ἀναφερόταν στὸν μεγάλην προσφορὰν τοῦ κυριοῦ Χριστοδούλου στὴν Ἐκκλησίαν.

Μετὰ τὸν Ἱεσπερινό, στὸν Μητροπολιτικὸν Ἱερὸν Ναὸν Ἅγ. Νικολάου, τελέσθηκε ἐπιμνημόσυνη δέοντος στὸ χῶρο, ὅπου τοποθετήθηκε ἡ προτομὴ τοῦ Μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου κυροῦ Χριστοδούλου.

Ο Ἀρχιμανδρίτης καὶ στενὸς συνεργάτης τοῦ μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου π. Ἐπιφάνιος Οἰκονόμου ἀναφέρθηκε στὸ ἔργο ποὺ ἐπιτέλεσε στὴν Μητρόπολη Δημητριάδος καὶ στὴν Ἀρχιεπισκοπή.

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος μίλησε μὲ πολὺ θερμὰ λόγια γιὰ τὸν προκάτοχό του.

Ἴερὰ Μητρόπολις Σταγῶν καὶ Μετεώρων

Ἡμερίδα Κληρικῶν

Στὸς 20.10.2009 πραγματοποιήθηκε στὴν αἵθουσα τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ὁσίων Μετεωριτῶν Πατέρων τῆς Καλαμπάκας ἡ ἐποσία εἰδικὴ Ἡμερίδα γιὰ τὸν Ἐφημερίους τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σταγῶν καὶ Μετεώρων. Προηγήθηκε ἡ Θεία Λειτουργία καὶ στὴ συνέχεια χαιρετισμὸς ἀπούθυνε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Σεραφείμ. Κύριος ὅμιλοπής ἦταν ὁ Καθηγητὴς τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Βασίλειος Κέκης, ὁ ὃποῖος ἀνέπτυξε δύο θέματα. Ἡ πρώτη εἰσήγηση εἶχε τίτλο: «Μεταμοσχεύσεις δργάνων - Μήνυμα ζωῆς ἢ βιασμὸς τῆς Δημιουργίας;». Ἡ δεύτερη εἰσήγηση εἶχε τίτλο: «Ἡ ἄγωνία τοῦ θανάτου στὸν ἀρρωστο». Τὸ ἀπόγευμα ὁ κ. Β. Κέκης μίλησε στὰ στελέχη τῶν Κύκλων Μελέτης Ἅγιας Γραφῆς μὲ θέμα: «Τὸ θαῦμα στὴ ζωὴ ἐνὸς γιατροῦ». Ἡ ὅμιλία ἔλαβε χώρα στὴ Βαρλάμειο Αἴθουσα ἐκδηλώσεων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ

Οίκουμενικὸν Πατριαρχεῖον Ἄνακοινωθὲν τῆς Γραμματείας ἐπὶ τῆς προπαρασκευῆς τῆς Ἀγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἑκκλησίας

Κατὰ τὴν Σύναξιν τῶν Προκαθημένων τῶν Ἀγιωτάτων Ὁρθοδόξων Ἑκκλησιῶν, τῶν συνελθόντων, προσκλήσει τῆς Α.Θ. Παναγιότποτος, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου, τὸν Ὁκτώβριον τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἐν Φαναρίῳ, ἐξεφράσθη ὡς ‘αὐτῶν ἡ βούλησις διὰ τὴν ταχεῖαν θεραπείαν πάσσος κανονικῆς ἀνωμαλίας προελθούσης ἐξ ἰστορικῶν συγκυριῶν καὶ ποιμαντικῶν ἀναγκῶν καὶ ἔχαιρεστίσθη ἡ πρότασις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου «νὰ συγκαλέσῃ διὰ τὴν συνέχισιν τῆς προετοιμασίας τῆς Ἀγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου, Πανορθοδόξους Διασκέψεις ἐντὸς τοῦ προσεχοῦ ἔτους 2009...».

Οὕτω, μετὰ τὴν συγκληθεῖσαν ἐν Σαμπεζὺ Γενεύης κατὰ μῆνα Ιούνιον ἐ.ἔ. Δ' Προσυνοδικὴν Πανορθόδοξον Διάσκεψιν, συνέρχεται ἡδη, τῇ προσκλήσει τῆς Α.Θ. Παναγιότποτος, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου, καὶ πάλιν ἐν Σαμπεζύ, ἀπὸ 9ης ἕως 17ης Δεκεμβρίου ἐ.ἔ., Διορθόδοξος Προπαρασκευαστικὴ Ἐπιτροπή, ὡπό τὴν προεδρίαν τοῦ ἐκπροσώπου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, Σεβ. Μητροπολίτου Περγάμου κ. Ἰωάννου.

Ἡ Ἐπιτροπὴ αὗτη θὰ ἔξετάσῃ τὰ ὑπολειπόμενα θέματα τῆς μελλούσης ἴνα συνέλθῃ Ἀγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἑκκλησίας, δηλαδὴ τὸ Αὐτοκέφαλον καὶ τὸ Αὐτόνομον καὶ τὸν τρόπον ἀνακηρύξεως αὐτῶν καὶ τὴν σειρὰν τῶν Διπτύχων.

Σαμπεζὺ Γενεύης, τῇ 8ῃ Δεκεμβρίου

Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας

Τὸ Ιεραποστολικὸ ἔργο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Τανζανίας

“Οπως μᾶς πληροφορεῖ σχετικὴ ἀνακοίνωση τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Τανζανίας κ. Δημητρίου 116

ἐθελοντὲς ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Κύπρο βοηθοῦν τὸ Ιεραποστολικὸ ἔργο τῆς Μητροπόλεως καὶ δίνουν χαμόγελο στὰ πεινασμένα παιδιά τῆς Τανζανίας. Κατὰ τὰ τελευταῖα πέντε χρόνια δέκα χιλιάδες Ἀφρικανοὶ ἔχουν βαπτισθεῖ Ὁρθόδοξοι καὶ ἔχουν ἰδρυθεῖ 14 Ιεροὶ ναοί, 1 Ὁρφανοτροφεῖο, 1 Ὁρθόδοξο Νηπιαγωγεῖο, 3 Κλινικές, 3 Δημοτικὰ Σχολεῖα καὶ 2 Γυμνάσια. Συνεχίζονται ἐπίσης οἱ χιλιάδες μερίδες συσσιτίων, οἱ 1800 ὑποτροφίες καὶ ἡ λειτουργία τῆς Κλινικῆς Παίδων μὲν AIDS «Ἐλενίτσα Φυλακτῆ». Στὴν ἀνακοίνωσή του ὁ Σεβασμιώτατος εὐχαριστεῖ τοὺς Ἑλληνες δωροτές καὶ συνεργάτες τοῦ ἔργου του καὶ παρακαλεῖ νὰ συνεχίσουμε τὴν ἀρωγὴν μὲ τὴν προσευχὴν καὶ τὴν ἀγάπην μας στὸ δύσκολο ἱεραποστολικὸ καὶ κοινωνικὸ ἔργο τῆς Μητροπόλεως.

Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων

Ἡ Ἀγιοκατάταξη τοῦ μάρτυρος Φιλουμένου

Στὶς 29.11.2009 τὸ Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων, κατόπιν Συνοδικῆς Ἀποφάσεως, ἐτέλεσε τὴν κατάταξη στὸ Ἀγιολόγιο τῆς Ὁρθοδόξου Ἑκκλησίας τοῦ νέου ἵερομάρτυρος Φιλουμένου Ἀγιοταφίου. Ὁ μάρτυς Φιλούμενος μαρτύρησε στὸ ἰστορικὸ Φρέαρ τοῦ Ἱακώβ τὴν Νεάπολη τῆς Σαμαρείας στὶς 29.11.1979, ἐνῷ τελοῦσε τὴν Ἀκολουθία τοῦ Ἐσπερινοῦ. Κατήγετο ἀπὸ τὴν Κύπρο καὶ διακονοῦσε μέχρι τὸ μαρτυρικό του τέλος ὡς Ἦγονόμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Φρέατος τοῦ Ἱακώβ. Τὴ Θεία Λειτουργία στὸ Καθολικὸ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἐτέλεσε ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Τερροσολύμων κ. Θεόφιλος Γ', ὁ ὄποιος καὶ ἀνέγνωσε τὴν ἐπίσημη πράξη ἀγιοκατατάξεως ἐνώπιον τῆς λάρνακος ὅπου ἐναποτίθεται τὸ ἱερὸ λείφανο.

Ἐκκλησία τῆς Σερβίας

Ἐκοιμήθη ὁ Πατριάρχης Παῦλος

“Ο Πατριάρχης Παῦλος ἐκοιμήθη στὶς 15.11.2009 στὸ στρατιωτικὸ νοσοκομεῖο τοῦ Βελιγραδίου, ὅπου

νοσηλευόταν ἀπὸ τὸν Ἰούνιο τοῦ 2007. Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος, πληροφορηθεὶς τὴν ἐκδημίᾳ τοῦ μακαριστοῦ Πατριάρχου Σερβίας κυροῦ Παύλου, τέλεσε τρισάγιο ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς του. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἔχει ἥδη ἀποστεῖλει συλλυπητήριο τηλεγράφημα πρὸς τὸν Τοποθητὴν τοῦ Πατριαρχείου τῆς Σερβίας.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Σερβικῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας ἀνακοίνωσε ὅτι ὁ Πατριάρχης θὰ ἐνταφιαστεῖ, ὅπως ὁ ἕδιος ἐπιθυμοῦσε, στὴ μονὴ τῶν Ἀρχαγγέλων Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ, ποὺ βρίσκεται 11 χιλιόμετρα ἔξω ἀπὸ τὸ Βελιγράδι, στὸ προάστιο Ρακόβιτσα.

Ο Πατριάρχης Παῦλος γεννήθηκε τὸ 1914 σὲ ἓνα χωριὸ τῆς Σλαβονίας –σημερινὴ Κροατία– καὶ σὲ πολὺ μικρὸν ἥλικια ἔμεινα δόφανὸς καὶ ἀπὸ τοὺς δύο γονεῖς. Σπούδασε στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Βελιγραδίου καὶ τὸ 1944 ἄρχισε νὰ ἐργάζεται ὡς καθηγητὴς θρησκευτικῶν. Τὸ 1946 ἐκάρον μοναχὸς καὶ τὸ 1948 χειροτονήθηκε ἱεροδιάκονος. Τὸ 1954 μετέβη

στὴν Ἀθήνα γιὰ μεταπυχιακὲς σπουδές. Τὸ 1957 διορίστηκε ἐπίσκοπος Ράσκας καὶ Πρίζεν, ἀξίωμα ποὺ ὑπηρέτησε ἕπει 33 χρόνια. Τὴν 1η Δεκεμβρίου τοῦ 1990 ἐξελέγη μὲ μυστικὴ ψηφοφορία Πατριάρχης τῆς Σερβικῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας καὶ τὴν ἐπόμενη ἡμέρα ἐνθρονίσθηκε στὸ μητροπολιτικὸν ταῦτα τὸν Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ στὸ Βελιγράδι.

Ἡ φράση του «νὰ μείνουμε ἀνθρωποι γιὰ νὰ μὴν ντρέπομαστε ἐνώπιον τῶν προγόνων μας καὶ νὰ μὴν ντρέπονται γιὰ ἡμᾶς οἱ ἀπόγονοί μας» χαρακτηρίζε τὴν συμπεριφορά του στὶς δύσκολες στιγμὲς τοῦ πολέμου καὶ τοῦ μίσους ποὺ κυριαρχοῦσε στὸ χῶρο τῆς πρώην Γιουγκοσλαβίας.

Στὴν ἔξοδιο Ἀκολουθία (19.11.2009) τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐξεπροσώπησαν οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Ἐλασσῶνος κ. Βασίλειος καὶ Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος συνοδεύομενοι ἀπὸ τὸν Πανοσ. Ἀρχιμανδρίτη κ. Ἱερώνυμο Κάρμα. Τῆς Ἀκολουθίας προέστη ἡ Α.Θ.Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος.

Γιὰ τὴν ἀποστολὴν ἀνακοινώσεων καὶ εἰδήσεων στὸ περιοδικὸ ΕΚΚΛΗΣΙΑ μπορεῖτε νὰ χρησιμοποιεῖτε τὴ διεύθυνση ἡλεκτρονικοῦ ταχυδρομείου:
periodika @ ecclesia.gr

Γιὰ τὸ περιοδικὸ ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ τὴ διεύθυνση ἡλεκτρονικοῦ ταχυδρομείου: efimerios @ ecclesia.gr

Καὶ γιὰ τὴν ἐποικοινωνία σας μὲ τὸ περιοδικὸ ΘΕΟΛΟΓΙΑ τὴ διεύθυνση ἡλεκτρονικοῦ ταχυδρομείου: theology @ ecclesia.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΤΟΥΣ

Περιεχόμενα Περιοδικοῦ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» τοῦ Τόμου ΠΣΤ' (2009)

Ἐπιμέλεια: Βασίλειος Δ. Τζέρπος, Δρ.Θ.

ΤΟ ΑΡΘΡΟΝ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

Σελ. 3, 83, 147, 227, 323, 387, 451, 515, 595, 675, 772.

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΟΥΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ (ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 153η)

Σελ. 516.

ΠΙΝΑΞ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΡΧΙΕΡΑΤΕΙΑΝ

Σελ. 5, 148, 522.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

Περιαγωγὴ Δίσκου καὶ συγκέντρωσις ὄλικος πρώτης ἀνάγκης ὑπὲρ τῶν ἐμπεριστάτων Παλαιστινίων, σελ. 7. Περὶ τῶν ἱερατικῶν κλίσεων, σελ. 149. Ἐνημέρωσις ἐπὶ τῆς ἐκδόσεως τοῦ «Προφτολογίου», σελ. 151.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Συγχαροπήριο τηλεγράφημα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς τὸν νεοεκλεγέντα Πατριάρχη Μόσχας καὶ πάστος Ρωσίας κ. Κύριλλον, σελ. 84. Συγχαροπήριο τηλεγράφημα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου στὸν Ἀρχιεπίσκοπο μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς συμπλορώσεως ἐνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἀναρρήσεώς του στὸν Ἀρχιεπισκοπικὸ Θρόνο τῶν Ἀθηνῶν, σελ. 85. Συγχαροπήριος Ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Μητροπολίτην Κεφαλληνίας, σελ. 153. Ἐόριον Γράμμα πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ. Βαρθολομαῖον γιὰ τὸ Ἀγιον Πάσχα, σελ. 324. Συλλυπητήριος Ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Πρέσβυτον τῆς Γαλλίας, σελ. 388. Ἐπιστολὴ στὸν Ὑπουργὸ Οἰκονομικῶν μὲ ἀφορμὴ τὸ Προσχέδιο Νόμου γιὰ τὴν «Ἐνίσχυση τῆς Κοινωνικῆς Ἀλληλεγγύης καὶ Εἰσφορᾶς Κοινωνικῆς Εὐθύνης τῶν μεγάλων ἐπιχειρήσεων καὶ τῆς μεγάλης ἀκίνητης περιουσίας», σελ. 676. Σχόλια ἐπὶ τοῦ Προσχέδιου Νόμου γιὰ τὴν «Ἀναμόρφωση τοῦ συστήματος προσλήψεων καὶ καθολικὴ ὑπαγωγὴ τους στὸν πλήρον ἔλεγχο τοῦ ΑΣΕΠ» καὶ στὸ σχέδιο «Ὑπουργικῆς Ἀποφάσεως «Καθιέρωση ἀνωτάτου δρίου κυβι-

σμοῦ κρατικῶν αὐτοκινήτων καὶ ἄλλες διατάξεις», σελ. 773. Συλλυπητήρια τοῦ Μακαριωτάτου πρὸς τὸν Τοποτηροπήτη τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Σερβίας, σελ. 776.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝΤΑ

Ἀνακοινωθὲν τῆς Δ' Προσυνοδικῆς Πανορθοδόξου Διασκέψεως, σελ. 452. Μήνυμα ἀπὸ τὴν 13η Γενικὴ Συνέλευση τοῦ Συμβουλίου Εὐρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν πρὸς ὅλες τὶς Ἐκκλησίες-Μέλη, σελ. 524.

ΜΗΝΥΜΑΤΑ

Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάστος Ἐλλάδος κ. Ἰερωνύμου, Μήνυμα στὸν Ἡμερίδα τῶν Εὐρωπαϊκῶν Θεμάτων στὶς Σέρρες, σελ. 154. Πατριαρχικὴ Ἀπόδειξις ἐπὶ τῷ Ἀγίῳ Πάσχᾳ, σελ. 228. Ἀναστάσιμο Μήνυμα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάστος Ἐλλάδος κ. Ἰερωνύμου, σελ. 230. **Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάστος Ἐλλάδος κ. Ἰερωνύμου**, Μήνυμα στὸν Γ Ἡμερίδα τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Παρακολούθησεως τῶν Εὐρωπαϊκῶν Θεμάτων στὸ Διορθόδοξο Κέντρο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐλλάδος στὴν Ἱερὰ Μονὴ Πεντέλης, σελ. 231. **Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάστος Ἐλλάδος κ. Ἰερωνύμου**, Μήνυμα γιὰ τὴν Ἡμέρα τοῦ Περιβάλλοντος, σελ. 389. **Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάστος Ἐλλάδος κ. Ἰερωνύμου**, Μήνυμα γιὰ τὴν παγκόσμια ἡμέρα κατὰ τῶν ναοκοτικῶν καὶ τῆς παράνομης διακίνησής τους, σελ. 454. **Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάστος Ἐλλάδος κ. Ἰερωνύμου**, Πρὸς τοὺς Συνέδρους τῆς Ἡμερίδος μὲ θέμα: «Ἡ Ἀποστολὴ τοῦ Ἱερέως στὸν σύγχρονο κόσμο», σελ. 456. Μήνυμα τῆς **Α.Θ. Παναγιόπτου, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου**, ἐπὶ τῇ 1ῃ Σεπτεμβρίου, ἡμέρᾳ προσευχῆς ὑπὲρ τῆς προστασίας τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος, σελ. 520. **Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάστος Ἐλλάδος κ. Ἰερωνύμου**, Μήνυμα στὸ ΙΑ' Πανελλήνιο Λειτουργικὸ Συμπόσιο μὲ θέμα «Λειτουργικὴ Ἀγωγή», σελ. 681. **Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πά-**

ονς Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, Μήνυμα στὸν ἡμερίδα τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιφορῆς Παρακολούθησεως Εὐρωπαϊκῶν Θεμάτων, σελ. 777. **Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσος Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου**, Χαιρετισμὸς στὸν ὑποδοχὴν τῶν πρωτοετῶν φοιτητῶν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, σελ. 779.

ΕΓΚΥΚΛΙΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Σύγκλοις Ἡμερίδος μὲ θέμα: «Ἡ ἀποστολὴ τοῦ Ἱερέως στὸ σύγχρονο κόσμο», σελ. 325.

ΟΜΙΛΙΑΙ-ΛΟΓΟΙ

Λόγος τῆς **Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου** κατὰ τὴν ἐπίσημη διοξολογία στὸν Ἱερὸν Ναὸν Ἅγίου Δημητρίου Ναυπάκτου, σελ. 9. **Ἀρχιμ. Χρυσοστόμου Παπαθανασίου**, Ὁμιλία στὰ Μύρα τῆς Λυκίας, σελ. 11. **Πρεσβ. Κωνσταντίνου Παπαθανασίου**, Βασικὲς ἀνθρωπολογικὲς καὶ θεολογικὲς ἀντιλήψεις στὶς «Περὶ μετανοίας» ὅμιλες τοῦ ἄγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, σελ. 15. **Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου**, Ὁρθοδοξία καὶ νεωτερικότης: ὅροι ἐνὸς ἥστικοῦ διαλόγου, σελ. 86. Ὁμιλία τοῦ **Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσος Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου** στὸν Ἱ. Ναὸν τῆς Ὑπαπαντῆς τοῦ Κυρίου Καλαμάτας, σελ. 90. **Σεβ. Μπιροπολίτου Σερρῶν κ. Θεολόγου**, Μνήμη Ἀρχιεπισκόπου Χριστοδούλου, σελ. 94. **Σεβ. Μπιροπολίτου Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης κ. Μελετίου**, Ἡ Ἑκκλησία ὡς παρέλαβε, σελ. 155. Προσφώνησις τοῦ **Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσος Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου** κατὰ τὴν ἐπίσκεψίν του εἰς τὸν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ. Βαρθολομαῖον ἐπ’ εὑκαιρίᾳ τῶν ὀνομαστηρίων του, σελ. 458. **Μάριου Μπέγζου**, Εἰσαγωγὴ στὸ θέμα τῆς δημόσιας συζήτησης «Κοινωνικὴ Διακονία καὶ Ἑκκλησιαστικὴ Περιουσία: Παρελθόν, παρὸν καὶ μέλλον», σελ. 459. **Σεβ. Μπιροπολίτου Ιωαννίνων κ. Θεοκλήτου**, Κοινωνικὴ Διακονία καὶ Περιουσία: Παρελθόν, Παρὸν καὶ Μέλλον, σελ. 461. **Σεβ. Μπιροπολίτου Ἡλείας κ. Γερμανοῦ**, Ἀλληλεγγύη: Προσφορὰ ἀγάπης τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στὸν ἀνθρώπο, σελ. 466. Ὁμιλία τοῦ **κ. Κωνσταντίνου Δήμητρα**, Διευθύνοντος Συμβούλου τῆς Μ.Κ.Ο. «Ἀλληλεγγύη», σελ. 470. **Σεβ. Μπιροπολίτου Ζακύνθου κ. Χρυσοστόμου**, Ὁ Προσκυνητικὸς Τουρισμὸς σήμερα, σελ. 473. **Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσος Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου**, Ὁμιλία κατὰ τὴν Πανηγυρικὴν Θεία Λειτουργία στὸν Ἱερὰ Μονὴ Παναγίας Σουμελᾶ Βερμίου, σελ. 526. **Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου**

Ἀθηνῶν καὶ πάσος Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, Ὁμιλία στὸν Πανηγυρικὴν Θεία Λειτουργία τῆς Ἀποτομῆς τῆς Κεφαλῆς τοῦ Ἅγιου Ἰωάννου Προδοόμου, σελ. 529. **Ἀρχιμ. Γαβριὴλ Παπανικολάου**, Ὁμιλία στὸν Πανηγυρικὸν Ἐσπερινὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, σελ. 533. Προσφώνησις τοῦ **Σεβ. Μπιροπολίτου Ἐλασσῶνος κ. Βασιλείου** κατὰ τὴν Πατριαρχικὴν Θεία Λειτουργία στὸν Ἱερὸν Μητροπολιτικὸ Ναὸν Ἅγιου Δημητρίου Ἐλασσῶνος, σελ. 596. Ὁμιλία τῆς **Α.Θ. Παναγιόπτου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου** κατὰ τὴν Θείαν Λειτουργίαν ἐν τῷ καθεδρικῷ Ναῷ Ἅγιου Δημητρίου, σελ. 598. Προσφώνησις πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ. Βαρθολομαῖον κατὰ τὴν ἐπίσκεψίν του εἰς Τρίπολιν ἀπὸ τὸν **Σεβ. Μπιροπολίτην Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ. Ἄλεξανδρον**, σελ. 602. Ἀντιφώνησις τῆς **Α.Θ. Παναγιόπτου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου** κατὰ τὴν δοξολογίαν εἰς τὸν Ιερὸν Ναὸν Ἅγιου Βασιλείου Τριπόλεως, σελ. 604. Ἐνθρονιστήριος λόγος τοῦ **Σεβ. Μπιροπολίτου Πολυανῆς καὶ Κίλκισίου κ. Ἐμμανουὴλ**, σελ. 782. Ἐνθρονιστήριος λόγος τοῦ **Σεβ. Μπιροπολίτου Διδυμοτείχου, Ὁρεσπιάδος καὶ Σουφλίου κ. Δαμασκηνοῦ**, σελ. 786. **Σεβ. Μπιροπολίτου Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου κ. Προκοπίου**, Ὁ Νόμος περὶ διαθεισμότητος Μητροπολιτῶν (Ἀπόσπασμα), σελ. 793. **Σεβ. Μπιροπολίτου Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου κ. Προκοπίου**, Ὁ περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων Νόμος (Ἀπόσπασμα), σελ. 795. **Σεβ. Μπιροπολίτου Ναυπάκτου κ. Ἱεροθέου**, Ἡ λειτουργία τοῦ Συνοδικοῦ Πολιτεύματος στὴν Ἑκκλησία τῆς Ἑλλάδος (Ἀπόσπασμα), σελ. 802. **Σεβ. Μπιροπολίτου Ἡλείας κ. Γερμανοῦ**, Περὶ πληρώσεως τῶν ἔξ (6) θέσεων Βοηθῶν Ἐπισκόπων τοῦ Ν. 1951/1991 (Ἀπόσπασμα), σελ. 806.

ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Στεφάνου Κουμαροπούλου, Σχόλιο γιὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἡλεκτρονικῶν μέσων στὴν κατήχηση καὶ τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν, μὲ ἀφορμὴ τὸ «CD-ROM» τῆς Ε' καὶ Στ΄ Δημοτικοῦ», σελ. 22. **Πρωτοπρ. Γηγορίου-Τιλεμάχου Σταμκοπούλου**, Ἀνάπτυξη Βάσης Δεδομένων Ποιμαντικῆς Στήριξης, σελ. 102. **Ν. Ε. Μυριδη**, Προτυποποίηση Θεολογικῆς Ιστοσελίδας στὸ Διαδίκτυο, σελ. 108. Ἡμερίδα γιὰ τὴν ποιμαντικὴν ἀντιμετώπιση τῶν ψυχικῶν διαταραχῶν, σελ. 160. **Πρωτοπρ. Χαραλάμπους Θεοδόση**, Χρόνος Ἡλεκτρονικῶν Υπολογιστῶν στὴν Ποιμαντικὴ Διακονία τῆς Ἔνορίας, σελ. 169. **Ἀρχιμ. Καλλινίκου Μαυρολέοντος**, Ἡλεκτρονικὰ μέσα: Δίαυλος ἐπικοινωνίας μὲ τοὺς νέους, σελ. 171. **Χριστίνας Βάγια**,

Οίκογένεια καὶ Διαδίκτυο: Εὐκαιρίες καὶ Κίνδυνοι, σελ. 326. **Τριανταφύλλου Μπολέτσου**, Σύγχρονα ἡλεκτρονικά μέσα. Προβληματισμοὶ καὶ ἐφαρμογὲς στὸν ἑκκλησιαστικὸν χώρο, ὥπο τὸ πρῆσμα συγκεκριμένων ἐμπειριῶν σὲ Ἱερὲς Μητροπόλεις καὶ Ἐνορίες, σελ. 330. **Άλεξάνδρου Μ. Σταυροπούλου**, Ἡ χρήση τῶν ἡλεκτρονικῶν μέσων στὴ συμβουλευτικὴ τῆς Ἑκκλησίας, σελ. 334. **Πρωτοπρ. Άθανασίου Καλογήρου**, Τὰ σύγχρονα ἡλεκτρονικά μέσα στὴν ὑπηρεσία τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου τῆς Ἑκκλησίας: Διαπιστώσεις καὶ Προοπτικές, σελ. 336. **Πρωτοπρ. Άναστασίου Μπαστούνη**, Συμβουλευτικὴ Ποιμαντικὴ μέσῳ Διαδικτύου, σελ. 338. **Άρχιμ. Σεραφείμ Δημητρίου**, Τὸ ἡλεκτρονικὸν ἐνοριακὸν ἔντυπο, σελ. 343. **Άναστασίου Ν. Μαρίνου**, Ἡ ἐπίδραση τῆς πληροφορικῆς στὸ ποιμαντικὸν ἔργο τῆς Ἑκκλησίας, σελ. 346. **Άντωνίου Κ. Παπαντωνίου**, Μουσουλμάνοι Μετανάστες στὸν Ἀθήνα, σελ. 348. Μήνυμα τοῦ **Μακαριωτάτου Άρχιεπισκόπου Αθηνῶν καὶ πάσος Ελλάδος κ. Ιερωνύμου** στὸν Ἡμερίδα τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Παρακολούθησεως Εὐρωπαϊκῶν Θεμάτων, σελ. 390. **Σεβ. Μητροπολίτου Βεροίας καὶ Ναούστος κ. Παντελέμονος**, Χαιρετισμὸς στὸν Ἡμερίδα Εὐρωπαϊκῶν Θεμάτων, σελ. 392. **Πρωτοπρ. Βασιλείου Ι. Καλλιακμάνη**, Πνευματικὴ Πατρότητα καὶ Ποιμαντικὲς Ἀρχές, σελ. 394. **Σταύρου Ι. Μπαλογιάννη**, Καταθλητικὰ στοιχεῖα καὶ παρεργηνευτικὰ διαθέσεις, αἱ ὅποιαι εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπηρεάσουν τὸ μυστήριον τῆς Ἱερᾶς Ἐξομολογίσεως εἰς τοὺς ἐνήλικας καὶ τοὺς γέροντας, σελ. 399. **Άγγέλου Βαλλιανάτου**, Τὰ ἔξι εἴδη τῆς ἀγάπης τοῦ Εὐαγγελίου τῆς Κρίσεως, σελ. 476. «Ἡ ἀπόστολὴ τοῦ Ἱερέως στὸν σύγχρονο κόσμο», σελ. 537. **Άρχιμ. Ιερωνύμου Κάρμα**, Ὁ ρόλος τοῦ γραφείου τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Παρακολούθησεως τῶν Εὐρωπαϊκῶν Θεμάτων στὴ διαμόρφωση τοῦ εὐρωπαϊκοῦ γίγνεσθαι, σελ. 542.

ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἐκδηλώσεις εἰς μνήμην Ἱεροῦ Φωτίου στὸν Ἱερὰ Μονὴ Πεντέλης, σελ. 98. Ἡ Τακτικὴ Σύγκλοσις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, σελ. 683. Ἐναρκτήριος Ὁμιλία τοῦ **Μακαριωτάτου Άρχιεπισκόπου Αθηνῶν καὶ πάσος Ελλάδος κ. Ιερωνύμου** στὸν Ἱερὰ Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας, σελ. 692. Ἀντιφώνηση τοῦ **Σεβ. Μητροπολίτου Καρυστίας καὶ Σκύρου κ. Σεραφείμ** στὸν Ἱερὰ Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας, σελ. 695. Εἰσήγηση τοῦ **Μακαριωτάτου Άρχιεπισκόπου Αθηνῶν καὶ πάσος Ελλάδος κ. Ιερωνύμου**, μὲ θέμα: «Ἐκκλησιαστικὴ περιουσία. Ιστορικὴ ἀναδρομή. Νέα πρόταση», σελ. 697. Βιογραφικὸ Σημείωμα

τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου κ. Ἐμμανουὴλ, σελ. 703. Βιογραφικὸ Σημείωμα τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Διδυμοτείχου καὶ Ὁρεστιάδος κ. Δαμασκηνοῦ, σελ. 704. Βιογραφικὸ Σημείωμα τοῦ Θεοφίλεστάτου Ἐπισκόπου Κερνίτσης κ. Προκοπίου, σελ. 705. Βιογραφικὸ Σημείωμα τοῦ Θεοφίλεστάτου Ἐπισκόπου Ὁλένης κ. Ἀθανασίου, σελ. 707. Βιογραφικὸ Σημείωμα τοῦ Θεοφίλεστάτου Ἐπισκόπου Ἐπιδαύρου κ. Καλλινίκου, σελ. 708. Βιογραφικὸ Σημείωμα τοῦ Θεοφίλεστάτου Ἐπισκόπου Ρεντίνης κ. Σεραφείμ, σελ. 709. Βιογραφικὸ Σημείωμα τοῦ Θεοφίλεστάτου Ἐπισκόπου Ἀνδρούστους κ. Θεοκτίστου, σελ. 710. Βιογραφικὸ Σημείωμα τοῦ Θεοφίλεστάτου Ἐπισκόπου Ἐλευσίνος κ. Δωροθέου, σελ. 711.

ΧΡΟΝΙΚΟΝ ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΣ

α. **Ἐπίσκεψις Μακαριωτάτου Άρχιεπισκόπου Αθηνῶν καὶ πάσος Ελλάδος κ. Ιερωνύμου στὸ Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας**: Ἡ Ἐπίσημη Εἰρηνικὴ Ἐπίσκεψη τοῦ Μακαριωτάτου Άρχιεπισκόπου Αθηνῶν καὶ πάσος Ελλάδος κ. Ιερωνύμου στὸ Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας, σελ. 479. Πρόγραμμα Εἰρηνικῆς Ἐπισκέψεως τῆς Α.Μ. τοῦ Άρχιεπισκόπου Αθηνῶν καὶ πάσος Ελλάδος κ. Ιερωνύμου στὸ Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας καὶ πάσος Αφρικῆς (19-23 Ιουνίου 2009), σελ. 480. Ὁμιλία τοῦ **Μακαριωτάτου Άρχιεπισκόπου Αθηνῶν καὶ πάσος Ελλάδος κ. Ιερωνύμου** κατὰ τὸ πρὸς τιμὴν αὐτοῦ παρατεθὲν ἐπίσημο γεῦμα ὥπο τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ Ελλήνος Πρέσβεως στὸ Κάιρο, σελ. 481. Ὁμιλία τῆς **Α.Θ.Μ. τοῦ Πατριάρχου Αλεξανδρείας κ. Θεοδώρου**, σελ. 482. Ὁμιλία τοῦ Μακαριωτάτου Άρχιεπισκόπου Αθηνῶν καὶ πάσος Ελλάδος κ. Ιερωνύμου κατὰ τὴν Θεία Λειτουργία στὸν Πατριαρχικὸ Ναὸ Ἀλεξανδρείας, σελ. 486. Πρόποσις τοῦ **Μακαριωτάτου Πατριάρχου Αλεξανδρείας κ. Θεοδώρου** κατὰ τὸ ἐπίσημο γεῦμα πρὸς τιμὴν τοῦ Μακαριωτάτου Άρχιεπισκόπου Αθηνῶν καὶ πάσος Ελλάδος κ. Ιερωνύμου καὶ τῆς συνοδείας αὐτοῦ, σελ. 488. Ὁμιλία τοῦ **Μακαριωτάτου Άρχιεπισκόπου Αθηνῶν καὶ πάσος Ελλάδος κ. Ιερωνύμου** κατὰ τὸ ἐπίσημο Πατριαρχικὸ γεῦμα στὴν Ἀλεξανδρεία, σελ. 489. Ὁμιλία τοῦ **Μακαριωτάτου Άρχιεπισκόπου Αθηνῶν καὶ πάσος Ελλάδος κ. Ιερωνύμου** κατὰ τὸ πρὸς τιμὴν αὐτοῦ ἐπίσημο γεῦμα παρατεθὲν ὥπο τοῦ γενικοῦ Προξένου τῆς Ελλάδος στὴν Ἀλεξανδρεία, σελ. 491.

β. **Ἐπίσκεψις Σεβασμιωτάτου Άρχιεπισκόπου Καρελίας καὶ πάσος Φιλλανδίας κ. Λέοντος στὴν Ἑκκλησία τῆς Ελλάδος**: Πρόγραμμα τῆς εἰρηνικῆς

έπισκέψεως τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Καρδελίας καὶ πάσης Φιλλανδίας κ. Λέοντος εἰς τὴν Ἑκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, σελ. 813. Ὁμιλία τῆς **Α. Μακαριόποτος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Τερψινούμου** κατὰ τὴν διοξολογίαν ἐν τῷ ἵερῷ ναῷ Ἀγίας Εἰρήνης Ἀθηνῶν ἐπὶ τῇ ἀφίξει τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καρδελίας καὶ πάσης Φιλλανδίας κ. Λέοντος, σελ. 816. Ἀντιφώνησις τοῦ **Ἀρχιεπισκόπου Καρδελίας καὶ πάσης Φιλλανδίας κ. Λέοντος** κατὰ τὴν διοξολογία στὸν ἵερὸν ναὸν Ἀγίας Εἰρήνης Ἀθηνῶν, σελ. 818. Προσφώνησις κατὰ τὴν ἐν τῇ Τερψινῇ Συνόδῳ ὑποδοχὴν τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Καρδελίας καὶ πάσης Φιλλανδίας κ. Λέοντος, σελ. 819. Ὁμιλία τοῦ **Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Τερψινούμου** κατὰ τὴν Θείαν Λειτουργίαν ἐν τῷ ἵερῷ ναῷ Ἀγίου Παντελεήμονος Ἀθηνῶν, σελ. 820. Ἀντιφώνησις τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Καρδελίας καὶ πάσης Φιλλανδίας κ. Λέοντος κατὰ τὴν Θείαν Λειτουργία στὸν ἵερὸν ναὸν Ἀγίου Παντελεήμονος ὁδοῦ Ἀχαρνῶν, σελ. 823.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΣ

Σεβ. Μητροπολίτου Μεσσηνίας κ. Χρυσοστόμου, Θεολογικὴ προσέγγιση τοῦ κειμένου τῆς Ραβέννας, σελ. 544.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΝ

Ἄπόφαση τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑπικρατείας περὶ τοῦ διορισμοῦ Τερομονάχων ὡς Ἐφημερίων, σελ. 179. **Θεοδώρου Δ. Παπαγεωργίου,** Ἡ τύχη τῆς περιουσίας τῶν «Διαλελυμένων Μονῶν» (Β.Δ. 25.9.1833), σελ. 185. **Θεοδώρου Δ. Παπαγεωργίου,** Σχολιασμὸς Ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑπικρατείας, σελ. 233. **Παναγιώτου Ι. Μπούμην,** Τὸ ἀνώτατο κανονικὸ δικαίωμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἐπὶ τῶν Μητροπολιτῶν τῶν «Νέων Χωρῶν» (ἄλλὰ καὶ γενικώτερα) καὶ ἡ ἔρμηνεία τοῦ ὅρου «ἐπιποτικῶς», σελ. 236.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Παναγιώτου Μπούμην, Ἡ αὐτόβουλος καὶ μακροχρόνιος ἐγκατάλειψη τῆς θέσεως τοῦ κληρικοῦ-μοναχοῦ καὶ οἱ συνέπειές της, σελ. 549. **Θεοδώρου Δ. Παπαγεωργίου,** Ἀσκήσεις μνήμης ἐν ὄψει «φορολογίας τῆς Ἑκκλησιαστικῆς περιουσίας», σελ. 712.

ΕΚΔΗΜΙΑΙ

Ἡ Ἑκδημία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου κυροῦ Ἀποστόλου (Παπακωνσταντίνου), σελ. 606. **Ἀρχιμ. Κυρίλλου Μισιακούλη,** Ἐπικήδειος εἰς τὸν Μητροπολίτην Πο-

λυανῆς καὶ Κιλκισίου κυρὸν Ἀπόστολον, σελ. 606. Ἡ Ἑκδημία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Διδυμοτείχου καὶ Ὁρεστιάδος κυροῦ Νικηφόρου (Ἀρχαγγελίδη), σελ. 610. **Ἀρχιμ. Κυρίλλου Μισιακούλη,** Ἐπικήδειος εἰς τὸν Μητροπολίτην Διδυμοτείχου καὶ Ὁρεστιάδος κυρὸν Νικηφόρον, σελ. 606. Ἡ Ἑκδημία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Λαγκαδᾶ κυροῦ Σπυρίδωνος (Τραντέλη), σελ. 809. **Ἀρχιμ. Κυρίλλου Μισιακούλη,** Ἐπικήδειος εἰς τὸν Μητροπολίτην Λαγκαδᾶ κυρὸν Σπυρίδωνα σελ. 809.

ΕΙΣ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ

Σεβ. Μητροπολίτου Νέας Σμύρνης κ. Συμεών, Ὁ Μητροπολίτης Υδρας Τερόθεος, σελ. 493.

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΣ

Τὸ Νέο Πρόγραμμα τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, σελ. 614.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑΙ

Εὐαγγέλου Θεοδώρου, Τὰ μυστήρια τῆς Ἑκκλησίας (Πρωτοπ. Γεωργίου Ἐμμ. Μεντιδάκη, Τὰ Ἐπτὰ Μυστήρια τῆς Ἑκκλησίας μας – Τύπος καὶ Συμβολισμός, τόμ. Δεύτερος, Ἡράκλειο 2008), σελ. 200.

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Προφητολόγιον Τὰ Λειτουργικὰ Ἀναγνώσματα ἀπὸ τὴν Παλαιὰ Διαθήκη, σελ. 26.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ-ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Σελ. 27, 255, 360, 415, 497, 553, 621, 715, 824.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ-ΚΛΗΤΗΡΙΑ ΕΠΙΚΡΙΜΑΤΑ

Σελ. 49, 116, 202, 307, 365, 434, 501, 569, 663, 756, 828.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Σελ. 53, 120, 203, 309, 367, 436, 505, 573, 667, 758, 833.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Ἡ Διακονία τοῦ Καθηγητοῦ κ. Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου στὰ Περιοδικὰ τῆς Τερψιδοῦ Συνόδου, σελ. 68.

ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ

Σελ. 72, 132, 217, 317, 377, 442, 510, 589, 670, 766, 843.

Ἡ Διεύθυνση καὶ οἱ ἐργαζόμενοι στὸν Κλάδο Ἐκδόσεων τῆς Ε.Μ.Υ.Ε.Ε.
εὐχονται στοὺς ἀναγνῶστες τοῦ Περιοδικοῦ «Ἐκκλησία»
ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ
ΕΥΤΥΧΕΣ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΙΟΝ ΤΟ ΝΕΟΝ ΕΤΟΣ 2010